

19/6

4

שם: סיכומי פגישות ראש הממשלה - כלל

מזהה פיזי: 7017/3 - א

מזהה לוגי: 43.4/1 - 3

כתובת: 03-312-05-07-06

18/06/2006

מדינת ישראל
גנזך המדינה

סיכומי פגישות ראש הממשלה -
פס

א

7017/3 א

43-4

סיכומי פגישות ראש הממשלה - כלל - כולל מקלוגים אים בע"מ.
11/1973 - 11/1973

שם תיק: סיכומי פגישות ראש הממשלה - כללי כולל
בנושא מקורות מים בגולן

מזהה פיזי: 7017/3 - א

מזהה פרישט: R000202

כתובת: 3-312-5-7-6

03/11/2020 תאריך הדפסה

3

3

מחלקת המס הכספי

10/6 - צוואות לשלם א"י

10/11 - צוואות

20/10 - 1930
התעצבות א"י
ושיבת מלכות

21/10 - 500
צוואות צוין לה

21/10 - 130
התעצבות א"י

מבית דין
(א"י) (א"י)

הוא
הוא
הוא
הוא

19/11 - 15/11 - 15/11

2 days for 1500 - 1500 - 1500

~~1500 - 1500 - 1500~~

מדינת ישראל

תעודת משלוח מס' 4327 №

מצורפות לזה הרשומות הבאות:

אל (הנמען)	סימון הרשומה
וט' ג. צ'קב	29/15
שנים הימית	א צ'קב

אל אולנה, רשת ואם הולנדי
 המשרד היחידה

הנני מאשר קבלת הרשומות הנ"ל

חתימה

שם המקבל

תאריך

22/11

23/11

√ 10 60 √ 8

10

21/11

הל-אביב, ו' בחשוון תשל"ד
1 בנובמבר 1973

09/15

מנבי ביוחר/לנמען בלבד
(ללא הרצ"ב מוגבל)

רס"נ ג. זהר
שליש הרמטכ"ל

לבקשחכם, רצ"ב מועברים פרטיכלים סטנוגרפיים מדיונים
אצל ראש הממשלה, בהשתתפות הרמטכ"ל, כלהלן:--

- א. 3.10.73 - צילום, 17 דפים.
- ב. 5.10.73 - צילום, 6 א דפים.
- ג. 11.10.73 - צילום, 8 דפים.
- ד. 10.10.73 - צאצא, 21 דפים, עותק מס' 3.
- ה. 12.10.73, שעה 14.30 - צילום, 23 דפים.
- ו. 24.10.73, שעה 03.30 - צילום, 7 דפים.
- ז. 24.10.73, שעה 16.00 - צילום, 9 דפים.
- ח. 24.10.73, שעה 20.45 - צילום, 5 דפים.
- ט. 27.10.73, שעה 08.15 - צילום, 11 דפים.
- י. 27.10.73, שעה 12.10 - צילום, 4 דפים.
- יא. 27.10.73, שעה 19.20 - צילום, 6 דפים.

אודה לך, אם תאשר, אישית, קבלת החומר.

ב ב ר כ ה ,

אהובה נחום

הערות	מס' עסקה	הנושא	המשתתפים	שעה	תאריך	
	3	צילום בחזית הדרום (שרייק) ז			31.12.73	266
קצ-לאלי, שהב"ס, רמטכ"ל.	1 4	הפרדת כוחות	רה"מ, אבן, בר-לב, גלילי, דיין, פרס, רמטכ"ל, ר"מ, מוסד, אלוף. גזיה	17.00	31.12.73	267

הערות	הנושא	המשתתפים	שעה	תאריך	
1 צילום	(בסעודת עבודה אצל שה"ח)	רה"מ, קיסנינג'ר, קיסנינג, סיסקו + אלון, אבן, ספיר, דיין, דיניץ, מגזית		16.12.73	253
1 (אלי הפיקלשהב"ס) 3 צילום לר"המוסד, צילום לרמטכ"ל (ר"שב"כ עיינוהחזיו)		רה"מ, קיסנינג'ר, סיסקו, קיסנינג + אבן, אלון, דיין, דיניץ, רמטכ"ל, אלוף יריב, א.קדרון, א.עברון, מגזית		17.12.73	254
	הנחיות לטפול במסוס לופטהאנזה החטוף			18.12.73	255
1 בחיק הסכם הפסקת האש.	כבריה; מעבר ב-101 של סילאוסווי			18.12.73	256
כל השאר לאלי.	פגישה עם עורכי עתונים	רה"מ, עורכי עתונים		21.12.73	257
	גיוס בני ישיבות, גיוס מלואים שלב ב' פרסום שמות החללים			21-23.12.73	258
1 בחיק הסכם הפסקת האש	הצעת תגובה לירי על כוחהינו בג'בל עקא			24.12.73	259
2 עותקים בחיקית רמט"ד	בקשה ה-10.10 להערכה על ידיעה סוריה			28.12.73	260
	משהב"ט: לקיים התקצוח בקשר להפרדת הכוחות		08.30	30.12.73	261
1 לשהב"ט 1 לאלי-קצ'	שבויינו ונעדרינו במצרים ובסוריה	רה"מ, אבן, גלילי, שמגר, רוזן, צ'חנובר, אבריאל, אלוףגזית, רג"י קדרון	09.00	30.12.73	262
1 לשהב"ט 1 לאלי-קצ'	עם משפחות שבויים ונעדריים-מצרים, סוריה	רה"מ, אבריאל, אלוף ב.פלד, שפיר משפחות שבויים-מצרים סוריה	11.00	30.12.73	263
	הצעת הצל"א לחקירת חלנות ישראל, מצרים סוריה			30.12.73	264
1 בחיק הועדה 2 בחיק ליפס	שיחת ליאור-שמגר לגבי ליחס בוועדה			30.12.73	265

הערות	נושא	המשתתפים	שעה	תאריך	
1 לאלי מזרחי	מסבר אניות, יריעות על חדוש אש, "בוצר", מפה, שדר, שרייק	רה"מ, אלון, אבן, אלמוגי, בר-לב, גלילי, דיין, הלל, ספיר, פרס	15.00	5.12.73	236
	מעבר אניות, בוצר, מפה	-	בהמשך	5.12.73	237
בתיק הסגל	לכינוס ועדת הסגל			8.12.73	238
1 לראש המוסד (2 בתיק הסגל)	ועדת הסגל			9.12.73	239
1 בתיק הסגל 2 בתיק רמס"ד	מכונת עם אמל"ח (פרים)			10.12.73	240
	מדיניות תגובה לפתיחה באש מצריה			11.12.73	241
1 בתיק ירדן-מדיע	כנס נכבדים וסגירת עחונים בגדה			12.12.73	242
1 בתיק הסכם הפסקת האש.	כברית-פניית סילאסווי לשהב"ט			12.12.73	243
	סגירת קול"ג ביר-זיה			12.12.73	244
1 לשהב"ט לאלי-קצ"ט	הנעדרים במצרים	רה"מ עם משפחות הנעדרים במצרים	08.30	13.12.73	245
קצ"ט-שהב"ט, רמט"ל, אלי.	הצגת תכניות להפרדה כוחות	רה"מ, אלון, בר-לב, גלילי, דיין, פרס, רמטכ"ל, יריב, א. קדרון, רמס"ד, אלוף גזיה, אלוף המיר,	11.00	13.12.73	246
קצ"ט-לאלי	ההזמנה לוועידה ג' נבה כסעם או"ם	רה"מ, אלון, אבן, בר-לב, גלילי, דיין, פרס, א. קדרון, א. עברון,	13.30	13.12.73	247
קצ"ט-שהב"ט, אלי	המשך החיפצות על הפרדת הכוחות	רה"מ, אלון, אבן, בר-לב, גלילי, דיין, ספיר, פרס, ש. דיניץ, רמטכ"ל ר"אמ"נ, אלוף יריב, ר"מוסד,	22.00	13.12.73	248
1 בתיק ש"פ	ציוד שלל לגרמנים			13.12.73	249
	נפילת מטוס צילום-חלם			13.12.73	250
	אירוח נציגי הרכבת האוירית האמריקאית			14.12.73	251
1 בתיק יצוא כסחוני.	פורסוגל - יצוא כסחוני			14.12.73	252

הערוה	הנושא	הספחה פ"ס	שעה	תאריך	
	לסקוב כאומבסדמן וכחבר ועדת אגרנט			22.11.73	216
	אניה מצרית נטושה בסואץ ומעבר אניות			23.11.73	217
	גלויות ודלק לסואץ			24.11.73	218
קצ-לאלי, לשהב"ס.	שיחות 101	רה"מ, אלון, אבן, דיין, אלוף יריב, רמס"ד		27.11.73	219
	נציג משה"ח ל-101			27.11.73	220
	הנחה גשר			29.11.73	221
	מנוי זורע			30.11.73	222
קצ'-לאלי, ששהב"ס, רמטכ"ל	ידיעות על כוונת לפתיחה באש	רה"מ, אלון, גלילי, דיין, אבן, צ'רה זמיר, רמטכ"ל, יריב, זעירא	2.00	30.11.73	223
1 עוחק בחיק ליפט. 1 א.א.א. א.א.א.	ליפט	רה"מ, אלון, אבן, גלילי, דיין, רמטכ"ל, זמיר	בהטסך	30.11.73	224
1 עוחק בחיק "מוטל".	מוטל - ברוך מזרחי	רה"מ, דיין, זמיר, הרמלין	09.00	30.11.73	225
	הכלגת אניות במיצרים בדיקה, אספקה ארמיה	רה"מ, דיין, אלון, גלילי, מסך ח"י	21.00	1.12.73	226
	סיוע אמריקני בהנצלה בעדן			3.12.73	227
	התארגנות ביוה"ש המועצה המוסלמית			3.12.73	229
	מעט אניות בעקבות הודעה מסך ח"י			4.12.73	230
	ירי בעקבות קטיושוח לכברי			4.12.73	231
1	הפצת הכלחמה על מסך הכלכלה בארץ	רה"מ, ספיר, גפני, הלפרין, דוברת		4.12.73	232
1 עוחק חיק ירון סדיני	גרוש לירדן	רה"מ, השר הלל, ר' שב"כ		4.12.73	233
	צילום-שרייק-בדרום			4.12.73	234
	צילום-שרייק-בדרום			5.12.73	235

הערות			הנושא	המשתתפים	שעה	תאריך			
	1	5	פ	החקירים	רה"מ, דיין, שמגר, רמטכ"ל, צ'חנובר	12.35	10.11.73	207	
	1	5	פ		רה"מ, אלון, גלילי, דיין, שמגר, רמטכ"ל, מייק ארנון	15.15	10.11.73	208	
		4	פ		רה"מ, אלון, גלילי, דיין, רמטכ"ל, אלוף יריב	14.30	10.11.73	209	
2 לגלילי 1 לאלי מזרחי.		4	פ		<u>גלילי</u> - עורכי עתונים	18.00	10.11.73	201	
		3	ז	פצוץ ואסיה בתים בשכס			12.11.73	202	
	2	4	פ		רה"מ, אלון, דיין, אלוף יריב	בלוד	12.11.73	203	
1 עותק בחיק רמט"ד.		3	ז		פניה ל-CIA גיחת צילום עבורנו		13.11.73	204	
	1		פ	לקראת פגישה יריב ב-14 נוב'	רה"מ, אלון, דיין, גלילי, רמטכ"ל, אלוף יריב	בכנסת	13.11.73	205	
		3	ס	(ועדה)	פגישה בבית רה"מ	21.00	14.11.73	206	
		3	ז	פיתחת רפיח	פיתחת-רפיח		15.11.73	207	
		3	ז	מעצר הסודי פח"ע בשכס			15.11.73	208	
		3	ז	(שיחת ליאור-יגאל ידין)			17-15.11.73	209	
		3	ז	צוללוה-בריטניה			16.11.73	210	
		3	ז	מעבר אניות במיצרים			17.11.73	211	
		3	ז	ציוד נפט בסואץ			18.11.73	212	
1 לאלי מזרחי. קצ'-לשהב"ט, רמטכל	2	4	פ	(1) שיחות 101 (2) הכנות צבאיות	רה"מ, אלון, בר-לב, גלילי, דיין, רמטכ"ל, אלוף יריב, גנדי, טליק זעירא	21.00	19.11.73	213	
1 לאלי מזרחי.		3	4	פ	השבויים בסוריה	רה"מ - משפחות שבויי סוריה	16.00	19.11.73	214
1 צילום.			פ		רה"מ-משלחת קונגרס מארה"ב	12.00	20.11.73	215	

הערות	המשתתפים/הנושא	שעה	תאריך	
1 צילום מכל מסמך.	<u>שיחות ראש הממשלה בארה"ב</u> (מט של 8 מסמכים פלוס שיחה עם קולבי) <i>שמואל זיאני, ד"ר אלי</i>		1 - 5.11.73	191
			<u>אלון/מ"מ רה"מ</u>	
צילום לגלילי.	<u>אלון, גלילי, גבחי, דייז, חקה, גנדי, קנטור,</u> אדמוני (<u>מקורות מים בגולן</u>)	08.00	2.11.73	192
1 לאלי-קצ; 1 לשהב"ט.	<u>אלון, משפחות השבויים.</u>	10.50	2.11.73	193
קצ' - לאלי, לשהב"ט.	<u>אלון, אבן, בר-לב, גלילי, דייז, רמטכ"ל, רמט"ד</u>	13.00	3.11.73	194
2 צילומים.	סיכום הרמטכ"ל בנוגע להפסקת האש והמשכה יירי.	-	3.11.73	195
	<u>אלון, אבן, גלילי, אנשי משה"ח</u> (נסיעת אבן לרומניה).	20.00	4.11.73	196
	<u>אלון, אבן, גלילי, א. מזרחי</u> (כח החרום של האו"ם)	20.35	4.11.73	197
קצ' - לאלי, לשהב"ט.	רה"מ, אלון, בר-לב, גלילי, דייז, ספיר, רמטכ"ל, רמט"ד, אלוף יריב (לקראת ישיבת הממשלה).	18.00	5.11.73	198
(היה בעיון מזכיר הממשלה והוחזר).	רה"מ - עורכי עתונים	18.00	6.11.73	199
קצ' - לאלי, לשהב"ט, רמטל (לסליק צילום דבריו)	רה"מ, אלון, בר-לב, גלילי, דייז, אלופי צה"ל	10.00	7.11.73	200
צילום	רה"מ, אלון, דייז, דיב-סיסקו.	20.00	7.11.73	201
קצ' - לאלי, לשהב"ט, מת"א: לרמטכ"ל, צילום לאסגר, לגלילי.	רה"מ, אלון, בר-לב, גלילי, דייז, ספיר רמטכ"ל (בדבר ועדת חקירה)	17.20	8.11.73	202
	האחריות להעברת שמות האניות לסיסקו	-	8.11.73	203
	רה"מ - עורכי עתונים	11.45	9.11.73	204
בתיקיה רמט"ד.	רה"מ, ראש המוסד, אלון	12.30	9.11.73	205
	רה"מ, אלון, גלילי, דייז	14.15	9.11.73	206

הערות	המשתתפים/הנושא	שעה	תאריך	מס' דיון
1	החלטת הממשלה לידיעת שהב"ט/מכתבו של מ. גזית אל הא"ל רביב (לגבי צליחה)	0205	12.10.73	177
(פחק שהב"ט לרה"מ והאישור שניתן כולל העתק החוראות מ-11.12.72).	פניה שהב"ט למספוף לעבר כפרים ערביים בלבנון	-	18.10.73	178
2 צילוכים.	נקודות משיחות רה"מ-קיסנינג'ר		22.10.73	179
1 צילום.	החדרון הצבאי שניתן לקיסנינג'ר (רה"מ, קיסנינג'ר, רמטכ"ל, טל, פלד, ראמ"נ)		22.10.73	180
קצ' - לאלי, לשהב"ט. צילום לרמטכ"ל.	רה"מ, גילוי, דייין, רמטכ"ל, יריב, ראמ"נ	03.30	24.10.73	181
קצ' - אלי, לשהב"ט. צילום לרמטכ"ל.	רה"מ, גילוי, אבנר, אלון, דייין, רמטכ"ל, שר	16.00	24.10.73	182
קצ' לאלי.	רה"מ, גילוי, ראמ"נ, (בסוף דיווח ליאור)	18.20	24.10.73	183
קצ' - אלי. צילום לרמטכ"ל.	רה"מ, אלון, אבן, גילוי, רמטכ"ל, ראמ"נ	20.45	24.10.73	184
קצ' - אלי, לשהב"ט. צילום לרמטכ"ל.	רה"מ, אלון, אבן, גילוי, דייין, רמטכ"ל, יריב, ראמ"נ	08.15	27.10.73	185
קצ' - אלי, לשהב"ט. צילום לרמטכ"ל.	רה"מ, גילוי, דייין, רמטכ"ל, יריב	12.10	27.10.73	186
קצ' - אלי, לשהב"ט. צילום לרמטכ"ל.	רה"מ, דייין, רמטכ"ל	19.20	27.10.73	187
קצ' - לאלי.	רה"מ - עורכי עיונים	16.30	28.10.73	188
קצ' - אלי, לשהב"ט.	רה"מ, אלון, אבן, גילוי, דייין, רמטכ"ל, אלון יריב.	18.40	28.10.73	189
קצ' - אלי. סוף לשהב"ט, רמטכ"ל.	רה"מ, אלון, אבן, גילוי, דייין, רמטכ"ל, יריב		30.10.73	190

הערות			המשתתפים/הנושא	תע	תאריך		
צילום לוועדה. צילום לרמטכ"ל. (2 לאלי)	1	3	ס	רה"מ, אלון, גלילי, דייק, א. קדרון, מ. גזית, י. רביב, י. ליאור, א. בראון, א. מזרחי. (גרסם ע"י א. מזרחי)	14.50	7.10.73	165
צילום לוועדה. (2 לאלי)	1	3	ס	רה"מ, אלון, גלילי, ספיר, מר רביב, רמס"ד, א. קדרון, מ. גזית, י. ליאור, א. מזרחי (גרסם ע"י א. מזרחי)	23.50	7.10.73	166
צילום לוועדה. (2 לאלי)	1	3	ס	רה"מ, אלון, גלילי, דייק, רמטכ"ל, י. ליאור, א. מזרחי (גרסם ע"י א. מזרחי)	09.50	8.10.73	167
צילום לוועדה. (2 לאלי)	1	3	ס	רה"מ, אלון, גלילי, ר/א ה. בר-לב, רמס"ד, מ. גזית, י. ליאור, א. מזרחי. (גרסם ע"י א. מזרחי)	19.50	8.10.73	168
צילום לוועדה. (2 לאלי)	1	3	ס	רה"מ, אלון, גלילי, דייק, הרמטכ"ל, ר"אמ"נ, אלוף יריב, מ. גזית, י. ליאור, סא"ל שלו, א. בראון, י. רביב, א. מזרחי. (גרסם ע"י א. מזרחי)	07.30	9.10.73	169
צילום לוועדה. (2 לאלי)	1	3	ס	רה"מ, דייק, י. ליאור, י. רביב, א. בראון, א. מזרחי. (גרסם ע"י א. מזרחי)	19.00	9.10.73	170
צילום לוועדה. (2 לאלי)	1	3	ס	רה"מ, דייק, גלילי, י. ליאור, י. רביב, מ. גזית, א. בראון, א. מזרחי (גרסם ע"י א. מזרחי)	09.35	10.10.73	171
צילום לוועדה. (2 לאלי)	1	3	ס	רה"מ, דייק, אלון, גלילי, י. ליאור, י. רביב, מ. גזית, א. בראון, א. מזרחי. (גרסם ע"י א. מזרחי)	21.10	10.10.73	172
1 לאלי-קצ"צ. צילום: לוועדה. לטהב"ט. לרמטכ"ל (21 דפים) 19.75 - 19.75 19.75 - 19.75	2	3	פ	רה"מ, אלון, גלילי, דייק, רמטכ"ל, אלוף סל, אלוף זאבי, אלוף יריב, אלוף ב. פלד, י. ליאור, י. רביב, מ. גזית, סא"ל שלו, א. בראון, א. מזרחי	22.00	10.10.73	173
צילום לרמטכ"ל	1	3	פ	רה"מ, אלון, גלילי, דייק, רמס"ד, רמטכ"ל, מ. גזית, י. ליאור, י. רביב, סא"ל שלו, א. בראון, א. מזרחי	20.30	11.10.73	174
קצ"צ-לאלי, לטהב"ט. צילום: לרמטכ"ל.	1	3	פ	רה"מ, אלון, גלילי, דייק	11.30	12.10.73	175
קצ"צ-לאלי, לטהב"ט. צילום לרמטכ"ל.	1	3	פ	רה"מ, אלון, גלילי, דייק, בר-לב, רמס"ד, רמטכ"ל, סדיק, זעירא, גנדי, יריב, פלד	14.30	12.10.73	176

תאריך	שעה	המשתתפים/הנושא	הערה
153	3.10.73	התייעצות לאור התמורה בחזיתות רה"מ, דייקן, אלון, גלילי, רמטכ"ל, תא"ל א. שלו	האורגניזל לרה"מ. קצ': ליירושלים ולגלילי. הופצו צילומים מת"א: לאלי מזרחי, לשהב"ט, לגלילי, ראש אמ"נ, הרמטכ"ל, הועדה. (בתיק 4 צילומים)
154	4.10.73	מצע המעורר: רה"מ, גלילי, דייקן, חזן, א. ידלין, מ. הלמי	1 עותק בתיק שטהים
155	4.10.73	עבודות בקונייסרה	3
156	5.10.73	רה"מ, דייקן, רמטכ"ל, ר' אמ"נ, מייקארנוקס (נרשם ע"י רל"ש הרמטכ"ל) הודפס כאן	בבוקר
157	5.10.73	רה"מ, דייקן, גלילי, בר-לב, פרס, הלל, חזני, רמטכ"ל, ר' אמ"נ	11.30
158	6.10.73	רה"מ, דייקן, רמטכ"ל, ר' אמ"נ, עוזר שהב"ט, גלילי, אלון. (נרשם ע"י א. מזרחי)	08.05
159	6.10.73	דיווח האלוף זאבי (גנדי) למטשלה, (וכן עד 18.00-רישום)	14.30
160	6.10.73	דיון ועדה מל"ח בראשות מ.מרדור. אלמוגי, בר לב, פרס, ספיר, צ. צור	
161	6.10.73	יומן ארועי היום עד 11.35 (נרשם ע"י א. מזרחי)	
162	7.10.73	תידורן במוצב הפיקוד: רה"מ, אלון, רמטכ"ל, סרמטכ"ל. ליאור, מ. גזית (נרשם ע"י מרדכי גזית)	08.10
163	7.10.73	רה"מ, אלון, גלילי, אלוף יריב, מר רבין, א. קדרון, מ. גזית, י. ליאור, א. מזרחי (נרשם ע"י א. מזרחי)	09.10
164	7.10.73	רה"מ, עוזר שהב"ט, י. ליאור. (נרשם ע"י א. מזרחי)	13.40

הערה	המשתתפים	הנושא	תאריך הפגישה	מספר
1 בתיק שטחים / מדיניות פלוס תזכיר ש. גזית	ז 3	מלון הילטון-רמאללה	7.9.73	141
	ז 3	מסירת רובה גליל לאורח ר' המוסד	9.9.73	142
	ז 3	מלגות ברומניה - יוצאי צה"ל	9.9.73	143
2 עוחקים בתיק ש"פ וסיצע כולל סיכום דיון לי/6	פ 3	רה"מ, צ'רה, ליאור	14.9.73	144
בנושא 1 יש עוחק בתיק שטחים/מצו	ס 3	רה"מ, שהב"ס	16.9.73	145
	ס 3	1. שיכום בפיתחת רפיח ומלון הילטון רמאללה 2. פרטים לאמריקאים - על גיחת צילום/סוריה	16.9.73	145
	ס 3	גרוש 2 ערבים ללבנון	17.9.73	146
	ז 3	הפלגת סתח"ים-דווח רביב	17.9.73	147
1. לאלי ע' קצר 2. ב-5120, 15120	פ 3	רה"מ, אבן, גלילי, גבתי, דיין, ספיר	25.9.73	148
ב-5120	ז 3	(רישום תא"ל ליאור)	25.9.73	148
בטלוח התמ"ב 3	ס 3	דיווח, לוח אירועים למ"מ רה"מ	29-28.9.73	150
בתיק הסגל	ס 3	רה"מ, אלון, גלילי	29.9.73	151
4 בתיק הסגל	ס 3	פגישה אצל שהב"ס: - שהב"ס, זמיר, ליאור, רביב	30.9.73	152
האורגניזל לרה"מ קצרנית הפיזה ענתק לא. מזרחי ענתק לשר גלילי הופצו צילומים מת"א:	פ 3	רה"מ, היין, אלון, גלילי, רמסכ"ל, תא"ל א. שלו	3.10.73	153
	פ 3	רה"מ, גלילי, דיין, חזן א. דלין, מ. הלמי (קבלתי עוחק אחד)	4.10.73	154

10 פג

לבקשה א. מוח עבד שרים
500
500
500

הערות	המשתתפים	הנושא	תאריך הפגישה	מספר
קבלתי אחד	פ רה"מ, בר-לב, בורג ספיר, פרס, שרף, שפירא, קולק (אנשי פנים, שכוך אוצר)	דו"ח גפני בענין ירושלים	26.8.73	130
1 לשהב"ט, 1 לי-ם ע"י קצר (מצורף עותק הסכום שהופץ מירושלים)	פ רה"מ, גבתי, גלילי, דייך פ	חברון-בניה פרטית; מרכז-חבלה, נבי-סמואל המרכז האזורי בפיתחה	27.8.73	131
קבלתי אחד	פ רה"מ, אלון, ספיר, אגמון, גפני, ישראל (חינוך)	החינוך הגבוהא	28.8.73	132
קבלתי אחד - בחיק 5120	פ רה"מ, גבתי, ספיר, אלון	המפעל בים המלח	28.8.73	133
	ז	לקראת פגישה עם הלבנונים נקשה הנחיות-שהב"ט	29.8.73	134
בתיק 5120 (מס' 101-102-103-104-105)	ז	סיוע לליפט- הערכת שהב"ט למברק	29.8.73	135
	ז	צעדח 3 הימים- הצעה שהב"ט לצוי תפיסה	30.8.73	136
קבלתי צילום אחד	פ רה"מ, ולדהיים,	בקור מזכ"ל או"ם פגישתו עם רה"מ	30.8.73	137
2 עותקים בחיק הסגל	ז	דברי שהב"ט - עתונות בהקשר לתפיסת משגרי סטרלה באוסטיה	5.9.73	138
קבלתי שני עותקים 1 בתיק רמס"ד, 1 בתיק הסגל	פ רה"מ, דייך, זמיר,	תפיסת טילי הסטרלה באוסטיה	6.9.73	139
כולל צילום מכתב זמיר/הגל/101-102-103-104-105-6041/15-302	ז	הגדלת זרימת מי הירמוק לישראל	7.9.73	140

הערות	המשתתפים	הנושא	תאריך הפגישה	מספר
(צילום לוועדה) 1-10/8/73	ז 3	סייסים צפון קוריאנים במצרים-הצעה שהב"ט	8.8.73	115
קבלתי אחד	ז 3	כנס יחידה הדרוזים- הופעות שרים בצה"ל לפניו של מיליטרי ישראלי	8.8.73	116
2 בתיק הסגל	ז 3 ס 2	יירוט מטוס נוסעים בשם לבנון ע"י צה"ל רה"מ, גלילי, דיין, דדו	10.8.73	117
קבלתי אחד	פ 3	רה"מ, שרי העבודה	10.8.73	118
קבלתי אחד	פ 3	רה"מ, שרי העבודה	12.8.73	119
בתיק מוסל	פ 3	רה"מ, גלילי, דיין, שפירא רמטכ"ל, שמגר, אחישוב, נירס	12.8.73	120
בתיק מוסל	ז 3	מוטל	14.8.73	121
	ז 3	גיחוח צילום-מצרים (עם דוגמן)	16.8.73	122
בתיק ר' שב"כ	ז 2	בקר מזכ"ל או"ם (שב"כ)	16.8.73	123
	ז 3	מתנחלי חברון-לקראת ראש השנה	16.8.73	124
קבלתי 2:-- 1 בתיק דמס"ד 1 בתיק הסגל	פ 3	רה"מ, ר' המוסד	23.8.73	125
1 בשטחים/מדיניו	ז 3	שיכים בפיתחת רפיח; עזה-ועדה קרואה; מתנחלי חברון-סככה	24.8.73	126
1 בשטחים/פתוח.	ז 3	התנחלויות-עבודה ערבית; ענחות-2000 דונם, מרכז העשיה-חבלה; פחתת רפיח- אחריות ספול, קרית ארבע בניה פרטית	24.8.73	127
קבלתי אחד	פ 3	רה"מ, אבן, דיין, שפירא, שמגר, א. קדרון, ר' קדרון	26.8.73	128
	פ 4	רה"מ, אבן, דיין, שפירא, שמגר, א. קדרון, ר' קדרון	26.8.73	129

הערות		המשתתפים	הנושא	תאריך הפגישה	
קבלתי אחד	3	רה"מ, בר-לב, ספיר, בורג, גבתי, י. שערי, זרו, מילדאני, חברי מועצה עכו, משרד חינוך, י. שרון	פתוח העיר עכו	6.7.73	100
קבלתי 1 מירושלים	3	רה"מ, גלילי, שרף, שפירא, זרו, דרכסלר	נבי סמואל	10.7.73	101
2 בתיקת רמס"ד	3		השירותים הצרפתיים	14.7.73	102
בתיק מוסל	3	רה"מ, גלילי, שפירא, שמגר, אחיסוב, ש.כהן	מוסל	15.7.73	103
קבלתי אחד.	3	רה"מ, פרס, פלד, א.רמז, אנשי אסדוד	באי כח שובתים גרוזינים אסדוד	16.7.73	104
1 בתיק ש"פ	3		בקור משלחת פורטוגזית (זבלודוביץ)	17.7.73	105
בתיק אחר	3		ויסיט אלג' בטרור - (זולאי)	18-20/7/73	-
1 בתיק ש"פ	3		בקור מטייפן; טי-54 לאיראן	20.7.73	106
1 בתיק ש"פ	3		יון-הסבת טנקים	20.7.73	107
	3		חטיפת ג'מבו יפני שהיה בדרכו מאמשטרדם לרומא ונחיתתו בדובאי, דמשק בנגזי	-20.7.73 24.7.73	108
	3		חטיפת הג'מבו היפני - הצעות שהב"ט	22.7.73	109
קבלתי אחד, הועבר לגלילי. (אחרי)	3	רה"מ, שרי העבודה	שרי העבודה (סטהים - מצע)	26.7.73	110
בתיק אחר	3	רה"מ, גלילי, שרף, שפירא, זרו, דרכסלר	קצות בחקייב	29.7.73	111
קבלתי אחד	3	רה"מ, שרי העבודה	שרי העבודה-מצע	2.8.73	112
קבלתי אחד	3	רה"מ, דייק, שפיר, שפירא	מכירה נשק לסלבדור	6.8.73	113
1 בתיקת רמס"ד.	3		חילוץ יהודים מבירות	6.8.73	114

הערוך	המשתתפים	הנושא	תאריך הפגישה	
קבלתי אחד.	3 פ	רה"מ, אבן, אלון, גלילי, א, פנקוס, אביגור, נא, לבנון, דיין, שפייר, ספיר	27.4.73	56
		א. דרוזים ברמה"ג-אזרחות ישראלית	29.4.73	57
(עונק 2 לועדה) בית המסוקים של אלפא וטא	3 ז	ב. הצגת חכניות לרה"מ		
קבלתי אחד.	3 פ	רה"מ, קבוצת עולים	2.5.73	58
בתיק 5120	3 ז		2.5.73	59
בתיק "מחלוקת"	3 ס	רה"מ, יריב, ארנן, ליאור	3.5.73	60
2 בתיק ר' שב"כ	3 ז		מוטל	8-9.5.73
1 בתיק "מוטל"	3 ז			
2 ב-5120	3 ס	רה"מ, שהב"ט	9.5.73	62
	3 ז		דראפ"-משלחת, מיראג'ים	9.5.73
	3 ס	שיחת ליאור-גלילי	17.5.73	64
קבלתי אחד (היה בעיקר ש.אביגור והוחזר).	3 פ	רה"מ, גלילי, דיין, ספיר, שפירא, פנקוס, דולצ'ין	17.5.73	65
(צילום לועדה) בית המסוקים של אלפא וטא	3 ז		גיחת צילום בהעלה	20.5.73
	3 ס	שיחת רה"מ-שהב"ט	בדואים בפיתחת רפיה; הריסת בתים בשכם	21.5.73
	3 ז		דיווח לאמריקאים על שיחותינו עם הלבנונים	22.5.73
1 לרמס"ד; 2 בתיק הסגל.	3 פ	רה"מ, צ.זמיר, יריב	המלחמה בפח"ע-חו"ל	24.5.73
~~בתיק "מוטל"~~	3 ז		"מוטל"	73 מאי
3 בתיק "מוטל".	3 ז			
(צילום לועדה) בית המסוקים של אלפא וטא	3 ס	רה"מ, ציין, אבן, גלילי	רכש סעודיה-כווית-ארה"ב	27.5.73
1 בתיק שטחים/מדינת	3 ז	ספיר, ש.גזית, ורדי, אורליז, גפני, ליאור	תכניות פתוח רב-שנתיות (הרצועה)	27.5.73
	3 ס	רה"מ, שהב"ט (וזכרון דברים)	בדואים בפיתחת רפיה	29-27.5.73
	3 ז		ערביי ערב אל ערמשה-היתר יציאה	29.5.73
1 בתיק ר' שב"כ	3 ז		הרב כהנא	29.5.73

חאריה הפגישה	ה נושא	ה מ ש ת פ י ם	ה ע ר ו ת
36 1.4.73	שינוי שיטת הבחירות	רה"מ, פרופסורים	פ קבלתי עותק אחד
37 1.4.73	קניית בשר ברודסיה	רה"מ, אבן, בר-לב	פ 3 קבלתי עותק אחד
38 1.4.73	הצגת תכניות-בירות, צידק	רה"מ, שהב"ט, רמטכ"ל	ס 3
39 3.4.73	חלוקת אות הגבורה		ס 3
40 5.4.73	ששפחות שבויינו	רה"מ, שהב"ט, מפקד ח"א ר' פכ"א, המשפחות	פ 4 1 שהב"ט; 1 רמטכ"ל; 1 ללשכה בי-ס ע"י הקצרנית
41 5-6.4.73	הפלגת 3 צרפתים בסירה בואכה תעלת סואץ		ס 3
42 6.4.73	איסור ישיבה ללא היתר בשטחים		ס 3 1 עותק ומכתב שהב"ט בתיק שטחים-מדיניות
43 8.4.73	המסוס הלובי-הועדה		ז 3
44 8.4.73	תכניות-בירות צידוק (המשך)	רה"מ, שהב"ט, רמטכ"ל	ס 3
45 8.4.73	הצגת מפה אלקטרונית	רה"מ, שהב"ט	ס 3 כולל טיוטת ליאור
46 8.4.73	כסוח תאונות עבודה בשטחים	רה"מ, דייק, אלמוגי, ש.גזית, צ'חנובר	ס 3 1 בתיק שטחים-מדיניות
47 9.4.73	בחירת תושבי יהו"ש לפרלמנט הירדני		ס 3
48 12.4.73	עם עולים מרוסיה	רה"מ, גלילי, פלד	פ קבלתי עותק אחד
49 13.4.73	שבויים		ס 3 1 בתיק שבויים
50 13.4.73	מיראגים לוביים למצרים והנצרים עיראקיים		ס 3
51 15.4.72	עהיד קרקעות אשדוד	רה"מ, גבתי, ספיר, שרף, ספירא	פ 3 קבלתי עותק אחד
52 18.4.73	החיעצוה-ידיעות על הכנת לפתיחה באש	רה"מ, גלילי, דייק, רמטכ"ל ר' המוסד	פ 3 1 מלא לש' שהב"ט; 1 לא מלא ל-ים (קצרניו) עמ' 14-21: ג-ס, רמס"ד
53 19.4.73	צילום בתעלה	(רמס"ד-צה"ל)	ס 3 (בתיק עותק מלא ועותק עמ' 14-21)
54 26.4.73	חילופי עצורים עם ירדן (רמס"ד)		ס 3 אורגניזל בתיק רמס"ד
55 27.4.73	תשובה לליפט	רה"מ, שהב"ט	ס 3 עותק כ-XXXXXXXXXXXX

הערות	המשתתפים	נושא הפגישה	תאריך הפגישה	מס' פג' מס' דיון
	רה"מ, גלילי, דייק, זמיר יריב, רמטכ"ל	המלחמה בסרור	1.2.73	16
בתיק הסגל כולל סכום דיון ב-לי/06 שהופץ לרמט"ד, שהב"ט, יריב	זכרון דברים	נושאי ראש המוסד	6.2.73	17
2 3 ז 1 תיקית רמט"ד		וידת הסגל	9.2.73	18
2 3 פ 1 בתיק הסגל	רה"מ, גלילי, גבחי, דייק שפירא, שמגר	רכישת קרקעות ביוה"ש	11.2.73	19
3 3 פ 1 קבלתי עותק אחד	רה"מ, פלד, שרף, שפירא נרקיס, אגמון	שכירת דירוח לשכון עולים	15.2.73	20
3 3 ס 1	רה"מ, רמטכ"ל, גלילי	תכנון פעולה - לבנון	16.2.73	21
קבלתי עותק אחד	רה"מ, שהב"ט	לנסיעת רה"מ לארה"ב	18.2.73	22
קבלתי עותק אחד	רה"מ, אלון, אבן, גלילי, דייק ספיר, שפירא	לנסיעת רה"מ לארה"ב	23.2.73	23
	(פירוס החומר בנפרד בצמוד לחומר)	הומר משיחות רה"מ בארה"ב		24
קבלתי עותק אחד	רה"מ, אלון, אבן, גלילי דייק, שפירא	המסוס הלובי	23.2.73	25
1 2 ס 1 בתיק ראש שב"כ	בניה ראש הממשלה (א.א.)	ראש שב"כ שר הבטחון	12.3.73	26
1 3 ז 1 בתיק סיוע וש"פ		גרמניה-נגמשים; דרא"פ	13.3.73	27
1 4 ס 1 נמטר למנכ"ל גזית	רה"מ, ר' העיר והמועצה	סיוור רה"מ באילת	15.3.73	28
קבלתי עותק אחד	רה"מ, מדענים	המועצה למען יהודי בריה"מ-מדענים	19.3.73	29
1 4 ס 1 למסו"ת, 1 לגלילי	רה"מ, מ. מושביץ	מפעלים יהודיים ביהו"ש	20.3.73	30
3 3 ס 1		משפט אנשי שי"ח	20.3.73	31
2 3 ס 1 בתיק ישובי ספר	תא"ל ליאור, יו"ר המועצה	מעלות-חרשיחא	22.3.73	32
3 3 ס 1		פנוי בדואים-פתחת רפיח	26.3.73	33
3 3 ס 1	רה"מ, שהב"ט	מכירת קרקעות ביוה"ש	27.3.73	34
קבלתי עותק אחד	רה"מ, גלילי, שהב"ט	תכנון שקום ופתח-עזה	30.3.73	35

הערות	המשהתפים	הנושא	תאריך הפגישה	מס' דיון
1 בתיק 5120 1 ללשכה ביסע"י הקצרנית	פ 3	רה"מ, אלון, אבן, גלילי, דיין, רמטכ"ל, ראמ"נ	2.1.73	1
	ז 3	זכרון דברים	4.1.73	2
קבלתי אחד.	פ 3	רה"מ, פנקוס, דולצין, רבלין, א. ידלין	4.1.73	3
1 בתיק בנקוק	פ 3	רה"מ, יריב, ר"שב"כ	4.1.73	4
קבלתי עותק אחד	פ 3	רה"מ, גלילי, פרס, ספיר, שרף, שפירא, זולק, ברעס,	7.1.73	5
	ס 3		7.1.73	6
בתיק הסגל	ס 3	רה"מ, דיין, ר"מוסד	9.1.73	7
1 בתיק הסגל	פ 3	רה"מ, גלילי, יריב, זמיר	10.1.73	8
קבלתי עותק אחד	פ 4	פתוח דיון אחר	10.1.73	9
בתיק הסגל	פ 3	פתוח דיון אחר	11.1.73	10
קבלתי עותק אחד	פ 3	פכרון דברים	12.1.73	10
הופץ ב-לי/06 ליריב, ר"שב"כ, 1 בשוטף, 1 ב"סגל"	פ 3	(בשוב רה"מ הפריס, רומא, ג'נבה)	17.1.73	11
	ס 5	רה"מ, ר"שב"כ, יריב	19.1.73	12
2 לי-ס ע"י הקצרנית	פ 3	רה"מ, אבן, גלילי, דיין, שפירא, רמטכ"ל, שמגר	25.1.73	13
קבלתי אחד. לפרס - דבריו.	פ 3	רה"מ, אלון, ספיר, פרס, פנקוס, דולצין, אביגור, נצר, לבנון	26.1.73	14
בתיק הסגל	ס 3	רה"מ, יריב, רמס"ד, דיין	26.1.73	15

מדינת ישראל

א.י.י. א.ש.

מ/א 262

בכרחה מאת
מכיליה מאשה

2007

לכבוד

0/20

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכר

התאריך	אל:
23/1/88	אצ"ל (מאמ"ל)
תיק מס'	מאת:
תא. 61	דפני ראובן מאמ"ל, ת"ו
	הנדון:

פסיקה על איומים

ד"ר סלוצקי - (פילוסופיה)
על איומי (פילוסופיה) הוא ב"ר/11/86

מבונה
אלבא

210

השעה: 18.00

פרטיכל טשגרפי

של מגישה עם עורכי העהונות.

חל"אביב, 6.11.1973

נכחו: אריה דיסנצ'יק - מעריב, ג. שוקן - הארץ, לאה בן-דור - ג'. פוסט, מ. צאנין - לאצטע טיעס, דוד לנדור - לשכת העהונות, ש. הימפרב - נוביני קורייר, אריה רט - ג'. פוסט, ש. דניאל - הצופה, א. מרון - לשכת העהונות, ד"ר מ. מדזיני - לשכת רה"מ, משה פרלמן - לשכת רה"מ, אל"מ א. בראון (הצנזור הראשי, יצחק לבני - גלי צה"ל, סא"ל י. שני - צנזורה, ד"ר ש. גרוס - הארץ, י. רבין - לאינפורמסיון, עמוס גורדון - רדיו הרב י. לוי - המודיע, חנה זמר - דבר, גב"ד"ר ג. מרסין - אוי קלט, י. נחשוני - שערים, מ. זק - מעריב, נח מוזס - ידיעות אחרונות, דב יודקובסקי - ידיעות אחרונות, ד"ר ה. רוזנבלום - ידיעות אחרונות, מ. כראלי - אומר, הייס שר - על המשמר, יעקב עמית - על המשמר, ס.ר. לוריא - ג'. פוסט, משה אישון - הצופה, צבי גיל - טלביזיה, גדעון סאמט-הארץ, דוד פדהצור - דבר, יעקב עמית - על המשמר, משה רון - מזכיר ועדת העורכים. מר.מ. גזית; חא"ל י. ליאור, מר.א. מזרחי;

רשמה: מיחקה יפה.

מר דיסנצ'יק: אני מברך את ראש-הממשלה לשובה מואשינגטון. אני מקווה שהספקה כבר לנוח קצת בארץ.

רה"מ ג.מאיר: כן, כאשר ישנה שיעה, אני מנצלת את הטיסה כדי לישון קצה... קודם-כל, אני צריכה להתוודות: המטרה האמתית שלמענה ביקשתי אתכם לבוא הנה - היתה ש כדי לקיים אתכם שיחה, לאן אתם מובילים אותנו. אחר-כך חשבתי, שודאי זה לא יינתן לי, בלי מחד, וודאי תרצו לדעת משהו (לאן אני מובילה אתכם, מן הסתם...) אם כן - הלוואי והיה זה בידי... אם כן, מה אתם רוצים קודם?

מר דיסנצ'יק: קודם רוצים אנו לדעת - לאן את מובילה אותנו, או לאן מובילים אותך...
רה"מ ג.מאיר: גם זו שאלה נכונה, אבל נדמה לי שבאיזו צורה שהיא, במקום מסויים - כל הדרכים הללו נפגשות.

אני אומרת לכם בכל הרצינות וקצת בכאב: איני יכולה למסור דברים מדוייקים; אנחנו נהיה יותר חכמים אולי, וודאי שכך יהיה בסוף השבוע, ואינני יודעת אם נהיה אז פחות עצובים או יותר עצובים. אבל קיסינג'ר מגיע לקאהיר הערב. הוא יהיה שם מחר ויצא משם ביום חשתי ואני מניחה שנקבל איזה דבר ממנו.

בארה"ב יש עכשיו בעיות אחדות, ולא ארנס לבעיה הפנימית שלהם. זה דבר די עצוב ופראגי, ומזעזע. אבל צמאצמאצמא ברוך השם - זו אינה בעיה שלנו... אך יש שם בעיות הנוגעות לנו וכל מה שאני אומרת כאן - זה לא בדיוק לפרסום...
הבעיות הן אלה: יש דטאנט, גם אם הרומן אינו לוחט, אבל בכל זאת הוא קייט. ומצד ארה"ב בכל אופן - אין כל רצון להרוס אותו.

ב. יש בעיית הנפט. ובעיה זו, לא רק במידה שהיא נוגעת לארה"ב, אלא אולי במידה הרבה יותר גדולה, נוגעת היא לאירופה ויפן. אך יש רצון ונעשה מאמץ לא קטן למשוך את מדינתנו ערב מההשפעה המוחלטת של רוטיה עליהן שמהיה קצת השפעה אמריקאית, לפחות במידת-מה. למזלנו הטוב, כל השאלות האלה נוגעות לנו... אנחנו נמצאים כאן בשטח

של השפעה רוסית כמעט מוחלטת, מחוץ לידידנו חוסיין, וגם אם פייסל רשום כידיד המערב, -
הרי בענין הנפט, בכל אופן, הוא הולך עם כל מדינות ערב ואי-אפשר לומר שפייסל הוא המתון
בנוגע לישראל. וזה משתלב באיזה מקום. ואם רוצים למצוא צאצאס תן בעיני הערבים, אין הרבה
מה לתת להם, מלבד קצת על השבוננו...
האמריקאים אינם נכנסים לשטח, כדי להחליף את הרוסים בענין אספקת-הנשק. זאת הם לא רוצים ולא
מוכנים, וזה בכלל איזה דבר, שאינו מתקבל על הדעת. אם כן, לתת להם אילו דברים במקום נשק -
זה מה שהם מתכוונים.

קייסינגר נסע למוסקווא, ובא עם ההצעה המשותפת של הפסקת-אש וחשב, שזה
יסתדר כאן. וזה באמת כמעט מסתדר כך, כמו בויאטנם,; הם החליטו על הפסקת-אש בלי איזה מנגנון
שישמור על כך. שאלתי אותו איך זה יהיה. מי קבע קו ומי יקבע קו היכן המנגנון יהיה? הוא
אמר: כך עשיתי גם בויאטנם. אמרתי לו שאני יודעת למה זה הביא שם ואינני שוחה ק כל כך שלא
כך יהיה גם אצלנו, באזור זה. הבעיה העומדת בפנינו היא - היכן היינו ב-22 באוקטובר, והיכן
אנו עכשיו.

אני זוכרת שבימי ההגנה היינו אומרים שאנשי ההגנה מוכנים לכל דבר,

בלי כל חשבון, הם מוכנים לכל הקרבה עצמית - רק לא לשבת בבית הסוהר.

אני יכולה לומר על עצמנו, לצערי, זה כולל גם את אנשי הצבא הנפלאים

ביותר: הכל - רק לא לשחוק... יושב כאן הצנזור והוא מבין יפה למה כוונתי. וכנראה שבלי
לתת לעצמנו דו"ח - מה אנו עושים - היינו אנו המקור הראשון לפרסום - היכן היינו והיכן אנחנו
ומה עשינו, מתוך התלהבות. ודאי זה לא נפשה, חלילה, מתוך כוונות לא-טובות, ויש עדות משלנו
שזזנו ולא נשארנו עומדים... אנחנו טוענים, וזו אמת, שהעובדה היא אמיתית, שהמצרים לא
הטסיקו את האש בשעה 6.52 בערב, ב-22 באוקטובר. אנו טוענים שאין חוק כזה, שצד אחד מפר את
הפסקת-האש, והשני צריך לשבחולא לזוז ולא לירות במי שיורה בו...

אנו יכולים לשכנע את עצמנו וזה לא משכנע אחרים... כאשר התוצאה

מהזזה זו מוצא את עצמו צבא בן עשרים אלף איש מכותר...

עוד לא פגשתי איש שבאמת לבו כואב עליו על כך. אבל העובדה היא, שהרוסים

לא מקבלים זאת. מצרים לא מקבלת זאת ועל זה יש לנו ויכוח עם האמריקאים

הניטוי ההומניטרי הוא, שאי-אפשר להרוס את הצבא על-ידי רעב וצמא... הכותב

האמתית של המצרים והרוסים היא - שנפתח להם דל. האמריקאים לא אומרים זאת כך. אם כן - זה

מתמקד והיו כבר שתי החלטות של מועצת הבטחון שיש לזוז לקו של 22 באוקטובר, כאשר איש אינו

יכול לומר בטדוייק היכן הקו הזה, וודאי אין הסכם לאן צריך לזוז, ואפילו הצד התובע זאת - אינו

יכול לומר בטדוייק למה כוונתו. כי זה בכלל לא היה קו. אלה היו מקומות ואהר-כך זה מצטרף

לאיזה קו משונה. על כל פנים - קו - לא היה כזה.

התוצאה מכל ההזזות האלה, כפי שאחם יודעים, שהכבישים המובילים לקאהיר

נמצאים בידינו.

אנחנו אומרים שני דברים: אנחנו אומרים שמוכנים אנו לספק אוכל, מיט,

הרופות ובגדים לאנשי ארמיה 3, אם יש צורך בזה. בכל אופן, לא ציוד צבאי ולא נדרש מאתנו

יותר מזה.

אבל - א. זה יהיה במיקוח שלנו; ב. כתמורה - שישחררו את כל השבויים הבריאי

והפצועים שלנו, פלוס הפרת הבלוקדה על באב אל מנדב, וכמובן - שמירה על הפסקת-האש, שמוכרחה

להיות הדדית.

נדרש מאתנו לכל הפחות להכיר בעקרון של הקו של 22 באוקטובר, כאשר עצם העניין - היכן הוא ומה הוא ומתי נקבע - כל זה נשאר למו"מ בין הצדדים. לזה לא הסכמנו. באחת משעות הויכוח, בשעה 2 בלילה, או אולי בשלש בלילה או בעשר בערב, או בארוחת הבוקר - אמרתי לו, שאנחנו מדינה יותר מדי קטנה, כדי לקבל איזה דברים כעקרון, ואחר-כך שלא נבצע אותם. רק הגדולים יכולים לעשות זאת. אם אנו נקבל איזה דבר בעקרון, יעברו ימים או שבועות ויאמרו לנו: נו, הגשימו זאת.

לכן, מצבנו, לפי הכרתי - יהיה הרבה יותר גרוע. היא הכירה בעקרון ואינה מגשימה אותו. לכן - אה זה לא נקבל. לעומת זאת, טענו שבכלל - נדמה לי, ואיני זוכרת אם בפעם קודמת כאשר נפגשנו דברנו על כל או לאו, שאובייקטיבית - קשה מאד לשמור על הפסקת-אש בקווים מוזרים ומשונים אלה, ובמיקום הכחות כפי שהם, קצת מזורחה וקצת מערבה. מצב זה לא יחזיק מעמד כך. לכן, יש לנו הצעה לפישוט המצב. יש לזה חסרון, שהמצרים לא מקבלים זאת, כלומר: אנו אומרים שיהיה וויתור, כך שאנו נעבור למזרח והם למערב ובזה גמרנו את העניין. הם מוכנים לעשות זאת בדרום, כאשר הצפון משני הצדדים ישאר בידיהם. זו שטות ולא מתקבל על הדעת. הם - המצרים, מוכנים להעביר את הארמיה שלהם, ויש להם כל-מיני הצעות, שאינן באות בחשבון. אנו אומרים: מתוך הויכוח, הדיון על הפרדת הכחות, אנו מבינים שבמילא יכנס גם עניין הקו של 22 באוקטובר, שאינו רלבנטי כבר.

אם כן, הם לא הבטיחו לנו טובות עם ההצעה הזאת, שיסייכו שתתקבל בקאהיר, והוא אומר, שאין לו צל של תקווה, שאמנם התקבל. ואז מבטיחים לנו הרבה דברים לא-טובים. איני רוצה להיכנס לזה, ולקלקל לכם את מצב-הרוח ולא אגע בפרטים.

כל זה - אחרי הרבה מאד שעות של ויכוחים ושיחות וברוח טובה וברוח לא כל-כך טובה. ואחמול הבאתי את הדברים שהצעתי לממשלה והיא אישרה זאת, ולא קבלה את ההצעה שנכיר שפגשנו בעקרון, ובזה הוא נוסע ויבוא מחר לסדא ונחכה עד יום המישי או ששי, ש ואיני יודעת בדיוק את התאריך, ואז יודיע לנו - מה היו התוצאות של שיחותיו שם. נפגשנו כמובן לא רק עם הנשיא ומזכיר המדינה, אלא גם עם אנשי קונגרס, אנשי סנאט, ואנשים מבית הנבחרים ואנשי-ציבור, מכרים וידידים, מאז ומתמיד, וכמובן - גם עם יהודים. אבל הסיכום של שיחות אלה - כזה הוא.

קיסינג'ר הבטיח שלא יציע שום דבר שאנחנו לא מסכימים לו - כאילו הוא מביא זאת בשמנו, בוודאי לא כך אבל גם לא בשמו. נראה מה יהיה. זה המצב לגבי ואשינגטון. אני מצטערת שאיני יכולה להביא בשורות טובות.

אני רוצה לומר רק מלה נוספת אחת: אם סדא לא יקבל זאת וזה יהיה רק נס אם יקבל זאת - מאד-מאד יתכן שנכנסים אנו למצב, - איך אומר חיים בר-לב - "לא סימפטי", עם הטעמה היחידה בעולם, שבכל זאת עדיין הכל הולך אתה בסדר, ומטוסים באים ואניות בדרך וכך הלאה. ואנחנו באנו עם רשימה די מכובדת, והרגשתי עצמי קצת כמו אותו וזן, שעמדו לפטר אותו מהעבודה, והוא באוביקט מהם תוספת משכורה... ובכל זאת - עשינו זאת ויש לנו מה לדרוש וישנם דברים שנחוצים לנו.

בינתיים הובאה גם הצעה הנשיא להצקבת הכסף לקונגרס, ויש להניח שהיא התקבלה, והכל יחד. - אהצאצא אבל אינני רוצה שתחשבו, שכאשר טרנתי שם להצעה קיסינג'ר, והממשלה החליטה אהמול לעמוד עת ההצעה הזאת, שזה היה מבלי הידיעה, שיחכן שאנו נעמוד במצב קשה. כלומר: הרוסים לא יתנו לאמריקה לוותר, וישנה מועצת הבטחון וישנו או"ם. ואז, אפשר אהצאצא לתאר כל-מיני זוועות, מה שכולה מועצת הבטחון להחליט, ואיך הרוסים יהיו מוכנים בהחלטה לבצע החלטה והיות השליחים לביצוע כל-מיני החלטות של מועצת הבטחון, כאשר יכול מאד

להיות ושארמיקה תהיה במצב כזה, שלא תראה את עצמה בעלת יכולת להטיל ווטו, ואולי רק תימנע, ואולי גם זה לא.

אינני חושבת שכל הזוועות שתארנו לנו - מוכרחים להתגסט, אבל זו תהיה קלוח-דעה, אם יאמרו שמישהו יחשוב (ובכל אופן - לא אני) שאין דבר, וכל זה יעבור. אני יודעת שיש אנשים בינינו החושבים, שזה יפה מצד ארה"ב שהיא גרורה שלמדינת-ישראל: אנו אומרים לה שחשלה נשק והיא שולחת או צריכה לשלוח ואם נחוץ לנו כסף - הוא נוחת ואם היא רוצה מאתנו משהו - אנו אומרים "לא", והיא תקבל ותשתוק... זה היה יפה מאד אילו היה זה כך, ואם מישהו יכול לעשות זאת - יעשה, אבל אני - איני יכולה. יחד עם זאת, אמרתי שאם נזוז - המטרה העיקרית בזה היא לאפשר לארמיה השלישית לפרוץ ולצאת מהכיתור, ואז כל-מיני הצעות כאילו אינן כואבות ואיני אומרת שמי שהציע זאת - התכוון לדבר רע, אבל לפי מיטב הכחתי - זה לא יכול היה להיגמר כך, אלא בהבטחת דרך לארמיה השלישית ללאת מהכיתור ואם חלילה היה הדבר הזה קורה - כפי שאמרתי לכם: פירוש הדבר, שבמקום שהם יהיו מכוחרים - אנו נהיה מכוחרים בגדה המערבית, וזה מצב לא כל-כך מלבב.

יכול להיות שאנו נכנסים למאבק די קשה. אינני אומרת שאין לנו ציבור די

אוהב בקונגרס ומחוצה לו, אבל אינני אוהבת להשלוח את עצמי. אנוהולכים לקראת החורף ואירופה כולה בוכה על שהיא חקפא מקור. היפאנים צועקים שנגמרת להם התעשייה שלהם ונהרסת כולה. הם מיבאים חשעים אחוז מהדלק שלהם מאן. שאינגטון נאמר לנו, שכל אירופה מערבית לוחצת על אמריקה שתציל אותה. אנגליה, וצרפת - מצילות את עצמן. שמענו הבוקר את הבשורה הגדולה, שצרפת - אין לה מה לדאוג: ידידותה לארצות ערב נבדקה ונמצאה נאמנה, והם "בסדר", ולכן - היא תקבל מחיר בעד זה, ויהיה לה דלק...

יכול להיות שיוגד כך גם לאנגלים. אינני יודעת, ואם הם צריכים להתיישר

ולעשות עוד דבר נגד ישראל - חזקה עליהם, שלא יהיה להם קשה לעשות זאת. אני מנסה, ואולי אצליח: במערב אירופה יש שמונה מדינות, שראשי-הממשלה שלהן הם חברי שלי באינטרנציונל הסוציאליסטי. (צחקו בין הנוכחים) שמא בכל זאת, - ואין לי מה להפסיד. בין אלה - שבדיה, נורבגיה, דניה, בלגיה, הולנד, גרמניה המערבית, אוסטריה ואנגליה (שם יהיה וילסון בטקום היט).

פר נוח מוזס: ישנה החלטה של גרמניה שקבלו את העמדה הצרפתית.

רה"מ ג. מאיר: במסגרת זו נסעתי לפאריס, נגד רצון פומפידו. אני נוסעת לכנס זה, ואם כי

איני מבטיחה לעצמי גאולה מזה, בכל זאת - יש כאן אפשרות לנסות לעשות משהו.

נפט איני יכולה לתת להם. יהיה להם קר גם אחרי כן, אבל זו בעיה, כלומר: גם הציבוריות האמריקאית היא אתנו עכשיו, במידה רבה מאד. ראיתי את ג'קסון בטלביזיה ביום ראשון. והוא אמר: אין לפקפק בידידות האבסולוטיה שלנו אלינו, אבל כאשר דברו על אנרגיה - אמר שלפני שנה הציע כבר שתחנות הדלק תיסגרנה בשבת בצהריים עד יום ראשון בבוקר, ולא קבלו זאת. הוא מציע זאת עכשיו. אאאאאא האייגוד המקצועי שם כולו בהתלהבות בעד ישראל אבל מה זשבו ביום הראשון כאשר לא יוכלו לנסוע לטייל עם המשפחה - זאתאיני יודע. אבל בכל זאת - יש איזה מרחב לפעולה באמריקה. על כל פנים - איני מאחלת לעצמנו שנגיע לכך. נראה מה יהיה.

אני מתחננה לפניכם: איני יודעת מה יהיה בעוד שבוע, אבל האופוזיציה

הסכימה לדחות את ישיבת הכנסת ממחר, כי ביקשתי מהם שלא לקיים מחר ישיבת-כנסת, כי אני צריכה לפתוח אותה, בעוד קייסינגר יושב עם טדאח וכי במה אפתח? כל מה שאומר - יהיה לא טוב. לכן, ביקשתי מהם לדחות זאת עד יום ב' ואני מעריכה מאד הסכמתם לכך. פשר פירוש הדבר, שאיני רוצה לפלס את הדרך לצרות. מספיק לי כאשר הן תבואנה בעצמן וכל זמן שקייסינגר במצרים, ועד שנאמר דברים מוסמכים כאלה או אחרים - אני מאד מבקשת מכם - לא לפרטט שום דבר בעניין זה.

מר ט. לוריא: ראש הממשלה אמרה, שהבעיה הראשנה בערה"ב לא נוגעת לנו - בעיית הנשיא.

אח נפגשה גם עם סנטורים וחברי-קונגרס, שזו ודאי בעיה שלהם ומעסיקה אותם.

האם לא הרגשה בשיחות אלה, שבכל זאת - מצב הנשיא כן נוגע לנו?

רה"מ ג. מאיר: הוא נוגע לנו באותה מידה שהוא מאבד קצת מהאוטוריטה שלו והרבה מאד

החלטות לטובתנו היו החלטה אישית שלו. הוא גם עכשיו נפגש אתי בידידות רבה מאד,

ודיבר גם על אותם דברים, בלי לומר מי יודע מה יהיה. אבל זה באמת נאמר בידידות רבה.

זה לא יכול להיות כך, שזה לא נפגע. מה שנעשה באמריקה - זה דבר שקשה בכלל לחארו.

אבל סנטורים לא דברו אתי על ענין זה דוקא.

מר פדהצור: האם בשיחות בארה"ב עלו בעיות מעבר לבעיה של הפסקת אש וארמיה שלישית,

- של מ"מ והסדר?

רה"מ ג. מאיר: זה היה בתכנית, ולא הגענו לכך. לא יצאנו מהקו, ולא הגענו אל מעבר לקו.

מר זק: ראש-הממשלה המשילה משל, שכאילו זמנה לחזן שרצו למשרו. האם בענין הנשק

עמדנו בפני מצב כזה?

רה"מ ג. מאיר: לא. רוצים מאתנו איזה דבר ועומדים על הראש להוכיח, שזה טוב לנו

ולחם והם לא יכולים לעמוד נגד הרוסים והערבים ומזרח-אירופה ויפאן.

ואני אומרת - לא. ואם כך - את - אזי תנו לי נשק כזה וכזה...

מר זק: לא היה רמז של איום על הפסקת הנשק?

רה"מ ג. מאיר: עכשיו - לא.

מר שוקן: אמרת שאם קיסינג'ר יאזוב את קאהיר בידיים ריקות - כפי שהוא מניח, ואנו נחמיד

בעמדה שאח הצגת אותה בואסינגטון, נעמוד בפני כל-מיני אסטרטגיות דברים

לא-סימפטיים. האם יש להבין זאת כך, שבמקרה זה - ואמריקאים יהיו מוכנים לוותר על עמדה שלהם,

במזרח התיכון, שעד עתה ישראל ייצגה אותה ובמקום זה לקוות ליצור שוק שלם עם העולם הערבי,

שיבוא במקום העמדה שהיתה לארה"ב באזור על-ידי ישראל הזקה.

האם יש לצפות לדבר כזה, והאם הקונגרס, שיש לנו בכל זאת הרבה תומכים בו -

אפשר להניח שהקונגרס האמריקאי והציבוריות האמריקאית יסלימו עם זה, ויפקירו אותנו?

רה"מ ג. מאיר: איני חושב שזה עומד בדיוק כך. הם לא יעמידו את הערבים במקומנו. אבל

עכשיו הם ממקדים את הענן בהפסקת האש ובארמיה שלוש. נניח שעל פי ההצעה

שלנו - אמרנו דברים מפורשים: האספקה שהולכת ולמשך ללכת גם היום ומחר וגם ביום חמישי,

וכל זאת - כדי לא להשאיר את קיסינג'ר שם במצב לא-נוח כשאין אספקה, והוא מקיים שיחות

בקאהיר. אך במידה ולא נקבל את השבויים שלנו ולא יסירו את הבלוקדה בים, + - לא ניתן לשיירות

ללכת ואז, פעמוד השאלה בפני מועצת הבטחון, הרוסים והאמריקאים - מה עושים עם הישראלים האלה...

הפוצאה מכך תהיה, שנניח שאמריקה הולכת - -

מר שוקן: אם ישחררו את השבויים ויורידו את המצור הימי - ניסוג לקוויים?

רה"מ ג. מאיר: אנו ניתן אספקה מסודרת ופיקוח שלנו יישאר, כמובן, ותהיה הוצאת פצועים,

גם מהארמיה השלישית וגם מהעיר סואץ, וגם אזרחים פצועים יצאו. לא מן

הנמנה, שגם לנו יש פצועים, שאיננו יודעים עליהם והם שם. לכן, זה מה שנוחנים אנו בתמורה

ולא תזוזה לשום מקום. הכביש הוא שלנו ובפיקוח משותף עם או"מ, אבל זה כביש שלנו ויהיה עליו

פיקוח מדוקדק ליד התעלה, והבדיקה תהיה שלנו, בנוכחות כוח-או"מ.

כל זה מוכנים אנו לתת, ולא יותר מזה, וזה יכול להיות דבר שאינו מספק אותם.

לכן, אין זה כך, שהם יאמרו, שאם כך - אנו ברוגז עם ישראל ובותרים בסדאח. זה לא יהיה כך.

אמריקה מאד מתמרמת, זן עובדה, ונדמה לי שסיפורתי לכם, שהיא לק קבלה מקום בו תוכל לתדלק את מטוסיה ואניוודה בשום מקום בעולם, צאצא מלבד באזורים של פורטוגל, אך לא בספרד ולא במקום אחר. התנהגו שם כאילו אינם מכירים אותה ולא עשתה למענם דבר... על כך ישנה התמרמות בכל אמריקה.

שמעתי רק דיבור אחד, מפי עובדי נמלים, שאמרו: טוב, אם רוסיה

תגרום לכך שלנו יהיה חושך, לא יהיה להם אוכל ולא ניתן להם כל אספקה שהיא באניות, ויהיה להם רעב.

גב' חנה זמרי: מלבד פועלי התובלה - לא ידוע על אף אחד?

רה"מ ג. מאיר: ג'ורג' מיני מוכן להרוס את כל העולם ובעיקר - את ניכסון... הוא

ידיד-נפש שלנו בסשן עשרות בשנים. היתה להם ועידה בפלורידה והוא אמר, שאין לי מושג איזה החלטה היתה שם למען ישראל. אבל עלכך אומרת אני, שאיני יודעת מה חבריו באיגודים המקצועיים יאמרו, כאשר יצטרכו לקמץ בדלק ולא יוכלו לנסוע ביום ראשון עם משפחותיהם, חלילה.. לכן, איני יודעת מה הם יחשבו אז. בכל אופן - בדרך כלל, אלה עשרים מיליון איש מאורגנים. זה כולל משפחות ואלה מיליונים רבים של אנשים. ישנם שני איגודים גדולים, שאינם מסונפים לסי.אי.נ.או. ואף.אל.אם. ואלה עובדי תובלה שצאצאם שזרק אותם (ובגלל סיבה מספקת) - ואל הצטטו אותי. וגם ארגון מכובד יותר של עובדי מכונות, שאמנם אינם מסונפים לסי.אי.נ.או או לאף.אל.אם. אבל לגבי ישראל - זה מחנה אחד.

רבותי, איני ששה לארגון מרד באמריקה. אבל אם לא תהיה לנו בירה, זה לא כך שאנחנו מחילים בחלל ריק. אבל יש די מלחמות ואינני מחפשת לי עוד אחת. יש מלחמות-יהודים, מלחמות יהודים-ערבים, ויש ברוך-השם במה להתעסק...

מר סאמט: ההודעה שלא הופעל עלינו לחץ בואשינגטון - כיצד לבאר זאת על פי דבריו?

כאן?

רה"מ ג. מאיר: לא עסקתי בפילולוגיה ולא היתה חכמה גדולה להודיע בקולי-קולוח שלוחצים עלינו - יכול להיות שאמנם יהיה כך. אבל לעת עתה, כל הכתבים

שלכם אמנם עושים עבודה נהדרת וירדו לחיי, אולי בכל זאת ישנו לחץ, ולא נכנעתי להם... לו ידעתי שאם אומר שיש לחץ, אכל הבעיות המצאנה להן פתרון - הייתי אומתגם את המלה הזאת... אבל לעת עתה אין לנו מדינה אחרת לרוץ אליה, ושאינה לוחצת עלינו. יש מדינות שלא נותנות ולא לוחצות.

רבותי, למען השם - אין עוד מדינה בעולם, שאחה יכול לבוא ולקבל בה בעד חמש אגורות איזה ציוד שהוא הדרוש לך עתה. יכול להיות שאצא אצא שהיום או בשבוע הבא נעמוד בפני מלחמה חדשה. לכן, אי-אפשר לזרוק בפנים דברים בפני מעצמה וידיד גבול כזה ולומר דברים כאלה או אחרי ס. אני יכולה לומר "לחץ", אלא מה השגתי בזה?

אם קראה מה שאמרתי - לא אמרתי שאין בעיות. אמרתי שיש בעיות, יש ויכוח, יש שאלות. יש כל מיני דברים, אבל לא מצאתי לנחוץ אצאצא שכהכרחי מצדי להשתמש במלה שכתבי-העתונים כל-כך רוצים בה...

שמחה הכין כבר את הקרקע. הוא הכחישכל הזמן שיש לחץ.

מר ראט: רצית לחסוך מאתנו אחהזוועות שנבאו לך - מה יקרה אם סדאת לא יקבל את ההצעה

שהצעה.

אבקש להבהיר נקודה אחת, שהיא די חיונית ונשאלת בעקיפין: במקרה של נסיון טובייטי מחודש להטיס כחות לכאן ולהפעיל אותם לביצוע החלטה כלשהי - האם פרה"ב תגיב באותה חריפות כפי שהגיבה לפני שבוע, אם כי לא קבלנו את פשה-עצתה?

רה"מ ג.מאיר: אינני יכולה לומר מה חשטה ארה"ב. נניח שאמנס כן. אניאומרה לך, שהמצב יהיה כזה, שאם יש דבר אחד שכל אמריקה מאוחדת בו - זה שלא יצא מגבולות אמריקה אף חייל אחד. כאשר נשאלתי על ידי אנשי מנאט וביק-הנבחרים שנפגשתי אתם, וכולם ידידים - את השאלה הזאת: האם את מעלה על דעתך, שגם חילים יצטרכו לבוא לעזרתכם? אמרתי להם: הדעו לכם שאם חלילה נעמוד במצב שנצטרך לפנות אליכם לשלח אלינו צבא וננצח במלחמה - אני אראה בזה הפסד שלנו. כי א בזה אני מאמינה. לכן, לפי דעתי - אם כך יקרה - הפסדנו חלק גדול מעצמאותנו. ובאמריקה - דבר אחד מקפיץ את כולם: חלילה, אין להוציא עוד חייל ולו גף אחד, מגבולות אמריקה.

אינניחושבת שאמריקה תתן לרוסים לכבוש את המזרח-התיכון בכוח ובצבא. אבל איני מאחלת לעצמי מצב כזה.

מר בראלי: בין האפשרויות בימים הקרובים קיימת גם אפשרות לאו דוקא שיענה כן או לאו, אלא תוך שיחותיו עם קיסנינגר יפתח שוב באש. בהחלט.

רה"מ ג.מאיר: פיקוד צה"ל משופע משוכנע שבמקרה כזה ידנו על העליונה.. האם את חושבת שבמקרה כזה - יהיה איום של נסיון-התערבות סובייטית ותהיה הרחעה

אמריקאית?

רה"מ ג.מאיר: זו פעם שלישית ששואלים את אותו הדבר, ואין לי תשובה אחרת. יכול להיות שהיא התערב. אני לא רוצה בזה, במידה שזה תלוי בנו.

מר פ. בראלי: גם לא סמו שהתערבה בפעם הקודמת?

רה"מ ג.מאיר: איני יודעת. איני יכולה להשיב לך.

אם סדאת פותח מחר באש, התפקיד הגדול יוטל עלינו, כי אנחנו הרי נהיה אלה שהפרנו את הפסקת-האש. זה, על כל פנים, יהיה הפירוש. דברת לעם אמריקאי חשוב. אמרתי לו: מה קורה כאן? פתאום הארמיה השלישית נעשתה קודש-קדשים, ומה שרצתה היה בסך הכל רק להשמיד אותנו ונשכה בכלל מי התחיל במלחמה... על כך קבלתי תשובה: באמת, את מדברת על צדק... ברור שהמצרים התחילו במלחמה, אבל איזה ענין יש לצודק ולעולם הזה? לא דנים עכשיו בקטגוריות כאלה. אם סדאת יפתח במלחמה - הוא מסכן. אחרי הפסקת-האש, עשינו דבר כזה לצבא של ולא מסכימים אנו אפילו אוכל לחת לאנשיו ולא מים ועוד מעמידים תנאים אפילו לזה, לכן, - הוא מוכרח לפתוח באש...

ד"ר רוזנבלום: האם את חושבת שניכסון הולך?

מר דיסנצ'יק: ואם הגב' מאיר חושבת שהוא הג' - היא תגיד לנו את זה?

רה"מ ג.מאיר: אני מוכנה לסמוך עליכם, שאת זה ודאי לא תאמרו: אני רואה את מצבו כדי

חמור. יש עליו לחץ. (צחק בקהל). זה דבר סראגי מאד, מבחינה אנושית,

כל מה שקורה שם עכשיו.

מר י. עמית: מה שקרוי מסדרון לארמיה השלישית, שאמרת שהצעה כזאת הובאה בפניך ואחר-כך מקלוסקי אמר, מה שאמר והביא דברים על די וקס. איך להבין את ההודעה

וההכחשה? איך זה מחקש עם הדבר שהבאת בפנינו היום?

רה"מ ג.מאיר: שני הדברים נכונים: לא הוצע שנפתח מסדרון לארמיה השלישית. אלא זו

האינטרפטציה שלנו למה שכן הוצע. זה מוכרח להביא לך, לפי מיטב הכחיי. אבל

זה לא נכון שהם אמרו, שנפתח להם קורידור, שהם יוכלו לצאת דרכו. מה שנתבקש מאתנו, שאחד הכפי-הכבישים יהיה בשליטת או"ם, כלומר - נביא אספקה ולא שיוכלו להיכנס ולצאת. אני חושבת שבמשך הזמן

- זה מוכרח להביא לידי כך, ואפילו בזמן קצר. כי מה שדע שסדאת רוצה באמת - זה לא רק להאביל

אותם. הוא רוצה לתת להם אפשרות לצאת משם. הם עושים כל הזמן נסיונות לפרוץ את הדרך.

אך אמרתי אמת, כאשר אמרתי שלא הוצע רורידור.

המצרים הגישו לאו"ם מסות של ה-22 באוקטובר, ועתה הם מחכים למסות
מישראל.

מר דיסנצ'יקו

אומרים שהרוסים צפצפ צילמו את השטח. אמרתי ש'הכן'. מה מחייב אותי לקבל
צילום עם החאריך שהם קבעו עליו? ולהסכים שאמנם צלמו זאת באותו החאריך?
לכן, ארגומנטים טובים היו לי במקרה זה. השאלה אם הם אמנם החקבלו.

רה"ם גמאיר:

(אחרי כן החלק השני של הדיון - אוהו פוחח מר דיסנצ'יקו).

חלק ב'

היו"ר דיסנצ'יק: לפני שאנו עוברים לחלק השני, אני רוצה להזכיר מה שלא הזכרתי בראשית דבריי: הדברים אינם לפרסום ולא לציטוט ולא להגדרה "מקורבים לרה"מ", כי זה כאילו אמרה זאת ראש-המשלה בעצמה. הצנזור שמבקש לא להגיש חומר כזה ולא לסמוך בזה עליו.

רה"מ ג.מאיר: אינני יודעת לאילו ימים הולמים אנו. הלוואי ויתבדה ואזמין אחכם ואתקן לכם דברים טובים יותר... אבל יכול להיות שאנו הולכים לימים קשים. יש לפג עניין ואולי גם לכם, שניפגש לעתים קרובות, ולכן - זה חנאי אחד לקיום מפגשים אלה. אם נאמר שהדברים אינם לפרסום - הרי שאינם לפרסום, כאילו לא היתה מסיבה זו בכלל.

ועכשיו - היתה מלחמה, והיא לא נגרמה ואני יודעת שמלחמה זו - יותר מכל המלחמות הקודמות - מלווה מכאובים רבים. אמרתי בפעם קודמת, שנפגשתי אחכם, שאין שמץ של רצון או מחשבה, שנהחמק מלברר ולחקור וללמוד דברים. אבל אני חושבת, וחטלחו לי, גם כל הכבוד לכם, שמה שמתרחש עכשיו בעתוננים שלכם - זה עליכם להאמין לי, שבין המון דברים שאינני מבינה, אזי יש דברים שאני לא מבינה ואכפת לי ויש דברים שאינני מבינה, אז איני מבינה, אבל איני יכולה להבין מה אחם עושים ומה אחם כותבים ומדפיסים.

הרצון הזה לחפש ולמצוא ~~משהו~~ משהו שצריך להוריד לו את הראש, - בין אם יש כזה או לאו, העיקר שקודם-כל יעוף ראש של משהו, עד שיעלו על ראש אחר. וכל זה - בסרט הוכח פשהו. והפרסום הזה, יום-יום, כשהוא מגיע ל"טיים" ול"ניוזוויק" ולכל עיתונות העולם.

מר דיסנצ'יק: זה מגיע כשם אלינו.
רה"מ ג.מאיר: סלח לי. מה שכוחבים כתבי ישראל - הם כוחבים בעתונות שלכם. וכי

"הניו יורק טיימס" נעשה פתאום מומחה לישראל? יש להם אנשים כאן שהם כתבים ואנשים אחרים מפטפטים והם מאזינים להם וכך הופכים אנו מדמות של עם שלחם ולא קראתי עדיין בשום מקום שהיתה לנו מפלה במלחמה זו; היה קשה, אבל עם גבורה ונצחון, ואם כי אינני מומחה צבאי, - לומר דברים פנטסטיים מבחינת הביצוע הצבאי, ~~אשר אצא את אצמא אצא אצא~~ אבל אנו הופכים את עצמנו לעם קטנצ'יק של רכילות, כשכל אחד אומר על השני שהוא כזה וכזה, וזה גיבור וזה אינו גיבור וזה עולה וזה יורד...

למען ~~שם~~! מה זה מוסיף לנו? זה מוסיף כוח למדינה? לזהל? אנו נכנסים למאבק - ~~אם צא אצא~~ עם גדולי העולם; האם זה מוסיף איזו דרך ארץ אלינו? תמיד אמרו לנו ~~והקא~~ והתקוממתי נגד זה, שאנו עומדים יפה רק בסכנה. אם כן - הסכנה עוד לא עברה. הרי מחר או הלילה זה יכול להתחדש. ולא נספיק להוריד את הראשים עד אשר האש תתחדש... מה קחה לנו? מה קרה לנו?! ~~אך~~ מחר יעמדו הורים שכולים ואלמנות ויהומים בפעם הראשונה ליד הקברים. מה קורה כאן?

קבלתי חיים מכתב מאשה, שיש לה חמשה בנים בצבא. הצעיר שבהם נפל, והיא אומרת: מדוע היית כל כך עצובה בטלביזיה? אל תהיי עצובה, הרימי את הראש. האם זה מגיע לי, ולנו? מה אתם עושים? מה אתם עושים ולמה?
עוד מעט לכל אישיות יהיה הגיבור שלה וכל היתר - לעזאזל.
לכן, איננן מבינה, פשוט איני מבינה מה נעשה כאן.
לא יושב כאן בא-כוח איזה עוון שלעורכו וכתבו זה נוגע פחות מאשר לי; חלילה! אבל אולי נעצור לרגע ונגיד: טוב, ~~אשאאאא~~ זה שגעון ונפסיק עם זה.

יש עתון היודע כבר בדיוק מתי תהיה ועדה חקירה. הוא החלט כבר על-כך.
אלא שאינו יודע אם זה יהיה בסוף השבוע או לאו. איזו ועדה, היכן ומה הוא רוצה לחקור?
והאיש הזה אשם ואחר אינו אשם וזה עולה וזה יורד...

האם זה מחזק ~~אנחנו~~ אותנו, האם זה טוב לנו?

אהם מכירים אותי. כאשר טענו אלה שטענו על תדמית, אמרתי, שתדמית
במחיר של עניינים חיוניים - אני מוותרת על כך. אבל אנו לוקחים, תסלחו לי, זפת - ומורחים
את פנינו וכך אנו רוצים להופיע. וזה עם שעמד בסכנה גדולה ושלם מחיר איוס כזה, ויכול להיות
שמחר זה יתחדש.

מה הבהלה הזאת לעשות חשבונות עם אישי? לכתב אחד יש את האיש הזה
ולאחר - משהו אחר, ואם הוא רוצה להעלות איש א' - מוכרחים להוריד את ב' וכל זה בזמן כזה!
מילא, אילו היה זה בזמן שלום - זה באמת שעשוע מעניין... בסדר, אבל עכשיו, עתה הזמן?
מחר יום זכרון לאלף שמונה מאות ומששים קרבנות; האם זה מנחם את האבליים?

איני רוצה שתנסו לפרש דברי, כאילו אני אומרת שאין דבר, אין מה לחקור
ולבדוק וללמוד. יש ויש. אני לא יודעת עדיין מה. אני יודעת שזה לא יכול לעבור כך סתם. אבל
~~אנחנו~~ האם צריך לעשות זאת עכשיו? מיד?

רציתי לטלפן לקישון, והוא לא היה. כמעט לא קראתי עתונים במשך החדש האחרון.
לא ראיתי טלביזיה ולא שום דבר. אבל במטוס קראתי שלשום את קישון, ותאמינו לי, שהיו לי דמעות
בעיניים, על גודל הביטוי הזה.

מר שוקן: הנושא שנגעת בו עכשיו הוא הנושא המכאיב שמעסיק את כולנו. וזה לא רק
נושא מכאיב, נאשא ~~אנחנו~~ אלא גם ענין מסובך מאד.

את אומרת שהעתונות כותבת דברים, שהם ~~משפיעים~~ משפיעים באופן שלילי על המורל
והעתונות מפרסמת דברים, שאת קוראת להם רכילות. אבל נדמה לי, שאנו צריכים להביא בחשבון
שאנו חברה אחת, גם כותבי העתונים וגם קוראיהם וגם החיילים בהדת. יש קשר בין אלה וחיילים
באים מן החזית לחופשה, והם מספרים סיפורים ואם הם לא מספרים רכילות - יכול להיות שלא כל מה
שכל חייל מספר זה האמת האובייקטיבית, אבל בכל אופן - זו אמת סובייקטיבית, כפי שהוא
הרגיש ונוכח בה כאשר הוא היה בקו הראשון.

אם החייל מספר שהושיבו אותו בטנק שיצא נגד המצרים בלי מקלעים -

ועוד דברים כאלה שחיילים מספרים, שהיה בלבן - אלה דברים שאיני חושב שאפשר לבטל אותם
כדברי-רכילות, אלא אלה דברים שאותם חיילים, שעמדו במבחן שיצאו ממנו - הם מדברים על
זה עם משפחותיהם ועם ידידיהם. וזה חלק של המציאות ולא רק חלק, אלא זו המציאות ועל זה
מדברים היום בארץ. ותפקידנו כאן הוא לא פשוט. ברור שאנחנו מאד-מאד מעוניינים ואני חושב
שמטחדלים לשמוע על עמידה ולעודד ~~עמדה~~ עמידה. אבל אילו היינו סוגריים את העמודים שלנו
בפני כל ביטוי של דברים אלה, שכיום בכל בית בישראל. ובכל בית קפה משמעים אותם אנשים שהיו
וחזרו משם, אילו היינו מסחירים את זה ומעלימים - אז קודם-כל היינו פוגעים באופן יסודי
מאד באמינות של העתונות הישראלית בעיני הקוראים. כי אז היא לא היתה משקפת את המציאות, כי
לא מרשים להם לחשוב ואינם כותבים. איני חושב שזה היה מחזק את המורל והעם בישראל היה מרגיש
את עצמו ע אילם, שאינו בא לידי ביטוי.

הדברים שחיילים מספרים - עתונאים שמעים אותם ואיני חושב שעתונאים סתם כך

מעבירים כל דבר. הם בודקים, חושבים ובכל זאת עוסקים בזה.

מר שוקן: לא הייתי אומר זאת. ודאי לא קראתי את כל העתונים, אבל אין לי רושם שזה הדבר העיקרי שהעתונות פוסקת בו - מי האשמים.

רה"מ ג. מאיר: זה ישנו בשלושה מאמרים.

מר שוקן: זה לא בא מאתנו. עורכי-העתונים, לפני עשרה ימים היו אורחי-צה"ל, בגדה המערבית של ההעלה ונפגשנו עם הצמרת וקבלנו הרצאות ונאמר לנו שזה

נכשל וזה בא במקומו וזה לא מילא פקודות, אמרו לנו זאת אנשים אחרים. אלה דברים שלא רק שאמרו לנו, אלא אנשים רבים מאד במדינה יודעים עליהם ואין להעלים אותם. אינני חושב, שזה אסון כל כך גדול, אם בעתונות כוהבים שצריכה להיות חקירה ובדיקה. אינני חושב, שצריכה להיות חקירה ואתם אומרים שמהיה חקירה ולזה יש השפעה יותר טובה על המורל מאשר אילו היינו מורידים מסך-ברזל על זה.

רה"מ ג. מאיר: יש לי יותר מדי הערכה לאינסליגנציה והשכל וההבנה שלך, לחשוב שעל

זה דברתי. דברתי על כך, שיש כחבים המפרסמים בעתונים פסקי-דין. הם כבר חקרו ויודעים מי אשם ואת מי צריך להוריד. הם יודעים מי נכשל. על זה אני מדברת, ואם אתה רוצה שאומר לך אחר המסיבה - באיזה עתון זה נכתב - אומר לך זאת.

מר שוקן: כל העתונאים יודעים אצא פחות או יותר למה את מתכוונת, אבל היינו למטה וכך אמרו זאת לנו זאת.

מר לוריא: לא נאמר על-ידי אף מפקד שמישהו נכשל.

מר שוקן: נאמר לנו על אלוף פיקוד, אבל נאמר שהחליטו שיותר טוב לא להחליף ואז נחמנה שם נציג הרמטכ"ל.

מר לוריא: הוא לא אמר שהוא ניכשל, הוא לא אמר זאת.

מר דניאל: נאמר שהיו טרודים בעניינים פנימיים.

מר דניאל: רבים שואלים היום מדוע אבדה חכמת הפפ"ח חכמי-המדינה ולא ראו את הנולד. איך זה קרה שאבד החוש הבטחוני, שהוא החוש העיקרי שלנו. והתשובה היא אולי: טרודים היו בפלג במחלוקת פנימית.

מר שוקן סיפר על פג ביקור בחזית ההעלה. גם אני השתתפתי בשני סיורים והזדעזעתי בשמעי שבאמצע המלחמה מפקדים דיברו אחד אל נגד השני, שבגללו נהרגו ובגללו היו מפלוח. הודעתי ממש ואני שואל אותה שאלה X - מדוע אבדה חכמת חכמים. בארץ הזאת עלול להתפתח תסביך של מצדה. ותסביך זה של גטו ורשה, אם זה יימשך כך. אם הממשלה הזאת לא תתרום, לא תמצא את הדרך לא כדי לדעת מי אמר כך או אחרת ולא עריפת ראש זה או אחר, אלא להעלות את המורל של הציבור.

רה"מ ג. מאיר: ואם אינכם הציבור? אתם מדברים על הציבור; ואני רוצה לומר לכם: לו קראתי שלושה או עשרים מאמרים, שראש-הממשלה צריכה ללכת - האמינו לי, ואני

נשבעת לכם בכל היקר לי, שלא הייתי מטרידה אתכם אפילו לשעה אחת, מדוע אתם כותבים כך, אלא אדרבא. קריאה: היו יותר מעשרים מאמרים על כך ולא הפרדת אותנו.

רה"מ ג. מאיר: עוד לא פניתי לאף עתון אחד לשאול - מדוע הוא כתב נגדי, אבל לא על אנשים שלא יכולים להשיב ולא על אנשים שעדיין ראשם במלחמה.

מר דניאל: יכול להיות שהפריזו במאמר זה או אחר. הטענה הכללית היא טענה חמורה ביותר. כל הפרטים מצטרפים כאן לטענה אחת: היכן הייתם, מדוע ישנו ביום הכפורים?

על כן אני אומר: זה לא התחיל אצלנו ובמידה שפרסמנו מה שאה קוראת "רכילות", ויש שם גם רכילות וגם החבטאות שאנו יודעים על דברים שהיו, - אני יכול לומר להם לך שאצלנו החליטו להפסיק לפרסם את מאמרי ה"פיגרו", שאסף בפחי-אשפה או שמע בעצמו, ובכל יום באים ומסלפנים לנו ויש לי קשרים בחו"ל, ונאמר לי ששלחו איש מיוחד מהניו-ז'ורק שצריך לדבר רק עם איש זה, ואסף יכול אני לעזור לו לקיים פגישה וכו', ואף-האיש ידבר אהו באופן די גלוי. כלומר, מלבד מל הדברים האחרים - יש התרופפות של המשמעת בצבא, ובצמרתו. לא דברו כל כך הרבה במשך עשרים וחמש שנים כמו שדברו במשך עשרים וחמשה ימים אלה... ימים כאובים וחמורים אלה, בהם ישבו כרוב הפיקודים אנשים עם אזניים כרויות, אזניים של אזרחים, ששמעו ואולי גם שמו ואולי אפילו הקליטו. כלומר - זה לא יצא מהעתונות, שאנו הלכנו וצברנו וחיפסנו. את זה אפשר היה למצוא בכל מקום, שם נשרפו עשרים סנקים ישראלים - כאשר היו שם עשרים עתונאים. גם אני קורא את העהונים ולפעמים, פה ושם איזה מאמר מקפיץ אותי ואני מתיר מדי פעם פרסום מאמר ב"מעריב" שלפ שלבי אינו שלם אתו, אבל חושב אני שצריך לתת איזה פתח לביטוי הרגשת הדכאון שישנה בארץ ואיני רוצה שיורידו ראשים, אבל צריך לעשות איזה דבר.

מחר יכולה לפרוץ, חלילה, מלחמה, שאצאצא והציבור צריך להאזין, שכל קרבן

שנפל - לא היה קרבן-שואה. ההרגשה הזאת, לדאבוני הרב אינה קיימת. אצא

ואשר לסיור העתונאים שהיה בגדה המערבית, כאשר צריכים היינו להתאסף

שוב, אחר שביקרנו אצל כל האלופים ושמענו פה ושם רמז - הייתי להם אני זה שביקש להשפיע

שהאלופים לא יופיעו בצוותא בפנינו, כאשר החאספנו יחד וביקשתי מאלוף גונן, שאם יש לו חשבונות, שלא יעשה זאת בהזדמנות זו ושניפרד בשלום.

על כן, יש צינורות יותר חמורים מאשר העתונות, שמרעילים את האוירה.

אין לי עצה ואני מאחל לכולנו, שנוכל להתאפק והציבור יאמין שוב בדברים שהאמין בהם עד עתה.

היו לי הזדמנויות רבות לנחם הורים, שבניהם נפלו, אך גם אצלם מנקר במוח

הספק, אם ילדיהם לא היו קרבן של טעות, או מאמץ מלחמתי.

מר נ. מוזס: לא אחזור על דברי דיסנצ'יק ושוקן. אא אני חבר בוועדת הצנזורה והיה

שם דיון על נושא זה. יש כאן שתי בעיות:

1. בעיות צבאיות, שגורמות בעיקר להחמרות בקרב העם והחיילים. באים

היום למערכת חיילים ומספרים מעשים שהיו. על כן, הצעתי שהרמטכ"ל או מישהו בשם צמרת הצבא, יודיע שהוקמה ועדת-חקירה בודקים דברים ומישהו ידבר על הנושא הזה. כבר זה בעצמו היה מרגיע

את הרוחות. ישנה הרגשה, ששום דבר לא נעשה וזה לא טוב. אילו הייתה הודעה מוסמכת מטעם

שר הבטחון או הרמטכ"ל, שדנים בזה, ולא כאן המקום לנסח זאת, אבל העורף ידע שהצבא עושה

בטוון וכבר עתה, ומיד ולא דוחים זאת, ואילו הייתה הודעה בשמך, זה עצמו היה מרגיע.

2. כפי שנאמר כאן, ושמת - גם אני בהחלט חושב ש וגם ד"ר רוזנבלום

ואחרים ציינו, ושמענו דברים מאד לא נעימים ממפקדים, האחד על השני. אבל זה לא הכל, ולא אחזור על הדברים.

לא צריך לקחת את העורכים למפקדוים.

גב' חנה זמר:

אבל אז הם היו באים אל העורכים.

מר מוזס:

זו אוירה איומה. יש ענין גם מטעם החוגים הממשלתיים, ויש ביניהם כאלה

אצא

שניצלו את ההזדמנות הזאת - -

השר שפירא התפטר מהממשלה. מה אתה רוצה עוד שיעשה? שיתלה את עצמו?

רה מ. ג. מאיר:

של שמחה לאיד של האחד נגד השני... זה בא מכל הצדדים ומכל מיני אנשים,

מר מוזס:

שהם מזינים אותם. אני חושב ואיני יודע באיזה פורום, אבל צריך להפסיק זאת. אני מצטער שהשיחה אחס מחיימת היום בענין זה ובצורה זו. אבל לא כך המצב שרק אנחנו אשמים. אני רוצה שתביני: יכול להיות ושמענו אותך ואני מקווה שכל אחד ישמור לא להוציא את הדברים שנאמרו כאן החוצה. אבל הענינים הרבה יותר חמורים, בעיקר בענין הצבא.

רה"מ ג. כאיר: אומר משהו בענין הממשלה. בחדר זה - איני יודעת כמה עשרות פעמים ישבה הפס הממשלה בימים אלה. היא ישבה שם מיום כיפור, כולל יום כיפור ועד אמש, וכמעט שלא הייתה החלטה שקבלה הממשלה כאן - שלא התקבלה פה-אחד. לכן איני יכולה להיות אחראית על מה שאוברים לך שרים אחר הישיבה.

מר פדהצור: אסתכן ואומר שהעתונאים, ואולי לא העתונות כולה משקפת פחות ממה שמתרחש בקרב הציבור. אינני מתיימר לומר מה הלכי-הרוח בציבור, ואיני יודע אם

יש איזה קנה-מידה אובייקטיבי לקבוע זאת; אבל מה שכתוב בעתונים - זה הרבה פחות חמור ממה שמדברים אנשים ברחוב והעתונות אינה מצטטת אותם. לאנשים יש זכות להתבטא, או אפשר להבין אותם, אם הם מתבטאים בכאב, גם אם אינם יודעים את כל הפרטים. גם אנו לא יודעים את כל הפרטים. מוכרחים להביא זאת בחשבון: הציבור שואל שאלות שנעשות קשות יותר אחר שאנשים רמי-דרג, מהמישור המדיני והצבאי, הציבו סמני-שאלה בפומבי, ולא רק בפגישות אתנו. ובאותה מידה שיש מי שמחפש ראשים לעריפה, יש מי שמחפש ראשים להכתרה. עלינו להיות עדים גם למצב זה. יש מקורבים ומרוחקים. כל אחד פועל בחזית שלו. ואני חושב שכמעט כל מה שאנו אומרים כאן - פחות או יותר, מלבד הענין הזה שאני חושב שפורום זה נח לו ביטוי, ואיני חושב שבעתונים הועלתה תביעה כל כך חד-משמעית לפתרון אצא אצא אישי זה או אחר; איני זוכר, ויכול להיות שנכתבו מאמרי-ביקורת ואולי גם מעבר לזה, - האשמות. איני מזדהה כאן ואיני בא למתוח ביקורת על דברים שנכתבו. אבל אם אנו נמצאים בסיור, שבו, במקום בו היינו, לא שמעתי כל מה שכל אחד מהאלופים אמר בפני כולם, וודאי לא בשיחות מפה לאוזן, אבל אצטט מה שאמר לי עורך-עתון חשוב אחד, שעבר בחזית מגזרה לגזרה, והוא אמר לי כך: אנו הולכים מאסיפת-בחירות אחת לשניה. אם זה המצב - אינני מבקש כזה לנקות את העתונות מפגמים שהיו בה, אבל זה מצביע על מצב חמור, שלא צריך להרבות בדברים, כדי להאר למה הוא עלול להוביל.

ב. צריך להביא בחשבון, שהעתונות מופיעה כנאשמת ^{לא-רדי} על-ידי הממשלה וראש-הממשלה, אלא על-ידי הציבור. אפשר לראות זאת במכתבים למערכת ובמאמרים שנכתבים על-ידי עתונאים בעצמם, ששומעים שעתונאים ששטשו דברים לפני המלחמה, ובעיצומם של קרבות וגם היום - אם רוצים לדעת את האמת - צריך ללכת לעתונות הזרה. במלים אחרות - חשבו את העתונות העברית לגרורה של עתונות העולם...

אינני אומר שקול ישראל חייב לדווח על מה שכותב כל עתון בעולם. אבל יש אנשים הסבורים כיום, שהאמינות של העתונות בארץ נפגמה, ובזה לא צריך אצטט להיות מעניין לא צה"ל ולא הממשלה.

רציתי להזסיף כמה מלים: אחמול קיימנו דיון בוועדת-הצנזורה. אני חושב שמעבר לדאגות הצנזורה ולפנים משורת הדין - העתונים קבלו אצטט סייגים חמורים למדי עליהם, ונמנעו במשך תקופה ארוכה למדי מחיטוט והשמעת ביקורת, בשעה שהביקורת הזאת עלולה הייתה ליצור רושם, שאנו מחפשים לנו אשמים, ובעיקר כאשר הייתה עלולה להכאיב למשפחות, שלא יכלו עדיין להחלים מההלם של המכה שונחתה עליהן.

אני אומר בסוף דברי כך: איני חושב שצריך ללכת ולכתוב הכל ולפתוח את העתונות לכל מה שמתנהל בממשלה או בצבא. אבל אני חושב, שעלינו להיות ערים לכך, שבמו-ידינו לא ניצור ולא נכשין קרקע לכך, שנביא לא ליצירת עתוני-מחותרת, אבל נכשיר את הקרקע לכך,

6.11.73 ח"א.

מר פדהצור:

שהיא שהציבור לא יבקש לקרוא בעתונים. לא מדובר על האמת המוחלטת, אלא לא יבקשו לקרוא בעתונים, כדי לדעת את המצב לאמו, אלא הקהל יהיה נזון משמועות.

רה"מ ג.מאיר: על זה אני מדברת?

מר פדהצור: אני מוכרח לומר לך גם את זה. כי הפרופורציה בין דברים אלה ובין האמון

לענין האשמה - אני חושב שאצלך קצת נתעוותה.

אני חושב שענין העמדת אצבע מאשימה כלפי איש זה או אחר, שאותו מאשימים

- אין להצדיק זאת. אבל מצד שני - צריך להביא בחשבון, שמה שהציבור מבקש לדעת - זה לא מי יופמד לדין, אלא יש לו שאלות רבות, שהוצגו לא-רק על-ידו, אלא על-ידי אנשים מוסמכים. אילו היו העתונים מוצאים דרכים לרמוז ולכתוב כל מה שנאמר להם בשנים-שלושה סיורים - הם היו נוהגים בחוסר-אחריות והחטא היה הרבה יותר כבד.

מר י. עמית: אינני יכול לומר שאני שבע-נחת מכל מה שעמיתי כותבים בעתונים.

אבל יותר מכפי שפאדיא שמדאיג אותי הכתוב בעתונים - צריך להדאיג את

כולנו הלך-הרוח בקרב הציבור.

מבחינה מסוימת - העתונות משמשת מעין סרמונסר. ועל-ידי שבירתו - לא נרפא

את המחלה. צריך להודות-שפה-ש-שמהו יש. לא אקרא לזה "שבר", כי זאת אולי מלה חזקה מדי) יש דבר שכמוהו לא היה בשום מלחמה ממלחמת-ישראל.

אני זוכר את מלחמת-השחרור, והיתה אז מלחמה משכנת, עקובה מדם, הישוב

היה קטן, כשש-מאות אלף איש, ורקבנות לאין-ספור. גם מבחינה אבסולוטית, גם מבחינת שי עור האחוזים, ובכל זאת - היתה רוח אחרת בקרבנו.

יש משהו המתרחש בתוך העם, בנבכי-העם והעתונות נותנת ביטוי, אולי לא

מלא, והיא מהווה מעין סרמונסט המבטא באמת מחלה. השאלה - כיצד נלחמם, נאבקים ומרפאים מחלה זו.

יש מי שאומר: טוב, אולי נרגיא את הקהל: נאמר שתקום ועדה-חקירה; הדבר

ייחקר; אני חושב שזה לא יכול להיות כך, שההיה חלוקה בין ציבור השואל שאלות ובין הנהגת המדינה,

שמשפא-משמעמים מצאצאצא מובנים, מטעמי אחריות, אצא כאשר אנחנו עדיין בתוך המערכה ולכותל

אזניים ולאויב אזניים וכו'. אני חושב שאי-אפשר - א. שפה שהנהגה של המדינה, בצורה מוסמכת

- בכמה וכמה ענינים לא תגיד את דברה. עוד לפני כל חקדה שהיא. איני חושב שיכולה להתקיים

חלוקה זו של שואלים עד אין-קץ וניזונים מהלכי-רוח וחיילים, שראו מה שראו, ביחוד בימים

הראשונים של המלחמה. אני חושב שבעיקר נובע הדבר ממה שקרה בימים הראשונים. ואני רוצה לומר,

שלפעמים גם אני נפגש עם חיילים, ולא הייתי בסיוראם מצאצא שהוזכר כאן מטעמים אישיים, אבל

אני נפגש עם חיילים ויודע שבקרב החיילים יש גם אתוה-לוחמים ולפעמים הם בעצמם מושפעים

מהתגובות בעורף.

לכן, אולי צריכה לקום ועדה חקירה-דואם כן - שתקום. אצא אבל אני יודע,

שכמה וכמה הסברים מפי ראש-הממשלה מפי אחרים - היה בהם משום הסבר, ראשית של הסבר מרגיע,

ולא יתכן שתימשך התסיסה הזאת, שאי-השקט בקרב הציבור יימשך. ולא חשוב, והעתונות באמת אינה

העיקר כאן. גם אם היא חשוק, יאמרו שאינה אמינה ואינה מבטאת אתדעת הקהל.

ישנה דעה קהל שאינה טובה. אני חושב שהממשלה חייבת להיות מודעת לעובדה זו.

אצא לא אצאצא אצאצא את אצאצא העתונות היא המראה המשקפת במידה ידועה את פני-הישוב, שש שכמוחם

לא ידענו בשום מבחן ממבחיני-ישראל והיו חמורים לאין ערוך יותר.

על כן, ועדה חקירה, ויוחלט מהי ואיך וכיצד. אם נכון מה שחברים מספרים

על מפקדים ומדברים כך, אזי עלינו לשלוט בחומר הזורם אלינו. אני חושב, שמשפאצא אצאצא שהממשלה

צריכה להיות שדרת בביחה. אם ישנם דברים טלה בצה"ל, לדעתי - ראש-הממשלה שמעה את הדברים וזו עדות נאמנה מפי חברים שהיו שם. צריך לתת על כך את הדעת ולהידרש לשורשי-הדברים, - מה קורה כאן.

הכרנו את זה ל במשך שנים רבות ותמיד - בכל פגישה עם זה ל, לפני המלחמה - היינו מופתעים לטובה מפשטות ההליכות וכו'. מה קורה כאן עכשיו? משהו צריך לשאול את עצמו והפיקוד בצה"ל צריך לשאול את עצמו - מה קורה כאן? לא יתכן שהציבור יתסוס וישאל ולא תהיינה תשובות לכך מיד. ראש-הממשלה דברה וכן שר הבטחון ולאחרן יריב היתה הופעה מרשימה מאד בטלביזיה. יש לממשלה מה לומר גם עכשיו, עוד לפני שהקום ועד-חקירה. לא יתכן שכלל - ישאלו כאן שאלות ולא יהיה מי שישב עליהן.

רה"מ ג. מאיר: רבותי, אני לא מסכימה שתעשו לי עוול. אמנם, מותר לכם לעשות זאת, אבל בלי הסכמה. מה שאמר כאן פדהצור, ומה שאמר עמית ואמרו גם חברים אחרים - אלה דברים מאד חשובים. לא על כך התאוננתי.

מר פדהצור: אבל אנו מצאנו את ההזדמנות לומר לך את הדברים האלה.

רה"מ ג. מאיר: אם כן, תאמר שאתה אומר זאת, אבל לא כחשובה למה שאמרתי קודם לכן.

מר פדהצור: אמרתי גם חשובה.

רה"מ ג. מאיר: יש הבדל. אני ערה למה שקורה בציבור לא פחות ממישהו מכאן. אמרתי זאת

בפעם האלף ולא עולה על דעתי שנעבור על כך סתם כך לסדר היום. אבל יש הבדל בין מה שאתם מדברים עליו ובין מה שנאמר כאן, שיחד עם בקשת-חקירה - ישנו כבר פסק-דין. זה כל מה שאני אומרת.

מר ז"ק: אני מצטער וכואב מאד על הדיון שלנו הערב. אני אומר שהוטחו האשמות נגד

הממשלה והן היו גם נגד עצמנו, שאנחנו בחקופה של ערב-המלחמה היינו כולנו שקועים בויכוחים אחרים וגם העהונות עצמה, ולא ראתה את הסכנה העיקרית, שהיא קיימת; ועתה, אחר הדברים שאמרה ראש-הממשלה בקשר לסכנות החיצוניות, כאשר אנו יודעים שהיא החייל הראשון במערכה המדינית שצפויה לנו - אנחנו מטרדיים אותה בנושאים אלה, שעליה לעסוק בהם עתה - בבדק-בית פנימי. יתכן ש מאד שבדק הבית צריך להעשות, אבל אני סבור, שלא היינו חייבים להעלות זאת עכשיו, אחרי מה ששמו עלול לקרות לנו צכעבור כמה ימים, צאטאר ראש-הממשלה תתפנה עכשיו לעסוק בבדק-בית. זו דעתי בענין זה.

אני חושב שיש סולס-עדיפויות. והנה, הממשלה והעתונות הפכו את סולס-העדיפויות ערב המלחמה, וכך אנו הדיפוס הופכים גם עתה את הסולס, כאשר אנו בהוך המלחמה. אש ראש-הממשלה שמעה את הדברים שנשמעו, אבטאצבאיני סבור שהיא צריכה וחייבת לשים את הדגש כבר עתה על בדק-הבית.

מר גפן: אני מודה על האמת, שלא אוכל לדבר בבטחון גמור, שמה שאני אומר עתה - אני משוכנע שזה אמנם צודק. אין לי דעה ברורה כל כך בענין זה, משום שיש דברים לכאן ולכאן.

אם אומרים, למשל, צאטאצבאיני שיש הורים שכולים, הרוצים לדעת על המחדל - זה ענין קשה מאד. אני מקבל מכתבים למערכת מהורים שכולים והם מבקשים לדעת דבר יחיד, וזו החרעומת העיקרית שלהם - היכן נפל הבן, כיצד נפל וכנראה שלמלחמה הזאת לא באו עם יחידות מסודרות, כמו שנהוג בימי-שלום, עם תכנית מסודרת, ובאים ומספרים להם ויושבים אצלם. אבל הם שואלים את השאלות האלה.

אין פירוש הדבר שמה שתואר כאן על הציבור, שמדברים כך או אחרת,

וגם בחזית מדברים, שכל זה מדויק.

אומר דבר אחד על עצמנו: לא יהיה הוגן, ואני משוכנע שלא יהיה נכון שנגיד,

שמקום יחיד שלא היה מחדל בו הוא העתונות, כלומר: שאנו היחידים שלא חסאנו בכל החקופה הזאת.

אני חושב שמה שאמרה ראש-הממשלה, שזה קורה פה ושם וזה יכול להיות

יותר מ מאשר דבר מקרי, - ניצול לרעה, במידה מסויימת, של הידע שבידינו. נכון ששמענו בחזית,

כאשר הלכנו לשם, מפי אלוף אחד - דברים שיש בהם האשמה כבדה, שלא ניתן פרסום לגזרה

מסויימת והמתים שלה לא זכו לפרסום, רק מסיבות פוליטיות... זה דבר חמור מאד.

מר ברלי: הוא אמר שזה נעשה כך משום שהוא המפקד של אותה גזרה.

מר גפן: ~~אני חושב שמה שאמרה ראש-הממשלה, שזה קורה פה ושם וזה יכול להיות~~ אני יכול לדאוג לעצמי ואדאג לעצמי, אבל

למתים לא היה מי שידאג...

אני אומר שגם כאשר שמענו את הדברים - אין זאת אומרת שעלינו להיות מעביר

אוסומטי של דברים כאלה לעתונות. זה לא היה צריך להיות סימן, שהעתונות היתה צריכה

להעביר את הפוליטיזציה הזאת, והיא העבירה זאת בצורה כזאת או אחרת.

אמרתי ואני חושב שנכון לומר לעצמנו, שגם אנחנו צריכים לבדוק את עצמנו.

נדמה לי שראש-הממשלה לא התכוונה לכך, שלא נעסוק בשאלות שמעסיקות את הציבור, אם שלושה סייגים,

שהייתי אומר שהסתמנו בדיון בועדת הצנזורה. אמרנו שלא ניתן פרסום וואיננו נותנים פרסום לכל

סודות צבאיים, שיכולים להועיל לאויב. זה דבר ברור ואיש לא עורר על כך שאלות.

נאמר שלא נעסוק בביקורת של מפקדים שנחנו פקודה כזאת או אחרת, ויש בעצ

בעהונים, בעתון זה או אחר ידע, שהוא כמעט-בדוק, שמפקד זה או אחר אינו בסדר, אבל כל עוד

הוא מכהן בחפקידו ונותן פקודות - אי אפשר לפרסם דברים כאלה עליו.

דבר שלישי: ענין המורל. זה הדבר המסובך ביותר. לא לפרסם דברים,

שפוגעים במורל הציבור.

לעומת זאת היינו סבורים שהשאלות שנשאלות מימים שקדמו לט"ו

למלחמה. ממה שנקרא "מחדל מודיעיני", ובלי להיכנס לפרטים מודיעיניים, ואחר שהרמטכ"ל אמר,

בראיון פומבי, שלא היתה לו התראה מספקת, - הציבור שואל מה פירוש הדבר. מה לא ניתן לו ומי

לא נתן זאת. דבר זה נאמר. ואפשר להמשיך בפגמים כאלה או אחרים שהיו במלחמה, במידה שאינם

פוגעים באותם סייגים שדברו עליהם - ענינים של מורל. יכול להיות יאור של קרב, שיכול להיות

כה מזעזע, והיו כאלה, שלפי דעתי - הם אסורים להם היום בפרסום. כאשר זו תהיה הסטוריה -

אפשר יהיה לתאר זאת. אבל היום - אין צורך בכך.

כל מה שנקרא פוליטיזציה בקצונה הבכירה - לא צריך לכתוב על כך ומי שחושב ש

שצריך לעקור אותה - חייב לפגוע לנהוג לפי זה. היא עובדה קיימת ובמידה רבה עם הגברת קצב

הפרסומים, שמאייגים את ראש-הממשלה. זה החל מאותו רגע, כאשר הפוליטיזציה הזאת נתנה אותותיה.

האמת היא, שבמערכות העתונים ידעו על שיחות בקווים ישירים, לפני פרסום הדברים על החבטאות

כאלה או אחרות, וזה היה בקווים סלפוניים פתוחים, אותם שמעו אנשים שונים. ואלה דברים שהגיעו

לאלפי אנשים ולא למערכות העתונים בלבד.

על כך, תהיה זו תמימות אם נחשוב שפורום כזה של עתונאים, בעלי קצב

גוונים שונים, יקבע קו אחד של פרסום. אבל אם אפשר - אולי בפורום מצומצם אפשר יהיה לקבוע

סייגים, שיהיו מקובלים עלכולם והשאר יהיה פתוח.

אפשר להביע משאלה, שהעתונות תהיה אחראית יותר. אני מזדהה בהחלט עם

ראש-הממשלה, שאם היו מאמרים שתבעו התפטרות ואני אומר שלא מטעמים של המלחמה, אלא מטעמים של

עשיית דין לפני הברור. דבר כזה לא יכול לקרות לא בימי מלחמה ולא לגבי אנשים בכירים כאלה או אחרים, אלא זה לא חל לפי חוקים מקובלים בישראל גם על אזרחים פשוטים.

מר הימלפריב: עורכי העתונים העלו נושאים אחרים מזה שהעלתה בפנינו ראש-הממשלה. אני

חושב שהתמונה לא תהיה שלמה, אם לא נצביע על כמה תופעות שלעתונות

הגיעו שמועות לחיטות והשמצות. גם אני השתתפתי בסיוור ב גדה המערבית של התעלה ושמעתי אותו מפקד בכיר שאמר לא פחות ולא יותר - שזו המלחמה הראשונה שניתנו בה פקודות, שלא מתוך חישוביים אסטרטגיים, אלא פוליטיים וכחוצאה מכך נהרגו עשרות אנשים. את הדברים האלה שמעו עורכי-

עתונים. איש לא הגיב על כך. אבל שמעו זאת גם חיילים, או אנשים שהיו באותו מעמד.

הם שמעו והם מעבירים את הדברים הלאה.

צריכים היינו בענין זה לשאול את אותו מפקד, על-סמך מה הוא אומר אותם

דברים ומחבטא בצורה כזאת?

ב. מי שעקב במלחמה זו אחר מה שמרחש במטה - בשטח ההסברה בבית סוקולוב,

יכול היה להבין את הסלידה ושאת-הנפש ממה שהתרחש שם. כאשר התרוצצו עשרות כתבים ישראלים

ועסקו ברכילות, בהפצת-שמועות והשמצות, כאשר הרושם היה, שבחלקם הגדול היו ללא-תועלת

לש מבחינת המטרה שלשמה נקראו לשרותים אלה.

אני חושב שאחת התופעות שצריך למנוע עד אותן בעתיד, זה אותו מקור, שיש לו

חלק לא-מבוטל, במערכת השמועות וההשמצות.

גב' חנה זמר: שמתי לב שראש-הממשלה אמרה שנאמרו כאן דברים רבים, שלא נגעו למעשה ישירות

לנקודה שאח ביקשת בה התאפקות. אינני חושבת שאת צריכה להצטער במיוחד על כך, ואיך היה אומר

שפרינצק: "היתה שיחה טובה, למרות שהיתה קשה". אנשים היושבים כאן מרגישים בצדק, שהם מחזיקים

את האצבע על הדופק של הציבור, ואלה אינם רק סתבי המאמרים ולא רק אותם מאמרים שמתפרסמים, או

נכנסים. לכל אחד יש את החבילה שלו, ואלה מכחבי-הורים; אם לי יש למעלה מאלפיים גלויות פ

מהחזית. איני יכולה לומר, שהכל הולך בכיוון שנשמע כאן.

עובדה היא, שלמרות כל הטענות שיכולות להיות ולמרות כל מה שאנו ראינו ושמענו,

לא רק ביורים, אלא במפגשים - היתה התאפקות גדולה מאד מצדנו, אצט"א שהיא אנטי-עתונאית

מובהקת.

אינני רוצה גם שתישאר ברושם, שאנו הפרשמנו, שכל צה"ל עוסק בפוליטיקה.

האמת היא שכל זה מסתובב סביב שנים עד חמשה אנשים. לא שמענו זאת מכל המפקדים שנפגשנו אחם,

לא נוכל להצביע על חמשה כאלה, אבל ההתאפקות היתה אצלנו - נפרצה בימים האחרונים, אולי

כתוצאה מההרגשה שאחרי ככלות הכל - כבר שבוע או עשרה ימים שאנו בהפסקת-אש; כשם שאצט"א

שאינו פשוט - בטוחה, שלמרות שלא נבנית לשמוע כל מה שמעתי כאן - בגלל העבודות שהועלו בפניך,

היה זה טוב וגם מה שאמרת לנו את - זה לא נפל על אזניים אטומות בלבד.

מאחר שאנו יודעים שהענין עדיין לא גמור, ויכול להתחדש, אני חושבת

שדברים שהם לא טובים - לא רק למורל הפנימי - וזה לא מדאיג אותי כל כך - אך יש הבדל בין

מה שאלפים או רבבות מדברים ובין מה שששה - שצאצאצא שכתב שחור על גבי לבן ומתווסף אצל

סדאה, ולכן - אני חושבת שיש דברים שעד אחר שנהיה בטוחים שאין יותר מלחמה, זה ענין של

הכרעה של כמה ימים, ואז אנו יכולים להתאפק בהחלט, אבל אני בטוחה שאחרי היתה הזאת - תהיה

התאפקות-יתר גם באותם מקומות שלא היתה עד כה.

רה"מ ג. מאיר: כאשר מלאו חצי לעתון "דבר" חמש שנים - במקרה היה ביאליקאז צצאצא

באמריקה. חברי תנועת העבודה שם סדרו לכבודו איזו מסיבה והוא דיבר. הוא

הוא נתן אז דפנציה - מה זה עתון? הוא אמר כך: עתון זה דבר שדומה
לפסל של אבן. מה עושה הפסל - בעצם? - הוא זורק את הפסולת עד שמופיעה דמות. ועורך של
עתון - צריך להיות גם הוא פסל. הוא צריך לקחת את היום כולו - לזרוק את הפסולת ולהשאיר את
הדמות.

מר פדהצור: זאת עושה אצלנו הצנזור...

וולטר: בראון: הלוואי והייטיב מצליח בכך.

רה"מ ג.מאיר: אתה חושב שמלבד דברים שאסורים על פי הצנזורה, - כל השאר זו אמנוח?...

לא נכנסת שום פסולת, חס וחלילה? יכול להיות שזו גישה "אלט מודיש",
ולא מובנת. אני זוכרת שהירשברג היה בארץ בשנת 1924, עס בוואו מבריה מ והוא אמר,
ששהי המדינות שיש בהן עתונות משעממת ביותר הן בריה"מ וארץ-ישראל. פסולת לא הייתה שם
הרבה, ולכן - זה היה משעמם...

ברוך השם, איננו עורכת עתון ולא כותבת בעתונים ושום דבר דומה לזה איני
עושה. אין לי כל אפשרות מקצועית לדעת - כיצד צריך לערוך עתון. אבל אני עדיין סבורה,
שעתון רציני צריך להיות גם מכשיר מחנך, כי אחרת - כל אחד יכול להיות עתונאי וכל מה שמגיע
לעתון - הולך ישר לדפוס.

אני יודעת היטב, שמלחמה הזאת מלווה מכאובים איומים וטענות צגאקאט

שהן אולי צודקות, וודאי גם כאלה שאינן צודקות. אבל עס כל הכבוד לאלה שאמרו מה שאמרו, והיה
אצלי מישהו ואמר: היה ענין דאנקרק. זה נחשב נצחון גדול לבריטים. האם עלה על דעת מישהו
שתוך כדי המלחמה - היערך חקירה - מה קרה שכללמה ומדוע? לא קראתי את ספרות תולדות
המלחמה הבריטית. אני מתארת לי שאחרי המלחמה - באיזה מקום עמד מומחה צבאי גם על ענין
דאנקרק.

מר דיסנצ'יק: כמה גנרלים עפו אז, אבל לא חשוב.

רה"מ ג.מאיר: האם יעלה על הדעת לעשות זאת עכשיו? אני חוזרת ואומרת: אני מתארת לי
שהרמטכ"ל צריך לערוך איזו בדיקה, כדי לדעת ולדעת בכנות - מה קרה בדיוק,
ואפילו מבחינה טכנית. הנה, הורידו הוראות כאלה; האם הן קודמו או לא? מדוע לא קוימו ומי
לא קיים? הוא צריך לעשות זאת, לא כן? או שקודם-כל עליו לפעול, בלי כל חקירה רבותי, מתי היה
צריך לעשות זאת?

חנה זמר אומרת, שעכשיו, כאשר יש כבר הפסקת-אש, צריך לגשת לענין הזה.

עס כל הכבוד לכם, אינני יודעת - כמה ימים כאלה עומדים לרשותנו. אולי שמה גזיתודע? מאז
הפסקת האש - כמה ימים לא היו לנו הרוגים או פצועים?

אלוף ש. גזית: אין יום אחד בלי הרוגים או פצועים.

רה"מ ג.מאיר: על מה אנו מדברים? האם היום או אתמול היה שקט?

אלוף ש. גזית: ~~אפשרות של 1854-1860~~ כבר הערב עלה מספר

האבדות מ-1854 ל-1860.

רה"מ ג.מאיר: על מה אנו מדברים? אתם רוצים שראש-הממשלה תאמר: פה זה וזה לא היה בסדר

ופה ושם לא היו הדברים בסדר. מהיכן יודעת אני את כל הדברים האלה? - איני יכולה לומר אלא
דבר אחד: שבהזדמנות ראשונה היערך חקירה, ולא נעבור על כך למדר-היום.

מר מוזס: תאמרי שאת בודקת זאת.

רה"מ ג.מאיר: מה אני יכולה לבדוק בטרם ייבדקו הדברים קודם-כל בדיקה, אך אתם רוצים.

ישנו מישהו העוסק במלחמה איומה זו, ומה אתם רוצים שיעשה? אין לי טענות

6.11.73. ח"א.

רה"ם ג. מאיר:

צא אש אגאלי אליכם, כי יש קהל ועליו בודאי אין לי טענות במידה שזה נשאר בונה-פידה. יש שאלות כאובות מאד וצריך לקבל עליהן תשובה. לי נדמה, (פתודה לאל - איני עורכת-עתון), שאילו הייתי עורכת-עתון, הייתי אומרת כך: יש בעיות, יש שאלות; יש מכאובים, אבל רבותי: לא בתוך הקרב נברר זאת. ואין לי דבא דרך-ארץ, היות ואיני יודעת על המפקדים שלנו, כי מצד אחד הם כאלה שכל צבא היה מחפאר בהם; אך אם מלווים הם מעשים גדולים עם דיבורים קטנטנים - חבל לי קודם-כל עליהם. אבל אני שואלת אתכם: כל זה מוכרח להגיע לידי ביטוי?

על גדולת הפיקוד שלהם והמנהיגות בצבא-אדרא, אחס יכולים לכתוב

ולכתוב. אבל אם זה יהיה מי דקירה במישהו אחר - זה לא יכול להיות כבר שלם?...

עדיין לא היתה ישיבה-ממשלה אחת, שחצי שעה יהיו מוקדשים בה, קודם-כל,

לצווים שמביא השר ספיר, וזה גם כן קשור קצת למלחמה; לא היתה חצי-שעה אחת, במשך כל הימים והלילות שישבנו כאן, בה לא דנו בענין שאינו קשור במלחמה.

לכן, הדבר הקל ביותר, שיכולה אני להסכים לו, שבעם הזה ובתקופה הזאת

יש לנו ביש-מזל, שיש לנו ראש-ממשלה שאינה מוצלחת. תאמינו לי, אם תכתבו על כך - לא אבוא

אליכם בטענות. היה זמן שכמעט כולכם עסקתם במצווה זו. באתי אליכם בטענה אחת? האם עלה הדבר

על דעתי? אילו היה כל זה מכוון עתה נגדי - הייתי אומרת מלה אחת? יש מידה-טפשות שאלהים

נתן לי, ולא הייתי צריכה להוסיף על זה ולהזמין אתכם להתאונן - מדוע אתם כותבים נגדי. אדרא

- כתבו. אבל לאנשי הצבא, לאנשים שהיו בתוך הדברים האיומים האלה - אינכם צריכים לעשות זאת.

נדמה לי שלו הייתי עורך עתון, הייתי מחנכת את הציבור ואומרת: נכון,

אבל רבותי, אנחנו עדיין בתוך המלחמה. ואנחנו דורשים מהממשלה, אם הדבר נחוץ בכלל, שבהזדמנות

ראשונה תתפנה לכך.

אינני יודעת: אולי אלה דברי-שטות בכל מאה האחוזים, אבל אחת מהשתיים:

אם העתון צריך לצלם את היום כמו שהוא, אז בסדר, אבל אם הפסולת יכולה ללכת לסל, צא לא בכדי

שהדמות לא ~~אז~~ אבל שישחקפו הדברים העיקרים והנכונים.

באמת, חלילה. אבל שישחקפו הדברים העיקרים והנכונים.

ומר דיסנצ'יק: אני אומרת לך, שמה שמתפרסם בעתונות העולמית, ההשראה

והרכילות והאינפורמציה - כל אלה באים מכאן.

מר דיסנצ'יק: אבל לא מאנשים היושבים סביב שולחן זה.

רה"ם ג. מאיר: אני יודעת שגם ב"סיים", גם ב"ניו-יורק טיימס" - לא כולם

ידידים מושבעים שלנו. אבל קראתי, אם כי רק בזמן הטיסות שסחתי בזמן האחרון -

את ה"אקונומיסט", והרבה מאד חומר מוקדש שם למלחמה. ובכלל - יש שם דברים אובייקטיביים, ואיני

אומרת שהם מוחאים כף לכל דבר, אבל בעתון שלך קראתי תרגום מאמר שפורסם ב"לונדון טיימס", שהוא

נהדר, מאמר של מומחה צבאי.

מר ר. מדזיני: הוא קיבל חדרוך כאן.

רה"ם ג. מאיר: וישנם דברים אחרים, אבל אם חסרדתי אתכם בדבר לא חשוב, אני מבקשת

סליחה. אבל בכלל - אין לי טענות על אף מילה אחת, שנאמרה כאן - אדרא.

מר דיסנצ'יק: אני חושב שאדבר בשם כל החברים היושבים כאן, אם אומר כך: כשם שאח

מרוצה מאד שאינך קוראת עתונים, אנו עוד יותר מרוצים שאיננו ראש-ממשלה...

רה"ם ג. מאיר: אבל אני אומרת שמי שרוצה בזה - זה מגיע לו...

גב' ח. זמר: חתפלאי, כי בכל-זאת ישנם רבים שרוצים בזה.

מר דיסנצ'יק: אני רואה בחלק השני של הישיבה חשיבות רבה, כי משני הצדדים דברו

האנשים מאותו מקור של כאב. אני חושב שגם הוראות וסייגים לא יועילו

כאן. אני רוצה להוסיף כאן, שאינך קוראת את כל העתונים. היום ישנה בכל העתונים הודעה, שהערוך "העולם-הזה", שכבר ארבעה שבועות הוא מפיע בלי אף חצולם של אשה ערומה אחת, אבל חושף את עניני המלחמה, והגליון האחרון שלו נמכר כולו חוץ יומיים והם הדפיסו מהדורה חדשה. רה"מ ג.מאיר: על חטא אחד אני יפה לא מוכנה להודות: מעולם לא לקחתי את הערוך הזה בידי, וסיבה פשוטה: אין לי די חומר דיזינפקציוני כדי לנקות אחר-כך את ידי... מר דיסנצ'יק: גם אם את נתאפק ונהיה אנחנו מאופקים יותר מכפי שהיינו - ואני

חושב שהיינו כאלה - זה לא ישנה את הלך הרוח בציבור, כי צריך לעשות כאן משהו. אם הרמטכ"ל אומר בשידור טלביזיוני, שלא יהיה במלחמה זו אף הדחה אחת של אף מפקד - ומה שהציבור שואל - אינו שואל על ראשים, אלא הוא רוצה לדעת אם חס ושלילה תתחדש המלחמה - האם יינקטו כל האמצעים, כדי שהמחדלים של יום שכיפורים לא יחזרו, חלילה? את מה שהיה - איננו יכולים לחקן, גם לא על-ידי התאפקות.

כאן צריכה לבוא איזו אינפוזיה של אמון ואמינות, וזה לא בידינו.

רה"מ ג.מאיר: אם כך, אומר רק מלה אחת: היו ימים ראשונים, אך האם היה כבר גמר-המלחמה? האם יש קשר בין זה לזה? היו ימים ראשונים, עם כל מה שהיה בהם.

האם בזה נגמר הענין?

מר דיסנצ'יק: לא.

רה"מ ג.מאיר: אם כן, היה איזה דבר בהתפתחות ואני בכל זאת חושבת, שאי-אפשר לה לומר באיזו מידה שהיא של אמת, שכך זה התחיל וכך זה נגמר.

מר דיסנצ'יק: איש לא אמר זאת.

רה"מ ג.מאיר: טוב.

מר פדהצור:

שהיא שהציבור לא יבקש לקרוא בעהונים. לא מדובר על האמת המוחלטת, אלא לא יבקשו לקרוא בעהונים, כדי לדעת את המצב לאמו, אלא הקהל יהיה נזון משמועות.

רה"מ ג.מאיר:

על זה אני מדברת?

מר פדהצור: אני מוכרח לומר לך גם את זה. כי הפרופורציה בין דברים אלה ובין האמון

לענין האשמה - אני חושב שאצלך קצת נחעוטה.

אני חושב שענין העמדה אצבע מאשימה כלפי איש זה או אחר, שאותו מאשימים

- אין להצדיק זאת. אבל מצד שני - צריך להביא בחשבון, שמה שהציבור מבקש לדעת - זה לא מי יועמד לדין, אלא יש לו שאלות רבות, שהוצגו לא-רק על-ידו, אלא על-ידי אנשים מוסמכים. אילו היו העהונים מוצאים דרכים לרמוז ולכתוב כל מה שנאמר להם בשנים שלוש ספורים - הם היו נוהגים בחוסר-אחריות והחטא היה הרבה יותר כבד.

מר י. עמית:

אינני יכול לומר שאני שבע-נחת מכל מה שעמיתי כותבים בעהונים.

אבל יותר מכפי שפאדיא שמדאיג אותי הכתוב בעהונים - צריך להדאיג את

כולנו הלך-הרוח בקרב הציבור.

מבחינה מסוימת - העהונות משמשות מעין טרומטר. ועל-ידי שבירתו - לא נרפא

את המחלה. צריך להודות-ש-ש-שמשוה יש. לא אקרא לזה "שבר", כי זאת אולי מלה חזקה מדי) יש דבר שכמוהו לא היה בשום מלחמה ממלחמת-ישראל.

אני זוכר את מלחמת-השחרור, והיתה אז מלחמה משכנת, עקובה מדם; הישוב

היה קטן, כש-מאות אלף איש, ורקבנות לאין-ספור. גם מבחינה אבסולוטית, גם מבחינת שי עור האחוזים. ובכל זאת - היתה רוח אחרת בקרבנו.

יש משהו המתרחש בתוך העם, בנבכי-העם והעהונות נותנת ביטוי, אולי לא

מלא, והיא מהווה מעין טרמוסטט המבטא באמת מחלה. השאלה - כיצד גלחמט, נאבקים ומרפאים מחלה זו. יש מי שאומר: טוב, אולי נרגיא את הקהל: נאמר שתקום ועדת-חקירה; הדבר

ייחקר; אני חושב שזה לא יכול להיות כך, שההיה חלוקה בין ציבור השואל שאלות ובין הנהגת המדינה, שששש-שמשעמים שששששש מובנים, מטעמי אחריות, אצא כאשר אנחנו עדיין בתוך המערכה ולכותל

אזניים ולאויב אזניים וכו'. אני חושב שאי-אפשר - א. ששש שהנהגה של המדינה, בצורה מוסמכת - בכמה וכמה ענינים לא תגיד את דברה. עוד לפני כל חקיה שהיא. איני חושב שיכולה להחקיים

חוקה זו של שואלים עד אין-קץ וניזונים מהלכירות וחיילים, שראו מה שראו, ביחוד בימים הראשונים של המלחמה. אני חושב שבעיקר נובע הדבר ממה שקרה בימים הראשונים. ואני רוצה לומר,

שלפעמים גם אני נפגש עם חיילים, ולא הייתי בסיוורא שששש שהוזכר כאן מטעמים אישיים, אבל אני נפגש עם חיילים ויודע שבקרב החיילים יש גם אחוות-לוחמים ולפעמים הם בעצמם מושפעים

מהתגובות בעורף.

לכן, אולי צריכה לקום ועדת חקירה-ואם כן - שתקום. אצא אבל אני יודע,

שכמה וכמה הסברים מפי ראש-הממשלה מפי אחרים - היה בהם משום הסבר, ראשית של הסבר מרגיע, ולא יתכן שתימשך התסיסה הזאת, שאי-השקט בקרב הציבור יימשך. ולא חשוב, והעהונות באמת אינה

העיקר כאן. גם אם היא תשחוק, יאמרו שאינה אמינה ואינה מבטאת את דעת הקהל.

ישנה דעת-קהל שאינה טובה. אני חושב שהממשלה חייבת להיות מודעת לעובדה זו.

אא לא צאצא אאצא את אאצא העהונות היא הטראה המשקפת במידה ידועה את פני-הישוב, שש שכמוהם לא ידענו בשום מבחן ממבחיני-ישראל והיו חמורים לאין ערוך יותר.

על כן, ועדת חקירה, ויוחלט מתי ואיך וכיצד. אם נכון מה שחברים מספרים

על מפקדים ומדברים כך, אזי עלינו לשלוט בחומר הזורם אלינו. אני חושב, שששששש שהממשלה

השעה: 18.00

פרטיכל סטודנטים

של מגישה עם עורכי העהונות.

תל-אביב, 6.11.1973

נכחו: אריה דיסנצ'יק - מעריב, ג. שוקן - הארץ, לאה בן-דור - ג'. פוסט, מ. צאנין - לאצטע מיטעס, דוד לנדור - לשכת העהונות, ש. הימפרב - נוביני קורייר, אריה רט - ג'. פוסט, ש. דניאל - הצופה, א. מרון - לשכת העהונות, ד"ר מ. מדזיני - לשכת רה"מ, משה פרלמן - לשכת רה"מ, אל"מ א. בראון (הצנזור הראשי, יצחק לבני - גלי צה"ל, סאל"ל י. שני - צנזורה, ד"ר ש. גרוס - הארץ, י. רבין - לאינפורמסיון, עמוס גורדון - רדיו הרב י. לוי - המודיע, חנה זמר - דבר, גב' ד"ר ג. מרטין - אוי קלט, י. נחשוני - שערים, מ. זק - מעריב, נח מוזס - ידיעות אחרונות, דב יודקובסקי - ידיעות אחרונות, ד"ר ה. רוזנבלום - ידיעות אחרונות, מ. בראלי - אומר, חיים שר - על המשמר, יעקב עמיה - על המשמר, ס.ר. לוריא - ג'. פוסט, משה אישון - הצופה, צבי גיל - טלביזיה, גדעון סאמט - הארץ, דוד מדהצור - דבר, יעקב עמיה - על המשמר, משה רון - מזכיר ועדת העורכים, מר מ. גזית; חאל"ל י. ליאור, מר א. מזרחי;

רשמתי מיתקה יפה.

מר דיסנצ'יק: אני מברך את ראש-הממשלה לשובה מואשינגטון. אני מקווה שהתפקה כבר לנוח קצה בארץ.

רה"מ ג. מאיר: כן, כאשר ישנה שיעה, אני מנצלת את הסיסה כדי לישון קצה... קודם-כל, אני צריכה להתוודות: המטרה האמתית שלמענה ביקשתי אתכם לבוא הנה - היתה ש כדי לקיים אתכם שיחה, לאן אתם מובילים אותנו. אחר-כך חשבתי, שודאי זה לא יינתן לי, בלי מחר, וודאי תרצו לדעת משהו (לאן אני מובילה אתכם, מן הסתם...) אם כן - הלואי והיה זה בידי... אם כן, מה אתם רוצים קודם?

מר דיסנצ'יק: קודם רוצים אנו לדעת - לאן את מובילה אותנו, או לאן מובילים אותך...
רה"מ ג. מאיר: גם זו שאלה נכונה, אבל נדמה לי שבאיזו צורה שהיא, במקום מסויים - כל הדרכים הללו נפגשות.

אני אומר לכם בכל הרצינות וקצת בכאב: איני יכולה למסור דברים מדוייקים; אנחנו נהיה יותר חכמים אולי, וודאי שכך יהיה בסוף השבוע, ואינני יודעת אם נהיה אז פחות עצובים או יותר עצובים. אבל קיסינג'ר מגיע לקאהיר הערב. הוא יהיה שם מחר ויצא משם ביום חמשי ואני מניחה שנקבל איזה דבר ממנו.

בארה"ב יש עכשיו בעיות אחדות, ולא ארנס לבעיה הפנימית שלהם. זה דבר די עצוב ומראגי, ומזעזע. אבל צמאי צמאי ברוך השם - זו אינה בעיה שלנו... אך יש שם בעיות הנוגעות לנו וכל מה שאני אומר כאן - זה לא בדיוק לפרסום...
הבעיות הן אלה: יש דטאנט, גם אם הרומן אינו לוחט, אבל בכל זאת הוא קיים. ומצד ארה"ב בכל אופן - אין כל רצון להרוס אותנו.

ג. יש בעיית הנפט. ובעיה זו, לא רק במידה שהיא נוגעת לארה"ב, אלא אולי במידה הרבה יותר גדולה, נוגעת היא לאירופה ויפן. אך יש רצון ונעשה מאמץ לא קטן למשוך את מדינות ערב מההשפעה המוחלטת של רוטיה עליהן שתהיה קצת השפעה אמריקאית, לפחות במידת-מה. למזלנו הטוב, כל השאלות האלה נוגעות לנו... אנחנו נמצאים כאן בשטח

של השפעה רוסית כמעט מוחלטת, מחוץ לידידנו חוסיין, וגם אם פייסל ושום כידיד המערב, -
 הרי בענין הנפס, בכל אופן, הוא הולך עם כל מדינות ערב ואי-אפשר לומר שפייסל הוא המתון
 בנוגע לישראל. וזה משתלב באיזה מקום ואם רוצים למצוא באקסס הן בעיני הערבים, אין הרבה
 מה לתת להם, מלבד קצת על חשבוננו...
 האמריקאים אינם נכנסים לשטח, כדי להחליף את הרוסים בענין אספקת הנשק. זאת הם לא רוצים ולא
 מוכנים, וזה בכלל איזה דבר, שאינו מחקבל על הדעת. אם כן, לתת להם אילו דברים במקום נשק -
 זה מה שהם מתכוונים.

קייסינגר נסע למוסקווא, ובא עם ההצעה המשותפת של הפסקת-אש וחשב, שזה
 יסתדר כאן. וזה באמת כמעט מסתדר כך, כמו בויאטנם; הם החליטו על הפסקת-אש בלי איזה מנגנון
 שישמור על כך. שאלתי אותו איך זה יהיה. מי קבע קו ומי יקבע קו היכן המנגנון יהיה? הוא
 אמר: כך עשיתי גם בויאטנם. אמרתי לו שאני יודעת למה זה הביא שם ואינני בטוחה ק כל כך שלא
 כך יהיה גם אצלנו, באזור זה. הבעיה העומדת בפנינו היא - היכן היינו ב-22 באוקטובר, והיכן
 אנו עכשיו.

אני זוכרת שבימי ההגנה היינו אומרים שאנשי ההגנה מוכנים לכל דבר,

בלי כל חשבון, הם מוכנים לכל הקרבה עצמית - רק לא לשבת בבית הסוהר.

אני יכולה לומר על עצמנו, לצערי, זה כולל גם את אנשי הצבא הנפלאים

ביותר: הכל - רק לא לשחוק... יושב כאן הצנזור והוא מבין יפה למה כוונתי. וכנראה שבלי
 לתת לעצמנו דו"ח - מה אנו עושים - היינו אנו המקור הראשון לפרסום - היכן היינו והיכן אנחנו
 ומה עשינו, מחוץ התלהבות. ודאי זה לא נעשה, חלילה, מחוץ כוונות לא-טובות, ויש עדות משלנו
 שזדנו ולא נשארנו עומדים... אנחנו טוענים, וזו אמת, שהעובדה היא אמיתית, שהמצרים לא
 המטיקו את האש בשעה 6.52 בערב, ב-22 באוקטובר. אנו טוענים שאין חוק כזה, שצד אחד מפר את
 הפסקת-האש, והשני צריך לשבתולא לזוז ולא לירות במי שיורה בו...

אנו יכולים לשכנע את עצמנו וזה לא משכנע אחרים... כאשר התוצאה

מהזזה זו מוצא את עצמו צבא בן עשרים אלף איש מכותר...

עוד לא פגשתי איש שבאמת לבו כואב עליו על כך. אבל העובדה היא, שהרוסים

לא מקבלים זאת. מצרים לא מקבלת זאת ועל זה יש לנו ויכוח עם האמריקאים

הביטוי ההומניטרי הוא, שאי-אפשר להרוס את הצבא על-ידי רעב וצמא... הכוונה

האמתית של המצרים והרוסים היא - שנפתח להם דל. האמריקאים לא אומרים זאת כך. אם כן - זה

מתקד והיו כבר שתי החלטות של מועצת הבטחון שיש לזוז לקו של 22 באוקטובר, כאשר איש אינו

יכול לומר במדויק היכן הקו הזה, וודאי אין הסכם לאן צריך לזוז, ואפילו הצד התובע זאת - אינו

יכול לומר במדויק למה כוונתו. כי זה בכלל לא היה קו. אלה היו מקומות ואחר-כך זה מצטרף

לאיזה קו משונה. על כל פנים - קו - לא היה כזה.

התוצאה מכל ההזזות האלה, כפי שאתם יודעים, שהכבישים המובילים לקאהיר

נמצאים בידינו.

אנחנו אומרים שני דברים: אנחנו אומרים שמוכנים אנו לספק אוכל, מיט,

הרופות ופגדים לאנשי ארמיה 3, אם יש צורך בזה. בכל אופן, לא ציוד צבאי ולא נדרש מאחזנו

יותר מזה.

אבל - א. זה יהיה בפיקוח שלנו; ב. כתמורה - שישחררו את כל השבויים הבריאי

והטצועים שלנו, מלום הסרת הבלוקדה על באב אל מנדב, וכמובן - שמירה על הפסקת-האש, שמוכרחת

להיות הדדית.

נדרש מאתנו לכל הפחות להכיר בעקרון של הקו של 22 באוקטובר, כאשר עצם

הענין - היכן הוא ומה הוא ומתי נקבע - כל זה נשאר למו"מ בין הצדדים. לזה לא הסכמנו.

באחת משעות הויכוח, בשעה 2 בלילה, או אולי בשלש בלילה או בעשר בערב,

או בארוחת הבוקר - אמרתי לו, שאנחנו מדינה יותר מדי קטנה, כדי לקבל איזה דברים כעקרון,

ואחר-כך שלא נבצע אותם. רק הגדולים יכולים לעשות זאת. אם אנו נקבל איזה דבר בעקרון,

-יעברו ימים או שבועות ויאמרו לנו: נו, הגשימו זאת.

לכן, מצבנו, לפי הכרתי - יהיה הרבה יותר גרוע. היא הכירה בעקרון ואינה

מגשימה אותו. לכן - אה זה לא נקבל. לעומת זאת, טענו שבכלל - נדמה לי, ואיני זוכרח אם בפעם

קודמת כאשר נפגשנו דברנו על כל או לאו, שאובייקטיבית - קשה מאד לשמור על הפסקת-אש

בקווים מוזרים ומשונים אלה, ובמיקום הכחות כפי שהם, קצת מזרחית וקצת מערבית. מצב זה לא

יחזיק מעמד כך. לכן, יש לנו הצעה לפישוט המצב. יש לזה חסרון, שהמצרים לא מקבלים זאת,

כלומר: אנו אומרים שיהיה וויתור, כך שאנו נעבור למזרח והם למערב ובזה גמרנו את הענין.

הם מוכנים לעשות זאת בדרום, כאשר הצפון משני הצדדים ישאר בידיהם. זו שטות ולא מחקבל על הדעת.

הם - המצרים, מוכנים להעביר את הארמיה שלהם, ויש להם כל-מיני הצעות, שאינן באות בחשבון.

אנו אומרים: מתוך הויכוח, הדיון על הפרדת הכחות, אנו מבינים שבמילא יכנס גם ענין הקו

של 22 באוקטובר, שאינו רלבנטי כבר.

אם כן, הם לא הבטיחו לנו טובות עם ההצעה הזאת, שיסכימו שתחקבל

בקאחיר, והוא אומר, שאין לו צל של תקווה, שאמנם תחקבל. ואז מבטיחים לנו הרבה דברים לא-

טובים. איני רוצה להיכנס לזה, ולקלקל לכם את מצב-הרוח ולא אגע בפרטים.

כל זה - אחרי הרבה מאד שעות של ויכוחים ושיחות וברוח טובה וברוח לא

כל-כך טובה. ואחמול הבאתי את הדברים שהצעה לממשלה והיא אישרה זאת, ולא קבלה את ההצעה שנכיר

שנגיע + בעקרון, ובזה הוא נוסע ויבוא מחר לסדאח ונחכה עד יום המישי או ששי, ש ואיני

ידעת בדיוק את התאריך, ואז יודיע לנו - מה היו התוצאות של שיחותיו שם.

נפגשנו כמובן לא רק עם הנשיא ומזכיר המדינה, אלא גם עם אנשי קונגרס,

אנשי סנאט, ואנשים מבית הנבחרים ואנשי-ציבור, מכרים וידידים, מאז ומתמיד, וכמובן - גם עם

י הודים. אבל הסיכום של שיחות אלה - כזה הוא.

קיסינג'ר הבטיח שלא יציע שום דבר שאנחנו לא מסכימים לו - כאילו הוא

מביא זאת בשמנו, בוודאי לא כך אבל גם לא בשמו. נראה מה יהיה.

זה המצב לגבי ואשינגטון. אני מצטערת שאיני יכולה להביא בשורות

טובות.

אני רוצה לוטר רק מלה נוספת אחת: אם סדאח לא יקבל זאת וזה יהיה רק

נס אם יקבל זאת - מאד-מאד יתכן שנכנסים אנו למצב, - איך אומר חיים בר-לב - "לא סימפטי",

עם המעצמה היחידה בעולם, שבכל זאת עדיין הכל הולך אחת בסדר, ומסוסיים באים ואניות בדרך

וכך הלאה. ואנחנו באנו עם רשימה די מכובדת, והרגשתי עצמי קצת כמו אוהו וזן, שעמדו לפטר

אותו מהעבודה, והוא באוביקש מהם תוספת משכורת... ובכל זאת - עשינו זאת ויש לנו מה לדרוש

וישנם דברים שנחוצים לנו.

בינתיים הובאה גם הצעה הנשיא להצקבת הכסף לקונגרס, ויש להניח שהיא

תחקבל, והכל יחד. - אמצא אבל אינני רוצה שתחשבו, שכאשר פרבתי שם להצעת קיסינג'ר, והממשלה

החליטה אהמול לעמוד עת ההצעה הזאת, שזה היה מבלי הידיעה, שיתכן שאנו נעמוד במצב קשה,

כלומר: הרוסים לא יתנו לאמריקה לוותר, וישנה מועצת הבטחון וישנו או"ם. ואז, אפשר אמצא

לתאר כל-מיני זוועות, מה שכולה מועצת הבטחון להחליט, ואיך הרוסים יהיו מוכנים בהחלטה

לבצע החלטותיה ולהיות השליחים לביצוע כל-מיני החלטות של מועצת הבטחון, כאשר יכול מאד

להיות ושארמיקה תהיה במצב כזה, שלא תראה את עצמה בעלת יכולת להטיל ווטו, ואולי רק תימנע, ואולי גם זה לא.

אינני חושבת שכל הזוועות שתארנו לנו - מוכרחים להחגשם, אבל זו תהיה קלות-דעת, אם יאמרו שמישהו יחשוב (ובכל אופן - לא אני) שאין דבר, וכל זה יעבור. אני יודעת שיש אנשים בינינו החושבים, שזה יפה מצד ארה"ב שהיא גרורה שלמדינת-ישראל: אנו אומרים לה שתשלח נשק והיא שולחת או צריכה לשלוח ואם נחוץ לנו כסף - הוא נותנת ואם היא רוצה מאתנו משהו - אנו אומרים "לא", והיא תקבל ותשתוק... זה היה יפה מאד אילו היה זה כך, ואם מישהו יכול לעשות זאת - יעשה, אבל אני - איני יכולה. יחד עם זאת, אמרתי שאם נזוז - המטרה העיקרית בזה היא לאפשר לארמיה השלישית לפרוץ ולצאת מהכיתור, ואז כל-מיני הצעות כאילו אינן כואבות ואיני אומרת שמי שהציע זאת - התכוון לדבר רע, אבל לפי מיטב הכחמי - זה לא יכול היה להיגמר כך, אלא בהכנסת דרך לארמיה השלישית ללא מהכיתור ואם חלילה היה הדבר הזה קורה - כפי שאמרתי לכנס: פירוש הדבר, שבמקום שהם יהיו מכותרים - אנו נהיה מכותרים בגדה המערבית, וזה מצב לא כל-כך מלבב.

יכול להיות שאנו נכנסים למאבק די קשה. אינני אומרת שאין לנו ציבור די

אוהב בקונגרס ומחוצה לו, אבל אינני אוהבת להשלוח את עצמי. אנוהולכים לקראת החורף ואירופה כולה בוכה על שהיא תקפא מקור. היפאנים צועקים שנגמרה להם התעשייה שלהם ונהרסה כולה. הם מיבאים חשעים אחוז מהדלק שלהם מכאן. מאשינגטון נאמר לנו, שכל אירופה ומערבית לוחצת על אמריקה שתציל אותה. אנגליה, וצרפת - מצילות את עצמן. שמענו הבוקר את הבשורה הגדולה, שצרפת - אין לה מה לדאוג: ידידותה לארצות ערב נבדקה ונמצאה נאמנה, והם "בסדר", ולכן - היא תקבל מחיר בעד זה, ויהיה לה דלק...

יכול להיות שיוגד כך גם לאנגלים. אינני יודעת, ואם הם צריכים להתיישר

ולעשות עוד דבר נגד ישראל - חזקה עליהם, שלא יהיה להם קשה לעשות זאת. אני מנסה, ואולי אצליח: במערב אירופה יש שמונה מדינות, שראשי-הממשלה שלהן הם חברי שלי באינטרנציונל הסוציאליסטי. (צחקו בין הנוכחים) שמא בכל זאת, - ואין לי מה להפסיד. בין אלה - שבדיה, נורבגיה, דניה, בלגיה, הולנד, גרמניה המערבית, אוסטריה ואנגליה (שם יהיה וילסון במקום היט).

מר נוח מוזס: ישנה החלטה של גרמניה שקבלו את העמדה הצרפתית.

רה"מ ג. מאיר: במסגרת זו נסעתי לפאריס, נגד רצון פומפידו. אני נוסעת לכנס הזה, ואם כי

איני מבטיחה לעצמי גאולה מזה, בכל זאת - יש כאן אפשרות לנסות לעשות משהו.

נפש איני יכולה לתת להם. יהיה להם קר גם אחרי כן, אבל זו בעיה, כלומר: גם הציבוריות האמריקאית היא אתנו עכשיו, במידה רבה מאד. ראיתי את ג'קסון בטלביזיה ביום ראשון. והוא אמר: אין לפקפק בידידות האבסולוטית שלנו אלינו, אבל כאשר דברו על אנרגיה - אמר שלפני שנה הציע כבר שתחנות הדלק היסגרנה בשבת בצהריים עד יום ראשון בבוקר, ולא קבלו זאת. הוא מציע זאת עכשיו. אאאאא האגוד המקצועי שם כולו בהתלהבות בעד ישראל אבל מה ישבו ביום הראשון כאשר לא יוכלו לנסוע לטייל עם המשפחה - זאת אני יודעת. אבל בכל זאת - יש איזה מרחב לפעולה באמריקה. על כל פנים - איני מאחלת לעצמנו שנגיע לכך. נראה מה יהיה.

אני מתחננה לפניכם: איני יודעת מה יהיה בעוד שבוע, אבל האופוזיציה

הסכימה לדחות את ישיבת הכנסת ממחר, כי ביקשתי מהם שלא לקיים מחר ישיבת-כנסת, כי אני צריכה לפתוח אות, בעוד קייסינג'ר יושב עם סדאת וכי במה אפתח? כל מה שאומר - יהיה לא טוב. לכן, ביקשתי מהם לדחות זאת עד יום ב' ואני מעריכה מאד הסכמתם לכך. פשר פירוש הדבר, שאיני רוצה לפלס את הדרך לצרות. מספיק לי כאשר הן תבואנה בעצמן וכל זמן שקייסינג'ר במצרים, ועד שנאמר דברים מוסמכים כאלה או אחרים - אני מאד מבקשת מכם - לא לפרטם שום דבר בענין זה.

מר ט. לוריא: ראש הממשלה אמרה, שהבעיה הראשונה בערה"ב לא נובעת לנו - בעיית הנשיא.

את נפגשת גם עם סנטורים וחברי-קונגרס, שזו ודאי בעיה שלהם ומעסיקה אותם.

האם לא הרגשת בשיחות אלה, שבכל זאת - מצב הנשיא כן נובע לנו?

רה"מ ג. מאיר: הוא נובע לנו באותה מידה שהוא מאבד קצת מהאופורטיטה שלו והרבה מאד

החלטות לטובתנו היו החלטה אישית שלו. הוא גם עכשיו נפגש אתי בידידות רבה מאד,

ודובר גם על אותם דברים, בלי לומר מי יודע מה יהיה. אבל זה באמת נאמר בידידות רבה.

זה לא יכול להיות כך, שזה לא נפגע. מה שנעשה באמריקה - זה דבר שקשה בכלל לתארו.

אבל סנטורים לא דברו אתי על ענין זה דוקא.

מר פדהצור: האם בשיחות בארה"ב עלו בעיות מעבר לבעיה של הפסקת אש וארמיה שלישית,

- של מו"מ והסדר?

רה"מ ג. מאיר: זה היה בחכמיה, ולא הגענו לכך. לא יצאנו מהקו, ולא הגענו אל מעבר לקו.

מר זק: ראש-הממשלה המשילה משל, שכאילו זמנה לחזן שרצו לפטרו. האם בענין הנשק

עמדנו בפני מצב כזה?

רה"מ ג. מאיר: לא. רוצים מאתנו איזה דבר ועומדים על הראש להוכיח, שזה טוב לנו

ולחם והם לא יכולים לעמוד נגד הרוסים והערבים ומזדה-אירופה ויפאן.

ואני אומרת - לא. ואם כך - אא- אזי חנו לי נשק כזה וכזה...

מר זק: לא היה רמז של איום על הפסקת הנשק?

רה"מ ג. מאיר: עכשיו - לא.

מר שוקן: אמרת שאם קיסטינגר יאזוב את קאהיר בידיים ריקות - כפי שהוא מניח, ואנו נחמיד

בעמדה שאח הצגה אותה בואשינגטון, נעמוד בפני כל-מיני אסטרטגיות דברים

לא-סימפטיים. האם יש להבין זאת כך, שבמקרה זה - ואמריקאים יהיו מוכנים לוותר על עמדה שלהם,

במזרח התיכון, שעד עתה ישראל ייצגה אותה ובמקום זה לקוות ליצור שוק שלם עם העולם הערבי,

שיבוא במקום העמדה שהיתה לארה"ב באזור על-ידי ישראל הזקה.

האם יש לצפות לדבר כזה, והאם הקונגרס, שיש לנו בכל זאת הרבה תומכים בו -

אפשר להניח שהקונגרס האמריקאי והציבוריות האמריקאית יסלימו עם זה, ויפקירו אותנו?

רה"מ ג. מאיר: איני חושב שזה עומד בדיוק כך. הם לא יעמידו את הערבים במקומנו. אבל

עכשיו הם ממקדים את הענן בהפסקת האש ובארמיה שלוש. נניח שעל פי ההצעה

שלנו - אמרנו דברים מפורשים: האספקה שהולכת ולמשיך ללכת גם היום ומחר וגם ביום חמישי,

וכל זאת - כדי לא להשאיר את קיסטינגר שם במצב לא-נוח כשאינן אספקה, והוא מקיים שיחות

בקאהיר. אך במידה ולא נקבל את השבויים שלנו ולא יסירו את הבלוקדה בים, + - לא ניתן לשיירות

ללכת ואז, פעמוד השאלה בפני מועצה הבטחון, הרוסים והאמריקאים - מה עושים עם ישראלים האלה...

הפוצאה מכך תהיה, שנניח שאמריקה הולכת - -

מר שוקן: אם ישחררו את השבויים ויורידו את המצור הימי - ניסוג לקוויים?

רה"מ ג. מאיר: אנו ניתן אספקה מסודרת ופיקוח שלנו יישאר, כמובן, ותהיה הוצאת פצועים,

גם מהארמיה השלישית וגם מהעיר סואץ, וגם אזרחים פצועים יצאו. לא מן

הנמנה, שגם לנו יש פצועים, שאיננו יודעים עליהם והם שם. לכן, זה מה שנותנים לנו בתמורה

ולא תזוזה לשום מקום. הכביש הוא שלנו ובפיקוח משותף עם או"מ, אבל זה כביש שלנו ויהיה עליו

פיקוח מדוקדק ליד התעלה, והבדיקה תהיה שלנו, בנוכחות כוח-או"מ.

כל זה מוכנים אנו לתת, ולא יוחר מזה, וזה יכול להיות דבר שאינו מספק אותם.

לכן, אין זה כך, שהם יאמרו, שאם כך - אנו ברוגז עם ישראל ובותרים בסדאת. זה לא יהיה כך.

אבל השאלה היא מה תחליט מועצה הבטחון והרוסים מה יאמרו על הפאז-ספ- הבאה אספקה לארמיה השלישית ומה יהיה עם צבא ארה"ב - האם ישלח או לא ישלח בזה. אם ווסו היא לא תסיל, הרי היא תתן רק להם לספק מזון או שתהיה שותפה לזה? אלה הבעיות.

נניח שהיא תשתתף, או בכל אופן אל תתנגד, ואז יש לה נקודה לטובתה אצל

הערבים ומיננס אצלנו. זה לא יהיה כך, שילכו אל הערבים במקום הישראליים.

מר שוקן: כפוכל זה יתפתח בכיוון זה, (רה"מ ג. מאיר: כן). אמרת שההצעה

שלנו ששתי הארמיות - המצריות שבצפון ובדרום יעברו שוב לצד המערבי, ואנו נחזור

לצד מזרח. כפי שהבנתי המצריים מוכנים לקבל זאת, בתנאי שזה יפול רק על הדרום והצפון יישאר בידם. אמרת, שאם ניתן לארמיה השלישית ציר בין מצרים ובינה, היא תשתחרר ואנו נהיה מכותריים.

רה"מ ג. מאיר: אם נשאר במערב.

מר שוקן: אבל לפי ההצעה אנו מוכן לקבל, שהיא תשתחרר ותחזור למצרים ותהיה שוב

בעלת כושר-פעולה, אלא בצד שלהם.

רה"מ ג. מאיר: בצד שלהם, ואנו מציעים משני צדי התעלה - מרחק עשרה ק"מ ישארו מפורזים

ובידי או"מ. מה שהם מציעים - זה לא רק דרום, אלא זה מרחק שבשבילנו יהיה

הרבה יותר גדול, ונצטרך להתחרק משם.

מר שוקן: הם יגיעו עם הצבא שלהם עד התעלה?

רה"מ ג. מאיר: לא בכנסנו לפרטים.

ד"ר רוזנבלום: אם הדברים יידרדו לכלל חידוש המלחמה באזור, הנחה שאינה דמיונית

כל-כך, ואם במקרה זה הרוסים ישלחו הפעם בענין זה בצורה עוד יותר

מחייבת מכפי שהשתתפו קודם לכן, לפני שבועיים, כאשר צבא א"א זה איננו דבר דמיוני, ביחוד

בהתחשב במצב ניכסון אמריקה, ואם ~~אם לא~~ וזה בשבילם רגע אידאלי לעשיית דברים

כאלה, האם את התרשמת שבמקרה זה - אמריקה תעמוד מן הצד ולא תתערב, כפי שהתערב ג'ונסון

לפני שנת 1967, דבר שהיה לדעתי מכריע, ואלמלא עשה כן - יתכן שמלחמת ששת הימים לא הייתה

מלחמת ששת הימים אלא הייתה לה התפתחות אחרת? האם את חושבת שאם זה יקרה - צריך לחשוב גם על

ניטרליות אמריקאית?

רה"מ ג. מאיר: אם יקרה מה?

ד"ר רוזנבלום: אם תתחדש המלחמה והרוסים יתערבו.

רה"מ ג. מאיר: על זאת איני חושבת שאמנסמצב כזה יהיה חר-צדדי. אבל אני לא מאחלת

לעצמנו מלחמה בין הרוסים והאמריקאים בגללנו.

מר זק: ועל ראשינו.

רה"מ ג. מאיר: אינני מאחלת לעצמי דבר כזה. אבל אני לא יודעת אם הרוסים מתחייבים לעשות

זאת.

גב' חנה זמר: התרשמותך בענין שלא תלוי כל כך בנו, האיום של החנק בשטח הנפט - זה

אמנם דבר חשוב מאד. האם את מורשמת שארה"ב מוכנה לעשות למען בנות בריחה

לא רק על-ידי כניעה לחרם, אלא באיום, שהיא תפסיק את אספקתה, כי היא יכולה להרעיב את חצי-

העולם, כולל בריה"מ.

רה"מ ג. מאיר:

לבא של ארה"ב מר מאד על בנות בריחה באירופה. דברתי היום עם בראנדט ואפרתי

לו; רצייתי שיסדר את המפגש הזה, אבל או יעזור לפחות. אמרתי לו שאני באה

מאמריקה ואומרים בואשינגטון שבמערב-אירופה לוחצים באלף אטמוספירות. הוא אמר: לא אני. אני

רק החקומתי על כך, שאמריקה מתייחסת אלינו כאל קולוניה, ואני חושב שיש לי רשות לדעת מה היא

עושה על אדמתנו. (זה בענין האניה).

אמריקה מאד מתמרמת, זקועובה, ונדמה לי שסיפתי לכם, שהיא לק קבלה מקום בו הוכל לתדלק את מטוסייה ואניווחה בשום מקום בעולם, צאצא מלבד באזורים של פורטוגל, אך לא בספרד ולא במקום אחר. התנהגו שם כאילו אינם מכירים אותה ולא עשתה למענם דבר... על כך ישנה התמרמות בכל אמריקה.

שמעתי רק דיבור אחד, מפי עובדי נמלים, שאמרו: טוב, אם רוסייה תגרום לכך שלנו יהיה חושך, לא יהיה להם אוכל ולא ניתן להם כל אספקה שהיא באניות, ויהיה להם רעב.

גב' חנה זמר: מלבד פועלי התובלה - לא ידוע על אף אחד?

רה"מ ג. מאיר: ג'ורג' מיני מוכן להרוס את כל העולם ובעיקר - את ניכסו... הוא

ידיד-נפש שלנו במשך עשרות בשנים. היתה להם ועידה בפלורידה והוא אמר, שאין לי מושג איזה התלהבות היתה שם למען ישראל. אבל עלכך אומרת אני, שאיני יודעת מה חבריו באיגודים המקצועיים יאמרו, כאשר יצטרכו לקמץ בדלק ולא יוכלו לנסוע ביום ראשון עם משפחותיהם, חלילה.. לכן, איני יודעת מה הם יחשבו אז. בכל אופן - בדרך כלל, אלה עשרים מיליון איש מאורגנים. זה כולל משפחות ואלה מיליונים רבים של אנשים. ישנם שני איגודים גדולים, שאינם מסונפים לסי.אי.צ.או. ואף.אל.אם. ואלה עובדי תובלה ~~מסונפים~~ (ובגלל סיבה מספקת) - ואל הצטטו אותי. וגם ארגון מכובד יותר של עובדי מכוונות, שאינם מסונפים לסי.אי.צ.או או לאף.אל.אם. אבל לגבי ישראל - זה מחנה אחד.

רבותי, איני ששה לארגון מרד באמריקה. אבל אם לא תהיה לנו בירה, זה לא כך שאנו מחילים בחלל ריק. אבל יש די מלחמה ואינני מחפשת לי עוד אחת. יש מלחמות-יהודים, מלחמות יהודים-ערבים, ויש ברון-השם במה להתעסק...

מר סאמט: ההודעה שלא הופעל עלינו לחץ בואשינגטון - כיצד לבאר זאת על פי דבריך

כאן?

רה"מ ג. מאיר: לא עסקתי בפילולוגיה ולא היתה חכמה גדולה להודיע בקולי-קולות

שלוחצים עלינו - יכול להיות שאינם יהיה כך. אבל לעת עתה, כל הכתבים

שלכם אינם עושים עבודה נהדרת וירדו לחיי, אולי בכל זאת ישנו לחץ, ולא נכנעתי להם... לו ידעתי שאם אומר שיש לחץ, אכל הבעיות המצאנה להן פתרון - הייתי אומתגם את המלה הזאת... אבל לעת עתה אין לנו מדינה אחרת לרוץ אליה, ושאינה לוחצת עלינו. יש מדינות שלא נותנות ולא לוחצות.

רבותי, למען השם - אין עוד מדינה בעולם, שאתה יכול לבוא ולקבל בה בעד

חמש אגורות איזה ציוד שהוא הדרוש לך עתה. יכול להיות צאצא צאצא שהיום או בשבוע הבא נעמוד

בפני מלחמה חדשה. לכן, אי-אפשר לזרוק בפנים דברים בפני מעצמה וידיד גבול כזה ולומר

דברים כאלה או אחרים. אני יכולה לומר "לחץ", אלא מה השגתי בזה?

אם קראת מה שאמרתי - לא אמרתי שאין בעיות. אמרתי שיש בעיות, יש ויש, יש

יש שאלות. יש כל מיני דברים, אבל לא מצאתי לנחוצ ~~שכחתי~~ מצדי להשתמש במלה שכחתי-

העתונים כל-כך רוצים בה...

שמחה הכין כבר את הקרקע. הוא הכחישכל הזמן שיש לחץ.

מר ראט:

רצית לחסוך מאתנו אתהזוועות שנבאו לך - מה יקרה אם סדאת לא יקבל את ההצעה

שהצעת.

אבקש להבהיר נקודה אחת, שהיא די חיונית ונשאלת בעקיפין: במקרה של

נסיון סובייטי מחודש להטיס כחות לכאן ולהפעיל אותם לביצוע החלטה כלשהי - האם צרה"ב

תגיב באותה חריפות כפי שהגיבה לפני שבוע, אם כי לא קבלנו את עמדתך?

רה"מ ג.מאיר: אינני יכולה לומר מה תעשה ארה"ב. נניח שאמנם כן. אניאומרת לך, שהמצב יהיה כזה, שאם יש דבר אחד שכל אמריקה מאוחדת בו - זה שלא יצא מגבולות אמריקה אף חייל אחד. כאשר נשאלתי על ידי אנשי פנאט וביק-הנבחרים שנפגשתי אתם, וכולם ידידים - אח השאלה הזאת: האם את מעלה על דעתך, שגם חילים יצטרכו לבוא לעזרתכם? אמרתי להם: תדעו לכם שאם חלילה נעמוד במצב שנצטרך לפנות אליכם לשלח אלינו צבא וננצח במלחמה - אני אראה בזה הפסד שלנו. כי א בזה אני מאמינה. לכן, לפי דעתי - אם כך יקרה - הפסדנו חלק גדול מעצמאותנו. ובאמריקה - דבר אחד מקפיץ את כולם: חלילה, אין להוציא עוד חייל ולו גף אחד, מגבולות אמריקה.

אינניחושבת שאמריקה תתן לרוסים לכבוש את המזרח התיכון בכוח ובצבא. אבל איני מאחלת לעצמי מצב כזה.

מר בראלי: בין האפשרויות בימים הקרובים קיימה גם אפשרות לאו דוקא שיענה כן או לאו, אלא תוך שיחותיו עם קיסנינגר יפתח שוב באש.

רה"מ ג.מאיר: בהחלט.

מר מ. בראלי: פיקוד צה"ל משופע משוכנע שבמקרה כזה ידנו על העליונה. האם את חושבת שבמקרה כזה - יהיה איום של נסיון-התערבות סובייטית ותהיה הרחעה

אמריקאית?

רה"מ ג.מאיר: זו פעם שלישית ששואלים את אותו הדבר, ואין לי חשובה אחרת. יכול להיות שהיא תתערב. אני לא רוצה בזה, במידה שזה תלוי בנו.

מר מ. בראלי: גם לא מצו שהתערבה בפעם הקודמת?

רה"מ ג.מאיר: איני יודעת. איני יכולה להשיב לך.

אם סדאת פותח מחר באש, התפקיד הגדול יוטל עלינו, כי אנחנו הרי נהיה אלה שהפרנו את הפסקת-האש. זה, על כל פנים, יהיה הפירוש. דברת לעם אמריקאי חשוב. אמרתי לו: מה קורה כאן? פתאום הארמיה השלישית נעשתה קודש-קדשים, ומה שרצתה היה בסך הכל רק להשמיד אותנו ונשכח בכלל מי התחיל במלחמה... על כך קבלתי תשובה: באמת, את מדברת על צדק... ברור שהמצרים התחילו במלחמה, אבל איזה עניין יש לצודק ולעולם הזה? לא דנים עכשיו בקטגוריות כאלה. אם סדאת יפתח במלחמה - הוא מסכן. אחרי הפסקת-האש, עשינו דבר כזה לצבא שלו ולא מסכימים אנו אפילו אוכל לתת לאנשיו ולא מים ועוד מעמידים תנאים אפילו לזה, לכן, - הוא מוכרח לפתוח באש...

ד"ר רוזנבלום: האם את חושבת שניכסון הולך?

מר דיסנצ'יק: ואם הגב' מאיר חושבת שהוא הג' - היא תגיד לנו את זה?

רה"מ ג.מאיר: אני מוכנה לסמוך עליכם, שאת זה ודאי לא תאמרו: אני רואה את מצבו כדי

חמור. יש עליו לחץ. (צחק בקהל). זה דבר טראגי מאד, מבחינה אנושית,

כל מה שקורה שם עכשיו.

מר י. עמית: מה שקרוי מסדרון לארמיה השלישית, שאמרת שהצעה כזאת הובאה בפניך ואחר-כך מקלוסקי אמר, מה שאמר והביא דברים על די וקס. איך להבין את ההודעה

וההכחשה? איך זה מתקשר עם הדבר שהבאת בפנינו היום?

רה"מ ג.מאיר: שני הדברים נכונים: לא הוצע שנפתח מסדרון לארמיה השלישית. אלא זו

האינטרפוטציה שלנו למה שכן הוצע. זה מוכרח להביא לך, לפי מיטב הכחיי. אבל

זה לא נכון שהם אמרו, שנפתח להם קורידור, שהם יוכלו לצאת דרכו. מה שנתבקש מאתנו, שאחד הכפ- הכבישים יהיה בשליטת או"מ, כלומר - נביא אספקה ולא שיוכלו להיכנס ולצאת. אני חושבת שבמשך הזמן

- זה מוכרח להביא לידי כך, ואפילו בזמן קצר. כי מה שיש סדאת רוצה באמת - זה לא רק להאביל

אותם. הוא רוצה לתת להם אפשרות לצאת משם. הם עושים כל הזמן נסיונות לפרוץ את הדרך.

אך אמרתי אמת, כאשר אמרתי שלא הוצע רורידור.

המצרים הגישו לאו מ ספוח של ה-22 באוקטובר, ועתה הם מחכים למפוח
מישראל.

מר דיסנצ'יק:

אומרים שהרוסים צפ צילמו את השטח. אמרתי שי הכן. מה מחייב אותי לקבל
צילום עם התאריך שהם קבעו עליו? ולחסכים שאמנם צלמו זאה באוחו התאריך?
לכן, ארגומנטים טובים היו לי במקרה זה. השאלה אם הם אמנם התקבלו.

רה מ במאיר:

(אחרי כן החלק השני של הדיון - אוחו פוחח מר דיסנצ'יק).

יש עתון היודע כבר בדיוק מתי תהיה ועדה חקירה. הוא החלט כבר על-כך.

אלא שאינו יודע אם זה יהיה בסוף השבוע או לאו. איזו ועדה, היכן ומה הוא רוצה לחקור? והאיש הזה אשם ואחר אינו אשם וזה עולה וזה יורד...

האם זה מחזק ~~אנצטאט~~ אוחנו, האם זה טוב לנו?

אחם מכירים אותי. כאשר טענו אלה שטענו על תדמית, אמרתי, שתדמית במחיר של ענינים חיוניים - אני מוותרת על כך. אבל אנו לוקחים, תסלחו לי, זפת - ומורחים את פנינו וכך אנו רוצים להופיע. וזה עם שעמד בסכנה גדולה ושלם מחיר איוס כזה, ויכול להיות שמחר זה יתחדש.

מה הבהלה הזאת לעשות חשבונות עם אישי? לכתב אחד יש את האיש הזה

ולאחר ~~ל~~ - מישהו אחר, ואם הוא רוצה להעלות איש א' - מוכרחים להוריד את ב' וכל זה בזמן כזה! מילא, אילו היה זה בזמן שלום - זה באמת שעשוע מענין... בסדר, אבל עכשיו, עתה הזמן?

מחר יום זכרון לאלף שמונה מאות וחמשים קרבנות; האם זה מנחם את האבלים?

איני רוצה שחננו לפרש דברי, כאילו אני אומרת שאין דבר, אין מה לחקור

ולבדוק וללמוד. יש ויש. אני לא יודעת עדיין מה. אני יודעת שזה לא יכול לעבור כך סתם. אבל ~~אנצטאט~~ האם צריך לעשות זאת עכשיו? מיד?

רציתי לטלפן לקישון, והוא לא היה. כמעט לא קראתי עתונים במשך החדש האחרון.

לא ראיתי סלבידה ולא שום דבר. אבל במסוס קראתי שלשום את קישון, ותאמינו לי, שהיו לי דמעות בעיניים, על גודל הביטוי הזה.

מר שוקן: הנושא שנגעת בו עכשיו הוא הנושא המכאיב שמעסיק את כולנו. וזה לא רק נושא מכאיב, נאשא ~~אנצטאט~~ אלא גם ענין מסובך מאד.

את אומרת שהעתונות כותבת דברים, שהם ~~שפעה~~ משפיעים באופן שלילי על המורל

והעתונות מפרסמת דברים, שאת קוראת להם רכילות. אבל נדמה לי, שאנו צריכים להביא בחשבון שאנו חברה אחת, גם כותבי העתונים וגם קוראיהם וגם החיילים בחזית. יש קשר בין אלה וחיילים באים מן החזית לחופשה, והם מספרים סיפורים ואם הם לא מספרים רכילות - יכול להיות שלא כל מה שכל חייל מספר זה האמת האובייקטיבית, אבל בכל אופן - זו אמת סובייקטיבית, כפי שהוא הרגיש ונוכח בה כאשר הוא היה בקו הראשון.

אם החייל מספר שהושיבו אותו בטנק שיצא נגד המצרים בלי מקלעים -

ועוד דברים כאלה שחיילים מספרים, שהיה בלגן - אלה דברים שאיני חושב שאפשר לבטל אותם כדברי-רכילות, אלא אלה דברים שאותם חיילים, שעמדו במבחן שיצאו ממנו - הם מדברים על זה עם משפחותיהם ועם ידידיהם. וזה חלק של המציאות ולא רק חלק, אלא זו המציאות ועל זה מדברים היום בארץ. וחפקידנו כאן הוא לא פשוט. ברור שאנחנו מאד-מאד מעונינים ואני חושב שמשחדלים לשמור על עמידה ולעודד ~~עמדה~~ עמידה. אבל אילו היינו סוגרים את העמודים שלנו בפני כל ביטוי של דברים אלה, שכיום בכל בית בישראל. ובכל בית קפה משמעים אותם אנשים שהיו וחזרו משם, אילו היינו מסתירים את זה ומעלימים - אז קודם-כל היינו פוגעים באופן יסודי מאד באמינות של העתונות הישראלית בעיני הקוראים. כי אז * היא לא היתה משקפת את המציאות, כי לא מרשים להם לחשוב ואינם כותבים. איני חושב שזה היה מחזק את המורל והעם בישראל היה מרגיש את עצמו * אילם, שאינו בא לידי ביטוי.

הדברים שחיילים מספרים - עתונאים שמעים אותם ואיני חושב שעתונאים סתם כך *

מעבירים כל דבר. הם בודקים, חושבים ובכל זאת עוסקים בזה.

רה"מ ג.מאיר:

קודם-כל, יש להוכיח שישנו.

מר דניאל:

אלה שבניהם בצבא - יש להם גם הוכחות בענין זה.

יש ביהדות מושג ששמו "חשובת משקל" והמוצא היחיד שהממשלה תעשה את הכל

בענין זה.

רה"מ ג.מאיר:

מה זה "הכל"?

מר דניאל:

המפלגות תתבקשנה לדחות את הבחירות לזמן בלתי-מוגבל וצריך יהיה להקים

ממשלה ליכוד לאומי. בזה בלבד יחזירו במידה רבה את אמון הציבור

בהנהגה.

מר דיסנצ'יק:

בברתי, אני חושב שאח לא בחור הענינים, ואין לי שום טענה, כי יש לך ענינים

חמורים יותר מאשר לקרוא את כל העתונים המופיעים בארץ.

עוד זה חסר לי - לקרוא את כל העתונים...

רה"מ ג.מאיר:

מלחמת ששת-הימים היתה הכתובה ביותר, אלא ששלא היה מה שקרה לנו במלחמה

מר דיסנצ'יק:

זו. גויס ויהודים רצו עם הצבא וכתבו והופיעו אחר-כך ספרים, שבוע

אחר שהסתיימה המלחמה - מספרו של צ'רצ'יל, שבו היו פרטי-פרטים, ועד האחרים - דברים שלא העזנו

לפרסם כאן.

היום הגעתי לשארם, אצטאצטאעס פרוטקציות וקשיים רבים, ועם מטוס קטן,

סטסתי בו ארבע שעות, עד אשר הגעתי לשם. אני יושב עם אלוף הפיקוד "מרשל", שייק"ה גביש,

והנה דופקים על הדלת ונכנס איזה גוי ואומר: אני בא מהניו יורק טיימס. שואלים אותו: איך

הגעת? ומי הביא אותך? הוא אינו משיב. הוא רוצה אינטרביו עם גביש. גביש הוא איש ממושמע,

ולא נותן לו זאת.

אנו מגיעים לפיקוד בחפ"ק דרום עם שוקן. ליד שדה התעופה יושבים

אנו קצת והנה אנו רואים עומדום עשרים מכוניות של תיירים עם עתונאי-חוץ ומחכים שם וזה המקום

בו דיין והרמטכ"ל נוחתים, כאשר הם הולכים להיפגש עם אלוף גונן ושם מחכים להם... ושם

הם מקבלים אינטריוויו. איך הגיעו לשם - איני יודע.

אם קראת את ה"סנדי-טיימס" הלונדוני, שהוא מה"ידידים" בגדלים שלנו,

לפני שבוע כותב שם... מאמר גדול, כיצד הגיע לתעלה בעזרתנו, ביום הפסקת-האש,

ומתאר באוהות ומופתחים, שישראל הפרה את הפסקת-האש. הוא היה ושכב שם כאשר התחלנו להפציץ...

לכן, יש מיליון יהודים - לא רק בעורף, אלא בשדה, ובמידה שנותנים

הד - זה בא משם. איני יודע מה הזין את עתונאי-חוץ. יתכן שחלק הוזן על-ידי עתונאים המשמשים

שם ששמים דלק - יכלו לשמוע בעצמם. על כן אני חושב, שאת עושה לנו עוול. חשאי את אצטאצטא גלאון,

כמה מאות עמודים שמורים אצלו במגרותיו,, שלא אושרו לפרסום.

אבל באים חיילים בחזרה הביתה ואלה ילדים מזועזעים, שראו מסביבם עשרה או

עשרים מידידיהם שנפלו והראקציה מאד קשה, ועל זה צריך לעשות באמת חקירה. אין בציבור הרגשה,

שאיזה דבר נעשה בענין זה, כלומר: אם נגמרת היום המלחמה - אולי תהיה מלחמה חדשה. יש לנו עתה

חמש שנים פנאי ועלינו להקור ולעשות הכל בענין זה. יתכן שמחרתיים או בעוד ארבעה ימים תהחדש

המלחמה, חלילה. אני חושב ש"מעריב" עושה מאמץ גדול לקיים איזו רוח של אחדות וכו'. איני

יודע אם יש הרגשה בציבור, שעוד פעם לא יקרה דבר ולא יהיו פנצ'רים כאלה. על כל פנים,

דבר זה אינו נחון בידי העתון.

על כן אני אומר: לא נתבקשנו לייעץ לממשלה, מה עליה לעשות, כדי להחזיר אמון

באמינות שאיננה. וגב' מאיר, אנו כמעט בכל יום הודרכנו על-ידי שר הבטחון והרמטכ"ל וראש הפד-

המודיעין, וידענו מצבים הרבה יותר חמורים, שבכלל לא פרסמנו אותם. נתנו יד לדיווחים שידענו

מכלי ראשון שהם לא מהאימים למצב האמתי בחזית, ועזרנו במו-ידינו ליצור מצבים, שלא היו קיימים.

על כן אני אומר: זה לא התחיל אצלנו ובמידה שפרסמנו מה שאת קוראת "רכילות", ויש שם גם רכילות וגם התבטאויות שאנו יודעים על דברים שהיו, - אני יכול לומר לך שאצלנו החליטו להפסיק לפרסם את מאמרי ה"פיגרו", שאסף בפחי-אשפה או שמע בעצמו, ובכל יום באים ומטלפנים לנו ויש לי קשרים בחו"ל, ונאמר לי ששלחו איש מיוחד מהניו-יורק שצריך לדבר רק עם איש זה, ואם יכול אני לעזור לו לקיים פגישה וכו', ואף-איש ידבר אתו באופן די גלוי. כלומר, מלבד כל הדברים האחרים - יש התרופפות של המשמעת בצבא, ובצמרתו. לא דברו כל כך הרבה במשך עשרים וחמש שנים כמו שדברו במשך עשרים וחמשה ימים אלה... ימים כאובים וחמורים אלה, בהם ישבו ברוב הפיקודים אנשים עם אזניים כרויות, אזניים של אזרחים, ששמעו ואולי גם ישמו ואולי אפילו הקליטו. כלומר - זה לא יצא מהעיתונות, שאנו הלכנו וצברנו וחיפסנו. את זה אפשר היה למצוא בכל מקום, שם נשרט עשרים סנקים ישראלים - כאשר היו שם עשרים עתונאים. גם אני קורא את העיתונים ולפעמים, פה ושם איזה מאמר מקפיץ אותי ואני מתיר מדי פעם פרסום מאמר ב"מעריב" שלפ שלבי אינו שלם אתו, אבל חושב אני שצריך לתת איזה פתח לביטוי הרגשת הדכאון שישנה בארץ ואיני רוצה שיורידו ראשים, אבל צריך לעשות איזה דבר.

מחר יכולה לפרוץ, חלילה, מלחמה, שאצאצא והציבור צריך להאמין, שכל קרבן

שנפל - לא היה קרבן-שואה. ההרגשה הזאת, לדאבוני הרב אינה קיימת. אצא

ואשר לסיור העיתונאים שהיה בגדה המערבית, כאשר צריכים היינו להתאסף

שוב, אחר שביקרנו אצל כל האלופים ושמענו פה ושם רמז - הייתי דא אני זה שביקש להשפיע

שהאלופים לא יופיעו בצוותא בפנינו, כאשר החאספנו יחד וביקשתי מאלוף גונן, שאם יש לו השבונות, שלא יעשה זאת בהזדמנות זו ושניפרד בשלום.

על כן, יש צינורות יותר חמורים מאשר העיתונות, שמרעילים את האוירה.

אין לי עצה ואני מאחל לכולנו, שנוכל להתאפק והציבור יאמין שוב בדברים שהאמין בהם עד עתה.

היו לי הזדמנויות רבות לנחם הורים, שבניהם נפלו, אך גם אצלם מנקר במוח

הספק, אם ילדיהם לא היו קרבן של טעות, או מאמץ מלחמתי.

מר נ. מוזס: לא אחזור על דברי דיסנצ'יק ושוקן. אצא אני חבר בוועדת הצנזורה והיה

שם דיון על נושא זה. יש כאן שתי בעיות:

1. בעיות צבאיות, שגורמות בעיקר להתמרמרות בקרב העם והחיילים. באים

היום למערכת חיילים ומספרים מעשים שהיו. על כן, הצעתי שהרמטכ"ל או מישהו בשם צמרת הצבא, יודיע שהוקמה ועדת-חקירה בודקים דברים ומישהו ידבר על הנושא הזה. דבר זה בעצמו היה מרגיע את הרוחות. ישנה הרגשה, ששום דבר לא נעשה וזה לא טוב. אילו הייתה הודעה מוסמכת מטעם

שר הבטחון או הרמטכ"ל, שדנים בזה, ולא כאן המקום לנסח זאת, אבל העורף ידע שהצבא עושה

במדון וכבר עתה, ומיד ולא דוחים זאת, ואילו הייתה הודעה בשסך, זה עצמו היה מרגיע.

2. כפי שנאמר כאן, ושמעת - גם אני בהחלט חושב ש וגם ד"ר רוזנבלום

ואחרים ציינו, ושמענו דברים מאד לא נעימים ממפקדים, האחד על השני. אבל זה לא הכל, ולא אחזור על הדברים.

גב' חנה זמר: לא צריך לקחת את הפורכים למפקדוים.

מר מוזס: אבל אז הם היו באים אל העורכים.

זו אוירה איומה. יש ענין גם מטעם החוגים הממשלתיים, ויש ביניהם כאלה

שניצלו את ההזדמנות הזאת -

רה"מ ג. מאיר: השר שפירא החפסר מהממשלה. מה אתה רוצה עוד שיעשה? שיתלה את עצמו?

מר מוזס: של שמחה לאיד של האחד נגד השני... זה בא מכל הצדדים ומכל מיני אנשים,

שהם מזינים אותם. אני חושב ואיני יודע באיזה פורום, אבל צריך להפסיק זאת. אני מצטער שהשיחה אחת מחיימת היום בענין זה ובצורה זו. אבל לא כך המצב שרק אנחנו אשמים. אני רוצה שחבניני: יכול להיות ושמענו אותך ואני מקווה שכל אחד ישמור לא להוציא את הדברים שנאמרו כאן החוצה. אבל הענינים הרבה יותר חמורים, בעיקר בענין הצבא.

רה"מ ג. מאיר: אומר משהו בענין הממשלה. בחדר זה - איני יודעת כמה עשרות פעמים ישבה הפש הממשלה בימים אלה. היא ישבה שם מיום כיפור, כולל יום כיפור ועד אמש, וכמעט שלא הייתה החלטה שקבלה הממשלה כאן - שלא התקבלה פה-אחד. לכן איני יכולה להיות אחראית על מה שאומרים לך שרים אחר הישיבה.

מר פדהצור: אסחכן ואומר שהעתונאים, ואולי לא העתונות כולה משקפת פחות ממה שמתרחש בקרב הציבור. אינני מתיימר לומר מה הלכי-הרוח בציבור, ואיני יודע אם יש איזה קנה-מידה אובייקטיבי לקבוע זאת; אבל מה שכתוב בעתונים - זה הרבה פחות חמור ממה שמדברים אנשים ברחוב והעתונות אינה מצטטת אותם. לאנשים יש זכות להתבטא, או אפשר להבין אותם, אם הם מתבטאים בכאב, גם אם אינם יודעים את כל הפרטים. גם אנו לא יודעים את כל הפרטים. מוכרחים להביא זאת בחשבון: הציבור שואל שאלות שנעשות קשות יותר אחר שאנשים רפואי-דג, מהמיישור המדיני והצבאי, הציבו סמני-שאלה בפומבי, ולא רק בפגישות אחרונות. ובאותה מידה שיש מי שמחפש ראשים לעריפה, יש מי שמחפש ראשים להכתרה. עלינו להיות עדים גם למצב זה. יש מקורבים ומרוחקים. כל אחד פועל בחזית שלו. ואני חושב שכמעט כל מה שאנו אומרים כאן - פחות או יותר, מלבד הענין הזה שאני חושב שפורום זה נחן לו ביטוי, ואיני חושב שבעתונים הועלתה תביעה כל כך חד-משמעית לפתרון אג אג אטא אישי זה או אחר; איני זוכר, ויכול להיות שנכתבו מאמרי-ביקורת ואולי גם מעבר לזה, - האשמות. איני מזדהה כאן ואיני בא למתוח ביקורת על דברים שנכתבו. אבל אם אנו נמצאים בסיור, שבו, במקום בו היינו, לא שמעתי כל מה שכל אחד מהאלופים אמר בפני כולם, וודאי לא בשיחות מפה לאוזן, אבל אצטט מה שאמר לי עורך-עתון חשוב אחד, שעבר בחזית מגזרה לגזרה, והוא אמר לי כך: אנו הולכים מאסיפת-בחירות אחת לשניה. אם זה המצב - אינני מבקש בזה לנקות את העתונות מפגמים שהיו בה, אבל זה מצביע על מצב חמור, שלא צריך להרבות בדברים, כדי לחאר למה הוא עלול להוביל.

ב. צריך להביא בחשבון, שהעתונות מופיעה כנאשמת/על-ידי הממשלה וראש-הממשלה, אלא על-ידי הציבור. אפשר לראות זאת במכתבים למערכת ובמאמרים שנכתבים על-ידי עתונאים בעצמם, ששומעים שעחונאים ששטשו דברים לפני המלחמה, ובעיצומם של קרבות וגם היום - אם רוצים לדעת את האמת - צריך ללכת לעתונות הזרה. במלים אחרות - חשבו את העתונות העברית לגרורה של עתונות העולם...

אינני אומר שקול ישראל חייב לדווח על מה שכתוב כל עתון בעולם.

אבל יש אנשים הסבורים כיום, שהאמינות של העתונות בארץ נפגמה, ובזה לא צריך אצטט להיות מעוניין לא צה"ל ולא הממשלה.

רציתי להזסיף כמה מלים: אהמול קיימנו דיון בוועדת-הצנזורה. אני חושב שמעבר לדאגות הצנזורה ולפנים משורת הדין - העתונים קבלו אצטט סייגים חמורים למדי עליהם, ונמנעו במשך חקופה ארוכה למדי מחיסוט והשמעת ביקורת, בשעה שהביקורת הזאת עלולה הייתה ליצור רושם, שאנו מחפשים לנו אשמים, ובעיקר כאשר הייתה עלולה להכאיב למשפחות, שלא יכלו עדיין להחלים מההלם של המכה שונחתה עליהן.

אני אומר בסוף דברי כך: איני חושב שצריך ללכת ולכתוב הכל ולפתוח את

העתונות לכל מה שמתנהל בממשלה או בצבא. אבל אני חושב, שעלינו להיות ערים לכך, שבמו-ידינו לא ניצור ולא נכשיחקרקע לכך, שנביא לא ליצירת עתוני-מחותרת, אבל נכשיר את הקרקע לכך,

8.11.73 ח"א.

מר עמית:

צריכה להיות שדרה בביחה. אם ישנם דברים טלה בצה"ל, לדעתי - ראש-הממשלה שמעה את הדברים וזו עדות נאמנה מפי חברים שהיו שם. צריך לתת על כך את הדעה ולהידרש לשורשי-הדברים, - מה קורה כאן.

הכרנו את צה"ל במשך שנים רבות ותמיד - בכל פגישה עם צה"ל, לפני המלחמה - היינו מופתעים לטובה מפשטות ההליכות וכו'. מה קורה כאן עכשיו? משהו צריך לשאול את עצמו והפיקוד בצה"ל צריך לשאול את עצמו - מה קורה כאן? לא יתכן שהציבור יתסום וישאל ולא תהיינה חשובות לכך מיד. ראש-הממשלה דברה וכן שר הבטחון ולאחרן יריב היתה הופעה מרשימה מאד בטלביזיה. יש לממשלה מה לומר גם עכשיו, עוד לפני שתקום ועדה-חקירה. לא יתכן שכלל - ישאלו כאן שאלות ולא יהיה מי שישיב עליהן.

רה"מ ג. מאיר: רבוהי, אני לא מסכימה שהעשו לי עוול. אמנם, מותר לכם לעשות זאת, אבל בלי הסכמה. מה שאמר כאן פדהצור, ומה שאמר עמית ואמרו גם חברים אחרים - אלה דברים מאד חשובים. לא על כך התאוננתי.

מר פדהצור: אבל אנו מצאנו את ההזדמנות לומר לך את הדברים האלה.

רה"מ ג. מאיר: אם כן, תאמר שאתה אומר זאת, אבל לא כחשובה למה שאמרתי קודם לכן.

מר פדהצור: אמרתי גם תשובה.

רה"מ ג. מאיר: יש הבדל. אני ערה למה שקורה בציבור לא פחות ממישהו מכאן. אמרתי זאת בפעם האלף ולא עולה על דעתי שנעבור על כך סתם כך לסדר היום. אבל יש הבדל בין מה שאחס מדברים עליו ובין מה שנאמר כאן, שיחד עם בקשת-חקירה - ישנו כבר פסק-דין. זה כל מה שאני אומרת.

מר ז"ק: אני מצטער וכואב מאד על הדיון שלנו הערב. אני אומר שהנחתו האשמות נגד הממשלה והן היו גם נגד עצמנו, שאנחנו בחקופה של ערב-המלחמה היינו כולנו שקועים בויכוחים אחרים וגם העתונות עצמה, ולא ראתה את הסכנה העיקרית, שהיא קיימת; ועתה, אחר הדברים שאמרה ראש-הממשלה בקשר לסכנות החיצוניות, כאשר אנו יודעים שהיא הייל הראשון במערכה המדינית שצפויה לנו - אנחנו מטרדים אותה בנושאים אלה, שעליה לעסוק בהם עתה - בבדק-בית פנימי. יתכן ש מאד שבדק הבית צריך להעשות, אבל אני סבור, שלא היינו חייבים להעלות זאת עכשיו, אחרי מה ששמונו שלול לקרות לנו צבעבור כמה ימים, צאטאד אש-הממשלה תהפנה עכשיו לעסוק בבדק-בית. זו דעתי בענין זה.

אני חושב שיש סולס-עדיפויות. והנה, הממשלה והעתונות הפכו את סולס-העדיפויות ערב המלחמה, וכך אנו היעפיש הופכים גם עתה את הסולס, כאשר אנו בתוך המלחמה. אש ראש-הממשלה שמעה את הדברים שנשמעו, אבטאצאבאיני סבור שהיא צריכה וחייבת לשים את הדגש כבר עתה על בדק-הבית.

מר גפן: אני מודה על האמת, שלא אוכל לדבר בבטחון גמור, שמה שאני אומר עתה - אני משוכנע שזה אמנם צודק. אין לי דעה ברורה כל כך בענין זה, משום שיש דברים לכאן ולכאן.

אם אומרים, למשל, אאאאאאאאאאאאאאאא שיש הורים שכולים, הרוצים לדעת על המחדל - זה ענין קשה מאד. אני מקבל מכתבים למערכת מהורים שכולים והם מבקשים לדעת דבר יחיד, וזו החרעומת העיקרית שלהם - היכן נפל הבן, כיצד נפל וכנראה שלמלחמה הזאת לא באו עם יחידות מסודרות, כמו שנהוג בימי-שלום, עם חכנית מסודרת, ובאים ומספרים להם ויושבים אחס. אבל הם שואלים את השאלות האלה.

עשיית דין לפני הבריור. דבר כזה לא יכול לקרות לא בימי מלחמה ולא לגבי אנשים בכירים כאלה או אחרים, אלא זה לא חל לפי חוקים מקובלים בישראל גם על אזרחים פשוטים.

מר הימלפאב: עורכי העהונות העלו נושאים אחרים מזה שהעלתה בפנינו ראש-הממשלה. אני

חושב שהחמונה לא תהיה שלמה, אם לא נצביע על כמה חופעות שלעחונות

הגיעו שמועות לחיטות והשמצות. גם אני השתתפפי בסיוור ב גדה המערבית של התעלה ושמעתי אותו מפקד בכיר שאמר לא פחות ולא יותר - שזו המלחמה הראשונה שניתנו בה פקודות, שלא מתוך חישוביים

אסטרטגיים, אלא פוליטיים וכחוצאה מכך נהרגו עשרות אנשים. את הדברים האלה שמעו עורכי-

עחונות. איש לא הגיב על כך. אבל שמעו זאת גם חיילים, או אנשים שהיו באותו מעמד.

הם שמעו והם מעבירים את הדברים הלאה.

צריכים היינו בענין זה לשאול את אותו מפקד, על-סמך מה הוא אומר אותם

דברים ומתבטא בצורה כזאת?

ב. מי שעקב במלחמה זו אחר מה שמתרחש במטה - בשטח ההסברה בכית סוקולוב,

יכול היה להבין את הסלידה ושאת-הנפש ממה שהתרחש שם. כאשר התרוצצו עשרות כתבים ישראלים

ועסקו ברכילות, בהפצת-שמועות והשמצות, כאשר הרושם היה, שבחלקם הגדול היו ללא-תועלת

לש מבחינת המטרה שלשמה נקראו לשרותים אלה.

אני חושב שאחת התופעות שצריך למנוע עד אותן בעתיד, זה אותו מקור, שיש לו

חלק לא-מבוטל, במערכת השמועות וההשמצות.

גב' חנה זמר: שמתי לב שראש-הממשלה אמרה שנאמרו כאן דברים רבים, שלא נגעו למעשה ישירות

לנקודה שאת ביקשת בה התאפקות. אינני חושבת שאת צריכה להצטער במיוחד על כך, ואיך היה אומר

שפרינצק: "היתה שיחה טובה, למרות שהיתה קשה". אנשים היושבים כאן מרגישים בצדק, שהם מחזיקים

את האצבע על הדופק של הציבור, ואלה אינם רק סחבי המאמרים ולא רק אותם מאמרים שמתפרסמים, או

נכנסים. לכל אחד יש את החבילה שלו, ואלה מכתבי-הורים; אגב לי יש למעלה מאלפיים גלויות

מהחזית. איני יכולה לומר, שהכל הולך בכיוון שנשמע כאן.

עובדה היא, שלמרות כל הסענות שיכולות להיות ולמרות כל מה שאנו ראינו ושמענו,

לא רק חיורים, אלא במפגשים - היתה התאפקות גדולה מאד מצדנו, אצטא א שהיא אנטי-עחונאית

מובהקה.

אינני רוצה גם שתישאר ברושם, שאנו הפרשמנו, שכל צה"ל עוסק בפוליטיקה.

האמת היא שכל זה מסתובב סביב שנים עד חמשה אנשים. לא שמענו זאת מכל המפקדים שנפגשנו אהם,

לא נוכל להצביע על חמשה כאלה, אבל ההתאפקות שהיתה אצלנו - נפרצה בימים האחרונים, אולי

כתוצאה מההרגשה שאחרי ככלות הכל - כבר שבוע או עשרה ימים שאנו בהפסקת-אש; כשם שאנא-אפסא

שאיני פפחה- בטוחה, שלמרות שלא נבנית לשמוע כל מה שממעת כאן - בגלל העבדות שהועלו בפניך,

היה זה טוב וגם מה שאמרת לנו את - זה לא נפל על אזניים אטומות בלבד.

מאחר שאנו יודעים שהענין עדיין לא גמור, ויכול להתחדש, אני חושבת

שדברים שהם לא טובים - לא רק למורל הפנימי - וזה לא מדאיג אותי כל כך - אך יש הבדל בין

מה שאלפים או רבבות מדברים ובין מה שפפחה- שנכתב שחור על גבי לבן ומתווסף אצל

סדאת, ולכן - אני חושבת שיש דברים שעד אחר שנהיה בטוחים שאין יותר מלחמות, זה ענין של

הכרעה של כמה ימים, ואז אנו יכולים להתאפק בהחלט, אבל אני בטוחה שאחרי השיחה הזאת - תהיה

התאפקות-יחר גם באותם מקומות שלא היתה עד כה.

רה"ט ג.מאיר: כאשר מלאו אצ לעחון "דבר" חמש שנים - במקרה היה ביאליק-אז צאצא

באמריקה. חברי תנועת העבודה שם סדרו לכבודו איזו מסיבה והוא דיבר. הוא

צא אש אגא אליכם, כי יש קהל ועליו בודאי אין לי טענות במידה שזה נשאר בונה-פידה. יש שאלות כאובות מאד וצריך לקבל עליהן תשובה. לי נדמה, (שתודה לאל - איני עורכת-עתון), שאילו הייתי עורכת-עתון, הייתי אומרת כך: יש בעיות, יש שאלות; יש מכאובים, אבל רבותי: לא בחוץ הקרב נברר זאת. ואין לי דרכי-ארץ, היות ואיני יודעת על המפקדים שלנו, כי מצד אחד הם כאלה שכל צבא היה מתפאר בהם; אך אם מלווים הם מעשים גדולים עם דיבורים קסנטנים - חבל לי קודם-כל עליהם. אבל אני שואלת אתכם: כל זה מוכרח להגיע לידי ביטוי?

על גדולת הפיקוד שלהם והמנהיגות בצבא-אדרכא, אתם יכולים לכתוב ולכתוב. אבל אם זה יהיה מלי דקירה במישהו אחר - זה לא יכול להיות כבר שלם? ... עדיין לא היחה ישיבת-ממשלה אחת, שחצי שעה יהיו מוקדשים בה, קודם-כל, לצווים שמביא השר ספיר, וזה גם כן קשור קצת למלחמה; לא היחה חצי-שעה אחת, במשך כל-הימים והלילות שישבנו כאן, בה לא דנו בענין שאינו קשור במלחמה.

לכן, הדבר הקל ביותר, שיכולה אני להסכים לו, שבעם הזה ובתקופה הזאת יש לנו ביש-מזל, שיש לנו ראש-ממשלה שאינה מוצלחת. האמינו לי, אם תכתבו על כך - לא אבוא אליכם בטענות. היה זמן שכמעט כולכם עסקתם במצווה זו. באחי אליכם בטענה אחת? האם עלה הדבר על דעתי? אילו היה כל זה מכוון עתה נגדי - הייתי אומרת מלה אחת? יש מידת-ספשות שאלהים נתן לי, ולא הייתי צריכה להוסיף על זה ולהזמין אתכם להתאונן - מדוע אתם כותבים נגדי. אדרכא - כתבו. אבל לאנשי הצבא, לאנשים שהיו בחוץ הדברים האיומים האלה - אינכם צריכים לעשות זאת. נדמה לי שלו הייתי עורך עתון, הייתי מחנכת את הציבור ואומרת: נכון,

אבל רבותי, אנחנו עדיין בחוץ המלחמה. ואנחנו דורשים מהממשלה, אם הדבר נחוץ בכלל, שבהזדמנות ראשונה תחפנה לכך.

אינני יודעת: אולי אלה דברי-שטות בכל מאת האתוונים, אבל אחת מהשתיים: אם העתון צריך לצלם את היום כמו שהוא, אז בסדר, אבל אם הפסולת יכולה ללכת לסל, צא לא בכדי שהדמות לא תצא ~~היא צריכה להיות כפי שהיא~~ תהיה אידאלית, ולא כפי שהינה באמת, חלילה. אבל שישחקפו הדברים העיקרים והנכונים. ומר דיסנצ'יק: אני אומרת לך, שמה שמתפרסם בעתונות העולמית, ההשראה והרכילות והאינפורמציה - כל אלה באים מכאן.

מר דיסנצ'יק: אבל לא מאנשים היושבים סביב שולחן זה.
רה"מ ג. מאיר: אני יודעת שגם ב"סיים", גם ב"ניו-יורק טיימס" - לא כולם ידידים מושבעים שלנו. אבל קראתי, אם כי רק בזמן הטיסות שססתי בזמן האחרון - את ה"אקונומיסט", והרבה מאד חומר מוקדש שם למלחמה. ובכלל - יש שם דברים אובייקטיביים, ואיני אומרת שהם מוחאים כף לכל דבר, אבל בעתון שלך קראתי חרגום מאמר שפורסם ב"לונדון טיימס", שהוא נהדר, מאמר של מומחה צבאי.

מר ר. מדזיני: הוא קיבל חדרוך כאן.
רה"מ ג. מאיר: וישנם דברים אחרים, אבל אם הטרדתי אתכם בדבר לא חשוב, אני מבקשת סליחה. אבל בכלל - אין לי טענות על אף מילה אחת, שנאמרה כאן - אדרכא.

מר דיסנצ'יק: אני חושב שאדבר בשם כל החברים היושבים כאן, אם אומר כך: כשם שאת מרוצה מאד שאינך קוראת עתונים, אנו עוד יותר מרוצים שאיננו ראש-ממשלה...
רה"מ ג. מאיר: אבל אני אומרת שמי שרוצה בזה - זה מגיע לו...

גב' ח. זמר: תתפלאי, כי בכל-זאת ישנם רבים שרוצים בזה.
מר דיסנצ'יק: אני רואה בחלק השני של הישיבה חשיבות רבה, כי משני הצדדים דברו

האנשים מאותו מקור של כאב. אני חושב שגם הוראות וסייגים לא יועילו

6.11.73 ח"א.

מר דיסנצ'יק:

כאן. אני רוצה להוסיף כאן, שאינך קוראת את כל העתונים. היום ישנה בכל העשנים הודעה, שהעחון "העולם-הזה", שכבר ארבעה שבועות הוא מפיע בלי אף חצולם של אשה ערומה אחת, אבל חושף את עניני המלחמה, והגליון האחרון שלו נמכר כולו תוך יומיים והם הדפיסו מהדורה חדשה. רה"מ ג.מאיר: על חטא אחד אני יבד לא מוכנה להודות: מעולם לא לקחתי את העחון הזה בידי, וסיבה פשוטה: אין לי די חומר דיזינפקציוני כדי לנקות אחר-כך את ידי... מר דיסנצ'יק: גם אם את נהאפק ונהיה אנחנו מאופקים יותר מכפי שהיינו - ואני

חושב שהיינו כאלה - זה לא ישנה את הלך הרוח בציבור, כי צריך לעשות כאן משהו. אם הרמטכ"ל אומר בשידור טלביזיוני, שלא היתה במלחמה זו אף הדחה אחת של אף מפקד - ומה שהציבור שואל - אינו שואל על ראשים, אלא הוא רוצה לדעת אם חס וחלילה תחדש המלחמה - האם יינקטו כל האמצעים, כדי שהמחדלים של יום פכיפורים לא יחזרו, חלילה? את מה שהיה - איננו יכולים לחקן, גם לא על-ידי התאפקות.

כאן צריכה לבוא איזו אינפוזיה של אמון ואמינות, וזה לא בידינו. רה"מ ג.מאיר: אם כך, אומר רק מלה אחת: היו ימים ראשונים, אך האם היה כבר גמר-המלחמה? האם יש קשר בין זה לזה? היו ימים ראשונים, עם כל מה שהיה בהם.

האם בזה נגמר הענין?

מר דיסנצ'יק: לא.

רה"מ ג.מאיר: אם כן, היה איזה דבר בהתפתחות ואני בכל זאת חושבת, שאי-אפשר לפ לומר באיזו מידה שהיא של אמת, שכך זה התחיל וכך זה נגמר.

מר דיסנצ'יק: איש לא אמר זאת.

רה"מ ג.מאיר: טוב.

הפגישה נסתיימה בשעה 20.21.

השעה: 18.00

פרטיכל סטטגרפי

של פגישה עם עורכי העתונות.

תל-אביב, 6.11.1973

נכחו: אריה דיסנצ'יק - מעריב, ג. שוקן - הארץ, לאה בן-דור - ג'. פוסט, מ. צאנין - לאצטע מייעס, דוד לנדור - לשכת העתונות, ש. הימלברג - נוביני קורייר, אריה רט - ג'. פוסט, ש. דניאל - הצופה, א. מרון - לשכת העתונות, ד"ר מ. מדויני - לשכת רה"מ, משה פרלמן - לשכת רה"מ, אל"מ א. בראון (הצנזור הראשי, יצחק לבני - גלי צה"ל, סא"ל י. שני - צנזורה, ד"ר ש. גרוס - הארץ, י. רבין - לאינפורמסיון, עמוס גורדון - רדיו הרב י. לויין - המודיע, חנה זמר - דבר, גב"ד"ר ג. מרסין - אוי קלט, י. נחשוני - שערים, מ. זק - מעריב, נח מוזס - ידיעות אחרונות, דב יודקובסקי - ידיעות אחרונות, ד"ר ה. רוזנבלום - ידיעות אחרונות, מ. בראלי - אומר, חיים שר - על המשמר, יעקב עמית - על המשמר, מ.ר. לוריא - ג'. פוסט, משה אישון - הצופה, צבי גיל - סלביזיה, גדעון סאמט-הארץ, דוד טדהצור - דבר, יעקב עמית - על המשמר, משה רון - מזכיר ועדת העורכים. מר מ. גזית; חא"ל י. ליאור, מר א. מזרחי;

רשמתי: מיחקה יפה.

מר דיסנצ'יק: אני מברך את ראש-הממשלה לשובה מוואשינגטון. אני מקווה שהספקה כבר לנוח

קצת בארץ.

רה"מ ג. מאיר: כן, כאשר ישנה נגיעה, אני מנצלת את הטיסה כדי לישון קצת...

קודם-כל, אני צריכה להתוודות: המטרה האמתית שלמענה ביקשתי אתכם לבוא

הנה - היתה ש כדי לקיים אתכם שיחה, לאן אתם מובילים אותנו. אחר-כך חשבתי, שודאי זה לא

ייתכן לי, בלי מחד, וודאי תרצו לדעת משהו (לאן אני מובילה אתכם, מן הסתם...) אם כן -

הלוואי והיה זה בידי...

אם כן, מה אתם רוצים קודם?

מר דיסנצ'יק: קודם רוצים אנו לדעת - לאן את מובילה אותנו, או לאן מובילים אותנו...

רה"מ ג. מאיר: גם זו שאלה נכונה, אבל נדמה לי שבאיזו צורה שהיא, במקום מסויים - כל הדרכים

הללו נפגשות.

אני אומרת לכם בכל הריצינות וקצת בכאב: איני יכולה למסור דברים מדוייקים;

אנחנו נהיה יותר חכמים אולי, וודאי שכן יהיה בסוף השבוע, ואינני יודעת אם נהיה אז פחות

עצובים או יותר עצובים. אבל קיטינגר מגיע לקאהיר הערב. הוא יהיה שם מחר ויצא שם ביום חמשי

ואני מניחה שנקבל איזה דבר ממנו.

בארה"ב יש עכשיו בעיות אחדות, ולא אבנס לבעיה הפנימית שלהם. זה דבר די

עצוב ופראגי, ומזעזע. אבל צמצמצמצמצ ברוך השם - זו אינה בעיה שלנו... אך יש שם בעיות

הנוגעות לנו וכל מה שאני אומרת כאן - זה לא בדיוק למרטום...

הבעיות הן אלה: יש דטאנט, גם אם הרומן אינו לוחט, אבל בכל זאת הוא

קיים. ומצד ארה"ב בכל אופן - אין כל רצון להרוס אותו.

ב. יש בעיית הנפט. ובעיה זו, לא רק במידה שהיא נובעת לארה"ב, אלא אולי

במידה הרבה יותר גדולה, נובעת היא לאירופה ויפן. אך יש רצון ונעשה מאמץ לא קטן למשוך את מדינו

ערב מההשפעה המוחלטת של רוסיה עליהן שתהיה קצת השפעה אמריקאית, לפחות במידה-מה.

למזלנו הטוב, כל השאלות האלה נובעות לנו... אנחנו נמצאים כאן בשטח

של השפעה רוסית כמעט מוחלטת, מחוץ לידידנו חוסיין, וגם אם פייסל רשום כידיד המערב, - הרי בעניין הנפט, בכל אופן, הוא הולך עם כל מדינות ערב ואי-אפשר לומר שפייסל הוא המתון בנוגע לישראל. וזה משתלב באיזה מקום ואם רוצים למצוא צאקסאקס הן בעיני הערבים, אין הרבה מה לתת להם, מלבד קצת על השבוננו...

האמריקאים אינם נכנסים לשטח, כדי להחליף את הרוסים בעניין אספקת הנשק. זאת הם לא רוצים ולא מוכנים, וזה בכלל איזה דבר, שאינו מחקבל על הדעת. אם כן, לתת להם אילו דברים במקום נשק - זה מה שהם מחכוונים.

קיסנינגר נסע למוסקווא, ובא עם ההצעה המשותפת של הפסקת-אש וחשב, שזה יסתדר כאן. וזה באמת כמעט מסתדר כך, כמו בויאטנם; הם החליטו על הפסקת-אש בלי איזה מנגנון שיטמור על כך. שאלתי אותו איך זה יהיה. מי קבע קו ומי יקבע קו היכן המנגנון יהיה? הוא אמר: כך עשיתי גם בויאטנם. אמרתי לו שאני יודעת למה זה הביא שם ואינני בטוחה ק כל כך שלא כך יהיה גם אצלנו, באזור זה. הבעיה העומדת בפנינו היא - היכן היינו ב-22 באוקטובר, והיכן אנו עכשיו.

אני זוכרת שבימי ההגנה היינו אומרים שאנשי ההגנה מוכנים לכל דבר,

בלי כל חשבון, הם מוכנים לכל הקרבה עצמית - רק לא לשבת בבית הסוהר.

אני יכולה לומר על עצמנו, לצערי, זה כולל גם את אנשי הצבא הנפלאים

כיותר: הכל - רק לא לשחוק... יושב כאן הצנזור והוא מבין יפה למה כוונתי. וכנראה שבלי לתת לעצמנו דו"ח - מה אנו עושים - היינו אנו המקור הראשון לפרסום - היכן היינו והיכן אנחנו ומה עשינו, מתוך התלהבות. ודאי זה לא נעשה, חלילה, מתוך כוונות לא-טובות, ויש עדות משלנו שזזנו ולא נשארנו עומדים... אנחנו טוענים, וזו אמת, שהעובדה היא אמתית, שהמצרים לא הפסיקו את האש בשעה 6.52 בערב, ב-22 באוקטובר. אנו טוענים שאין חוק כזה, שצד אחד מפר את הפסקת-האש, והשני צריך לשבתולא לזוז ולא לירות במי שיורה בו...

אנו יכולים לשכנע את עצמנו וזה לא משכנע אחרים... כאשר התוצאה

מהזזה זו מוצא את עצמו צבא בן עשרים אלף איש מכותר...

עוד לא פגשתי איש שבאמת לבו כואב עליו על כך. אבל העובדה היא, שהרוסים

לא מקבלים זאת. מצרים לא מקבלת זאת ועל זה יש לנו ויכוח עם האמריקאים

הביטוי ההומניטרי הוא, שאי-אפשר להרוס את הצבא על-ידי רעב וצמא... הכוונה

האמתית של המצרים והרוסים היא - שנפתח להם דל. האמריקאים לא אומרים זאת כך. אם כן - זה

מתמקד והיו כבר שתי החלטות של מועצת הבטחון שיש לזוז לקו של 22 באוקטובר, כאשר איש אינו

יכול לומר במדוייק היכן הקו הזה, וודאי אין הסכם לאן צריך לזוז, ואפילו הצד התובע זאת - אינו

יכול לומר במדוייק למה כוונתו. כי זה בכלל לא היה קו. אלה היו מקומות ואחר-כך זה מצטרף

לאיזה קו משונה. על כל פנים - קו - לא היה כזה.

התוצאה מכל ההזזות האלה, כפי שאתם יודעים, שהכבישים המובילים לקאהיר

נמצאים בידינו.

אנחנו אומרים שני דברים: אנחנו אומרים שמוכנים אנו לספק אוכל, מים,

חרופות ופגדים לאנשי ארמיה 3, אם יש צורך בזה. בכל אופן, לא ציוד צבאי ולא נדרש מאתנו

יותר מזה.

אבל - א. זה יהיה בפיקוח שלנו; ב. כתמורה - שישחררו את כל השבויים הבריאי

והפצועים שלנו, פלוס הסרת הבלוקדה על באב אל מנדב, וכמובן - שמירה על הפסקת-האש, שמוכרחת

להיות הדדית.

נדרש מאתנו לכל הפחות להכיר בעקרון של הקו של 22 באוקטובר, כאשר עצם

הענין - היכן הוא ומה הוא ומתי נקבע - כל זה נשאר למו"מ בין הצדדים. לזה לא הסכמנו.

באחת משעות הויכוח, בשעה 2 בלילה, או אולי בשלוש בלילה או בעשר בערב,

או בארוחת הבוקר - אמרתי לו, שאנחנו מדינה יותר מדי קטנה, כדי לקבל איזה דברים כעקרון,

ואחר-כך שלא נבצע אותם. רק הגדולים יכולים לעשות זאת. אם אנו נקבל איזה דבר בעקרון,

-יעברו ימים או שבועות ויאמרו לנו: נו, הגשימו זאת.

לכן, מצבנו, לפי הכרתי - יהיה הרבה יותר גרוע. היא הכירה בעקרון ואינה

מגשימה אותו. לכן - אה זאת לא נקבל. לעומת זאת, טענו שבכלל - נדמה לי, ואיני זוכרה אם בפעם

קודמת כאשר נפגשנו דברנו על כך או לאו, שאובייקטיבית - קשה מאד לשמור על הפסקת-אש

בקווים מוזרים ומשונים אלה, ובמיקום הכחות כפי שהם, קצת מזורחה וקצת מערבה. מצב זה לא

יחזיק מעמד כך. לכן, יש לנו הצעה לפישוט המצב. יש לזה חסרון, שהמצרים לא מקבלים זאת,

כלומר: אנו אומרים שיהיה וויתור, כך שאנו נעבור למזרח והם למערב ובזה גמרנו את הענין.

הם מוכנים לעשות זאת בדרום, כאשר הצפון משני הצדדים ישאר בידיהם. זו שטות ולא מתקבל על הדעת.

הם - המצרים, מוכנים להעביר את הארמיה שלהם, ויש להם כל-מיני הצעות, שאינן באות בחשבון.

אנו אומרים: מתוך הויכוח, הדיון על הפרדת הכחות, אנו מבינים שבמילא יכנס גם ענין הקו

של 22 באוקטובר, שאינו רלבנטי כבר.

אם כן, הם לא הבטיחו לנו טובות עם ההצעה הזאת, שיסכימו שתתקבל

בקאהיר, והוא אומר, שאין לו צל של תקווה, שאמנם תתקבל. ואז מבטיחים לנו הרבה דברים לא-

טובים. איני רוצה להיכנס לזה, ולקלקל לכם את מצב-הרוח ולא אגע בפרטים.

כל זה - אחרי הרבה מאד שעות של ויכוחים ושיחות וברוח טובה וברוח לא

כל-כך טובה. ואחמול הבאתי את הדברים שהצעתי לממשלה והיא אישרה זאת, ולא קבלה את ההצעה שנכיר

שנגיע ל בעקרון, ובזה הוא נוסע ויבוא מחר לסדאח ונחכה עד יום חמישי או ששי, ש ואיני

ידעת בדיוק אה התאריך, ואז יודיע לנו - מה היו התוצאות של שיחותיו שם.

נפגשנו כמובן לא רק עם הנשיא ומזכיר המדינה, אלא גם עם אנשי קונגרס,

אנשי סנאט, ואנשים מבית הנבחרים ואנשי-ציבור, מכרים וידידים, פאז ומחמיד, וכמובן - גם עם

י הודים. אבל הסיכום של שיחות אלה - כזה הוא.

קייסינגר הבטיח שלא יציע שום דבר שאנחנו לא מסכימים לו - כאילו הוא

מביא זאת בשמנו, בוודאי לא כך אבל גם לא בשמו. נראה מה יהיה.

זה המצב לגבי ואשינגטון. אני מצטערת שאיני יכולה להביא בשורות

טובות.

אני רוצה לומר רק מלה נוספת אחת: אם סדאח לא יקבל זאת וזה יהיה רק

נס אם יקבל זאת - מאד-מאד יתכן שנכנסים אנו למצב, - איך אומר חיים בר-לב - "לא סימפטי",

עם המעצמה היחידה בעולם, שבכל זאת עדיין הכל הולך אתה בסדר, ומסוסיים באים ואניות בדרך

וכך הלאה. ואנחנו באנו עם רשימה די מכובדת, והרגשתי עצמי קצת כמו אוחוחין, שעמדו לפטר

אותו מהעבודה, והוא באוביקש מהם תוספת משכורת... ובכל זאת - עשינו זאת ויש לנו מה לדרוש

וישנם דברים שנחוצים לנו.

בינתיים הובאה גם הצעה הנשיא להצקבת הכסף לקונגרס, ויש להניח שהיא

תתקבל, והכל יחד. - אמצאצא אבל אינני רוצה שתחשבו, שכאשר טרבהי שם להצעת קייסינגר, והממשלה

החליטה אהמול לעמוד עת ההצעה הזאת, שזה היה מבלי הידיעה, שיתכן שאנו נעמוד במצב קשה,

כלומר: הרוסים לא יתנו לאמריקה לוותר, וישנה מועצת הבטחון וישנו או"מ. ואז, אפשר אמצאצא

לתאר כל-מיני זוועות, מה פכולה מועצת הבטחון להחליט, ואיך הרוסים יהיו מוכנים בהתלהבות

לבצע החלטותיה ולהיות השליחים לביצוע כל-מיני החלטות של מועצת הבטחון, כאשר יכול מאד

להיות ושארמיקה תהיה במצב כזה, שלא תראה את עצמה בעלת יכולת להטיל ווטו, ואולי רק תימנע, ואולי גם זה לא.

אינני חושבת שכל הזוועות שתארנו לנו - מוכרחים להתגשם, אבל זו תהיה קלות-דעת, אם יאמרו שמישהו יחשוב (ובכל אופן - לא אני) שאין דבר, וכל זה יעבור. אני יודעת שיש אנשים בינינו החושבים, שזה יפה מצד ארה"ב שהיא גרורה שלמדינת-ישראל: אנו אומרים לה שתשלח נשק והיא שולחת או צריכה לשלוח ואם נחוץ לנו כסף - הוא נותנת ואם היא רוצה מאתנו משהו - אנו אומרים "לא", והיא תקבל ותשתוק... זה היה יפה מאד אילו היה זה כך, ואם מישהו יכול לעשות זאת - יעשה, אבל אני - איני יכולה. יחד עם זאת, אמרתי שאם נזוז - המטרה העיקרית בזה היא לאפשר לארמיה השלישית לפרוץ ולצאת מהכיתור, ואז כל-מיני הצעות כאילו אינן כואבות ואיני אומרת שמי שהציע זאת - התכוון לדבר רע, אבל לפי מיטב הכחשי - זה לא יכול היה להיגמר כך, אלא בהבטחת דרך לארמיה השלישית ללאת מהכיתור ואם חלילה היה הדבר חזה קורה - כפי שאמרתי לכם: פירוש הדבר, שבמקום שהם יהיו מכותרים - אנו נהיה מכותרים בגדה המערבית, וזה מצב לא כל-כך מלבב.

יכול להיות שאנו נכנסים למאבק די קשה. אינני אומרת שאין לנו ציבור די

אוהב בקונגרס ומחוצה לו, אבל אינני אוהבת להשלוח את עצמי. אנוהולכים לקראת החורף ואירופה כולה בוכה על שהיא תקפא מקור. היפאנים צועקים שנגמרה להם התעשייה שלהם ונהרסת כולה. הם מיבאים חשעים אחוז מהדלק שלהם מכאן. מאשינגטון נאמר לנו, שכל אירופה המערבית לוחצת על אמריקה שתציל אותה. אנגליה, וצרפת - מצילות את עצמן. שמענו הבוקר את הבשורה הגדולה, שצרפת - אין לה מה לדאוג: ידידותה לארצות ערב נבדקה ונמצאה נאמנה, והם "בסדר", ולכן - היא תקבל מחיר בעד זה, ויהיה לה דלק...

יכול להיות שיוגד כך גם לאנגלים. אינני יודעת, ואם הם צריכים להתישך

ולעשות עוד דבר נגד ישראל - חזקה עליהם, שלא יהיה להם קשה לעשות זאת. אני מנסה, ואולי אצליח: במערב אירופה יש שמונה מדינות, שראשי-הממשלה שלהן הם חברי שלי באינטרנציונל הסוציאליסטי. (בחוקו בין הנוכחים) שמא בכל זאת, - ואין לי מה להפסיד. בין אלה - שבדיה, נורבגיה, דניה, בלגיה, הולנד, גרמניה המערבית, אוסטריה ואנגליה (שם יהיה וילסון במקום היט).

מר נוח מוזס: ישנה החלטה של גרמניה שקבלו את העמדה הצרפתית.

רה"מ ג. מאיר: במסגרת זו נסעתי לפאריס, נגד רצון פומפידו. אני נוסעת לכנס הזה, ואם כי

איני מכטיחה לעצמי גאולה מזה, בכל זאת - יש כאן אפשרות לנסות לעשות משהו.

נפש איני יכולה לתת להם. יהיה להם קר גם אחרי כן, אבל זו בעיה, כלומר: גם הציבוריות האמריקאית היא אתנו עכשיו, במידה רבה מאד. ראיתי את ג'קסון בסלביזיה ביום ראשון. והוא אמר: אין לפקפק בידידות האבסולוטית שלנו אלינו, אבל כאשר דברו על אנרגיה - אמר שלפני שנה הציע כבר שהחנות הדלק היסגרנה בשבת בצהריים - עד יום ראשון בבוקר, ולא קבלו זאת. הוא מציע זאת עכשיו. אאאאאא האגוד המקצועי שם כולו בהתלהבות בעד ישראל אבל מה ישבו ביום הראשון כאשר לא יוכלו לנסוע לטייל עם המשפחה - זאתאיני יודע. אבל בכל זאת - יש איזה מרחב לפעולה באמריקה. על כל פנים - איני מאחלת לעצמנו שנגיע לכך. נראה מה יהיה.

אני מתחננת לפניכם: איני יודעת מה יהיה בעוד שבוע, אבל האופוזיציה

הסכימה לדחות את ישיבת הכנסת ממחר, כי ביקשתי מהם שלא לקיים מהר ישיבת-כנסת, כי אני צריכה לפתוח אותה, בעוד קיסינג'ר יושב עם סדאת וכי במה אפתח? כל מה שאומר - יהיה לא טוב. לכן, ביקשתי מהם לדחות זאת עד יום ב' ואני מעריכה מאד הסכמתם לכך. פשוט פירוש הדבר, שאיני רוצה לפלס את הדרך לצרות. מספיק לי כאשר הן תבואנה בעצמן וכל זמן שקיסינג'ר במצרים, ועד שנאמר דברים מוטמכים כאלה או אחרים - אני מאד מבקשת מכם - לא לפרוט שום דבר בעניין זה.

מר ט. לוריא: ראש הממשלה אמרה, שהבעיה הראשונה בערה"ב לא נוגעת לנו - בעייה הנשיא.

את נפגשת גם עם סנטורים וחברי-קונגרס, שזו ודאי בעיה שלהם ומעסיקה אותם.

האם לא הרגשת בשיחות אלה, שבכל זאת - מצב הנשיא כן נוגע לנו?

רה"מ ג. מאיר: הוא נוגע לנו באותה מידה שהוא מאבד קצת מהאוטוריטה שלו והרבה מאד

החלטות לטובתנו היו החלטה אישית שלו. הוא גם עכשיו נפגש אתי בידידות רבה מאד,

ודיבר גם על אותם דברים, בלי לומר מי יודע מה יהיה. אבל זה באמת נאמר בידידות רבה.

זה לא יכול להיות כך, שזה לא נפגע. מה שנעשה באמריקה - זה דבר שקשה בכלל לתארו.

אבל סנטורים לא דברו אתי על ענין זה דוקא.

מר פדהצור: האם בשיחות בערה"ב עלו בעיות מעבר לבעיה של הפסקת אש וארמיה שלישית,

- של מ"מ והסדר?

רה"מ ג. מאיר: זה היה בתכנית, ולא הגענו לכך. לא יצאנו מהקו, ולא הגענו אל מעבר לקו.

מר זק: ראש-הממשלה המשילה משל, שכאילו זמחה לחזן שרצו לפטרו. האם בענין הנשק

עמדנו בפני מצב כזה?

רה"מ ג. מאיר: לא. רוצים מאתנו איזה דבר ועומדים על הראש להוכיח, שזה טוב לנו

ולהם והם לא יכולים לעמוד נגד הרוסים והערבים ומזרח-אירופה ויפאן.

ואני אומרת - לא. ואם כך - אה - אזי תנו לי נשק כזה וכזה...

מר זק: לא היה רמז של איום על הפסקת הנשק?

רה"מ ג. מאיר: עכשיו - לא.

מר שוקן: אמרת שאם קיסינג'ר יאזוב את קאהיר בידיים ריקות - כפי שהוא מניח, ואנו נתמיד

בעמדה שאח הצגת אותה בואסינגטון, נעמוד בפני כל-מיני אסטרטגיה דברים

לא-סימפטיים. האם יש להבין זאת כך, שבמקרה זה - האמריקאים יהיו מוכנים לוותר על עמדה שלהם,

במזרח התיכון, שעד עתה ישראל ייצגה אותה ובמקום זה לקוות ליצור שוק שלם עם העולם הערבי,

שיבוא במקום העמדה שהיתה לארה"ב באזור על-ידי ישראל חזקה.

האם יש לצפות לדבר כזה, והאם הקונגרס, שיש לנו בכל זאת הרבה תומכים בו -

אפשר להניח שהקונגרס האמריקאי והציבוריות האמריקאית יסלימו עם זה, ויפקירו אותנו?

רה"מ ג. מאיר: איני חושב שזה עומד בדיוק כך. הם לא יעמידו את הערבים במקומנו. אבל

עכשיו הם ממקדים את הענן בהפסקת האש ובארמיה שלוש. נניח שעל פי ההצעה

שלנו - אמרנו דברים מפורשים: האספקה שהולכת זלמש"ך ללכת גם היום ומחר וגם ביום חמישי,

וכל זאת - כדי לא להשאיר את קיסינג'ר שם במצב לא-נוח כשאינן אספקה, והוא מקיים שיחות

בקאהיר. אך במידה ולא נקבל את השבויים שלנו ולא יסירו את הכלוקדה בים, + - לא ניתן לשיירות

ללכת ואז, פעמוד השאלה בפני מועצת הבטחון, הרוסים והאמריקאים - מה עושים עם הישראלים האלה...

הפוצאה מכך תהיה, שנניח שאמריקה הולכת - -

מר שוקן: אם ישחררו את השבויים ויורידו את המצור הימי - ניסוג לקוויט?

רה"מ ג. מאיר: אנו ניתן אספקה מסודרת ופיקוח שלנו יישאר, כמובן, וחהיה הוצאת פצועים,

גם מהארמיה השלישית וגם מהעיר סואץ., וגם אזרחים פצועים יצאו. לא מן

הנמנה, שגם לנו יש פצועים, שאיננו יודעים עליהם והם שם. לכן, זה מה שנותנים אנו בתמורה

ולא תזוזה לשום מקום. הכביש הוא שלנו ובפיקוח משותף עם או מ, אבל זה כביש שלנו ויהיה עליו

פיקוח מדוקדק ליד התעלה, והבדיקה תהיה שלנו, בנוכחות כוח-או"מ.

כל זה מוכנים אנו לתת, ולא יותר מזה, וזה יכול להיות דבר שאינו מספק אותם.

לכן, אין זה כך, שהם יאמרו, שאם כך - אנו ברוגז עם ישראל ובוחרים בסדאת. זה לא יהיה כך.

אבל השאלה היא מה תחליט מועצת הבטחון והרוסים מה יאמרו על הפאז-ספ - הבאת אספקה לארמיה השלישית ומה יהיה עם צבא ארה"ב - האם ישלחפו או לא ישחחפו בזה. אם ווטו היא לא תטיל, הרי היא תתן רק להם לספק מזון או שתהיה שותפה לזה? אלה הבעיות.

נניח שהיא השתתף, או בכל אופן אל התנגד, ואז יש לה נקודה לטובתה אצל

הערביה ומינוס אצלנו. זה לא יהיה כך, שילכו אל הערבים במקום הישראלים.

מר שוקן: כפוכל זה יתפתח בכיוון זה, (רה"מ ג. מאיר: כן). אמרת שההצעה

שלנו ששתי הארמיות - המצריות שבצפון ובדרום יעברו שוב לצד המערבי, ואנו נחזור

לצד מזרח. כפי שהבנתי המצריסמוכנים לקבל זאת, בתנאי שזה יפול רק על הדרום והצפון יישאר בידם. אמרת, שאם ניתן לארמיה השלישית ציר בין מצרים ובניה, היא תשתחרר ואנו נהיה מכותרים.

רה"מ ג. מאיר: אם נשאר במערב.

מר שוקן: אבל לפי ההצעה אנו מוכנ לקבל, שהיא תשתחרר ותחזור למצרים ותהיה שוב

בעלת כושר-פעולה, אלא בצד שלהם.

רה"מ ג. מאיר: בצד שלהם, ואנו מציעים משני צדי התעלה - מרחק עשרה ק"מ ישארו מפורזים

ובידי או"מ. מה שהם מציעים - זה לא רק דרום, אלא זה מרחק שבשבילנו יהיה

הרבה יותר גדול, ונצטרך להתחרק משם.

מר שוקן: הם יגיעו עם הצבא שלהם עד התעלה?

רה"מ ג. מאיר: לא ככנסנו למרסיס.

ד"ר רוזנבלום: אם הדברים יידרדרו לכלל חידוש המלחמה באזור, הנחה שאינה דמיונית

כל-כך, ואם במקרה זה הרוסים ישחחפו הפעם בענין זה בצורה עוד יותר

מחייבת מכפי שהשתתפו קודם לכן, לפני שבועיים, כאשר צבא אכא זה איננו דבר דמיוני, ביחוד

בהחשב במצב ניכסון באמריקה, ואם ~~הצבא האמריקני~~ וזה בשבילם רגע אידאלי לעשיית דברים

כאלה, האם את התרשמת שבמקרה זה - אמריקה תעמוד מן הצד ולא תתערב, כפי שהתערב ג'ונסון

לפני שנת 1967, דבר שהיה לדעתי מכריע, ואלמלא עשה כן - יתכן שמלחמה ששת הימים לא היתה

מלחמת ששת הימים אלא היתה לה התפתחות אחרת? האם את חושבת שאם זה יקרה - צריך לחשוב גם על

ניטרליות אמריקאית?

רה"מ ג. מאיר: אם יקרה מה?

ד"ר רוזנבלום: אם תתחדש המלחמה והרוסים יתערבו.

רה"מ ג. מאיר: על זאת איני חושבת שאמנסמצב כזה יהיה חד-צדדי. אבל אני לא מאחלת

לעצמנו מלחמה בין הרוסים והאמריקאים בגללנו.

מר זק: ועל ראשינו.

רה"מ ג. מאיר: אינני מאחלת לעצמי דבר כזה. אבל אני לא יודעה אם הרוסים מתחייבים לעשות

זאת.

גב' חנה זמר: התרשמותך בענין שלא תלוי כל כך בנו, האיום של החנק בשטח הנפט - זה

אמנם דבר חשוב מאד. האם את מחרשמת שארה"ב מוכנה לעשות למען בנות בריתה

לא רק על-ידי כניעה לחרם, אלא באיום, שהיא תפסיק את אספקתה, כי היא יכולה להרעיב את חצי-

העולם, כולל בריה"מ.

רה"מ ג. מאיר:

לבח של ארה"ב מר מאד על בנות בריתה באירופה. דברתי היום עם בראנדט ואמרתי

לו; רצייתי שיסדר את המפגש הזה, אבל או יעזור לפחות. אמרתי לו שאני באה

מאמריקה ואומרים בואשינגטון שבמערב-אירופה לוחצים באלף אטמוספירות. הוא אמר: לא אני, אני

רק התקוממתי על כך, שאמריקה מתייחסת אלינו כאל קולוניה, ואני חושב שיש לי רשות לדעת מה היא

עושה על אדמתנו. (זה בענין האניה).

אמריקה מאד מתמרמה, זקעובדה, ונדמה לי שסיפתי לכם, שהיא לק קבלה
מקום בו תוכל לתדלק את מטוסייה ואניויה בשום מקום בעולם, צאצא מלבד באזורים של פורטוגל,
אך לא בספרד ולא במקום אחר. התנהגו שם כאילו אינם מכירים אותה ולא עשתה למענם דבר...
על כך ישנה החמרמות בכל אמריקה.

שמעתי רק דיבור אחד, מפי עובדי נמלים, שאמרו: טוב, אם רוסייה
תגרום לכך שלנו יהיה חושך, לא יהיה להם אוכל ולא ניתן להם כל אספקה שהיא באניות, ויהיה להם
רעב.

גב' חנה זמר: מלבד פועלי התובלה - לא ידוע על אף אחד?

רה"מ ג. מאיר: ג'ורג' מיני מוכן להרוס את כל העולם ובעיקר - את ניכסו... הוא

ידיד-נפש שלנו במשך עשרות בשנים. הייתה להם ועידה בפלורידה והוא אמר,
שאיין לי מושג איזה התלהבות הייתה שם למען ישראל. אבל על כך אומרת אני, שאיני יודעת מה חבריו
באיגודים המקצועיים יאמרו, כאשר יצטרכו לקמץ בדלק ולא יוכלו לנסוע ביום ראשון עם משפחותיהם,
חלילה.. לכן, איני יודעת מה הם יחשבו אז. בכל אופן - בדרך כלל, אלה עשרים מיליון איש
מאורגנים. זה כולל משפחות ואלה מיליונים רבים של אנשים. ישנם שני איגודים גדולים, שאינם
מסונפים לסי.אי.צ.או. ואף.אל.אס. ואלה עובדי תובלה ~~מסונפים~~ זרק אותם (ובגלל סיבה
מספקת) - ואל תצטטו אותי. וגם ארגון מכובד יותר של עובדי מכוניות, שאינם מסונפים לסי.אי.
או או לאף.אל.אמ. אבל לגבי ישראל - זה מחנה אחד.

רבותי, איני ששה לארגון מרד באמריקה. אבל אם לא חתיה לנו ביריה, זה לא כך שאנו
שחילים בחלל ריק. אבל יש די מלחמות ואינני מחפשת לי עוד אחת. יש מלחמות-יוזים, מלחמות
יהודים-ערבים, ויש ברוך-השם במה להתעסק...

מר טאמט: ההודעה שלא הופעל עלינו לחץ בואשינגטון - כיצד לבאר זאת על פי דבריך

כאן?

רה"מ ג. מאיר: לא עסקתי בפילולוגיה ולא הייתה חכמה גדולה להודיע בקולי-קולות

שלוחצים עלינו - יכול להיות שאינם יתיה כך. אבל לעת עתה, כל הכתבים

שלכם אינם עושים עבודה נהדרת וירדו לחיי, אולי בכל זאת ישנו לחץ, ולא נכנעתי להם...
לו ידעתי שאם אומר שיש לחץ, הכל הבעיות המצאנה להן פתרון - הייתי אומתגם את המלה הזאת...
אבל לעת עתה אין לנו מדינה אחרת לרוץ אליה, ושאינה לוחצת עלינו. יש מדינות שלא נוחנות
ולא לוחצות.

רבותי, למען השם - אין עוד מדינה בעולם, שאתה יכול לבוא ולקבל בה בעד

חמש אגורות איזה ציוד שהוא הדרוש לך עתה. יכול להיות צאצא שהיום או בשבוע הבא נעמוד

בפני מלחמה חדשה. לכן, אי-אפשר לזרוק בפנים דברים בפני מעצמה וידיד גבול כזה ולומר

דברים כאלה או אחרים. אני יכולה לומר "לחץ", אלא מה השגתי בזה?

אם קראת מה שאמרתי - לא אמרתי שאיין בעיות. אמרתי שיש בעיות, יש ויכוח,

יש שאלות. יש כל מיני דברים, אבל לא מצאתי לנחוצ ~~שכהכרחי~~ מצדי להשתמש במלה שכתבי-
העיונים כל-כך רוצים בה...

שמחה הכין כבר את הקרקע. הוא הכחישכל הזמן שיש לחץ.

מר ראט: רצית לחסוך מאתנו אהזוועות שנבאו לך - מה יקרה אם סדאח לא יקבל את ההצעה

שהצעת.

אבקש להבהיר נקודה אחת, שהיא די חיונית ונשאלת בעקיפין: במקרה של

נסיון סובייטי מחודש להטיס כחות לכאן ולהפעיל אותם לביצוע החלטה כלשהי - האם ארה"ב

תגיב באותה חריפות כפי שהגיבה לפני שבוע, אם כי לא קבלנו את תש-עצחה?

רה"מ ג.מאיר: אינני יכולה לומר מה תעשה ארה"ב. נניח שאמנם כן. אני אומר לך, שהמצב יהיה כזה, שאם יש דבר אחד שכל אמריקה מאוחדת בו - זה שלא יצא מגבולות אמריקה אף חייל אחד. כאשר נשאלתי על ידי אנשי פנאט וביק-הנבחרים שנפגשתי אתם, וכולם ידידים - את השאלה הזאת: האם את מעלה על דעתך, שגם חילים יצטרכו לבוא לעזרתכם? אמרתי להם: חדעו לכם שאם חלילה נעמוד במצב שנצטרך לפנות אליכם לשלח אלינו צבא וננצח במלחמה - אני אראה בזה הפסד שלנו. כי א בזה אני מאמינה. לכן, לפי דעתי - אם כך יקרה - הפסדנו חלק גדול מעצמאותנו.

ובאמריקה - דבר אחד מקפיץ את כולם: חלילה, אין להוציא עוד חייל ולו גם אחד, מגבולות אמריקה.

אינני חושבת שאמריקה חתן לרוסים לכבוש את המזרח התיכון בכוח ובצבא. אבל איני מאחלת לעצמי מצב כזה.

מר בראלי: בין האפשרויות בימים הקרובים קיימת גם אפשרות לאו דוקא שיענה כן או לאו, אלא תוך שיחותיו עם קיטינגר יפתח שוב באש.

רה"מ ג.מאיר: בהחלט.

מר מ. בראלי: פיקוד צה"ל משופע משוכנע שבמקרה כזה ידנו על העליונה. האם את חושבת שבמקרה כזה - יהיה איום של נסיון-התערבות סובייטית ותהיה הרחעה

אמריקאית?

רה"מ ג.מאיר: זו פעם שלישית ששואלים את אותו הדבר, ואין לי תשובה אחרת. יכול להיות שהיא תהערב. אני לא רוצה בזה, במידה שזה תלוי בנו.

מר מ. בראלי: גם לא מצו שהתערבה בפעם הקודמת?

רה"מ ג.מאיר: איני יודעת. איני יכולה להשיב לך.

אם סדאת פותח מחר באש, התפקיד הגדול יוטל עלינו, כי אנחנו הרי נהיה אלה שהפרנו את הפסקת-האש. זה, על כל פנים, יהיה השירוש. דברתי עם אמריקאי חשוב. אמרתי לו: מה קורה כאן? פתאום הארמיה השלישית נעשתה קודש-קדשים, ומה שרצתה היה בסך הכל רק להשמיד אותנו ונשכה בכלל מי התחיל במלחמה... על כך קבלתי תשובה: באמת, את מדברת על צדק... ברור שהמצרים התחילו במלחמה, אבל איזה ענין יש לצודק ולעולם הזה? לא דנים עכשיו בקטגוריות כאלה. אם סדאת יפתח במלחמה - הוא מסכן. אחרי הפסקת-האש, עשינו דבר כזה לצבא שלו ולא מסכימים אנו אפילו אוכל לחת לאנשיו ולא מים ועוד מעמידים תנאים אפילו לזה, לכן, - הוא מוכרח לפתוח באש...

ד"ר רוזנבלום: האם את חושבת שניכסון הולך?

מר דיסנצ'יק: ואם הגב' מאיר חושבת שהוא הג' - היא תגיד לנו את זה?

רה"מ ג.מאיר: אני מוכנה לסמוך עליכם, שאת זה ודאי לא תאמרו: אני רואה את מצבו כדי

חמור. יש עליו לחץ. (צחק בקהל). זה דבר טראגי מאד, מבחינה אנושית,

כל מה שקורה שם עכשיו.

מר י. עמית: מה שקרוי מספרון לארמיה השלישית, שאמרת שהצעה כזאת הובאה בפניך ואחר-כך מקלוסקי אמר, מה שאמר והביא דברים על די וקס. איך להבין את ההודעה

וההכחשה? איך זה מתקשר עם הדבר שהבאת בפנינו היום?

רה"מ ג.מאיר: שני הדברים נכונים: לא הוצע שנפתח מסדרון לארמיה השלישית. אלא זו

האינטרפסציה שלנו למה שכן הוצע. זה מוכרח להביא לכך, לפי מיטב הכחיי. אבל

זה לא נכון שהם אמרו, שנפתח להם קורידור, שהם יוכלו לצאת דרכו. מה שנבקש מאתנו, שאחד הכבדים הכבישים יהיה בשליטת או"ם, כלומר - נביא אספקה ולא שיוכלו להיכנס ולצאת. אני חושבת שבמשך הזמן

- זה מוכרח להביא לידי כך, ואפילו בזמן קצר. כי מה שיש סדאת רוצה באמת - זה לא רק להאכיל אותם. הוא רוצה לתת להם אפשרות לצאת משם. הם עושים כל הזמן נסיונות לפרוץ את הדרך.

אך אמרתי אמת, כאשר אמרתי שלא הוצע רוידור.

המצרים הגישו לאו, מ ספות של ה-22 באוקטובר, ועתה הם מחכים למפות
מישראל.

מר דיסנצ'יקו:

אומרים שהרוסים צפצ צילמו את השטח. אמרתי שי חכן. מה מחייב אותי לקבל
צילום עם התאריך שהם קבעו עליו, ולהסכים שאמנם צלמו זאת באותו התאריך?
לכן, ארגומנטים טובים היו לי במקרה זה. השאלה אם הם אמנם התקבלו.

רה"מ גמאיר:

(אחרי כן החלק השני של הדיון - אותו פותח מר דיסנצ'יקו).

חלק ב'

היו"ר דיסנצ'יק:

לפני שאנו עוברים לחלק השני, אני רוצה להזכיר מה שלא הזכרתי בראשית

דברי: הדברים אינם לפרסום ולא לציטוט ולא להגדרה "מקורבים לרה"מ",

כי זה כאילו אמרה זאת ראש-הממשלה בעצמה. הצנזור מפבקש לא להגיש חומר כזה ולא לסמוך בזה עליו.

רה"מ ג.מאיר:

אינני יודעת לאילו ימים הולכים אנו. הלוואי ויתבדה ואזמין אחכם ואתאר

לכם דברים טובים שאתר יותר... אבל יכול להיות שאנו הולכים לימים קשים.

יש לפתח ענין ואולי גם לכם, שניפגש לעתים קרובות, ולכן - זה הנאי אחד לקיום מפגשים אלה.

אם נאמר שהדברים אינם לפרסום - הרי שאינם לפרסום, כאילו לא הייתה מסיבה זו בכלל.

ועכשיו - הייתה מלחמה, והיא לא נגרמה ואני יודעת שמלחמה זו - יותר מכל

המלחמות הקודמות - מלווה מכאובים רבים. אמרתי בפעם קודמת, שנפגשתי אחכם, שאין שמך של

רצון או מחשבה, שנתחמק מלברר ולחקור וללמוד דברים. אבל אני חושבת, ותסלחו לי, אם כל הכבוד

לכם, שמה שמחרש עכשיו בעתונים שלכם - זה עליכם להאמין לי, שבין המון דברים שאינני מבינה,

אזי יש דברים שאני לא מבינה ואכפת לי ויש דברים שאינני מבינה, אז אינני מבינה, אבל אינני

יכולה להבין מה אתם עושים ומה אתם כותבים ומדפיסים.

הרצון הזה לחפש ולמצוא ~~אמצא~~ א משהו שצריך להוריד לו את הראש, -

בין אם יש כזה או לאו, העיקר שקודם-כל יעוף ראש של משהו, עד שיעלו על ראש אחר.

וכל זה - בטרם הוכח משהו. והפרסום הזה, יום-יום, כשהוא מגיע ל"טיים"

ול"ניוזוויק" ולכל עתונות העולם.

מר דיסנצ'יק:

זה מגיע משם אלינו.

רה"מ ג.מאיר:

סלה לי. מה שכותבים כתבי ישראל - הם כותבים בעתונות שלכם. וכי

"הניו יורק טיימס" נעשה פתאום מומחה לישראל? יש להם אנשים כאן שהם כותבים

ואנשים אחרים מפטפטטים והם מאזינים להם וכך הופכים אנו מדמות של עם שלחם ולא קראתי עדיין

בשום מקום שהיתה לנו מפלה במלחמה זו; היה קשה, אבל עם גבורה ונצחון, ואם כי אינני מומחה

צבאי, - לומר דברים פנטסטיים מבחינת הביצוע הצבאי, ~~אאוראטאטא אאטאטאטא אאטאטאטא אאטאטאטא אאטאטאטא~~ אבל אני

אבל אנו הופכים את עצמנו לעם קסנצ'יק של רכילות, כשכל אחד אומר על השני שהוא כזה וכזה,

וזה גיבור וזה אינו גיבור וזה עולה וזה יורד...

למען תס! מה זה מוסיף לנו? זה מוסיף כוח למדינה? לצהל? אנו נכנסים למאבק

- ~~אאטאטאטא~~ עם גדולי העולם; האם זה מוסיף איזו דרך ארץ אלינו?

המיד אמרו לנו ~~והקת~~ והתקוממתי נגד זה, שאנו עומדים יפה רק בסכנה.

אם כן - הסכנה עוד לא עברה. הרי מחר או הלילה זה יכול להתחדש. ולא נספיק להוריד את הראשים

עד אשר האש תתחדש... מה קרה לנו? מה קרה לנו? ~~אא~~ מחר יעמדו הורים שכולים ואלמנות ויתומים

בפעם הראשונה ליד הקברים. מה קורה כאן?

קבלתי חינם מכחב מאשה, שיש לה חמשה בנים בצבא. הצעיר שבהם נפל, והיא

אומרת: מדוע היית כל כך עצובה בטלביזיה? אל תהיי עצובה, הרימי את הראש. האם זה מגיע לי,

ולנו? מה אתם עושים? מה אתם עושים ולמה?!

עוד פעם לכל אישיות יהיה הגיבור שלה וכל היתר - לעזאזל.

לכן, אינני מבינה, פשוט אינני מבינה מה נעשה כאן.

לא יושב כאן בא-כוח איזה עתון שלעורכו וכתבו זה נוגע פחות מאשר לי; חלילה! אבל אולי נעצור

לרגע ונגיד: טוב, ~~אאטאטאטא~~ זה שגעון ונפטיק עם זה.

יש עתון היודע כבר בדיוק מהי תהיה ועדה חקירה. הוא החלש כבר על-כך.

אלא שאינו יודע אם זה יהיה בסוף השבוע או לאו. איזו ועדה, היכן ומה הוא רוצה לחקור? והאיש הזה אשם ואחר אינו אשם וזה עולה וזה יורד...

האם זה מחזק ~~אנחנו~~ אותנו, האם זה טוב לנו?

אתם מכירים אותי. כאשר טענו אלה שטענו על תדמית, אמרתי, שתדמית במחיר של ענינים חיוניים - אני מוותרת על כך. אבל אנו לוקחים, חסלתו לי, זפת - ומורחים את פנינו וכך אנו רוצים להופיע. וזה עם שעמד בכנה גדולה ושילם מחיר איוס כזה, ויכול להיות שמחר זה יתחדש.

מה הבהלה הזאת לעשות חשבונות עם אישים? לכתב אחד יש את האיש הזה

ולאחר □ - משהו אחר, ואם הוא רוצה להעלות איש א' - מוכרחים להוריד את ב' וכל זה בזמן כזה! מילא, אילו היה זה בזמן שלום - זה באמת שעשוע מענין... בסדר, אבל עכשיו, עתה הזמן?

מחר יום זכרון לאלף שמונה מאות וחמשים קרבנות; האם זה מנחם את האבליים?

איני רוצה שתנסו לפרש דברי, כאילו אני אומרת שאין דבר, אין מה לחקור

ולבדוק וללמוד. יש ויש. אני לא יודעת עדיין מה. אני יודעת שזה לא יכול לעבור כך סתם. אבל ~~אנחנו~~ האם צריך לעשות זאת עכשיו? מיד?

רציתי לטלפן לקישון, והוא לא היה. כמעט לא קראתי עתונים במשך החדש האחרון.

לא ראיתי טלביזיה ולא שום דבר. אבל במטוס קראתי שלום את קישון, והאמינו לי, שהיו לי דמעות בעיניים, על גודל הביטוי הזה.

מר שוקן: הנושא שנגעת בו עכשיו הוא הנושא המכאיב שמעסיק את כולנו. וזה לא רק

נושא מכאיב, נאשא ~~אנחנו~~ אלא גם ענין מסובך מאד.

את אומרת שהעתונות כותבת דברים, שהם משפיעים באופן שלילי על המורל

והעתונות מפרסמת דברים, שאת קוראת להם רכילות. אבל נדמה לי, שאנו צריכים להביא בחשבון שאנו חברה אחת, גם כותבי העתונים וגם קוראיהם וגם החיילים בחזית. יש קשר בין אלה וחיילים באים מן החזית לחופשה, והם מספרים סיפורים ואם הם לא מספרים רכילות - יכול להיות שלא כל מה שכל חייל מספר זו האמת האובייקטיבית, אבל בכל אופן - זו אמת סובייקטיבית, כפי שהוא הרגיש ונוכח בה כאשר הוא היה בקו הראשון.

אם החייל מספר שהושיבו אותו בטנק שיצא נגד המצרים בלי מקלעים -

ועוד דברים כאלה שחיילים מספרים, שהיה בלגן - אלה דברים שאיני חושב שאפשר לבטל אותם

כדברי-רכילות, אלא אלה דברים שאותם חיילים, שעמדו במבחן שיצאו ממנו - הם מדברים על

זה עם משפחותיהם ועם ידידיהם. וזה חלק של המציאות ולא רק חלק, אלא זו המציאות ועל זה

מדברים היום בארץ. ותפקידנו כאן הוא לא פשוט. ברור שאנחנו מאד-מאד מעונינים ואני חושב

שמשתדלים לשמור על עמידה ולעודד עמידה. אבל אילו היינו סוגרים את העמודים שלנו

בפני כל ביטוי של דברים אלה, שכיום בכל בית בישראל ובכל בית קפה משמעים אותם אנשים שהיו

וחזרו משם, אילו היינו מסתירים את זה ומעלימים - אז קודם-כל היינו פוגעים באופן יסודי

מאד באמינות של העתונות הישראלית בעיני הקוראים. כי אז היא לא הייתה משקפת את המציאות, כי

לא מרשים להם לחשוב ואינט כותבים. איני חושב שזה היה מחזק את המורל והעם בישראל היה מרגיש

את עצמו אילם, שאינו בא לידי ביטוי.

הדברים שחיילים מספרים - עתונאים שמעים אותם ואיני חושב שעתונאים סתם כך

מעבירים כל דבר. הם בודקים, חושבים ובכל זאת עוסקים בזה.

6.11.73 ח"א.

מר דיסנצ'יק:

על כן אני אומר: זה לא התחיל אצלנו ובמידה שפרסמנו מה שאת קוראת "רכילות", ויש שם גם רכילות וגם התבטאויות שאנו יודעים על דברים שהיו, - אני יכול לומר לך שאצלנו החליטו להפסיק לפרט את מאמרי ה"פיגרו", שאסף בפחי-אשפה או שמע בעצמו, ובכל יום באים ומטלפנים לנו ויש לי קשרים בחו"ל, ונאמר לי ששלחו איש מיוחד מהניו-יורק שצריך לדבר רק עם איש זה, ואפי' יכול אני לעזור לו לקיים פגישה וכו', ואז האישי ידבר אתו באופן די גלוי. כלומר, מלבד מל הדברים האחרים - יש התרופפות של המשמעת בצבא, ובצמרתו. לא דברו כל כך הרבה במשך עשרים וחמש שנים כמו שדברו במשך עשרים וחמשה ימים אלה... ימים כאובים וחמורים אלה, בהם ישבו ברוב הפיקודים אנשים עם אזניים כרויות, אזניים של אזרחים, ששמעו ואולי גם ישמו ואולי אפילו הקליטו. כלומר - זה לא יצא מהעתונות, שאנו הלכנו וצברנו וחיפסנו. אה זה אפשר היה למצוא בכל מקום, שם נשרטו עשרים סנקים ישראליים - כאשר היו שם עשרים עונאים. גם אני קורא את העתונים ולפעמים, מה ושם איזה מאמר מקפיץ אותי ואני מחיר מדי פעם פרטום מאמר ב"מעריב" שלם שליבי אינו שלם אתו, אבל חושב אני שצריך לתת איזה פתח לביטוי הרגשה הדכאון שישנה בארץ ואיני רוצה שיורידו ראשים, אבל צריך לעשות איזה דבר.

מחר יכולה לפרוץ, חלילה, מלחמה, שאצטבט ונציבור צריך להאיץ, שכל קרבן

שנפל - לא היה קרבן-שוא. והרגשה הזאת, לדאבוני הרב אינה קיימת. אצל

ואשר לסיור העתונאים שהיה בגדה המערבית, כאשר צריכים היינו להתאסף

שוב, אחר שביקרנו אצל כל האלופים ושמענו מה ושם רמז - הייתי אה אני זה שביקש להשפיע

שהאלופים לא יופיעו בצווחא בפנינו, כאשר התאספנו יחד וביקשתי מאלוף גונן, שאם יש לו

חשבונות, שלא יעשה זאת במזדמנות זו ושניפרד בשלום.

על כן, יש צינורות יותר חמורים מאשר העתונות, שמרעילים את האוירה.

אין לי עצה ואני מאחל לכולנו, שנוכל להתאפק והציבור יאמין שוב בדברים שהאמין בהם עד עתה.

היו לי הזדמנויות רבות לנחם הורים, שבניהם נפלו, אך גם אצלם מנקר במוח

הספק, אם ילדיהם לא היו קרבן של טעות, או מאמץ מלחמתי.

מר נ. מוזס: לא אחזור על דברי דיסנצ'יק ושוקן. אה אני חבר בוועדת הצנזורה והיה

שם דיון על נושא זה. יש כאן שתי בעיות:

1. בעיות צבאיות, שגורמות בעיקר להתמרמרות בקרב העם והחיילים. באים

היום למערכת חיילים ומספרים מעשים שהיו. על כן, הצעתי שהרמטכ"ל או מישהו בשם צמרת הצבא,

יודיע שהוקמה ועדת-חקירה ובודקים דברים ומישהו ידבר על הנושא הזה. צבר זה בעצמו היה מרגיע

את הרוחות. ישנה הרגשה, ששום דבר לא נעשה וזה לא טוב. אילו היתה הודעה מוסמכת מטעם

שר הבטחון או הרמטכ"ל, שדנים בזה, ולא כאן המקום לנסח זאת, אבל העורף ידע שהצבא עושה

במדון וכבר עתה, ומיד ולא דוחים זאת, ואילו היתה הודעה בשמך, זה עצמו היה מרגיע.

ב. כפי שנאמר כאן, ושמעת - גם אני בהחלט חושב ש וגם ד"ר רוזנבלום

ואחרים ציינו, ושמענו דברים מאד לא נעימים ממפקדים, האחד על השני. אבל זה לא הכל, ולא אחזור

על הדברים.

גב' חנה זמר: לא צריך לקחת את העורכים למפקדים.

מר מוזס: אבל אז הם היו באים אל העורכים.

זו אוירה איומה. יש ענין גם מטעם החוגים הממשלתיים, ויש ביניהם כאלה

שניצלו את ההזדמנות הזאת -

השר שפירא התפטר מהממשלה. מה אחת רוצה עוד שיעשה? שיחלה את עצמו?

מר מוזס: של שמחה לאיד של האחד נגד השני... זה בא מכל הצדדים ומכל מיני אנשים,

שהם מזינים אותם. אני חושב ואיני יודע באיזה פורום, אבל צריך להפסיק זאת. אני מצטער שהשיחה אתם מתקיימת היום בענין זה ובצורה זו. אבל לא כך המצב שרק אנחנו אשמים. אני רוצה שתביני: יכול להיות ושמענו אותך ואני מקווה שכל אחד ישמור לא להוציא את הדברים שנאמרו כאן החוצה. אבל הענינים הרבה יותר חמורים, בעיקר בענין הצבא.

רה"פ ג. מאיר: אומר משהו בענין הממשלה. בחדר זה - איני יודעת כמה עשרות פעמים ישבה הפה הממשלה בימים אלה. היא ישבה שם מיום כיפור, כולל יום כיפור ועד אמש, וכמעט שלא היתה החלטה שקבלה הממשלה כאן - שלא התקבלה פה-אחד. לכן איני יכולה להיות אחראית על מה שאומרים לך שרים אחר הישיבה.

מר פדהצור: אסתכן ואומר שהעתונאים, ואולי אף העתונות כולה משקפת פחות ממה שמתרחש

בקרב הציבור. אינני מתיימר לומר מה הלכי-הרוח בציבור, ואיני יודע אם יש איזה קנה-מידה אובייקטיבי לקבוע זאת; אבל מה שכתוב בעתונים - זה הרבה פחות חמור ממה שמדברים אנשים ברחוב והעתונות אינה מצטטת אותם. לאנשים יש זכות להתבטא, או אפשר להבין אותם, אם הם מתבטאים בכאב, גם אם אינם יודעים את כל הפרטים. גם אנו לא יודעים את כל הפרטים. מוכרחים להביא זאת בחשבון: הציבור שואל שאלות שנעשות קשות יותר אחר שאנשים רפאים רמי-דרג, מהמישור המדיני והצבאי, הציבו סמני-שאלה בפומבי, ולא רק בפגישות איתנו. ובאותה מידה שיש מי שמחפש ראשים לעריפה, יש מי שמחפש ראשים להכחרה. עלינו להיות עדים גם למצב זה. יש מקורבים ומרוחקים. כל אחד פועל בחזית שלו. ואני חושב שכמעט כל מה שאנו אומרים כאן - פחות או יותר, מלבד הענין הזה שאני חושב שפורוס זה, נתן לו ביטוי, ואיני חושב שבעתונים הועלתה חביעה כל כך חד-משמעית לפתרון אף אף אישי זה או אחר; איני זוכר, ויכול להיות שנכתבו מאמרי-ביקורת ואולי גם מעבר לזה, - האשמות. איני מזדהה כאן ואיני בא למתוח ביקורת על דברים שנכתבו. אבל אם אנו נמצאים בסיוור, שבו, במקום בו היינו, לא שמעתי כל מה שכל אחד מהאלופים אמר בפני כולם, וודאי לא בשיחות מפה לאוזן, אבל אצטט מה שאמר לי עורך-עתון חשוב אחד, שעבר בחזית מגזרה לגזרה, והוא אמר לי כך: אנו הולכים מאסיפת-בחירות אחת לשניה.. אם זה המצב - אינני מבקש בזה לנקות את העתונות מפגמים שהיו בה, אבל זה מצביע על מצב חמור, שלא צריך להרבות בדברים, כדי לחאר למה הוא עלול להוביל.

ב. צריך להביא בחשבון, שהעתונות מופיעה כנאשמת/על-ידי הממשלה וראש-הממשלה, אלא על-ידי הציבור. אפשר לראות זאת במכתבים למערכת ובמאמרים שנכתבים על-ידי עתונאים בעצמם, ששומעים שעתונאים ששטשו דברים לפני המלחמה, ובעיצומם של קרבות וגם היום - אם רוצים לדעת את האמת - צריך ללכת לעתונות הזרה. במלים אחרות - חשבו את העתונות העברית לגרורה של עתונות העולם...

אינני אומר "שקול ישראל" חייב לדווח על מה שכתב כל עתון בעולם.

אבל יש אנשים הסבורים כיום, שהאמינות של העתונות בארץ נפגמה, ובזה לא צריך אפוא להיות מעונין לא צה"ל ולא הממשלה.

רציתי להזכיר כמה מלים: אתמול קיימנו דיון בוועדת-הצנזורה. אני חושב שמעבר לדאגות הצנזורה ולפנים משורת הדין - העתונים קבלו אצטט סייגים חמורים למדי עליהם, ונמנעו במשך תקופה ארוכה למדי מחיטוט והשמעת ביקורת, בשעה שהביקורת הזאת עלולה היתה ליצור רושם, שאנו מחפשים לנו אשמים, ובעיקר כאשר היתה עלולה להכאיב למשפחות, שלא יכלו עדיין להחלים מההלם של המכה שונחתה עליהן.

אני אומר בסוף דברי כך: איני חושב שצריך ללכת ולכתוב הכל ולפתוח את

העתונות לכל מה שמתנהל בממשלה או בצבא. אבל אני חושב, שעלינו להיות ערים לכך, שבמו-ידינו לא ניצור ולא נכשיהקרקע לכך, שנביא לא ליצירת עתוני-מחחרה, אבל נכשיר את הקרקע לכך.

אין פירוש הדבר שמה שתואר כאן על הציבור, שמדברים כך או אחרת,

וגם בחזית מדברים, שכל זה מדוייק.

אומר דבר אחד על עצמנו: לא יהיה הוגן, ואני משוכנע שלא יהיה נכון שנגיד,

שמקום יחיד שלא היה מחדל בו הוא העתונות, כלומר: שאנו היחידים שלא חטאנו בכל התקופה הזאת.

אני חושב שמה שאמרה ראש-הממשלה, שזה קורה פה ושם וזה יכול להיות

יותר א מאשר דבר מקרי, - ניצול לרעה, במידה מסויימת, של הידע שבידינו. נכון ששמענו בחזית,

כאשר הלכנו לשם, מפי אלוף אחד - דברים שיש בהם האשמה כבדה, שלא ניתן פרסום לגזרה

מסויימת והמתים שלה לא זכו לפרסום, רק מסיבות פוליטיות... זה דבר חמור מאד.

הוא אמר שזה נעשה כך משום שהוא המפקד של אותה גזרה.

מר בראלי:

אני חושב שזה נעשה כך משום שהוא המפקד של אותה גזרה.

מר גפן:

למתים לא היה מי שידאג...

אני אומר שגם כאשר שמענו את הדברים - אין זאת אומרת שעלינו להיות מעביר

אוטומטי של דברים כאלה לעתונות. זה לא היה צריך להיות סימן, שהעתונות היתה צריכה

להעביר את הפוליטיזציה הזאת, והיא העבירה זאת בצורה כזאת או אחרת.

אמרתי ואני חושב שנכון לומר לעצמנו, שגם אנחנו צריכים לבדוק את עצמנו.

נדמה לי שראש-הממשלה לא התכוונה לכך, שלא נעסוק בשאלות שמעסיקות את הציבור, אם שלושה סייגים,

שהייתי אומר שהסתמנו בדיון בוועדת הצנזורה. אמרנו שלא ניתן פרסום ואיננו נותנים פרסום לכל

סודות צבאיים, שיכולים להועיל לאויב. זה דבר ברור ואיש לא עורר על כך שאלות.

נאמר שלא נעסוק בביקורת של מפקדים שנתנו פקודה כזאת או אחרת, ויש בעת

בעתונות, בעתון זה או אחר ידע, שהוא כמעט-בדוק, שמפקד זה או אחר אינו בסדר, אבל כל עוד

הוא מכהן בתפקידו ונותן פקודות - אי אפשר לפרסם דברים כאלה עליו.

דבר שלישי: ענין המורל. זה הדבר המסובך ביותר. לא לפרסם דברים,

שפוגעים במורל הציבור.

לעומת זאת היינו סבורים שהשאלות שנשאלות מימים שקדמו לט"ק

למלחמה. ממה שנקרא "מחדל מודיעיני", ובלי להיכנס לפרטים מודיעיניים, ואחר שהרמטכ"ל אמר,

בראיון פומבי, שלא היתה לו התראה מספקת, - הציבור שואל מה פירוש הדבר. מה לא ניתן לו ומי

לא נתן זאת. דבר זה נאמר. ואפשר להמשיך בפגמים כאלה או אחרים שהיו במלחמה, במידה שאינם

פוגעים באותם סייגים שדברו עליהם - ענינים של מורל. יכול להיות יאור של קרב, שיכול להיות

כה מזעזע, והיו כאלה, שלפי דעתי - הם אסורים להם היום בפרסום. כאשר זה היה הסטוריה -

אפשר יהיה לתאר זאת. אבל היום - אין צורך בכך.

כל מה שנקרא פוליטיזציה בקצונה הבכירה - לא צריך לכתוב על כך ומי שחושב ש

שצריך לעקור אותה - חייב לנהוג לפי זה. היא עובדה קיימת ובמידה רבה עם הגברת קצב

הפרסומים, שמאייגים את ראש-הממשלה. זה החל מאותו רגע, כאשר הפוליטיזציה הזאת נתנה אותותיה.

האמת היא, שבמערכות העתונות ידעו על שיחות בקווים ישירים, לפני פרסום הדברים על החבטאות

כאלה או אחרות, וזה היה בקווים טלפוניים פתוחים, אותם שמעו אנשים שונים. ואלה דברים שהגיעו

לאלפי אנשים ולא למערכות העתונות בלבד.

על כן, תהיה זו חמימות אם נחשוב שפורום כזה של עתונאים, בעלי קצב

גוונים שונים, יקבע קו אחד של פרסום. אבל אם אפשר - אולי בפורום מצומצם אפשר יהיה לקבוע

סייגים, שיהיו מקובלים על כולם והשאר יהיה פתוח.

אפשר להביע משאלה, שהעתונות תהיה אחראית יותר. אני מזדהה בהחלט עם

ראש-הממשלה, שאם היו מאמרים שתבעו החפטרות ואני אומר שלא מטעמים של המלחמה, אלא מטעמים של

עשיית דין לפני הכירור. דבר כזה לא יכול לקרות לא בימי מלחמה ולא לגבי אנשים בכירים כאלה או אחרים, אלא זה לא חל לפי חוקים מקובלים בישראל גם על אזרחים פשוטים.

מר הימלפרב: עורכי העתונים העלו נושאים אחרים מזה שהעלתה בפנינו ראש-הממשלה. אני

חושב שהתמונה לא תהיה שלמה, אם לא נצביע על כמה תופעות שלעתונות

הגיעו שמועות לחיטוח והשמצות. גם אני השתתפתי בסיוור ב גדה המערבית של התעלה ושמעתי אותו

מפקד בכיר שאמר לא פחות ולא יותר - שזו המלחמה הראשונה שניתנו בה פקודות, שלא מתוך חישוביים

אסטרטגיים, אלא פוליטיים וכתוצאה מכך נהרגו עשרות אנשים. את הדברים האלה שמעו עורכי-

עתונים. איש לא הגיב על כך. אבל שמעו זאת גם חיילים, או אנשים שהיו באותו מעמד.

הם שמעו והם מעבירים את הדברים הלאה.

צריכים היינו בענין זה לשאול את אותו מפקד, על-סמך מה הוא אומר אותם

דברים ומתבטא בצורה כזאת?

ב. מי שעקב במלחמה זו אחר מה שמרחש במטה - בשטח ההסברה בבית סוקולוב,

יכול היה להבין את הסלידה ושאט-הנפש ממה שהתרחש שם. כאשר התרוצצו עשרות כתבים ישראלים

ועסקו ברכילות, בהפצת-שמועות והשמצות, כאשר הרושם היה, שבחלקם הגדול היו ללא-תועלת

לש מבחינת המטרה שלשמה נקראו לשרותים אלה.

אני חושב שאחת התופעות שצריך למנוע עד אותן בעתיד, זה אותו מקור, שיש לו

חלק לא-מבוטל, במערכת השמועות וההשמצות.

גב' חנה זמר: שמתי לב שראש-הממשלה אמרה שנאמרו כאן דברים רבים, שלא נגעו למעשה ישירות

לנקודה שאת ביקשת בה התאפקות. אינני חושבת שאת צריכה להצטער במיוחד על כך, ואיך היה אומר

שפרינצק: "היתה שיחה טובה, למרות שהיתה קשה". אנשים היושבים כאן מרגישים בצדק, שהם מחזיקים

את האצבע על הדופק של הציבור, ואלה אינם רק סתבי המאמרים ולא רק אותם מאמרים שמתפרסמים, או

נכנסים. לכל אחד יש את החבילה שלו, ואלה מכתבי-הורים; אני לי יש למעלה מאלפיים גלויות

מהחזית. איני יכולה לוטר, שהכל הולך בכיוון שנשמע כאן.

עובדה היא, שלמרות כל הטענות שיכולות להיות ולמרות כל מה שאנו ראינו ושמענו,

לא רק שיוריים, אלא במפגשים - היתה התאפקות גדולה מאד מצדנו, אצטא שהיא אנטי-עתונאית

מובהקת.

אינני רוצה גם שתישארי ברושם, שאנו הפרשמנו, שכל זה"ל עוסק בפוליטיקה.

האמת היא שכל זה מסתובב סביב שנים עד חמשה אנשים. לא שמענו זאת מכל המפקדים שנפגשנו אתם,

לא נוכל להצביע על חמשה כאלה, אבל ההתאפקות היתה אצלנו - נפרצה בימים האחרונים, אולי

כתוצאה מההרגשה שאחרי ככלות הכל - כבר שבוע או עשרה ימים שאנו בהפסקת-אש; כשם שסאטאמא

שאיני בטוחה, שלמרות שלא נבנית לשמוע כל מה שמעתי כאן - בגלל העצדות שהועלו בפניך,

היה זה טוב וגם מה שאמרת לנו את - זה לא נפל על אזניים אטומות בלבד.

מאחר שאנו יודעים שהענין עדיין לא גמור, ויכול להתחדש, אני חושבת

שדברים שהם לא טובים - לא רק למורל הפנימי - וזה לא מדאיג אותי כל כך - אך יש הבדל בין

מה שאלפים או רבבות מדברים ובין מה שששה - שצאצא שכתב שחור על גבי לבן ומתווסף אצל

סדא, ולכן - אני חושבת שיש דברים שעד אחר שנהיה בטוחים שאין יותר מלחמות, זה ענין של

הכרעה של כמה ימים, ואז אנו יכולים להתאפק בהחלט, אבל אני בטוחה שאחרי השיחה הזאת - תהיה

התאפקות-יותר גם באותם מקומות שלא היתה עד כה.

ר' מ. ג. מאיר: כאשר מלאו חודש לעתון "דבר" חמש שנים - במקרה היה ביאליק-אז צאצא

באמריקה. חברי תנועת העבודה שם סדרו לכבודו איזו מסיבה והוא דיבר. הוא

הוא נתן אז דפנציה - מה זה עתון? הוא אמר כך: עתון זה דבר שדומה לפסל של אבן. מה עושה הפסל - בעצם? - הוא זורק את הפסולת עד שמופיעה דמות. ועורך של עתון - צריך להיות גם הוא פסל. הוא צריך לקחת את היום כולו - לזרוק אתהפסולת ולהשאיר את הדמות.

מר פדהצור: זאת עושה אצלנו הצנזור...
וולטר: בראון: הלוואי והיימי מצליח בכך.

רה"מ ג.מאיר: אתה חושב שמלבד דברים שאסורים על פי הצנזורה, - כל השאר זו אמנות?... לא נכנסת שום פסולת, חס וחלילה? יכול להיות שזו גישה "אלט מודיש", ולא מובנת. אני זוכרת שהירשברג היה בארץ בשנת 1924, עם בואו מבריה"מ והוא אמר, ששתי המדינות שיש בהן עתונות משעממת ביותר הן בריה"מ וארץ-ישראל. פסולת לא היתה שם הרבה, ולכן - זה היה משעמם...

ברוך השם, איננו עורכת עתון ולא כותבת בעתונים ושום דבר דומה לזה איני עושה. אין לי כל אפשרות מקצועית לדעת - כיצד צריך לערוך עתון. אבל אני עדיין סבורה, שעתון רציני צריך להיות גם מכשיר מחנך, כי אחרת - כל אחר יכול להיות עתונאי וכל מה שמגיע לעתון - הולך ישר לדפוס.

אני יודעת היטב, שבמלחמה הזאת מלווה מכאובים איומים וטענות צאצאגא שהן אולי צודקות, וודאי גם כאלה שאינן צודקות. אבל עם כל הכבוד לאלה שאמרו מה שאמרו, והיה אצלי מישהו ואמר: היה ענין דאנקרק. זה נחשב נצחון גדול לבריטים. האם עלה על דעת מישהו שתוך כדי המלחמה ~~זה~~ תיערך חקירה - מה קרה שסולמה ומדוע? לא קראתי את ספרות תולדות המלחמה הבריטית. אני מתארת לי שאחרי תלחמה - באיזה מקום עמד מומחה צבאי גם על ענין דאנקרק.

מר דיסנצ'יק: כמה גנרלים עפו אז, אבל לא חשוב.

רה"מ ג.מאיר: האם יעלה על הדעת לעשות זאת עכשיו? אני חוזרת ואומרת: אני מתארת לי שהרמטכ"ל צריך לערוך איזו בדיקה, כדי לדעת ולדעת בכנות - מה קרה בדיוק, ואפילו מבחינה טכנית. הנה, הורידו הוראות כאלה; האם הן קוימו או לאו? מדוע לא קויימו ומי לא קיים? הוא צריך לעשות זאת, לא כן? או שקודם-כל עליו לפעול, בלי כל חקירה. רבותי, סתי היה צריך לעשות זאת?

חנה זמר אומרת, שעכשיו, כאשר יש כבר הפסקת-אש, צריך לגשת לענין הזה. עם כל הכבוד לכם, אינני יודעת - כמה ימים לא היו לנו הרוגים או פצועים? הפסקת האש - כמה ימים לא היו לנו הרוגים או פצועים?

אלוף ש. גזית: אין יום אחד בלי הרוגים או פצועים.

רה"מ ג.מאיר: על מה אנו מדברים? האם היום או אתמול היה שקט?

אלוף ש. גזית: ~~אנחנו מדברים על 1854-1860~~ כבר הערב עלה מספר

האבדות מ-1854 ל-1860.

רה"מ ג.מאיר: על מה אנו מדברים? אתם רוצים שראש-הממשלה תאמר: פה זה וזה לא היה בסדר ופה ושם לא היו הדברים בסדר. מהיכן יודעת אני את כל הדברים האלה? - איני יכולה לומר אלא דבר אחד: שבהזדמנות ראשונה תיערך חקירה, ולא נעבור על כך למדו-היום.

מר מוזס: תאמרי שאת בודקת זאת.

רה"מ ג.מאיר: מה אני יכולה לבדוק בטרם ייבדקו הדברים קודם-כל בדיוק, אך אתם רוצים. ישנו מישהו העוסק במלחמה איומה זו, ומה אתם רוצים שיעשה? אין לי טענות

צא אש אליכם, כי יש קהל ועליו בודאי אין לי טענות במידה שזה נשאר בונה-פידה. יש שאלות כאובות מאד וצריך לקבל עליהן תשובה. לי נדמה, (זתודה לאל - איני עורכת-עתון), שאילו הייתי עורכת-עתון, הייתי אומרת כך: יש בעיות, יש שאלות; יש מכאובים, אבל רבותי: לא בחוץ הקרב נברר זאת. ואין לי יודעה דרך-ארץ, היות ואיני יודעת על המפקדים שלנו, כי מצד אחד הם כאלה שכל צבא היה מתפאר בהם; אך אם מלווים הם מעשים גדולים עם דיבורים קטנטנים - חבל לי קודם-כל עליהם. אבל אני שואלת אתכם: כל זה מוכרח להגיע לידי ביטוי? על גדולה הפיקוד שלהם והמנהיגות בצבא-אדרבא, אתם יכולים לכתוב ולכתוב. אבל אם זה יהיה מלי דקירה במישהו אחר - זה לא יכול להיות כבר שלם?...

עדיין לא היתה ישיבת-ממשלה אחת, שחצי שעה יהיו מוקדשים בה, קודם-כל, לצווים שמביא השר ספיר, וזה גם כן קשור קצת למלחמה; לא היתה חצי-שעה אחת, במשך כל הימים והלילות שישבנו כאן, בה לא דנו בענין שאינו קשור במלחמה.

לכן, הדבר הקל ביותר, שיכולה אני להסכים לו, שבעם הזה ובחקופה הזאת יש לנו ביש-מזל, שיש לנו ראש-ממשלה שאינה מוצלחת. תאמינו לי, אם חכתבו על כך - לא אבוא אליכם בטענות. היה זמן שכמעט כולכם עסקתם במצווה זו. באתי אליכם בטענה אחת? האם עלה הדבר על דש? אילו היה כל זה מכוון עתה נגדי - הייתי אומרת מלה אחת? יש מידת-טפשות שאלהים נתן לי, ולא הייתי צריכה להוסיף על זה ולהזמין אתכם להתאונן - מדוע אתם כותבים נגדי. אדרבא - כתבו. אבל לאנשי הצבא, לאנשים שהיו בחוץ הדברים האיומים האלה - אינכם צריכים לעשות זאת. נדמה לי שלו הייתי עורך עתון, הייתי מחנכת את הציבור ואומרת: נכון, אבל רבותי, אנחנו עדיין בחוץ המלחמה. ואנחנו דורשים מהממשלה, אם הדבר נחוץ בכלל, שבהזדמנות ראשונה תתפנה לכך.

אינני יודעת: אולי אלה דברי-שטות בכל מאת האחוזים, אבל אחת מהשת יים: אם העתון צריך לצלם את היום כמו שהוא, אז בסדר, אבל אם הפסולת יכולה ללכת לסל, צא לא בכדי שהדמות לא תהיה אידאלית, ולא כפי שהינה באמת, חלילה. אבל שישחקפו הדברים העיקרים והנכונים.

ומר דיסנצ'יק: אני אומרת לך, שמה שמפרסם בעיתונות העולמית, ההשראה והרכילות והאינפורמציה - כל אלה באים מכאן.

מר דיסנצ'יק: אבל לא מאנשים היושבים סביב שולחן זה.
רה"מ ג. מאיר: אני יודעת שגם ב"סיים", גם ב"ניו-יורק טיימס" - לא כולם יודים מושבעים שלנו. אבל קראתי, אם כי רק בזמן הטיסות שססתי בזמן האחרון - את ה"אקונומיסט", והרבה מאד חומר מוקדש שם למלחמה. ובכלל - יש שם דברים אובייקטיביים, ואיני אומרת שהם מוחאים כף לכל דבר, אבל בעתון שלך קראתי חרגום מאמר שפורסם ב"לונדון טיימס", שהוא נהדר, מאמר של מומחה צבאי.

מר ר. מדזיני: הוא קיבל תדרון כאן.
רה"מ ג. מאיר: וישנם דברים אחרים, אבל אם הטרדה אחת בדבר לא חשוב, אני מבקשת

סליחה. אבל בכלל - אין לי טענות על אף מילה אחת, שנאמרה כאן - אדרבא.
מר דיסנצ'יק: אני חושב שאדבר בשם כל החברים היושבים כאן, אם אומר כך: כשם שאת

מרוצה מאד שאינך קוראת עיתונים, אנו עוד יותר מרוצים שאיננו ראש-ממשלה...
רה"מ ג. מאיר: אבל אני אומרת שמי שרוצה בזה - זה מגיע לו...

גב' ח. זמר: תחפלאי, כי בכל-זאת ישנם רבים שרוצים בזה.
מר דיסנצ'יק: אני רואה בחלק השני של הישיבה חשיבות רבה, כי משני הצדדים דברו

האנשים מאותו מקור של כאב. אני חושב שגם הוראות וסייגים לא יועילו

כאן. אני רוצה להוסיף כאן, שאינך קוראת את כל העתונים. היום ישנה בכל העתונים הודעה, שהעתון "העולם-הזה", שכבר ארבעה שבועות הוא מפיע בלי אף תצלום של אשה ערומה אחת, אבל הוסיף את עניני המלחמה, והגליון האחרון שלו נמכר כולו תוך יומיים והם הדפיסו מהדורה חדשה. רה מ ג. מאיר: על חטא אחד אני יודע לא מוכנה להודות: מעולם לא לקחתי את העתון הזה בידי, וסיבה פשוטה: אין לי די חומר דיזינפקציוני כדי לנקות אחר-כך את ידי... מר דיסנצ'יק: גם אם את נתאפק ונהיה אנחנו מאופקים יותר מכפי שהיינו - ואני

חושב שהיינו כאלה - זה לא ישנה את הלך הרוח בציבור, כי צריך לעשות כאן משהו. אם הרמטכ"ל אומר בשידור טלביזיוני, שלא היותו בלחמה זו אף הדחה אחת של אף מפקד - ומה שהציבור שואל - אינו שואל על ראשים, אלא הוא רוצה לדעת אם חס וחלילה תתחדש המלחמה - האם יינקטו כל האמצעים, כדי שהמחדלים של יום פכיפורים לא יחזרו, חלילה? את מה שהיה - איננו יכולים לתקן, גם לא על-ידי החאפקות.

כאן צריכה לבוא איזו אינפוזיה של אמון ואמינות, וזה לא בידינו. רה מ ג. מאיר: אם כך, אומר רק מלה אחת: היו ימים ראשונים, אך האם היה כבר גמר-המלחמה? האם יש קשר בין זה לזה? היו ימים ראשונים, עם כל מה שהיה בהם.

האם בזה נגמר העניין?

מר דיסנצ'יק: לא.

רה מ ג. מאיר: אם כן, היה איזה דבר בהתפתחות ואני בכל זאת חושבת, שאי-אפשר לה לומר באיזו מידה שהיא של אמת, שכך זה התחיל וכך זה נגמר.

מר דיסנצ'יק: איש לא אמר זאת.

רה מ ג. מאיר: טוב.

יש עתון היודע כבר בדיוק מתי תהיה ועדה חקירה. הוא החלט כבר על-כך.

אלא שאינו יודע אם זה יהיה בסוף השבוע או לאו. איזו ועדה, היכן ומה הוא רוצה לחקור?
והאיש הזה אשם ואחר אינו אשם וזה עולה וזה יורד...

האם זה מחזק ~~אמנותא~~ אותנו, האם זה טוב לנו?

אתם מכירים אותי. כאשר טענו אלה שטענו על חדמית, אמרתי, שחדמית

במחיר של ענינים חיוניים - אני מוותרת על כך. אבל אנו לוקחים, חסלחו לי, זפת - ומורחים
אח פנינו וכך אנו רוצים להופיע. וזה עם שעמד מכנה גדולה ושילם מחיר איום כזה, ויכול להיות
שמחר זה יתחדש.

מה הבהלה הזאת לעשות חשבונות עם אישים? לכתב אחד יש את האיש הזה

ולאחר □ - מישהו אחר, ואם הוא רוצה להעלות איש א' - מוכרחים להוריד את ב' וכל זה בזמן כזה!
מילא, אילו היה זה בזמן שלום - זה באמת שעשוע מענין... בסדר, אבל עכשיו, עתה הזמן?

מחר יום זכרון לאלף שמונה מאות וחמשים קרבנות; האם זה מנחם את האבליים?

איני רוצה שתנסו לפרש דברי, כאילו אני אומרת שאין דבר, אין מה לחקור

ולבדוק וללמוד. יש ויש. אני לא יודעת עדיין מה. אני יודעת שזה לא יכול לעבור כך סתם. אבל
~~אמצא אמצא~~ האם צריך לעשות זאת עכשיו? מיד?

רציתי לטלפן לקישון, והוא לא היה. כמעט לא קראתי עתונים במשך החדש האחרון.

לא ראיתי טלביזיה ולא שום דבר. אבל במסוס קראתי שלשום את קישון, ותאמינו לי, שהיו לי דמעות
בעיניים, על גודל הביטוי הזה.

מר שוקן: הנושא שנגעת בו עכשיו הוא הנושא המכאיב שמעסיק את כולנו. וזה לא רק
נושא מכאיב, נאצא אצא אלא גם ענין מסובך מאד.

את אומרת שהעיתונות כותבת דברים, שהם משפיעים באופן שלילי על המורל

והעיתונות מפרסמת דברים, שאת קוראת להם רכילות. אבל נדמה לי, שאנו צריכים להביא בחשבון
שאנו חברה אחת, גם כותבי העיתונים וגם קוראייהם וגם החיילים בחזת. יש קשר בין אלה וחילים
באים מן החזית לחופשה, והם מספרים סיפורים ואם הם לא מספרים רכילות - יכול להיות שלא כל מה
שכל חייל מספר זו האמת האובייקטיבית, אבל בכל אופן - זו אמת סובייקטיבית, כפי שהוא
הרגיש ונוכח בה כאשר הוא היה בקו הראשון.

אם החייל מספר שהושיבו אותו בטנק שיצא נגד המצרים בלי מקלעים -

ועוד דברים כאלה שחיילים מספרים, שהיה בלגן - אלה דברים שאיני חושב שאפשר לבטל אותם

כדברי-רכילות, אלא אלה דברים שאוהם חיילים, שעמדו במבחן שיצאו ממנו - הם מדברים על

זה עם משפחותיהם ועם ידידיהם. וזה חלק של המציאות ולא רק חלק, אלא זו המציאות ועל זה

מדברים היום בארץ. והפקידנו כאן לא פשוט. ברור שאנחנו מאד-מאד מעונינים ואני חושב

שמטחילים לשמור על עמידה ולעודד עמידה. אבל אילו היינו סוגרים את העמודים שלנו

בפני כל ביטוי של דברים אלה, שכיום בכל בית בישראל ובכל בית-קפה שמסעים אותם אנשים שהיו

וחזרו משם, אילו היינו מסתירים את זה ומעלימים - אז קודם-כל היינו פוגעים באופן יסודי

מאד באמינות של העיתונות הישראלית בעיני הקוראים. כי אז היא לא היתה משקפת את המציאות, כי

לא מרשים להם לחשוב ואינם כותבים. איני חושב שזה היה מחזק את המורל והעם בישראל היה מרגיש

את עצמו י אילם, שאינו בא לידי ביטוי.

הדברים שחיילים מספרים - עתונאים שמעים אותם ואיני חושב שעתונאים סתם כך

מעבירים כל דבר. הם בודקים, חושבים ובכל זאת עוסקים בזה.

6.11.73. ח"א.

מר דיסנצ'יק:

על כן אני אומר: זה לא התחיל אצלנו ובמידה שפרסמנו מה שאת קוראת "רכילות", ויש שם גם רכילות וגם התבטאויות שאנו יודעים על דברים שהיו, אני יכול לומר לך שאצלנו החליטו להפסיק לפרסם את מאמרי ה"פיגרו", שאסף בפחי-אשפה או שמע בעצמו, ובכל יום באים ומטלפנים לנו ויש לי קשרים בחו"ל, ונאמר לי ששלחו איש מיוחד מהניו-יורק שצריך לדבר רק עם איש זה, ואם יכול אני לעזור לו לקיים פגישה וכו', ואז האישי ידבר אתו באופן די גלוי. כלומר, מלבד מל הדברים האחרים - יש התרופפות של המשמעת בצבא, ובצמרת. לא דברו כל כך הרבה במשך עשרים וחמש שנים כמו שדברו במשך עשרים וחמשה ימים אלה... ימים כאובים וחמורים אלה, בהם ישבו ברוב הפיקודים אנשים עם אזניים כרויות, אזניים של אזרחים, ששמעו ואולי גם תמו ואולי אפילו הקליטו. כלומר - זה לא יצא מהעתונות, שאנו הלכנו וצברנו וחיפסנו. את זה אפשר היה למצוא בכל מקום, שם נשרש עשרים סנקים ישראליים - כאשר היו שם עשרים עתונאים. גם אני קורא את העתונים ולפעמים, מה ושם איזה מאמר מקפיץ אותי ואני מתיר מדי פעם פרסום מאמר ב"מעריב" שלפ שלבי אינו שלם אתו, אבל חושב אני שצריך לתת איזה פתח לביטוי הרגשת הדכאון שישנה בארץ ואיני רוצה שיורידו ראשים, אבל צריך לעשות איזה דבר.

מחר יכולה לפרוץ, חלילה, מלחמה, שאצטצט ויהי צריך להאזין, שכל קרבן

שנפל - לא היה קרבן-שוא. ההרגשה הזאת, לדאבוני הרב אינה קיימת. אצל

ואשר לסיור העתונאים שהיה בגדה המערבית, כאשר צריכים היינו להתאסף

שוב, אחר שביקרנו אצל כל האלופים ושמענו מה ושם רמז - הייתי זה שביקש להשפיע

שחאלופים לא יופיעו בצוותא בפנינו, כאשר התאספנו יחד וביקשתי מאלוף גונן, שאם יש לו

חשבונות, שלא יעשה זאת בהזדמנות זו ושניפרד בשלום.

על כן, יש צינורות יותר חמורים מאשר העתונות, שמרעילים את האוירה.

אין לי עצה ואני מאחל לכולנו, שנוכל להתאפק והציבור יאמין שוב בדברים שהאמין בהם עד עתה.

היו לי הזדמנויות רבות לנחם הורים, שבניהם נטלו, אך גם אצלם מנקר במוח

הספק, אם ילדיהם לא היו קרבן של טעות, או מאמץ מלחמתי.

מר נ. מוזס: לא אחזור על דברי דיסנצ'יק ושוקן. אצא אני חבר בוועדת הצנזורה והיה

שם דיון על נושא זה. יש כאן שתי בעיות:

1. בעיות צבאיות, שגורמות בעיקר להתמרמרות בקרב העם והחיילים. באים

היום למערכת חיילים ומספרים מעשים שהיו. על כן, הצעתי שהרמטכ"ל או מישהו בשם צמרת הצבא,

יודיע שהוקמה ועדת-חקירה ובודקים דברים ומישהו ידבר על הנושא הזה. דבר זה בעצמו היה מרגיע

את הרוחות. ישנה הרגשה, ששום דבר לא נעשה וזה לא טוב. אילו היתה הודעה מוסמכת מטעם

שר הבטחון או הרמטכ"ל, שדנים בזה, ולא כאן המקום לנסח זאת, אבל העורף ידע שהצבא עושה

במדון וכבר עתה, ומיד ולא דוחים זאת, ואילו היתה הודעה בשמך, זה עצמו היה מרגיע.

ב. כפי שנאמר כאן, ושמעת - גם אני בהחלט חושב ש וגם ד"ר רוזנבלום

ואחרים ציינו, ושמענו דברים מאד לא נעימים ממפקדים, האחד על השני. אבל זה לא הכל, ולא אחזור

על הדברים.

לא צריך לקחת את העורכים למפקדים.

גב' חנה זמר:

אבל אז הם היו באים אל העורכים.

מר מוזס:

זו אוירה איומה. יש ענין גם מטעם החוגים הממשלתיים, ויש ביניהם כאלה

שאצטצט

שניצלו את ההזדמנות הזאת - -

השר שמירא התפטר מהממשלה. מה אתה רוצה עוד שיעשה? שיהלה את עצמו?

רה מ. ג. מאיר:

של שמחה לאיד של האחד נגד השני... זה בא מכל הצדדים ומכל מיני אנשים,

מר מוזס:

שהם מזינים אותם. אני חושב ואיני יודע באיזה פורום, אבל צריך להפסיק זאת. אני מצטער שהשיחה אתם מתקיימת היום בענין זה ובצורה זו. אבל לא כך המצב שרק אנחנו אשמים. אני רוצה שתביני: יכול להיות ושמענו אותך ואני מקווה שכל אחד ישמור לא להוציא את הדברים שנאמרו כאן החוצה. אבל הענינים הרבה יותר חמורים, בעיקר בענין הצבא.

רה"מ ג.מאיר: אומר משהו בענין הממשלה. בחדר זה - איני יודעת כמה עשרות פעמים ישבה הממשלה בימים אלה. היא ישבה שם מיום כיפור, כולל יום כיפור ועד אמש, וכמעט שלא היתה החלטה שקבלה הממשלה כאן - שלא התקבלה פה-אחד. לכן איני יכולה להיות אחראית על מה שאומרים לך שרים אחר הישיבה.

מר פדהצור: אסתכן ואומר שהעתונאים, ואולי לא העתונות כולה משקפת פחות ממה שמרחש בקרב הציבור. אינני מתיימר לומר מה הלכי-הרוח בציבור, ואיני יודע אם

יש איזה קנה-מידה אובייקטיבי לקבוע זאת; אבל מה שכתוב בעתונים - זה הרבה פחות חמור ממה שמדברים אנשים ברחוב והעתונות אינה מצטטת אותם. לאנשים יש זכות להתבטא, או אפשר להבין אותם, אם הם מתבטאים בכאב, גם אם אינם יודעים את כל הפרטים. גם אנו לא יודעים את כל הפרטים. מוכרחים להביא זאת בחשבון: הציבור שואל שאלות שנעשות קשות יותר אחר שאנשים רמי-דרג, מהמישור המדיני והצבאי, הציבו סמני-שאלה בפומבי, ולא רק בפגישות איתנו. ובאותה מידה שיש מי שמחפש ראשים לעריפה, יש מי שמחפש ראשים להכחרה. עלינו להיות עדים גם למצב זה. יש מקורבים ומרוחקים. כל אחד פועל בחזית שלו. ואני חושב שכמעט כל מה שאנו אומרים כאן - פחות או יותר, מלבד הענין הזה שאני חושב שפורום זה - נהן לו ביטוי, ואיני חושב שבעתונים הועלתה תביעה כל כך חד-משמעית לפתרון אא אא אא אישי זה או אחר; איני זוכר, ויכול להיות שנכתבו מאמרי-ביקורת ואולי גם מעבר לזה, - האשמות. איני מזדהה כאן ואיני בא למתוח ביקורת על דברים שנכתבו. אבל אם אנו

נמצאים בסיוור, שבו, במקום בו היינו, לא שמעתי כל מה שכל אחד מהאלופים אמר בפני כולם, וודאי לא בשיחות מפה לאוזן, אבל אצטט מה שאמר לי עורך-עתון חשוב אחד, שעבר בחזית מגזרה לגזרה, והוא אמר לי כך: אנו הולכים מאסיפת-בחירות אחת לשניה.. אם זה המצב - אינני מבקש בזה לנקות את העתונות מפגמים שהיו בה, אבל זה מצביע על מצב חמור, שלא צריך להרבות בדברים, כדי לחאר למה הוא עלול להוביל.

ב. צריך להביא בחשבון, שהעתונות מופיעה כנאשמת/ל-על-ידי הממשלה וראש-הממשלה, אלא על-ידי הציבור. אפשר לראות זאת במכתבים למערכת ובמאמרים שנכתבים על-ידי עתונאים בעצמם, ששומעים שעתונאים ששטשו דברים לפני המלחמה, ובעיצומם של קרבות וגם היום - אם רוצים לדעת את האמת - צריך ללכת לעתונות הזרה. במלים אחרות - חשבו את העתונות העברית לגרורה של עתונות העולם...

אינני אומר שקול ישראל חייב לדווח על מה שכותב כל עתון בעולם.

אבל יש אנשים הטבורים כיום, שהאמינות של העתונות בארץ נפגמה, ובוזה לא צריך אאאאא להיות מעונין לא צה"ל ולא הממשלה.

רציתי להוסיף כמה מלים: אהמול קיימנו דיון בועדת-הצנזורה. אני חושב שמעבר לדאגות הצנזורה ולפנים משורת הדין - העתונים קבלו אאאא סייגים חמורים למדי עליהם, ונמנעו במשך תקופה ארוכה למדי מחיטוט והשמעת ביקורת, בשעה שהביקורת הזאת עלולה היתה ליצור רושם, שאנו מחפשים לנו אשמים, ובעיקר כאשר היתה עלולה להכאיב למשפחות, שלא יכלו עדיין להחלים מההלם של המכה שונחתה עליהן.

אני אומר בסוף דברי כך: איני חושב שצריך ללכת ולכתוב הכל ולפתוח את העתונות לכל מה שמחנהל בממשלה או בצבא. אבל אני חושב, שעלינו להיות ערים לכך, שבמו-ידינו לא ניצור ולא נכשיל קרקע לכך. שנביא לא ליצירת עתוני-מחירת. אבל נצטיר את הקרקע לכך,

מר פדהצור:

שהוא שהציבור לא יבקש לקרוא בעתונים. לא מדובר על האמת המוחלטת, אלא לא יבקשו לקרוא בעתונים, כדי לדעת את המצב לאמו, אלא הקהל יהיה נזון משמועות.

ר"מ ג.מאיר: על זה אני מדברת?

מר פדהצור: אני מוכרח לומר לך גם את זה. כי הפרופורציה בין דברים אלה ובין האמון לענין האשמה - אני חושב שאצלך קצת נחעווחה.

אני חושב שענין העמדה אצבע מאשימה כלפי איש זה או אחר, שאותו מאשימים

- אין להצדיק זאת. אבל מצד שני - צריך להביא בחשבון, שמה שהציבור מבקש לדעת - זה לא מי יועמד לדין, אלא יש לו שאלות רבות, שהוצגו לא-רק על-ידו, אלא על-ידי אנשים מוסמכים. אילו היו העתונים מוצאים דרכים לרמוז ולכתוב כל מה שנאמר להם בשנים-שלושה סיורים - הם היו נוהגים בחוסר-אחריות והחטא היה הרבה יותר כבד.

מר י. עמית: אינני יכול לומר שאני שבע-נחת מכל מה שעמיתי כותבים בעתונים.

אבל יותר מכפי שפאדיא שמדאיג אותי הכתוב בעתונים - צריך להדאיג את

כולנו הלך-הרוח בקרב הציבור.

מבחינה מסויימת - העתונות משמשת מעין טרמומטר. ועל-ידי שבירתו - לא נרפא

את המחלה. צריך להודות-שפה-ש-שמשו יש. לא אקרא לזה "שבר", כי זאת אולי מלה חזקה מדי) יש דבר שכמוהו לא היה בשום מלחמה ממלחמות-ישראל.

אני זוכר את מלחמת-השחרור, והיתה אז מלחמה ממטכח, עקובה מדם; הישוב

היה קטן, כשש-מאות-אלף איש, ורקבנות לאין-ספור. גם מבחינה אבסולוטית, גם מבחינת שי עור האחוזים. ובכל זאת - היתה רוח אחרת בקרבנו.

יש משהו המתרחש בחוך העם, בנבכי-העם והעתונות נותנת ביטוי, אולי לא

מלא, והיא מהווה מעין טרמוסטט המבטא באמת מחלה. השאלה - כיצד נלחמם, נאבקים ומרפאים מחלה זו. יש מי שאומר: טוב, אולי נרגיא את הקהל: נאמר שתקום ועדת-חקירה; הדבר

ייחקר, אני חושב שזה לא יכול להיות כך, שתהיה חלוקה בין ציבור השואל שאלות ובין הנהגת המדינה, ששטאם-שטעמים צוצצוצוצ מובנים, מטעמי אחריות, אצא כאשר אנחנו עדיין בתוך המערכה ולכוחל

אזניים ולאויב אזניים וכו'. אני חושב שאי-אפשר - א. שגא שהנהגה של המדינה, בצורה מוסמכת - בכמה וכמה ענינים לא תגיד את דברה. עוד לפני כל חקזה שהיא. אני חושב שיכולה להתקיים

חלוקה זו של שואלים עד אין-קץ וניזונים מהלכירות וחיללים, שראו מה שראו, ביחוד בימים הראשונים של המלחמה. אני חושב שבעיקר נובע הדבר ממה שקרה בימים הראשונים. ואני רוצה לומר,

שלפעמים גם אני נפגש עם חיילים, ולא הייתי בסיוורא מצמצא שהוזכר כאן מטעמים אישיים, אבל אני נפגש עם חיילים ויודע שבקרוב החיילים יש גם אחות-לוחמים ולפעמים הם בעצמם מושפעים

מהתגובות בעורף.

לכן, אולי צריכה לקום ועדת חקירה-ואם כן - שתקום. אצא אבל אני יודע,

שכמה וכמה הסברים מפי ראש-הממשלה מפי אחרים - היה בהם משום הסבר, ראשית של הסבר מרגיע, ולא יתכן שתימשך התסיסה הזאת, שאי-השקט בקרב הציבור יימשך. ולא חשוב, והעתונות באמת אינה

העיקר כאן. גם אם היא תשתוק, יאמרו שאינה אמינה ואינה מבטאת אתדעת הקהל.

ישנה דעת-קהל שאינה טובה. אני חושב שהממשלה חייבת להיות מודעה לעובדה זו.

אצא אצא אצא אצא אצא העתונות היא הטראה המשקפת במידה ידועה את פני-הישוב, שש שכמותם לא ידענו בשום מבחן ממבחיני-ישראל והיו חמורים לאין ערוך יותר.

על כן, ועדת חקירה, ויוחלט מתי ואיך וכיצד. אם נכון מה שחברים מספרים

על מפקדים ומדברים כך, אזי עלינו לשלוט בחומר הזורם אלינו. אני חושב, שצמצא שהממשלה

צריכה להיות שדרת בביתה. אם ישנם דברים טולה בצה"ל, לדעתי - ראש-הממשלה שמעה את הדברים וזו עדות נאמנה מפי חברים שהיו שם. צריך לתת על כך את הדעת ולהידרש לשורשי-הדברים, - מה קורה כאן.

הכרנו את צה"ל במשך שנים רבות וחמיד - בכל פגישה עם צה"ל, לפני

המלחמה - היינו מופתעים לטובה מפשטות ההליכות וכו'. מה קורה כאן עכשיו? מישהו צריך לשאול את עצמו והפיקוד בצה"ל צריך לשאול את עצמו - מה קורה כאן?

לא יתכן שהציבור יתסוס וישאל ולא תהיינה תשובות לכך מיד.

ראש-הממשלה דברה וכן שר הבטחון ולאחרן יריב היתה הופעה מרשימה מאד

בטלביזיה. יש לממשלה מה לומר גם עכשיו, עוד לפני שחקום ועדת-חקירה. לא יתכן שבכלל - ישאלו כאן שאלות ולא יהיה מי ששייב עליהן.

רה"מ ג.מאיר: רבותי, אני לא מסכימה שתעשו לי עוול. אמנם, מותר לכם לעשות זאת, אבל

בלי הסכמתי. מה שאמר כאן פדהצור, ומה שאמר עמית ואמרו גם חברים אחרים - אלה דברים מאד חשובים. לא על כך התאוננתי.

מר פדהצור: אבל אנו מצאנו את ההזדמנות לומר לך את הדברים האלה.

רה"מ ג.מאיר: אם כן, תאמר שאתה אומר זאת, אבל לא כהשוכה למה שאמרת קודם לכן.

מר פדהצור: אמרתי גם חשובה.

רה"מ ג.מאיר: יש הבדל. אני ערה למה שקורה בציבור לא פחות ממישהו מכאן. אמרתי זאת

בפעם האלף ולא עולה על דעתי שנעבור על כך כחם כך לסדר היום. אבל יש הבדל

בין מה שאתם מדברים עליו ובין מה שנאמר כאן, שיחד עם בקשת-חקירה - ישנו כבר פסק-דין.

זה כל מה שאני אומרת.

מר ז"ק: אני מצטער וכואב מאד על הדיון שלנו הערב. אנקאומר שהוטחו האשמות נגד

הממשלה והן היו גם נגד עצמנו, שאנחנו בחקופה של ערב-המלחמה היינו

כולנו שקועים בויכוחים אחרים וגם העתונות עצמה, ולא ראתה את הסכנה העיקרית, שהיא קיימת;

ועתה, אחר הדברים שאמרה ראש-הממשלה בקשר לסכנות החיצוניות, כאשר אנו יודעים שהיא תייל

הראשון במערכה המדינית שצפויה לנו - אנחנו משרידים אותה בנושאים אלה, שעליה לעסוק בהם

עתה - בבדק-בית פנימי. יתכן ש מאד שבדק הבית צריך להעשות, אבל אני סבור, שלא היינו חייבים

להעלות זאת עכשיו, אחרי מה שעצנו שעול לקרות לנוצכעבור כמה ימים, אלא ראש-הממשלה תתפנה

עכשיו לעסוק בבדק-בית. זו דעתי בענין זה.

אני חושב שיש סולם-עדיפויות. והנה, הממשלה והעתונות הפכו את סולם-

העדיפויות ערב המלחמה, וכך אנו חושבים הופכים גם עתה את הסולם, כאשר אנו בתוך המלחמה.

אם ראש-הממשלה שמעה את הדברים שנשמעו, אבלאאנבאני סבור שהיא צריכה

וחייבת לשים את הדגש כבר עתה על בדק-הבית.

מר גפן: אני מודה על האמת, שלא אוכל לדבר בבטחון גמור, שמה שאני אומר עתה -

אני משוכנע שזה אמנם צודק. אין לי דעה ברורה כל כך בענין זה, משום

שיש דברים לכאן ולכאן.

אם אומרים, למשל, אבלאאנבאני שיש הורים שכולים, הרוצים לדעת

על המחדל - זה ענין קשה מאד. אני מקבל מכתבים למערכת מהורים שכולים והם מבקשים לדעת

דבר יחיד, וזו התרעומת העיקרית שלהם - היכן נפל הבן, כיצד נפל וכנראה שלמלחמה הזאת לא

באו עם יחידות מסודרות, כמו שנהוג בימי-שלום, עם תכנית מסודרת, ובאים ומספרים להם ויושבים

אתם. אבל הם שואלים את השאלות האלה.

אין פירוש הדבר שמה שתואר כאן על הציבור, שמדברים כך או אחרת,

וגם בחזית מדברים, שכל זה מדוייק.

אומר דבר אחד על עצמנו: לא יהיה הוגן, ואני משוכנע שלא יהיה נכון שנגיד, שמקום יחיד שלא היה מחדל בו הוא העתונות, כלומר: שאנו היחידים שלא חטאנו בכל התקופה הזאת. אני חושב שמה שאמרה ראש-הממשלה, שזה קורה פה ושם וזה יכול להיות יותר או מאשר דבר מקרי, - ניצול לרעה, במידה מסויימת, של הידע שבידינו. נכון שמענו בחזית, כאשר הלכנו לשם, מפי אלוף אחד - דברים שיש בהם האשמה כבדה, שלא ניתן פרסום לגזרה מסויימת והמתים שלה לא זכו לפרסום, רק מסיבות פוליטיות... זה דבר חמור מאד.

מר ברלי:

הוא אמר שזה נעשה כך משום שהוא המפקד של אותה גזרה.

מר גפן:

אני חושב שזה נעשה כך משום שהוא המפקד של אותה גזרה.

למתים לא היה מי שידאג...

אני אומר שגם כאשר שמענו את הדברים - אין זאת אומרת שעלינו להיות מעביר אוטומטי של דברים כאלה לעתונות. זה לא היה צריך להיות סימן, שהעתונות היתה צריכה להעביר את הפוליטיזציה הזאת, והיא העבירה זאת בצורה כזאת או אחרת.

אמרתי ואני חושב שנכון לומר לעצמנו, שגם אנחנו צריכים לבדוק את עצמנו.

נדמה לי שראש-הממשלה לא התכוונה לכך, שלא נעסוק בשאלות שמעסיקות את הציבור, אם שלושה סייגים, שהייתי אומר שהסתמנו בדיון בוועדה הצנזורה. אמרנו שלא ניתן פרסום ואיננו נותנים פרסום לכל סודות צבאיים, שיכולים להועיל לאויב. זה דבר ברור ואיש לא עורר על כך שאלות.

נאמר שלא נעסוק בביקורת של מפקדים שנתנו פקודה כזאת או אחרת, ויש בעיה

בעתונים, בעתון זה או אחר ידע, שהוא כמעט-כדוק, שמפקד זה או אחר אינו בסדר, אבל כל עוד הוא מכהן בתפקידו ונותן פקודות - אי-אפשר לפרסם דברים כאלה עליו.

דבר שלישי: ענין המורל. זה הרבה מסובך ביותר. לא לפרסם דברים,

שפוגעים במורל הציבור.

לעומת זאת היינו סבורים שהשאלות שנשאלות מימים שקדמו למלחמה

למלחמה. ממה שנקרא "מחדל מודיעיני", ובלי להיכנס לפרטים מודיעיניים, ואחר שהרמטכ"ל אמר, בראיון פומבי, שלא היתה לו התראה מספקת, - הציבור שואל מה פירוש הדבר. מה לא ניתן לו ומי לא נתן זאת. דבר זה נאמר. ואפשר להמשיך בפגמים כאלה או אחרים שהיו במלחמה, במידה שאינם פוגעים באותם סייגים שדברו עליהם - ענינים של מורל. יכול להיות יאור של קרב, שיכול להיות כה מזעזע, והיו כאלה, שלפי דעתי - הם אסורים להיום בפרסום. כאשר זו תהיה הסטוריה - אפשר יהיה לתאר זאת. אבל היום - אין צורך בכך.

כל מה שנקרא פוליטיזציה בקצונה הבכירה - לא צריך לכתוב על כך ומי שחושב ש

צריך לעקור אותה - חייב לנהוג לפי זה. היא עובדה קיימת ובמידה רבה עם הגברת קצב הפרסומים, שמאייגים את ראש-הממשלה. זה החל מאותו רגע, כאשר הפוליטיזציה הזאת נתנה אותותיה. האמת היא, שבמערכות העתונים ידעו על שירות בקווים ישירים, לפני פרסום הדברים על התבטאויות כאלה או אחרות, וזה היה בקווים טלפוניים פתוחים, אותם שמעו אנשים שונים. ואלה דברים שהגיעו לאלפי אנשים ולא למערכות העתונים בלבד.

על כן, תהיה זו תסימת אם נחשוב שפורום כזה של עתונאים, בעלי קצב

גוונים שונים, יקבע קו אחד של פרסום. אבל אם אפשר - אולי בפורום מצומצם אפשר יהיה לקבוע סייגים, שיהיו מקובלים על-כולם והשאר יהיה פתוח.

אפשר להביע משאלה, שהעתונות תהיה אחראית יותר. אני מזדהה בהחלט עם

ראש-הממשלה, שאם היו מאמרים שתבעו התפטרות ואני אומר שלא מטעמים של המלחמה, אלא מטעמים של

עשיית דין לפני הברור. דבר כזה לא יכול לקרות לא בימי מלחמה ולא לגבי אנשים בכירים כאלה או אחרים, אלא זה לא חל לפי חוקים מקובלים בישראל גם על אזרחים פשוטים.

מר הימלפרב: עורכי העתונים העלו נושאים אחרים מזה שהעלתה בפנינו ראש-הממשלה. אני חושב שהתמונה לא תהיה שלמה, אם לא נצביע על כמה תופעות שלעתונות

הגיעו שמועות לחיטות והשמצות. גם אני השתתפתי בסיוור ב גדה המערבית של התעלה ושמעתי אותו מפקד בכיר שאמר לא פחות ולא יותר - שזו המלחמה הראשונה שניחנו בה פקודות, שלא מתוך חישוביים אסטרטגיים, אלא פוליטיים וכחוצאה מכך נהרגו עשרות אנשים. את הדברים האלה שמעו עורכי-עתונים. איש לא הגיב על כך. אבל שמעו זאת גם חיילים, או אנשים שהיו באותו מעמד. הם שמעו והם מעבירים את הדברים הלאה.

צריכים היינו בענין זה לשאול את אותו מפקד, על-סמך מה הוא אומר אותם

דברים ומחבטא בצורה כזאת?

ב. מי שעקב במלחמה זו אחר מה שמתרחש במטה - בשטח ההסברה בבית סוקולוב,

יכול היה להביין את הסלידה ושאת-הנפש ממה שהתרחש שם. כאשר התרוצצו עשרות כתבים ישראלים ועסקו ברכילות, בהפצת-שמועות והשמצות, כאשר הרושם היה, שבחלקם הגדול היו ללא-תועלת לש מבחינת המטרה שלשמה נקראו לשרותים אלה.

אני חושב שאחת התופעות שצריך למנוע עד אותן בעתיד, זה אותו מקור, שיש לו

חלק לא-מבוטל, במערכת השמועות וההשמצות.

גב' חנה זמר: שמתי לב שראש-הממשלה אמרה שנאמרו כאן דברים רבים, שלא נגעו למעשה ישירות

לנקודה שאח ביקשת בה התאפקות. אינני חושבת שאת צריכה להצטער במיוחד על כך, ואיך היה אומר שפרינצק: "היתה שיחה טובה, למרות שהיתה קשה". אנשים היושבים כאן מרגישים בצדק, שהם מחזיקים את האצבע על הדופק של הציבור, ואלה אינם רק סחבי המאמרים ולא רק אותם מאמרים שמתפרסמים, או נכנסים. לכל אחד יש את החבילה שלו, ואלה מכתבי-הורים; אף לי יש למעלה מאלפיים גלויות מהחזית. איני יכולה לומר, שהכל הולך בכיוון שנשמע כאן.

עובדה היא, שלמרות כל הטענות שיכולות להיות ולמרות כל מה שאנו ראינו ושמענו,

לא רק ביורים, אלא במטגש'ס - היתה התאפקות גדולה מאד מצדנו, אצטא א' שהיא אנטי-עתונאית מובהקת.

אינני רוצה גם שחישארי ברושם, שאנו הפרשמנו, שכל צה"ל עוסק בפוליטיקה.

האמת היא שכל זה מסתובב סביב שנים עד חמשה אנשים. לא שמענו זאת מכל המפקדים שנפגשנו אתם,

לא נוכל להצביע על חמשה כאלה, אבל ההתאפקות שהיתה אצלנו - נפרצה בימים האחרונים, אולי

כתוצאה מההרגשה שאחרי ככלות הכל - כבר שבוע או עשרה ימים שאנו בהפסקת-אש; כשם שצאצאצאצא

שאני פשה- בטוחה, שלמרות שלא נבנית לשמוע כל מה ששמעת כאן - בגלל העבדות שהועלו בפניך,

היה זה טוב וגם מה שאמרת לנו את - זה לא נפל על אזניים אטומות בלבד.

מאחר שאנו יודעים שהענין עדיין לא גמור, ויכול להתחדש, אני חושבת

שדברים שהם לא טובים - לא רק למורל הפנימי - וזה לא מדאיג אותי כל כך - אך יש הבדל בין

מה שאלפים אורבבת מדברים ובין מה שפשה- שצאצאצא שכתב שחור על גבי לבן ומתווסף אצל

סדאה, ולכן - אני חושבת שיש דברים שעד אחר שנהיה בטוחים שאין יותר מלחמות, זה ענין של

הכרעה של כמה ימים, ואז אנו יכולים להתאפק בהחלט, אבל אני בטוחה שאחרי השיחה הזאת - היתה

התאפקות-יותר גם באותם מקומות שלא היתה עד כה.

רה"מ ג. מאיר: כאשר מלאו חודש לעתון "דבר" חמש שנים - במקרה היה ביאליק-אז צאצא

באמריקה. חברי תנועת העבודה שם סדרו לכבודו איזו מסיבה והוא דיבר. הוא

הוא נתן אז דפנציה - מה זה עתון? הוא אמר כך: עתון זה דבר שדומה לפסל של אבן. מה עושה הפסל - בעצם? - הוא זורק את הפסולה עד שמופיעה דמות. ועורך של עתון - צריך להיות גם הוא פסל. הוא צריך לקחת את היום כולו - לזרוק את הפסולה ולהשאיר את הדמות.

מר פדהצור: זאת עושה אצלנו הצנזור...

וולטר: בראון: הלוואי והייטיב מצליח בכך.

רה"מ ג. מאיר: אחת חושב שמלבד דברים שאסורים על פי הצנזורה, - כל השאר זו אמנות?...

לא נכנסת שום פסולה, חס וחלילה? יכול להיות שזו גישה "אלט מודיש", ולא מובנת. אני זוכרת שהירשברג היה בארץ בשנת 1924, עם בואו מבריה"מ והוא אמר, ששתי המדינות שיש בהן עתונות טעופות ביותר הן בריה"מ וארץ-ישראל. פסולה לא היתה שם הרבה, ולכן - זה היה משעמם...

ברוך השם, איננו עורכת עתון ולא כותבת בעתונים ושום דבר דומה לזה איני עושה. אין לי כל אפשרות מקצועית לדעת - כיצד צריך לערוך עתון. אבל אני עדיין סבורה, שעתון רציני צריך להיות גם מכשיר מחנך, כי אחרת - כל אחד יכול להיות עתונאי וכל מה שמגיע לעתון - הולך ישר לדפוס.

אני יודעת היטב, שמלחמה הזאת מלווה מכאובים איומים וטענות צאצאן שהן אולי צודקות, וודאי גם כאלה שאינן צודקות. אבל עם כל הכבוד לאלה שאמרו מה שאמרו, והיה אצלי מישהו ואמר: היה ענין דאנקרק. זה נחשב נצחון גדול לבריטים. האם עלה על דעת מישהו שתוך כדי המלחמה - היערך הקירה - מה קרה שסולמה ומדוע? לא קראתי את ספרות תולדות המלחמה הבריטית. אני מתארת לי שאחרי המלחמה - באיזה מקום עמד מומחה צבאי גם על ענין דאנקרק.

מר דיסנצ'יק: כמה גנרלים עפו אז, אבל לא חשוב.

רה"מ ג. מאיר: האם יעלה על הדעת לעשות זאת עכשיו? אני חוזרת ואומרת: אני מתארת לי שהרמטכ"ל צריך לערוך איזו בדיקה, כדי לדעת ולדעת בכנות - מה קרה בדיוק, ואפילו מבחינה טכנית. הנה, הורידו הוראות כאלה; האם הן קוימו או לא? מדוע לא קויימו ומי לא קיים? הוא צריך לעשות זאת, לא כן? או שקודם-כל עליו לפעול, בלבד חקירה. רבותי, מתי היה צריך לעשות זאת?

חנה זמר אומרת, שעכשיו, כאשר יש כבר הפסקת-אש, צריך לגשת לענין הזה. עם כל הכבוד לכם, אינני יודעת - כמה ימים כאלה עומדים לרשותנו. אולי שנה גזיתיוודע? מאז הפסקת האש - כמה ימים לא היו לנו הרוגים או פצועים?

אלוף ש. גזית: אין יום אחד בלי הרוגים או פצועים.

רה"מ ג. מאיר: על מה אנו מדברים? האם היום או אתמול היה שקט?

אלוף ש. גזית: ~~אנחנו מדברים על 1854-1860~~ כבר הערב עלה מספר

האבדות מ-1854 ל-1860.

רה"מ ג. מאיר: על מה אנו מדברים? אתם רוצים שראש-הממשלה תאמר: פה זה וזה לא היה בסדר ופה ושם לא היו הדברים בסדר. מהיכן יודעת אני את כל הדברים האלה? - איני יכולה לומר אלא דבר אחד: שבהזדמנות ראשונה היערך חקירה, ולא נעבור על כך לפדר-היום.

מר פוזם: תאמרי שאת בודקת זאת.

רה"מ ג. מאיר: מה אני יכולה לבדוק בטרם ייבדקו הדברים קודם-כל בדיוק, אך אתם רוצים. ישנו מישהו העוסק במלחמה איומה זו, ומה אתם רוצים שיעשה? אין לי טענות

צא אצלי אליכם, כי יש קהל ועליו בודאי אין לי טענות במידה שזה נשאר בונה-פירה.
 יש שאלות כאובות מאד וצריך לקבל עליהן תשובה. לי נדמה, (ותודה לאל - איני עורכת-עתון),
 שאילו הייתי עורכת-עתון, הייתי אומרת כך: יש בעיות, יש שאלות; יש מכאובים, אבל רבותי: לא
 בתוך הקרב נברר זאת. ואין לי יודעה דרך-ארץ, היות ואיני יודעת על המפקדים שלנו, כי מצד
 אחד הם כאלה שכל צבא היה מתפאר בהם; אך אם מלווים הם מעשים גדולים עם דיבורים קטנטנים -
 חבל לי קודם-כל עליהם. אבל אני שואלת אתכם: כל זה מוכרח להגיע לידי ביטוי?

על גדולת הפיקוד שלהם והמנהיגות בצבא-אדרבא, אתם יכולים לכתוב

ולכתוב. אבל אם זה יהיה מלי דקירה במישהו אחר - זה לא יכול להיות כבר שלם?...

עדיין לא היתה ישיבת-ממשלה אחת, שחצי שעה יהיו מוקדשים בה, קודם-כל,

לצוויט שמביא השר ספיר, וזה גם כן קשור קצת למלחמה; לא היתה חצי-שעה אחת, במשך כל הימים
 והלילות שישבנו כאן, בה אלא דנו בענין שאינו קשור במלחמה.

לכן, הדבר הקל ביותר, שיכולה אני להסכים לו, שבעם הזה ובתקופה הזאת

יש לנו ביש-מזל, שיש לנו ראש-ממשלה שאינה מוצלחת. תאמינו לי, אם תכתבו על כך - לא אבוא

אליכם בטענות. היה זמן שכמעט כולכם עסקתם במצווה זו. באתי אליכם בטענה אחת? האם עלה הדבר

על דעתי? אילו היה כל זה מכוון עתה נגדי - הייתי אומרת מלה אחת? יש מידת-טפשות שאלהים

נתן לי, ולא הייתי צריכה להוסיף על זה ולהזמין אתכם להתאונן - מדוע אתם כותבים נגדי. אדרבא

- כתבו. אבל לאנשי הצבא, לאנשים שהיו בתוך הדברים האיומים האלה - אינכם צריכים לעשות זאת.

נדמה לי שלו הייתי עורך עתון, הייתי מחנכת את הציבור ואומרת: נכון,

אבל רבותי, אנחנו עדיין בחוך המלחמה. ואנחנו דורשים מהממשלה, אם הדבר נחוץ בכלל, שבהזדמנות

ראשונה תתפנה לכך.

אינני יודעת: אולי אלה דברי-שטות בכל מאת האחוזים, אבל אחת מהשתיים:

אם העתון צריך לצלם את היום כמו שהוא, אז בסדר, אבל אם הפסולת יכולה ללכת לסל, צא לא בכדי

שחממות לא צריכה להציג בפני הציבור. חתיה אידאלית, ולא כפי שהינה

באמת, חלילה. אבל שישתקפו הדברים העיקריים והנכונים.

ומר דיסנצ'יק: אני אומרת לך, שמה שמתפרסם בעהונות העולמית, ההשראה

והרכילות והאינפורמציה - כל אלה באים מכאן.

מר דיסנצ'יק: אבל לא מאנשים היושבים סביב שולחן זה.

רה"מ ג. מאיר: אני יודעת שגם ב"סיים", גם ב"ניוזוויק" וב"ניו-יורק טיימס" - לא כולם

ידידים מושבעים שלנו. אבל קראתי, אם כי רק בזמן הטיסות שטסתי בזמן האחרון -

את ה"אקונומיסט", והרבה מאד חומר מוקדש שם למלחמה. ובכלל - יש שם דברים אובייקטיביים, ואיני

אומרת שהם מוחאים כף לכל דבר, אבל בעתון שלך קראתי תרגום מאמר שפורסם ב"לונדון טיימס", שהוא

נהדר, מאמר של מוטחה צבאי.

מר ר. מדזיני: הוא קיבל תדרוך כאן.

רה"מ ג. מאיר: וישנם דברים אחרים, אבל אם הטרדה אתכם בדבר לא חשוב, אני מבקשת

סליחה. אבל בכלל - אין לי טענות על אף מילה אחת, שנאמרה כאן - אדרבא.

מר דיסנצ'יק: אני חושב שאדבר בשם כל החברים היושבים כאן, אם אומר כך: כשם שאח

מרוצה מאד שאינך קוראת עתונים, אנו עוד יותר מרוצים שאיננו ראש-ממשלה...

רה"מ ג. מאיר: אבל אני אומרת שמי שרוצה בזה - זה מגיע לו...

גב' ח. זמר: החפלאי, כי בכל-זאת ישנם רבים שרוצים בזה.

מר דיסנצ'יק: אני רואה בחלק השני של הישיבה חשיבות רבה, כי משני הצדדים דברו

האנשים מאותו מקור של כאב. אני חושב שגם הוראות וסייגים לא יועילו

כאן. אני רוצה להוסיף כאן, שאינך קוראת את כל העיתונים. היום ישנה בכל העיתונים הוזה, שהעיתון "העולם-הזה", שכבר ארבעה שבועות הוא ספיע בלי אף הצלום של אשה ערומה אחת, אבל חושף את עניני המלחמה, והגליון האחרון שלו נמכר כולו תוך יומיים והם הדפיסו מהדורה חדשה. רה"מ ג.מאיר: על חטא אחד אני יפה לא מוכנה להודות: מעולם לא לקחתי את העיתון הזה ביד, וסיבה פשוטה: אין לי די חומר דיזינפציוני כדי לנקות אחר-כך את ידי... מר דיסנצ'יק: גם אם את נחאפק ונהיה אנחנו מאופקים יותר מכפי שהיינו - ואני

חושב שהיינו כאלה - זה לא ישנה את הלך הרוח בציבור, כי צריך לעשות כאן משהו. אם הרמטכ"ל אומר בשידור טלביזיוני, שלא היה בלחמה זו אף הדחה אחת של אף מפקד - ומה שהציבור שואל - אינו שואל על ראשים, אלא הוא רוצה לדעת אם הם וחלילה תתחדש המלחמה - האם יינקטו כל האמצעים, כדי שהמחדלים של יום שכיפורים לא יחזרו, חלילה? את מה שהיה - איננו יכולים לחקן, גם לא על-ידי החאפקות.

כאן צריכה לבוא איזו אינפוזיה של אמון ואמינות, וזה לא בידינו. רה"מ ג.מאיר: אם כך, אומר רק מלה אחת: היו ימים ראשונים, אך האם היה כבר גמר-המלחמה? האם יש קשר בין זה לזה? היו ימים ראשונים, עם כל מה שהיה בהם.

האם בזה נגמר העניין?

מר דיסנצ'יק: לא.

רה"מ ג.מאיר: אם כן, היה איזה דבר בהתפתחות ואני בכל זאת חושבת, שאי-אפשר לה לומר באיזו מידה שהיא של אמת, שכך זה החחיל וכך זה נגמר.

מר דיסנצ'יק: איש לא אמר זאת.

רה"מ ג.מאיר: טוב.

פרטיכל סטנוגרפי

של התייעצות לקראת ישיבת-ממשלה.

רמת-אביב, 5.11.1973. (12.00)

נכחו: רה"מ ג. מאיר, השרים, - י. אלון, ח. בר-לב, י. גלילי, מ. דיין; פ. ספיר;
מר מ. גזית, ת"א ד. אלעזר, אלוף א. יריב, מנצח זמיר, חא"ל י. ליאור, חא"ל י. רביב,
מר א. מזרחי. סא"ל א. בראון, סא"ל א. שלו.

רשמה: מיחקה יפה.רה"מ ג. מאיר: האם קראו כולם את החומר? האם כולם מושכלים?השר מ. דיין: בעיקר - בהשכלה טבעית...רה"מ ג. מאיר: האם ראיתם את המברקים שראיתי אחרי שובי? - כוונתי לשיחות עם הייג וגם

עם נפתלי?

השר מ. דיין: לא קראתי את שיחתך עם הנשיא; את המברקים האחרונים, כולל "נופת-צופים"

והייג - ראיתי...

רה"מ ג. מאיר: השיחות העיקריות היו עם נפתלי. הנשיא אמנם מלא חביבות וידידות וכו',

אבל את העניינים מסובב עכשיו נפתלי.

השר י. אלון: הנשיא עלול להתפטר?רה"מ ג. מאיר: בהחלט. הצרות נערמות על ראשו מיום ליום. זה יותר משה חדשים שנמשך

הסקנדל של "הטייפס". וכאשר הוא נותן כבר את ה"טייפס" לידהם - חסרים שני

הסלילים העיקריים... אחר-כך מתברר שיש דרך לשנות גם סרטי טייפס, כלומר: יש עתה ספק אם

הטייפס שמסר - הם אמנם האוריגינליים. מסתבר שישנם מומצים, אמנם לא רבים, ומכסימום מאה כאלה

ישנם באמריקה, שיודעים לשנות זאת. מלומר - נשמע גם קולו של האיש, אבל זה אינו האוריגינל.

אמנם, זה מסובך מאד-מאד, אבל עושים זאת.

לאחר מכן - קראתי ב"ניוזוויק" שזו בעיה של סכום של מיליון דולר, שמבררים

אתו, וישנו גם ענין מס-ההכנסה והבתים שבנה ואחר-כך - ביום אחד סילק שלושה אנשים, כולם אנשי-

משפט, ואמר לנו ארפור גולדברג, שהוא הרצה באקדמיה של חיל האוויר שם והקצינים היו ממש בפחד,

ביום בו הוא סילק את קוקס וריצ'רדסון התפטר כתוצאה מכך ועוד אחד - סילק הוא מחפקידו. היתה

להם הרגשה, שזו תפיסת שלטון על-ידי השלטון, כאשר הוא מחסל את הבסיס החוקי של השלטון.

הם היו מלאי-פחד, כאשר הוא דיבר אהם והאטמוספירה שם איומה. ובכלל - זה מסובך, כי פורד

עדיין לא אושר כסגנו.

שאלה: האם הוא היה אצלך?רה"מ ג. מאיר: כן. היה אצלי גם שהוא ה"ספיקר" של הבית ובמצב כזה, כאשר אין

סגן-נשיא - הוא ממלא את תפקיד הנשיא. זה יכול להגיע גם עד קייטינגר, אבל

בשביל זה צריך לשנות את החוקה.

לרגע אחד נדמה היה לי שגם אלבנט הוא יהודי, אבל הוקל לי כשהתברר שאינו

כזה... עוד זה חסר לי...

בכל אופן - ביקשתי שיהנו לכל החברים לקרוא את המקור, שיהיו מוכנים לישיבה.

השר ח. בר-לב: כיצד אפשר לקרוא זאת במשך רבע-שעה?מר מ. גזית: עד שהגיע החומר והכנו ממנו עוחקים - עבר זמן.

5.11.73 ח"א.

רה"מ ג. מאיר:

זה לא טוב, כי רציתי שלא נגזול זמן בעיון בחומר.

אומר כמה מלים על האופי של האיש. אמנם, איני יכולה לכתוב דיסטרטציה

עליו, אבל מה שאומר זה יותר לתחושה מאשר דבר אחר. הרגשתי כבר לא פעם, ובפעם הקודמת בהיותי באמריקה נערכה ארוחת-בוקר אצל יצחק, כהכנה לשיחה עם הנשיא. גם אז - הוא תאר את כל הזוועות שבעולם והטיל אותן על ראשי ועל כל הדברים האלה אמר - שכך חושב הנשיא.

כאשר הלכתי - אמרתי ליצחק, שאיני בטוחה מה המקור האמתי לכך - הוא או

הנשיא.

אחר-כך הוא אמר, שאמנם הנשיא זה מקור של כל הרע, אבל הוא מציל אותנו...

איני יכולה לומר שהנשיא צדיק, אבל הנשיא עכשיו, ברגע זה נמצא מחוץ לכל יכולה לעשות איזה

דבר (כך אומרים, על כל פנים) ומיני אמר זאת בצורה די ברורה, בוועידה שלהם, שאינו חושב

שהנשיא נמצא במצב נפשי, שמוחר לו לשלוט על המדינה. אבל זה שיכול הוא לעשות דברים אי-רציונליים

- אומרים האנשים הקרובים לו ביותר, ואין פלא בכך והפלא הוא - כיצד מחזיק הוא בכלל מעמד.

אישית - זה דבר טרבי, שאין כמוהו. ומי נוסע ממקום למקום, מעיר לעיר, כדי להגן עליו? - בתו

המסכנה, הבח הצעירה, שקבלה עליה את התפקיד הזה.

אמנם, יש לו מזל, כי לא יש לו אנשים אחדים, שהם באמת מסכנים את עצמם

והייג אדם מסכן עכשיו את הקריירה שלו, ומדוע זה נחוץ לו? וגארמט שהוא יהודי יקר ונחמד,

רק מחוץ נאמנות אישית ורחמנות כמעט - עושה זאת.

נחזור, אם כן, לחבר שלנו: הוא אבי הדטאנט. הוא עשה דברים בלתי אפשריים

גם עם סין וגם עם בריה"מ. הוא כאילו גמר את מלחמת ויאטנם. שאלתי אותו אתמול: נו, מהבניין

ויאטנם? והוא אמר לי: מה את רוצה ממני? התכניה הייתה שבאפריל מפציצים את הנוי עד שלא יישאר מהם

סימן, ואז תהיה הפסקת-אש, ולא יהיה להם כוח להפר זאת. ומה עשה הסנאט? בא ועשה מה שעשה,

וכל העסק התפוצץ. כלומר - זה לא בנוי על איזו שיטה.

לכן, לו יש תפקידים - א. לא להרוס את הדטאנט עם הרוסים. ובתוך

הדטאנט, הידידות הגדולה הזאת, יש לו פטרה להרחיק את הערבים מהרוסים. ועל-פי מה?

לא על-פי הויכוח האידיאולוגי האנטי-מארכסיסטי, אלא על-ידי-כך שהמצרים ייווכחו שהוא יכול לתת

להם יותר מאשר הרוסים. הרוסים יכולים לתת להם נשק. הוא אמר, שבועדת חוץ צבאית שלהם,

שהרוסים יכולים לתת להם עזרה בנשק, אבל טריטוריה יכולים הם לקבל רק מהאמריקאים, לכן,

עליהם להשתכנע שכך הדבר... הרוסים יכולים להבטיח כל-מיני דברים, אבל לבצע יכולה רק אמריקה,

והוא רוצה להרחיקם מהרוסים. הוא יודע שהרחקתם מהרוסים מרגיזה את הרוסים ולכן - עליו לשמור

גם את הרוסים.

נוסף לזה, יש לו, אני מקווה שזה אמת, את כל אירופה מאוחדת

בהיסטריה של נפש והם לא יוכלו לשאת את הקור באירופה בחדרף ובאים לאמריקה וטוענים שהיא אשמה.

אשר ליפאן - אין בכלל מה חד לדבר. יפאן רצתה לצאת בגלוי בגינוי חריף נגד ישראל והוא מנע

זאת ממנה.

מר מ. גזית: אולי איים בביטול ביקורו שם.

הוא אמר שאם יעשו זאת - לא יבקר בטוקיו.

רה"מ ג. מאיר:

נוסף לכל שאר המעלות שיש לו - ואין ספק שיש לו שכל ויש לו דמיון וכל הדברים

הללו, אבל אשיטת העבודה שלו, היא די מוזרה בעיני. הוא אומר: כך הצלחתי פה בויאטנם. ארבע שנים

עבדתי על זה...

הוא מרויח יום, - זה לטובה. אם מרוויח הוא יומים - ודאי שזה טוב. שבוע -

זה בכלל דבר גדול...

ובכלל, הוא אינו הולך כדי לפתור בעיות בבת אחת. דחיית פתרון בעיות - גם זה פתרון... וצריך גם קצת לבלבל.

ישנם אנשים שאומרים, שאינו + דובר אמת. איני יודעת...

אלוף א. יריב: מה עם הקשר^{שלא} היה לו פתאום עם מוסקוה?

רה"מ ג. מאיר: הוא הסביר מדוע לא הודיע לנו ממסוקוה.

תא"ל י. ליאור: בדקתי זאת עם שמחה בבית הלבן.

רה"מ ג. מאיר: שמחה ראה את המברק וזה היה גם גארמנט.

בכל אופן - זה ח לא חשוב עתה, כי זה היה כבר ועבר.

שמחה אמר לו: אתה אמרת לי, כאשר יצאת לדרך, שלא תגמור שם דבר, לפני

שתגיד לנו. האמר להם שזה מה שהם מציעים אתה מוכרח להזכיר לואשינגטון ולדרווח לנשיא, וזה לוקח יומיים.

על כך אמר לו: כאשר באתי לשם - מצאתי שהנשיא אמר לדוברינין, שיש לי

סמכות לגמור אתם וזה נאמר לברז'ניב. וכי מה יכולהיה לעשות? ... יתכן שזה נכון. איני מוכנה לחתום על כך. פתאום יש לו עד על כך "עד לשנה" ... וזה כמובן "אהוב לבו" - סיסקו... הוא מביא את סיסקו ואומר: ג'ו, מה אתה חושב על כך? האם אני צודק? וסיסקו משיב: כן, אדוני הסקרטר... וכך נעשה סיסקו העד... (השר י. אלון: יש פתגם ערבי: מי מעיד לטובת הכלב? - זנבו).

איך כל זה מתרכז בצלנו: מה הוא צריך להשיג ומיד: הוא מוכרח לצאת לפתור

את בעיית הנפט. זה יתחיל ללחוץ גם על האמריקאים. אמנט, אמריקה מייבאת רק שמונה עד עשרה אחוז מהנפט שלה, אבל רוקפלר, שהיה אצלי, אמר שהמקום הראשון שיוכה תהיה ניו-יורק, שבעוד שבועות אחדים יחכן שיהיה בה חושך-מצרים...

לכן, את זאת הוא יכול להשיג רק אם הוא יצליח לקרב את סדאת, שיתן לו

איזה דבר, שהוא ילך לפייסל וישפיע עליו להתחיל להזרים את הנפט. ואם אפילו לחודש בלבד יסדיר זאת - יהיה הבדל באירופה, אם לא יהיה נפט בדצמבר או במרץ. כאשר אמרתי לו, שבתוך המו"מ יכול פייסל לעשות טריק - או לא לי שיש הבדל מתי זה קורה.

מה הוא יכול לתת לסדאת? - את 22 באוקטובר ואת הארמיה השלישית.

על הארמיה השלישית יש הבטחה של ניקסון לברז'ניב, ש"לא יתנו להרוס אותה". והבטחה כזאת ישנה כאילו גם למצרים.

אם כן, - טוב - אנחנו נהיה מוכנים לא להרוס אותה. מדוע היא נעשתה כל כך קדושה לפתע-פתאום? ... ^{מדוע} ובצד לא הכניס את באב אל מנדב בענין הפסקת-האש? מדוע זה לא נחשב כהפרכת הפסקת-האש? על כך הוא אומר: כי אתם הפרתם את הפסקת-האש. ~~אמנט~~ שהפסקת האש נקבעה במצב שהיה ב-22 באוקטובר, והוא לא ידע ולא שמע ולא דיבר על ענין באב אל מנדב. אבל נכון שאם יש פלג בלוקדה על זה - זו הפרת הפסקת-האש, וברור שזה חלק מהפסקת-האש, אבל אין הפסקת אש, כי אנחנו הפרנו אותה.

ואז, המצרים צועקים "געללואלד" והרוסים יחד אתם והם לא יתנו להשפיל את

המצרים ולא יתנו להשפיל את הארמיה השלישית.

הוא אומר: אם כן, הסכמנו לשיירה וכל הענין הזה, אבל יש לכם צרה אחת: אתם יותר מדי

ישרים. הדיפלומטיה שלכם בנויה על יושר ואי-אפשר לעבוד אתכם.

למה אתם כאלה? תגידו שאתם מכירים בעקרון, אני מבקש מכם רק שתאמרו ששכנים

אתם בעקרון של קו 22 באוקטובר וזה הכל...

לא הוצילו השיחות והצסקות והמשברים. אמרתי לו: אם כן, כמה זמן העקרון

הזה יימשך? והרי יאמרו לנו בצדק: הכרתם ולכן - תעשו איזה דבר בנידון. על כך אמר לי: לא,

כי אז תנהלו מו"מ.

בכל אופן, היות ואנו קושרים את המזון והמים עם השבויים - ועם הורדת הבלוקדה, אז פירוש הדבר, שאתם תפסיקו לתת מזון, אם סדאח לא יקבל כל מה שאתם מציעים. אם אתם תפסיקו לתת מזון - אני מבטיח לכם שאיני רוצה בזה, ואני מוכח להציל אתכם, אבל הרוסים ילכו למועצת הבטחון ויקבלו החלטה על גבינו נגדכם, עם סנקציות ואנו במצב הטוב ביותר נמנע ובשום אופן לא נסיל על זה ווטו. יכול להיות שאפילו נצביע עם כולם, ואז או שהרוסים יתחילו להטיף הליקופטרים לבנים, עם מזון וכו' - או שתהיה פעולה משהפת רוסית אמריקאית. או פעולה של או"ם, וכולנו נשתתף בזה ומה יהיה עליכם? ומה תוכלו לעשות? תפילו את המטוסיס? ואז, אם תהיה בצרה, אז צאצא - ייעצרו משלוחי הציוד. את זאת אמר לי גם היג, לאחר מכן. הוא באמת צדיק הדור. הוא צלצל לפנות ערב, במוצאי-שבת, לפני השיחה עם קיסנינגר ואחרי השיחה של יום שני-בערב, ואמר, שהוא מדבר בשם הנשיא.

נפתלי אמר לו מה שאני אמרתי ונלסון רוקפלר אמר לו מה שאמרתי והנשיא במצב צאצא צא רוח מאד סדאח ונרגז ושנדע שכל מה שקיסנינגר מתאר - כל הזוועות הן נכונות. כל זה יכול להיות.

אחר-כך ולפני כן דיבר אהי רוקפלר. אניהלכתי לעוד קונצסיה אחת למעלה ממה שאתם אמרתם לי. אתם יודעים את התכנית שיהיו צאצאצא שני צדדים ונאפשר מעבר כביש של או"ם. אמרנו שזה לא יהיה, אבל אם אתם רוצים עוד קונצסיה, שתהיה לקיסנינגר בכיסו, אזי השיירה עוברת ויש בדיקה ראשונה על קו הפסקת-האש, ויש בדיקה מבחוץ. לא אכפת לי, או אציע לממשלה שלי שזה יהיה חיל האו"ם, בנוכחות צה"ל. לעומת זאת - הפריקה והבדיקה היסודית חיעשה על-ידי צה"ל ויכולים לעמוד שם גם אנשי או"ם. אבל זה יהיה בידי צה"ל. כי זו הבדיקה העיקרית. (השר י. אלון: זה אינו בסחירה למה שהצענו אנו). הוא אמר, שאולי בשביל סדאח זה "מייס סייבינג", והוא אמר עוד: אלך עם זה לסדאח. אם לא יקבל - אתם יודעים שכל מה שאמרתי - יתחיל.

אתמול לפני הנסיעה היחה לי הברקה: אמרתי לשמחה: שמע, הוא יורד לחיי בענין של הכרת העקרון של 22 באוקטובר. צלצל וחשאל אותו: נניח שאני אציע לממשלה והממשלה תקבל. נניח שאתה הולך לסדאח ואומר לו: יפה מאד מצדך, הוא משיב לך, ותודה רבה. ומה יהיה אחר-כך? על כך אמר: זו שאלה טובה. הן לי שעה להרהר בכך. כעבור שתיים-שלוש צלצל ואמר, שזה באמת יהיה אותו הדבר.

אחר-כך ישנו מברק משיחה עם היג, ועם נפתלי לאחר מכן, שאחרי נסיעתי צלצל לדוברינין ובדק אצלו ודוברינין לא התעף ולא התפצץ ולא התפצץ אף אחד אחר. היג אמר, אחר שדיבר עם הנשיא וצלצל לשמחה: אני רוצה שתדע, שאנו עדיין בחיים... אם כן, על מה מתחנן עכשיו נפתלי? אגב, כמה משאיות פרקו כבר?

ר"א ד. אלעזר: תשעים וכמה.

השר מ. דיין: היום גמרו לפרק מאה עשרים וארבע. צריך היה לסיים זאת בצהריים ואמרו שהן

בפריקה ונפרקו עד הקרקעית.

שלשום הם אמרו שיש חמישיםמשאיות נוספות, שהוסכם עליהן בחלונות הגבוהים,

שהוסכם עליהם עם הנשיא.

רה"מ ג. מאיר: איזה נשיא הסכים עליהן?

השר מ. דיין: הם אמרו לאנשים שלנו: אינכם יודעים שהוסכם בחלונות הגבוהים, שיחנו עוד חמישים

מכוניות? אמרו להם שלא ידוע על כך דבר, ועל כן - המכונות לא הגיעו.

רה"מ ג. מאיר: כאשר יצאתי אמרו, שיש כמאה וארבעים מכוניות או מאה וחמישים. כי יש כמה ש

משאיות עם תרופות.

5.11.73 ת"א

רה"מ ג. מאיר:

השר מ. דיין: שבע עד עשר מכוניות.

רה"מ ג. מאיר: כן. כאשר נפתלי שאול התחיל מנדנד על עוד המשים משאיות - אמרתי: מה אתה

רוצה? אמרו שתחיינה מאה ולמעשה אומרים לי האנשים שיש כבר מאה ארבעים עד

מאה וחמשים. לכן, אם הוא אומר שהוסכם, אולי הוא מסתמך על זה.

על מה מתחנן עכשיו נפתלי: למען השם, אל תפסיקו את השיירות בדיוק כאשר

אני א יושב במצרים.

השר י. גלילי: כמה זמן ישב שם?

רה"מ ג. מאיר: יום וחצי. הוא מגיע מחר בערב וביום חמשי בבוקר הוא נוסע כבר.

יום רביעי הוא יום השיחות שלו שם ואם הוא בא לקאהיר ואין שיירות -

בזה הוא גמר את כל העניין...

לכן, קודם-כל על הממשלה להחליט דבר עקרוני: האם מודיעים דבר-מה על כל

מה שאמרנו, וזה היה גם בליל שבה, במוצאי-שבת ואחמול - בשיחה ארוכה עם שמחה - מה יהיה

אם סדאח יאמר שבעד מזון וכל הדברים הללו שהסכמנו להם כאן - הוא מוכן לחת רק את

השבויים ולא את באב-אל-מנדב. אמרתי לו: בשום אופן לא! ניסיתי להסביר לו מה פירוש הדבר

בשבילנו ומה זה בינינו והפרסים. הוא אמר: את מדברת על דברים כאלה - על צדק, ואני מדבר על

סכנה איומה לקיומה של מדינת-ישראל, ואין שום איש התומך בכם.

אם כן - זה לא נכון. בעיני - ישנה המיכה בנו. אני יודעת מה תהיה

התמיכה כאשר יתחיל להיות חושך באמריקה... אך היתה לי שיחה עם ג'ורג' מיני. אסך, עצם

העובדה והענין שאפשר להגיע להסכם עם קומוניסטים - מזעזע אותי. אך בנוסף לזה - הוא גם ירד-

ישראל במשך הרבה עשרות שנים. הוא אומר: אין לך מושג מה היה בועידה ואיזו התלהבות היתה בתמיכה

בישראל. הוצאתי אותו בזמן נאומו בועידה ודברתי איתו. אך גם בלי זה - הוא ידיד גדול שלנו

והוא אמר: א עובדי-הים אומרים לי: יפה מאד, הרוסים גורמים שלנו יהיה קר - אם כן, יהיו הם

רעבים. לא נחן להם אף אנזה ושום דבר שהולך לרוסיה לא יעבור. החבר'ה האלה יכולים לעשות זאת.

הוא אומר: אנו עשרים מיליון איש. נכון שאנו אחוז לא מכריע ש מתוך שמונים וחמשה מיליון העובדים

בזה, אבל זה כולל גם עובדות-בית ועובדים אחרים, והמשפחות וכו'. אלה עשרים מיליון איש מאורגנים

שאליהם קשורים עוד מיליונים נוספים. הוא הוסיף ואמר: עובדי מכוניות ואחרים, המאורגנים

ב-סי.איי.א. וב- הם אתכם ואנו יכולים להפוך את אמריקה.

ארתור גולדברג - אין לו כוח. ארתור ברוס - איתנו בלב ונפש. הוא יהודי

פנטסטי, נאמן, אבל הוא בתפקיד מקביל לזנבר, ... כל מה שיוכל לעשות - יהיה מוכן לעשות.

הידיד של צביקה אומר: העמדו, אל תזוזו. אני אינני מציעה שנלך וכו' גם במאית

הסנטימטר, מחוץ לענין אחר. אני חושבת שאנו צריכים לראות שמחר - יום ד' ואחר כך - ביום ה'

וביום ו' - במידה ומחכות משאיות - ניתן להן לעבור, כי אחרת כל הענין מתפוצץ. וזהו זה.

כאשר מצרים תודיע, או סדאח יודיע שקיבל או לא קיבל - נדע היכן אנו עומדים. אם קיבל -

בבקשה - ייפגשו ויעשו את הסידורים. ואגב, יש משהו חדש בענין הפצועים והרשימות?

מר א. מזרחי: ישנו דיווח של הצלב האדום.

השר מ. דיין: עוד שתי אינפורמציות החסרות לך. האחת - בענין מספר המכוניות, וזה אינו

קשור בזה.

רה"מ ג. מאיר: ראיתי מברק מסוריה, כאשר באי הנה, שסיסקו או מישהו ממחמ"ד מודיע, שמסרו

שהסורים רוצים לדעת אם ניתן להם את החלק שלנו. בזה לא היתה בעיה.

אלוף א. יריב: אני שכחתי להזכיר זאת.

אנא

רה"מ ג.מאיר:

אמרנו במפורש, ששתי הצפיות אלה יימסרו לאו"ם שלא על-מנת למסור אותן לסורים, אלא לאו"ם לשמירתו.

השר מ. דיין:

ביחס לסורים אני חושש, שמה שהם מתכוונים אינו ברור, כי העלו פתאום את ענין 22 באוקטובר. הם לא הכירו בהפסקת-האש, בחאריך 22 באוקטובר, ויתכן שגם החרמון שלנו, שהיה בידיהם באותו הזמן, כלול בדרישה שלהם. בחוץ כל הקומפקט של דבריהם - הם דרשו להכיר גם בסטטוס של שש פתח" בתור אנשי-צבא.

רה"מ ג.מאיר:

זה לא נמסר.

השר מ. דיין:

הם אמרו שישאל תמלא כל התחייבות אמנת ג'נבה, בעיקר פרוטוקול מספר 4, שם נאמר שכל לוחמי החופש זכאים לזה ועכשיו הם אמרו בדיבור שלהם בפירוש, שזו הכוונה.

עם הסורים יש שתי נקודות: 1. אם נגיע לקרקעית הדרישות שלהם, אולי ייסוגו מזה, אבל כוונתם לשני החרמונים - גם לשלנו, והם מתכוונים, כאשר אומרים הם להגשים אמנת ג'נבה, שנבטיח לא פחות ולא יותר - שנכיר באנשי פתח" וצעיקה, שגם הם קרבנות מלחמה.

רה"מ ג.מאיר:

כאשר טיסקו אמר לנו מה שהם רוצים - הוא לא הזכיר זאת, אלא בעיקר דיבר על החזרת האזרחים ושני המוצבים.

אלוף א. יריב:

גם המוצב שלנו.

השר ח. בר-לב:

זה הגיע דרך או"ם?

השר מ. דיין:

הם נאמו נאום פומבי. סגן שר החוץ שלהם + "ספאלד איס אאוט". הכוונה שישראל תגשים כל אמנות ג'נבה ובעיקר פרוטוקול מספר 4. שאלו מה הוא ואחר-כך

גם אצלנו פתחו בזה, שיכירו באנשי פתח"ע.

רה"מ ג.מאיר:

זה לא מה שמסרו לנו.

השר מ. דיין:

ביחס לקו של 22 באוקטובר, אחרי כן לקחנו מהם גם את החרמון שלנו.

אלוף א. יריב:

בחרמון סיימנו את כל המלחמות עד ה-22 באוקטובר.

השר מ. דיין:

הסורים לא הסכימו להפסקת האש ב-22 באוקטובר. אנחנו לקחנו את כל

המקומות האלה לפני שהסכימו להפסקת-אש.

רה"מ ג.מאיר:

האם זה רשום באיזה מקום?

השר מ. דיין:

אם יתברר שאני טועה - אשמח.

ר"א ד. אלעזר:

אתה טועה; אני בטוח בכך.

השר מ. דיין:

אני שמח.

ר"א ד. אלעזר:

כאשר קיסינג'ר היה כאן - היה זה ב-22 באוקטובר. זה היה אחרי שכבשנו את

החרמון שלנו ורצינו לעשות את הפעולה בפורס פואד.

השר מ. דיין:

אני עדיין אינני שמח כל כך. היות ועשינו אצט"ב-זמנית את שני החרמונים,

אני חושב שכוונתם בו-זמנית, כאשר הם אומרים מה שנלקח.

ביחס לשבויים הם אמרו באחד הנאומים: יכול להיות שיסתפקו בפחות.

אינפורמציה אחת להבנת מספר המכוניות. ידיעה ראשונה על מאה וארבעים מכוניות

היתה מהאזנה של אלה-ש אלי, שאמר שהם מודיעים שמכוניות מעופות וכאשר הגיעו - היו 124.

הם היו בשטח - לאורך הדרך ולא ידענו כמה, אלא כאשר נכנסו. חרופות היו רק 11 מכוניות בעיר

סואץ, שאותן צרפנו. לכן, יש עתה 124 מכוניות פלוס 11 ויחד זה 135 מכוניות, אם נכלול את

העיר סואץ בחישוב הזה. אתמול הם אמרו שיש להם עוד 50 מכוניות, העומדות מוכנות וזה בהתאם

למה שסוכם בסמכות גבוהה. אמרו להם, שלא ידוע על כך והם לא הגיעו. רק היום גמרו לפרוק

שיירה ראשונה של 124 המכוניות. אם רוצים לתת להם עוד - יש להם עוד, ואם לא - אזי השיירה

55 פתיקה היום.

רה"מ ג. מאיר:

קיסנינגאר אמר: מדוע הסכמתם למאה מכוניות? יכולתם להסכים לעשרים או

עשרים וחמש...

השר מ. דיין:

לא פורקו יותר מאשר עשרים וחמש ביום בממוצע.

אעבור לאינפורמציה שניה - ענין הפצועים. אם היא משמעותית, היא מאד שלילית

מבחינת האינדיקציה שלי;

בשתי הישיבות האחרונות הם נדנדו בעיקר בענין סואץ, שמוכרחים לתת להם

מזון וכו'. וסוכם על הצעה, אבל הם אמרו, שעליהם לתת עליה תשובה. ההצעה הייתה שיהיו

שבע מכוניות ליום, שתיקחנה אתן דלק ותרופות. ההצעה הייתה שבשביל העיר סואץ נותנים שבע משאיות

ליום, פלוס מים לאוכלוסיה ומוציאים משם שלוש-מאות פצועים, קשה, שאינם אנשי-צבא, ולא שבויים.

ועל כן - זה לא במסגרת תן וקח. אבל מוציאים אותם. תמורת זאת - או במסגרת זו הם נותנים לנו

אחרי שמימם כל שבוינו, עם רשומה לצלב האדום לבקר אצלם והילופי-כל השבויים הפצועים.

כלומר - 44 פצועים שלנו שנמצאים בקאהיר, שיעברו הנה וארבע מאות פצועים שלהם או למעלה

מזה - יעברו מכאן לקאהיר. כלומר - זה מין פאקאג' - דיל כזה, של ארבע מאות לעומת ארבעים וחמשה,

אבל זה כולל כל השבויים הפצועים ויהיו שמות של כל השבויים וביקורים של אנשי הצלב האדום אצלם,

וכל זה מבחינת השבויים - אינו ג'סטה. מה שהיה נדמה לי - שזה מקל עליהם ~~לצא~~ ~~לצא~~ ~~לצא~~

להחזיר שבויים - זה תלוי בהסכמה. אבל לתת רשימות של שבוינו ולאפשר ביקור אנשי הצלב האדום,

ולהחזיר פצועים - כל זה חייבים לעשות לפי אמנת-ג'נבה. כל מי שרוצה להגשים את אמנת-ג'נבה, צריך

לעשות זאת. לזאת אנו נותנים דברים, שאינם כתובים באמנת-ג'נבה - אוכל ומים.

הם אמרו שפגישתם הבאה תהיה ב-6 בחודש, מחרתיים. ואז יתנו תשובה, אם הם מסכימים

או לאו לפאקאג' - דיל.

היום הם שלחו מברק, שהם לא מסכימים, שלא יתנו תשפת שבויים, שלא בהדרגה;

זה ענין פוליטי ואת השמות והביקורים יתנו כאשר ימצאו לנכון. הם רוצים שייפנו מסואץ את כל

הפצועים ולא רק את שלוש מאות אלה שדבר עליהם, ואם איננו רוצים - לא צריך. הם יחיו בסואץ

כפי שהיא עתה. זהו זה.

רה"מ ג. מאיר: הם מתחרטים גם על הפצועים?

השר מ. דיין: על הכל.

אלוף א. יריב: ישנה כאן השיחה בין נציג הצלב האדום והגנרל שלהם שם. (קורא את השיחה

כלשונה).

רה"מ ג. מאיר: לפי דברי קיסנינגר - שד החוץ שלהם אמר להם, כי סוף-סוף יש להם שבעת אלפים

שבויים בישראל. על כך השיב לו: הם יכולים לשמור אותם. אנו "אובר פופולישנד

אני האו"ם..."

השר מ. דיין: הם אומרים: בחל השומר לא מטפלים בהם? לא מאכילים אותם? לא קורה להם שם כל

דבר רע... מכל מקום - החשבה בנושא זה, שצריך היה לתת בפגישה סחר -

לא רצה לחכות אפילו לכך, ושלה מברק.

אם כן, זו האינפורמציה השניה שרציתי שחדעי עליה.

השר י. אלון: אולי זאת הכבדה מכוונת לפני ביקור קיסנינגר בקאהיר?

רה"מ ג. מאיר: לא, אך איני יודעה. הוא מדבר אצל ~~אצל~~ ~~אצל~~ ~~אצל~~ על חזרה ל-22

באוקטובר. מזה איני מסיקה שעקרון יעזור באיזה דבר, אלא רק יכביד. אמרתי לו,

שאיננו יכולים לשחק בזה. אם אנחנו מכירים בעקרון - אז פירוש הדבר שיאמרו לנו אחר-כך: נו,

חזרו כבר. לכן, תשאיר זאת למו"מ בין המצרים והישראלים. יש עתה פגישות, בחוץ המסגרת של

הפרדה הצבאות. אם ראית מברקו של נפתלי, הוא אומר ^{שאמר} ~~שדובר~~ ~~שדובר~~ ~~שדובר~~ איזה דבר בעטן הפרדת-

הצבאות, ודוברינין לא התפוצץ...

- השר מ. דיין: מה קרה עם הסורים, כאשר אמרנו שאנו מסכימים?
- אלוף א. יריב: מסרנו להם את זה סופית אחמול בלילה.
- רה"מ ג. מאיר: לא הכנסנו ענין החללים וממחמ"ד שואלים אם אנו מסכימים.
- השר י. אלון: מצב החללים חמור מבחינת איסוף שלדים.
- ר"א ד. אלעזר: אפשר לתת להם חללים.
- מר צ. זמיר: בשיחה בין המצרים, בינם לבין עצמם הם ציינו שני דברים:
1. ענין השבויים הוא אולי המנוף שיש בידיהם להשפיע על ישדאל, בהסדר המדיני הכללי.
2. אחד אמר לשני: איך נזכר ל לתת שבויים, כאשר יש ביניהם טייסים?
- (ארבעים טייסים).
- השר מ. דיין: יש ביניהם צוה-קרקע, ולא כולם טייסים.
- מר צ. זמיר: זו שיחה שהיחה בין שניהם. ישנם ארבעים טייסים ואיך אפשר לתת אותם, כי זה אומר - כוח-לחימה של ארבעים טייסים בחיל האויר הישראלי.
- השר מ. דיין: אולי צריך ללכת על ענין העיר סואץ, כי לא מדובר שם על החזרה, אלא על ביקור, רשימות והחזרה פצועים.
- רה"מ ג. מאיר: אמרנו שזה פאקאג'דיל והחזרת שבויים.
- השר מ. דיין: הם בכניסו ענין נפט ובלוקדה, אבל דובר על ארמיה שלישית ועל עשרים עד ששים מכוניות ואנו דברנו על שבע מכוניות שאחת מהן תרופות ואחת דלק ואחת - קמח וחשמל שהיות ולא מדובר כאן על החזרת שבויים, אלא על רשימה וביקורים, ואם אינם רוצים להחזיר טייסים - שלא יחזירו בינתיים וישבו שם, אבל שיוכל לבקר אותם.
- תשובה שלילית זו אינה כוללת החזרת שבויים, אלא את ההמשך, הם אומרים שזה ענין פוליטי וכו'.
- השר י. אלון: מה את רוצה להביא לממשלה?
- רה"מ ג. מאיר: אני רוצה שנסכם כאן מה אומרים לממשלה. אני מציעה ללכת לשום דבר יותר מכפי שאמרנו, וגם לא להתארת אנילעצמי, שנציע לתקן את הדבר, ותהיה החזרת שבויים כרשימת שבויים. מספיק אם הוא יאמר זאת.
- אמרנו: ארמיה, אוכל, מים, תרופות, וכל העסק עם סואץ - בבקשה.
- אבל אז - החזרת הפצועים ורשימת השבויים וביקור אצלם וכו'.
- השר מ. דיין: אפשר להיכנס עם הליקופטר לעיר סואץ ולהביא לשם קמח אוכל ופלסמה?
- ר"א ד. אלעזר: יש על כך ויכוח אצלנו. כחות הקרקע אמרו ששראו אחמול שלושה הליקופטרים. חיל האויר אמר, שאלה היו שלנו ולא שלהם.
- השר מ. דיין: האם יתכן שדרך הים הם חותרים בשקט ומגיעים לעיר בירה עם משוטטים, ומביאים תרופות ומים לעיר?
- השר ח. בר-לב: היו סיפורים ששאלו בעצמו נכנס לעיר, האם זה נכון?
- ר"א ד. אלעזר: זה לא נכון. לא היה על כך שום אימות.
- רה"מ ג. מאיר: שר החוץ המצרי אמר לקיסנינגר, שצפראה בעתון המונות שלי במערב התעלה, שזה צילום מזויף ושפעולם לא היתי שם. שאלתי איך הוא מסביר זאת, והוא אמר, שזה "רומנטיק". מדוע לא אמר לו שזה שקר?...
- ראש היה נוכח בשיחה ואמר: זה באמת צילום מזויף.
- השר י. אלון: היו שם טלביזיות חוץ, בביקורך מעבר לתעלה?
- רה"מ ג. מאיר: חס וחלילה! גרשתי גם את הטלביזיה שלנו משם.

מה שאנו צריכים להחליט, לפי הצעתי כרגע - להודיע לקיסטינגר שהממשלה עומדת על העיסקה הזאת ואנחנו מציעה שנחליט על מספר מצומצם של משאיות ולומר לקיסטינגר שידע, ושיאמר לסדאת, אם נקבל תשובה שלילית - בזה העניין נגמר.

ואז הוא יאמר: יכולתי לעשות מי יודע מה, אבל בתנאים כאלה - לא אוכל. לא צריך לתת לו את כל הלוקסוס והנוחיות, שאחר-כך יעלו עלינו. אבל אחרי זה - אני בהחלט בעד הפסקה מוחלטת ויהי-מה.

השר י. אלון: ביקשתי שאם לא יספיקו לסיים זאת היום - שימשיכו מחר. רה"מ ג.מאיר: קיוויתי שאולי זה יימשך עוד.

השר י. אלון: ביקשתי לא לתת תשובה שלילית למצרים אם יבאו עוד מכוניות. רה"מ ג.מאיר: מהחמשים? אני יכולה לעשות זאת עוד יוחתטוב ולומר לקיסטינגר, שזאת אינה

הקצבה חדשה, כי אמרתי לו, שאנשים שלנו אומרים שיש כמאה וארבעים או מאה וחמשים מכוניות. ואז במילא יש להם אח זה. אני מציעה, שאם יתברר שיש עוד חמשים מכוניות, דהם יכולים לקבל אותן; אחרי זה הכל עומד, באם סדאת אינו מסכים לתכנית הזאת. ותכנית זו אינה בעקרון, אלא התחלת הביצוע, בעיקר פה של עניין הפצועים, רשימות השבויים וכך הלאה.

השר י. אלון: אנחנו לא יודעים אם יש להם מכוניות. רה"מ ג.מאיר: הסיכום של ליל-שישי. או מוצאי-שבת, מה זה חשוב? אלוף א. יריב: חשוב שהוא ידע, ששום דבר לא זז אתם. רה"מ ג.מאיר: כאשר אומרים לו איזה דבר, הוא אומר: לזאת סדאת לא יכול להסכים. אז מה אפשר לעשות?...

השר מ. דיין: הוא רוצה שלא ישוחחו אתם על דיס-אנגייג'מנט? רה"מ ג.מאיר: הוא אומר: אם תיפגש עם הגנרל, תגיד לו את כל הדברים האלה, ואז - מה אגיד להם אני? לכן, תנו לי להביא זאת, כאילו אני הצגתי זאת...

אם אתה תגיד זאת - אז הוא יהיה מוכרח להוסיף על כך, ואנחנו לא נותנים לו אפשרות להוסיף, והוא אינו רוצה להוסיףמה שאיננו מרשים לו להוסיף. אז מה יהיה? אם בפני זה הוא עומד - אפשר לדחות זאת עד יום חמישי.

השר מ. דיין: אינני יודע אם לממשלה אפשר להביא רק את הדברים האלה, אבל עלינו לדון, באיזה פורום שתמצאי לנכון, בשיחה לטווח ארוך יותר, על כמה דברים.

נניח לרגע שהרושם שלנו אצל המצרים בעניין זה יתחפרו. לא אכפת להם השבויים שלהם, ויכול להיות שיש להם מספיק מים, גם לארמיה השלישית (ר"א ד. אלעזר: יש להם מים). רה"מ ג.מאיר: אמרתי לקיסטינגר, שיש לי הרגשה, שיש להם גם אוכל, וזה עניין פוליטי ולא הומאני.

השר מ. דיין: יכול להיות שמצאו דרך לספק לעצמם כל הדברים האלה. כי אלה חולות ובלילה אפשר לעבור דרכם או שיש להם מחסנים עם מזון, או שאין להם וסדאת אומר, שאם אין - אז אין. אבל הרושם הוא, שהם מוכנים לחיות ולהתפוצץ על עניין 22 באוקטובר, ונסיגה ולא לעשות אתנו שום עיסקה מסוג אלה שאנו מוכנים להן, הסכם כזה או אחר - לא על סואץ בנפרד ולא על שום דבר. ועלינו לשאול את עצמנו - מה הלאה; וקיסטינגר יהיה שם ויטע ליפאן ולסיין ותהיינה דועות או לא תהיינה דועות.

שמעתי ברדיו בצהרים, שהסורים הסבירו לעיראקים מדוע הם קבלו את הפסקת-האש,

והם הבינו זאת ואז - הם מחזירים את הכחות שלהם לסוריה.

היתה פגישה בין סדאה ואסאד עשיו, ויכול להיות, כאשר בענין הנפס הם

מחמירים את המצב, שהם מארגנים מחדש את השורות שלהם. איני מנסה ליצור חמונה שחורה, אלא

אני אומר את הדברים כפי שהם. אם הענין יתגלגל הלאה - זה יכול להגיע לכך.

יה"מ ג. מאיר: יוחר שחור מכפי שהיה בואשינגטון - כבר לא יכול להיות.

השר מ. דיין: לאן יתגלגל חוסיין, כאשר הענין ילך להם טוב? - ואז, הם יוציאו את הנשמה

ותהיה תכנית. הנקודה שאינה ברורה עד הסוף - זה ענין ההצעה של "דיסאנגייג'מנט" שלהם.

לו היינו מגיעים אתם להסכם, שמקבל על דעתנו, אז בחוץ הסכם הדיסאנגייג'מנט לא מענין הקו

של 22 באוקטובר, ולא הבלוקדה של הארמיה השלישית, אלא יש הערכות חדשה אחרת של הכחות, והדברים

האלה נבלעים בתוך זה. זו שאלה אחת.

אני חושב שצריך לבדוק זאת עד הסוף, אבל חשד שאם ארל"ה ילך וייפגש

- זה ענין אחר. אבל אם קיסינג'ר רוצה לדבר על זה בקאהיר, אזי דוחים את מועד הבירורים עד

אחרי שיצא משם.

מה שנשמע מקיסינג'ר מקאהיר, שהוא רוצה לפתור את ענין הנפס בשביל אירופה -

ואנו הרי רוצים לפתור את העסקים שלנו... איני יודע מי ישלם מה בעד מה, כלומר: אני חושב,

שבענין זה טוב יותר שאנו מבררים בדרג של קצינים שלנו ושלחם את הענין - מה הם מציעים

ואח ענין הדיסאנגייג'מנט". יחכן שהם לא יקבלו זאת, אבל צריך לברר את הענין.

יה"מ ג. מאיר: שמעתי שיש הצעה על שלושים ק"מ.

השר מ. דיין: הם לא נכנסו לזה הלאה.

יה"מ ג. מאיר: פאחמי הציע תכנית שלמה. איני יודעת אם היא ישנה כאן.

מר מ. גזית: ביקשתי להבריק אותה ולא הבריקו עדיין; בינתיים זה לא הגיע.

יה"מ ג. מאיר: מכאן לא שמעתם על זה?

מר צ. זמיר: אני יודע על תכנית של שלושים ק"מ, אבל איני יודע מהיכן;

יה"מ ג. מאיר: אתה זוכר את כל ההצעה בעל-פה?

אלוף א. יריב: את השלב הסופי, חזרה לגבול.

השר מ. דיין: אם כן, אני רוצה לומר: יכול להיות שלהחליט לדחות זאת - זה דבר אחד.

שאלה שניה אפשרית, שהם יפתחו באש ואז - מה אנו עושים. יש הצעה למטה ואני

בעדה. אבל ברור שזה דבר רציני וכבד, וצריך לקבל על כך אישור ולחשוב היטב מה קורה, אם הם

פותחים באש.

ישנה אפשרות תאורטית כזאת, שאנו פותחים באש. אנו אומרים שזה לא הולך

ופותחים באש. ואז, כרגע זה לא אטרקטיבי, ואם נותנים להם אוכל - מדוע מדברים על אש? יש להניח

אצל ^{שע} פח אחר ביקור קיסינג'ר, ודאי שלא נפתח באש.

יה"מ ג. מאיר: גם הם ודאי לא יפתחו באש עד אחרי שילך משם.

השר מ. דיין: אנחנו יכולים לדבר אז על שבויים ולתת אוכל ומכוניות, אבל מה יהיה אחר

ביקורו של קיסינג'ר שם? צריך לעשות בירור ושיחה בנושא זה לעצמנו. אולי זה

לא קשור בישיבת-הממשלה, אך זה צריך להעשות, כי ישנם הרהורים כבדים - מה התכלית של

המצאותנו בגדה המערבית, אם זה לא קרש-קפיצה לאיזו פעולה צבאית ולאיזו פעולה צבאית מאזאת,

כי כל חשש הוא תחת אש ארטילרית. מענין לנו להימצא שם אם יש איזו תכנית. אם לא - מה יש לשבט

מחקוע אני מבין שעלינו לומר להם, שאיננו רוצים לשמוע ולראות

ומוטב שיהיה סקנדל במישור המדיני ולא הפיסי. אם הם יבואו ויהיה צורך אחר-כך למנוע מהם חנועה - הקושי יהיה גדול יותר.

ישנו מחנה אחד שלהם, יחידה פיסית, שנמצאת לא רחוק מהעיר סואץ. היא עברה

דרך המחנות שלנו ולא נכנסה לעיר ובינתיים השתקעה באיזה מקום בשטח שליטתנו. זה היה לפני ההחלטה שמכניסים לשם מדינות שאינן מכירות בנו.

השאלה אם נותנים לכוח חירום לנוע בשטח שלנו ולהקים מחנות בשטח שלנו, ואם

יהיה לזווי או לא יהיה לזווי שלנו להם. השאלה איך מתייחסים אליהם. האם פוסלים אותם לחלוטין - כפי שמציע תקוע, ואז לא צריך לדבר על פרטים, ואומרים שהם שלא רוצים אותם. אם לא פוסלים אותם - צריך להחליט מה כן. אם או בלי קצין-ליווי, אם כן או לא מחנות ומחנה משקיפים כאן.

בשלב מסויים אמרו, שהם רוצים יחידה אירלנדים להביא דרך לוד. הם רוצים

לבוא מאירלנד ללוד, וא ר-כך אמרו שטעו ויעשו זאת דרך קאהיר.

השאלה ~~צמצום~~ מתעוררת בעיקר בעקבות המברק של תקוע, ביחס לכוח-חירום זה

- הרכבו ופרטנזיות לא לריב על דברים שנצטרך לוותר עליהם.

רה"מ ג. מאיר:

הוא אמר אחמול, שעלינו להעמיד חנאים. ~~והוא~~ ~~שלא~~ וודאי שאינם יכולים להיות

בשטח שלנו אנשים מהכוח, שבמדינות שאינן מכירות בנו. זה בשום פנים ואופן לא יכול להיות.

הוא אמר: האירים, הפינים (מ. גזית: והאוסטרים). אני מציעה שאולי אהה,

מוטקו- ואיש משרד החוץ שיוודע את החומר - העברו על זה ומחר בבוקר ניפגש ונראה מה בדיוק מציע תקוע.

השר מ. דיין:

וכן - מה רוצה סילסוו. צריך לדעת על מה לומר כן ועל מה לומר "לאו".

זה לא כל-כך פשוט. מה הפחד של תקוע? - באם לא ניחן להם להיכנס, וזה דבר

כמעט ודאי, ~~אאז~~ לא ואז צריך לחאם זאת עם האמריקאים. הוא אומר שהערבים עלולים ללכת עם זה

לעצרת או"מ ואמנם - זה בניגוד לנוהל, או אפילו החוקה - שהעצרת לא דנה בדברים שמועצת הבטחון

דנה בהם, אבל יש להם רוב והם יכולים להליט כל דבר, ואז הוא רואה שחורות, שהעצרת הוכל פעם

לומר שכוח האו"מ ממונה על כך שיזיזו אותנו לגבול 1967. אני חושבת שזאת אפשרות רחוקה, אבל אני

חושבת שאו"מ יכול לעשות הכל.

השר י. גלילי:

הם יכולים לקבל תפקיד כזה, ולא שיזיזו אותנו פיסית.

רה"מ ג. מאיר:

אני מודה ומתוודה, שלא שמתי לב לענין הזה. לא התעמקתי בזה.

מר מ. גזית:

ולדהיים אמר, שהוא ידאג לכך, שכאלה שיהיו ממדינות שאין לנו אתן יחסים

⊖ - לא יהיו ~~בצד~~ שלנו. זה צריך לחול גם על מין לוגיסטיקות סאלה.

לע-עחה ישנה ~~פולין~~, אינדונזיה וגאנה. לשלוש אלה אין לתת דריסת רגל

אצלנו.

מר צ. זמיר:

הם נותנים שרותי-קשר, - הקנדים והפולנים. הם אינם בבסיסים. הם נהגים,

ונותני שרותי קשר.

רה"מ ג. מאיר:

אני מבקשת שילמדו את הענין ומחר ניפגש ונראה מה זה.

מר צ. זמיר:

ישנה גם פנמה, שאתה יש לנו יחסים.

רה"מ ג. מאיר:

פנמה ופרו ואחרים - כן. אבל שלושת אלה - לא.

השר מ. דיין:

מלבד כוח או"מ - יש עוד כמה ענינים שבהם אנו מסכמים:

א. את הפגישה מחר - אנו דוחים; ב. נותנים לעוד כמה מכוניות להיכנס

לסואץ ולארמיה.

אלוף א. יריב: מליק מציע כן לקיים את הפגישה.

השר מ. דיין:

השאלה כזאת: יש לנו נושאים שדנים עליהם שם:

1. סואץ. הם מיהרו לומר, שהחשבה היא שלילית.

2. "דיסאנג'יב" מנט": קיסינג'ר אמר שנעזוב זאת לו. אילו רץ אלמא

לקראתנו במשהו - לא היו שולחים מראש תשובה כזאת.

לכן, צריך לומר להם שאין פגישה.

3. ביחס למכוניות. אם מדובר על ימים אחדים - הכוונה לחמשים מכוניות.

רה"מ ג. מאיר:

והחשבה לקיסינג'ר תהיה בנוסה זה. היות ואני אמרתי לו שיש צאצא אלמא

בנוסף למאה המכוניות שדובר בהן - חמשים או ארבעים נוספות - אלה ימשיכו

לנוע. וזה יספיק לו.

השר מ. דיין:

בסך הכל יהיו 184 מכוניות, בערך.

עד עתה עברו 124, ו-11-10 - לעיר.

רה"מ ג. מאיר:

צריך לומר לו שעברו כך וכך ויש עוד חמשים, וזה סוף-פסק.

השר י. אלון:

זה יימשך עד שבת - נכון?

תא"ל י. ליאור:

יכולים לפרוק זאת תוך יומיים.

השר מ. דיין:

אפשר לפרוק א זאת תוך שלושה ימים.

רה"מ ג. מאיר:

לנו דרושים שלושה ימים ואז נשמע ממנו. הוא ידע שיש חמשים וזה יכול

להימשך שלושה ימים, עד סוף יום חמישי ואז נשמע ממנו. אם יגיע לאיזה

דבר - נדע על כך ואל לא - אז לא.

השר מ. דיין:

אם הם יפתחו באש, וזה יכול לקרות - יש לנו הצעה - מה אנו עושים וזה לא דבר

קטן, אלא יסודי. צריך להביא זאת לאישור או דיון, ואולי לממשלה.

רה"מ ג. מאיר:

ודאי לממשלה.

השר מ. דיין:

זה דבר גדול מאד.

רה"מ ג. מאיר:

אתה רוצה הערב?

השר מ. דיין:

חלוי מתי יפתחו באש. אנו לא פותרים באש, לא יוזמים זאת.

רה"מ ג. מאיר:

איני מתארת לי שיפתחו באש כאשר קיסינג'ר שם.

לכן, אולי מחר בבוקר נראה מה העניין ואישי צורך - נקיים ישיבת-ממשלה

נוספת.

מה אנו עושים עם הכנסת: ביום ד', כאשר קיסינג'ר נמצא במצרים - תהיה כאן

ישיבת-כנסת. מה אני יכולה לומר ש, מי ידבר שם?

חשבתי לעשות אולי אזה דבר יוצא-דופן: לקחת את מנהיגי האופוזיציה, כולל

רימלט, רפאל, צדוק שיהיה במילא, האוזנר, ולתת להם את החומר אין שם סודות מרעישים. הם

יקראו את החומר ויהיה דיון מחר בועדת תו"ב. ואולי הם יסכימו שישיבת הכנסת תהיה ביום ב'.

השר י. אלון:

רק אם יסכימו. אחרת - לא צריך להפעיל נוהל כזה.

רה"מ ג. מאיר:

ודאי שהם מעוניינים בדיון.

השר י. אלון:

יכול להיות שלא יסכימו, כי בגין משא על גלי-השבויים והבחירות.

אני רוצה להעמיד אותם במידה מינילית של אחריות. יכול להיות שזה לא יעזור,

אבל אם הם לא ידחו - איני יודעת מה אומר ביום ד' בכנסת.

השר י. אלון: אם הם יסכימו לדחות, לא יהיה כל קושי. הברירה שעמדה בפנינו היתה - שהדיון

יהיה לפי יזמתם של שלושים חברים שיגישו חתימה, או ביזמה שלנו.

הודות ליזמה שלנו מעט-א-מעט את שלושים החתימות. דחינו זאת ליום ד', שהיה היום האחרון

שישעיהו יכול היה לדחות זאת ואם הם יגיעו לשקנה, שאפשר לדחות זאת לשבוע - לא יהיה על כך

כל ויכוח.

רה"מ ג. מאיר: אני רוצה לדעת לגופו של ענין - מה אני יכולה לומר ביום ד' באותה שעה, שבה יושב קיסנינגר עם סדאח?

השר י. אלון: ננטה קודם לדחות זאת.

רה"מ ג. מאיר: אם לא - אז מוטב שהסיבוקו דיון ואז אני אקום ואומר, שלא מוכרחים לדון בזה באותו היום, או שאעביר זאת לוועדת חו"ב, ^{או} שתקיים דיון ביום אחר. כי אם זה ייעשה על-פי הזמנת הממשלה - אני צריכה לקום ולפתוח דיון בכנסת. אני לא רוצה ליפות שום דבר, ולא לשקר ולומר דברים שאחר-כך יאמרו שהענין מתפוצץ שם מלל זה.

השר י. אלון: אם הם לא יפסימו לדחות את הדיון - תהיה להם זכות להציע הצעה לסדר-היום.

רה"מ ג. מאיר: ואז נגיד, שכל החומר היה בפני האופוזיציה. הם יודעים את הנימוקים לדחיית הדיון. הם לא שמו לב, ואני מבקשת שהענין יובא לוועדת חו"ב או שיהיה דיון. ואיני יודעת, לפי החוק, מהי זהבזכר להיות. זה לא מוכרח להתקיים מיד?
השר י. אלון: לא.

רה"מ ג. מאיר: בסדר. יכול להיות שבשבוע הבא נרצה בדיון.

השר י. אלון: הוא יכול לפתוח בנאום הסטורי ואז יהיה צורך להשיב לו - בנאום הסטורי, את או שר החוץ. אבל על זה צריך להחליט היום בממשלה. נחוץ לזה גם אישור פורמלי של הממשלה.

רה"מ ג. מאיר: איזה ימים ולילות היו לנו! נוסף לכל - הוא מחנהג כמו גפנזיסטיה נורא רגישה, ועושה "ברוגז" ... הוא מתפטר, הוא מעביר זאת לסיסקו, ופאום הוא אומר: אני צעביר זאת לסיסקו, שיבוא שר החוץ לנהל מו"מ עם סיסקו...
בא אליו סנטור ומציע לו שמוטב שיבוא שר החוץ, והוא אומר: נכון, שיבוא שר החוץ וינהל מו"מ עם סיסקו...

תא"ל י. ליאור: יכולה להיות אפשרות שביום ב', כאשר יהיה שם, ואז כול הוא להבריק עוד משהו ולבקש כל-מיני דברים.

רה"מ ג. מאיר: ודאי. ב-11 ללודש יהיה הדיווח של סיסקו. כאשר הוא יסע לסיין - סיסקו יבוא לבירות ואלינו.

השר י. אלון: אה מופיעה בפני ועדה חו"ב?

רה"מ ג. מאיר: אני מוכנה להופיע גם מחר בפני ועדה חו"ב.

השר מ. דיין: אם אין ברירה, אלא להשאיר את הנושא של הרעיונות שלנו לקיסנינגר, שידון

על כך בקאהיר, אז אין ברירה. אילו אפשר היה למצוא איזה דרך, שהוא לא ייפגע ובכל-זאת ארל"ה ייפגש עם הגנרל המצרי - כי אז נדע גם יוחר. יכול להיות שגם גנרל זה - מה שהוא אומר - זה לא שווה, כי כבר אמר שלא נשמעו לו... אבל יש לי לב כבד, בענין זה, שקיסנינגר מקבל בקאהיר ~~אילו~~ אילו נוסחאות, כי יחכן שאנו נמצאים בזמן כזה, שנוכל אנו בעצמנו לעשות משהו, שפה שמבחינתנו תהיה לנו איזו הערכות שנחליט אנו עליה.

רה"מ ג. מאיר: הם מתכוונים להשיג איזה דבר מקיסנינגר. הם אומרים, לשלמל: (ואני מתרגמת זאת לעצמי, כאשר הם התחרשו על הרשימות, ואמרו כך) "זה דבר פוליטי.

אמרת זאת לקיסנינגר. אתה יודע מה פירוש דבר פוליטי? אחת יושב כבר שבוע יום-יום עם שר החוץ שלהם. והנה, הם חושבים שיש דבר פוליטי. שר החוץ דיבר, קיסנינגר דיבר והוא בא אליהם והם צריכים להיות אדיוטים להציע לנו איזה טיפה שיכולה להחקבל על דעתנו. איני חושבת שיעשו זאת. היות ואינני מבטיחה לעצמי שום דבר טוב מביקור קיסנינגר שם, איני רוצה שיהיה לו קל לומר שעשינו כל מה שיכולנו כדי שלא יצליח. אינני חושבת שהם ילכו לקראתנו בדבר, שהוא, כאשר קיסנינגר נמצא אצלם.

השר מ. דיין:

כאשר אנו יושבים אחס, אנו יודעים אולי יותר מהגישה שלהם, מאשר כאשר הוא אומר לנו זאת.

רה"מ ג. מאיר:

נדע זאת ביום חמישי. איני בטוחה בכלל וממה שיודע קיסניגר מאתנו - לא בא בחשבון מה שהוא הציע באחת השיחות עם שמחה, ושאל גם אותנו, אם נסכים שהחילופין יהיו רק בדרום. כלומר - שהארמיה השניה תישאר במזרח ואנו עוברים ממזרחה בדרום והארמיה השלישית עוברת מערבה. "מזרח סוייבס" - או הכל או לא-כלום.

מר צ. זמיר:

אפשר להשתגע עם הארמיה השלישית הזאת... אמרתי לו: אולי שכחת איך היא הגיעה למה שהגיע, ומי התחיל בכלל במלחמה? הוא אמר: את מדברת על צדק!! מובן שהם התחילו. ולא היה אכפת לי לולא השארתם סימן מהארמיה הזאת. כמו שהסורים ישיבו חשובה חיובית לאמריקאים בענין הקמת צינור למגע. היה שם סגן שר החוץ, בואשינגטון, ואמר שידווח הכיחה ויתן חשובה. והסורים, קרוב לודאי, יתנו תשובה חיובית, על ההצעה להקים צינור למגע.

רה"מ ג. מאיר:

כנראה שהם תולים הרבה תקוות בקיסניגר. ואחת הסיבות לכך - שהוא יהודי... הם לא בטוחים שאם המעצמות לא יקיימו כל הסכם שחלט עליו - שאמנם יתקיים, והמודל של הם הוא של שנת 1956. לכן - מה ששיוסכס - יוסכס, אבל את הכיצוע יטילו על המעצמות והיהודים - אם ישארו רק אתם, הריקם יסדרו אותם ולכן, הם יעשו מאמץ גדול מאד ללכת עם ארה"ב יחד.

רה"מ ג. מאיר:

וזו הגחייכות נשיאוחית, שהארמיה השלישית - לא יתנו לנו להחט אותה. והם מלווים זאת ברמזים מאד לא-נעימים.

השר י. אלון:

אני רוצה לומר כבר משהו גם על הישיבה עם שלזינגר: קודם-כל, גם הוא יהודי. יש לו אם יהודיה ויש לו אח יהודי בואשינגטון ואומרים אפילו, שהיא שואלת כל הזמן אנשים שלנו, או שהאח שואל אם הוא מתנהג בסדר אהנו...

רה"מ ג. מאיר:

נכון שאשתו גויה והוא יומטריון, והילדים ודאי גויים, אבל יש לו אמא יהודיה ומה הוא יכול לעשות... הוא היה ראש הסי.א.א. בזמנו. לפני כן - איני יודעת מה עשה.

אלוף א. יריב:

לפני כן היה בועדת האנרגיה האטומית. לפני כן היה בבית הלבן.

מר צ. זמיר:

הוא היה שם עם סגנו, שקיסניגר אומר שהוא אנטישמי-מובהק, ואחרים אומרים שאולי כן ואולי לא. על כל פנים - הוא אנטי דטאנט... והגנרל, שהוא ראש-המטות - מורר, וארל"ה נחן לו אח החפריט שלנו.

אלוף א. יריב:

רק את המנות העיקריות. והוא שמע וענה שלושה דברים: א. אין להם הכל. רוב הדברים - אין להם

רה"מ ג. מאיר:

בסטוק והחל לספר מה הם היו צריכים לעשות כדי לתת מה שהם נותנים לנו, ושהיה עליהם להוציא זאת מהיחידות.

אלוף א. יריב:

גם ג'קסון דיבר על כך בפלביזיה אחמול, שלאור ההצלחה של הדטאנט, ומה שעלולים הרוסים לעשות ועושים - צריך ללכת לקונגרס ולבקש הלוואה מספיר, להצטיידות מתדש...

רה"מ ג. מאיר:

א. אין להם; ב. צריך לעצמם לעזור להם בקונגרס, להשיג עוד כסף לייצור;

ג. יש "ניישונל פוליסיי".

בקשר ל"פוליסיי" - איך היה אומר הרצפלד: "מיג'ר פוליסיי" - זה הכביש לרמת הכובש - אם יהיה או לא יהיה...

5.11.73 ח"א.

רה"מ ג. מאיר:

הם הודו לנו על שני דברים - על זה שאנו מספרים להם על כל השלל שיש לנו. הם

שמחים על כך מאד.

ב. העשרים וחמשה מהם שנמצאים כאן (המשלחת האמריקאית) מדווחים,

שמקבלים אותם יפה מאד ומשוחחים אתם זפה מאד והכל טוב ויפה. אגאא

אלוף א. יריב: שלזינגר שאמר: לולא היה סיני בידיכם - היתה לכם התראה.

הוא ביטל את המודיעין שלנו...

רה"מ ג. מאיר: הוא התכוון לומר שלא ידענו על כך, כי המרחק היה מדי גדול...

השר מ. דיין: אם לוותר על סיני - מה נעשה עם ההתראה?

רה"מ ג. מאיר: הם רצו לדעת ושנים מהסנטורים אגאא . . .

כל אחד מהם שאל אותו הדבר: האם אנו מהכוונים גם אי-פעם לבקש צבא, שעזור

לנו?

אמרתי לסטרנס: אני רוצה לומר לך: אם חלילה יבוא יום בו נבקש צבא אמריקאי

אמריקאי שיעזור לנו וננצח במלחמה - זה יהיה כשלוך.

ובכלל, הדיבור של קיסינג'ר: אתם מוכרחים לסמוך עלינו - מה טוב

בשבילכם. אני עושה למעשה אותו דבר שאתם עושים, אבל אני מוכרח לומר לכם זאת.

אמרתי לו: אבל למען השם, מותר לנו להחליט מה טוב בשבילנו? והסיכון -

על מי הוא מוטל? הוא אמר: לא, אני חושב שאתם צריכים לסמוך עלי.

השר מ. דיין: את מאמינה שלענין ערבות רוסית-אמריקאית - בגלל המהלכים הדוסיים ולא

האמריקאים - כוח "או"מ וכו' - שהרוסים גוררים אותם לדבר כזה, שיהיה לזה משמעות מעשית,

שהרוסים יכפו עליהם בתוך כל הדברים האלה, על פירוז וסח-או"מ, שזה אינו שווה כלום, אלא אם

הרוסים אומרים שאם הישראלים לא ימלאו זאת - אז אנו הרוסים נילאץ בכוח לכפות זאת ואז

יאמרו לאמריקה שבבקשה - גם הם יכנסו לזה. האם את חושבת שהולכים אנו למפנה כזה במזרח התיכון

ששתי המעצמות אומרות שהן ערבות ואז הם ישתמשו בכוח פיסי, אם משהו אגאא אגאא אגאא

ינפנף את כוח האו"מ?

רה"מ ג. מאיר: אינני חושבת שאמריקה מסוגלת לאשר אפילו משלחת של חייל אחד.

השר מ. דיין: אם כך, יש לסמוך על הערבות הרוסית.

רה"מ ג. מאיר: בפעם הראשונה, כאשר ברו"ניב היה באמריקה, לא הזכיר את ענין ווטרג'יט,

ולא הופיע דבר בנושא זה בצורה הכי דמוקרטית של חופש הדיבור שם, ומילה

אחת לא נמסרה בעהונות הרוסית בנושא זה עד עתה.

עתה, לפי הפתגם הרוסי "תכה אותו בחזה, כי יש לו לב חלש" - הם מרגישים

שלבו של ניכסון די חלש, ואז הם התחילו כותבים על ווטרג'יט ועל האימפיצ'מנט. ובשבילם הוא

פחות או יותר בר-מינן.

אלוף א. יריב: הם אומרים לערבים להתעקש, כי ניכסון חלש. אנו שומעים מהגנרל שלנו,

- אותם דברים.

השר מ. דיין: משקיפים רוסיים ישנם כבר בקאהיר.

רה"מ ג. מאיר: על זה הם כן מדברים על שלושים וחמשה איש.

השר מ. דיין: בשבילמה מקימים את כוח החירום? מה חפקידו? משקיפים הרי ישנם. האם זה

נוסף למשקיפים?

רה"מ ג. מאיר: זה היה לנו כבר.

השר מ. דיין: זה היה מיועד להחזקה מקומות שאנו פושטים - פינינו. הם הקימו כח זה בשארם

כדי למלא את המקום של הכוח שיצא משם.

השר י. אלוי: זה בא למנוע בניית מערים למקימות דג'ישים שאנחנו פינינו אונם.

השר מ. דיין:

זה היה בהסכמת המצרים. נאמר אמר שאינו יכול להעמיד חיילים מצרים, שי תנו לאניות ישראליות לעבור שם. ואז מצאו את הפאסנט הזה. זה לא בא כדי למנוע,

מהם, אלא להיפך.

רה"מ ג. מאיר:

זו היתה הצעת פירספון ועכשיו זו הצעה רוסייה ווראי הסכמה ערבית היחה לכך, והאמריקאים חלשים ולא העיזו להטיל על זה ואטו.

אלוף א. יריב:

אני חושב שזה סוכסוך בין קיסנינגר וביניהם.

השר מ. דיין:

נניח שמחשבתם כזאת, שיש שטח מפורז שיושבים בו כחות או"מ. אבל הרי להם

אין שום כוח לשמור על כל זה.

רה"מ ג. מאיר:

הם אמרו שישלחו 35 איש.

השר מ. דיין:

אבל כוח-הירום של שבעת אלפים איש אינו צבאי, ולחם יש ערבות שלא יגעו

בהם ולא יגרשו אותם בלי הסכמת שתי המעצמות. אם מקימים כוח של שבעת-אלפים

איש - צריך להיות לו תפקיד פונקציונלי שיהיה חציצה בין ישראל ומצרים. מה פירוש "אזראים"?

צריכים להיות להם ערבים, וזו בריה"מ וארה"ב. אם מישהו אומר להם שיסתלקו - בא האח הגדול

ואומר שיהערב.

רה"מ ג. מאיר:

מה הם עשו בקפריסין?

מר צ. זמיר:

יכול להיות יותר מזה. לכוח החירום הם נוחנים תפקיד לבצע החלטה שנתקבלה.

קפריסין הוא מופקד על אספקה מים לכפרים חורכיים. יש להם לצורך זה רכב

משוריין.

רה"מ ג. מאיר:

כל העסק הזה, לא למדפי אותו.

השר מ. דיין:

זה בא כדי לבצע כל מה ששני הצדדים הסכימו ביניהם.

אלוף א. יריב:

כוח החירום בא בשלב ראשון לפקח על תכניה מדינית לפתרון הסכסוך.

השר מ. דיין:

בעיה ראשונה אחת, שיהיו להם הליקופטרים והם יחובו מעלינו ויאמרו:

נראה אותכם יורים בנו... סלטיו אומר שהוא רוצה הליקופטרים. הם רוצים לראות

אם אנו מכינים החקפה, או לאו ואם יש או לא שנקים בשטח.

השר ת. בר-לב:

הוא לא חייב לקבל הסכמתנו מבחינת הנוהל?

השר מ. דיין:

לא. ברגע שהם קבלו מדיניות שאיננו מסכימים לה, הם אמרו: אם אינכם

מסכימים, אז אינכם מסכימים.

רה"מ ג. מאיר:

יכול להיות שנצטרך לבקש מאקצ'א מחקוץ לבוא ארצה ליום אחד, והוא יטכיל

אותנו.

השר פ. ספיר:

מה אמרו בענין באב אל פנדב?

רה"מ ג. מאיר:

קיסנינגר מוכן לוותר על זה. אנו אמרנו שזה מוכרח להיות חלק מהעסקה.

כמה פעמים רציתי להסביר לו מה חשיבות הדבר הזה בשבילנו. הוא אמר: תאמיני לי,

שאני יודע שטוב לכם לקבל נפש משם. הוא אמר: אחת מדברת על צדק ומה שנחוצך ואני מדבר על זוועות

שיהיו.

השר פ. ספיר:

האמריקאים לא ישלחו אף חייל אחד, אבל הם עלולים לשלוח כאשר יחשבו שאנו

עומדים בפני איזה כליון?

רה"מ ג. מאיר:

הם לא ישלחו. אבל מדובר על כוח זה. קיסנינגר התבשר שהרוסים שלחו שבעים

איש לכוח המשקיפים. הוא דרש מהם שיחזרו 35 והם החזירו. המשקיפים היו תמיד

אמריקאים, והוא מוכן לזה.

ישג: 20.35

פרטיכל סטנוגרפי
של התייעצות מדינית.
4.11.1973

נכחון מ"מ רה"מ י. אלון, השרים א. אבן, י. גלילי. מר א. מזרחי.
רשמה: מיתקה יפה.

מ"מ רה"מ י. אלון: הבוקר פנה אלי שר הבטחון בנושא רחר, ולא בנוגע
לנסיעתך וביקש את אישורי שיהיה מוסמך להודיע לסילסוואו, מפקד
כוח-החירום של או"מ שכיוון שבמדינות שהוכללו בכוח-החירום נמצאות מדינות, שאין
להן קשרים דיפלומטיים אתנו - הוא מודיע לך, בזה, שישראל לא תעמיד לרשות
כוח החרום שום מחקנים ושום אפשרות לפעול בשטחים המוחזקים על-ידינו.

השר א. אבן: מה ביקשו אנשי או"מ?

מ"מ רה"מ י. אלון: להקים בסיס באל-עריש והם רוצים מעבר חפשי לספורים וכו'.
אמרתי לו, שאני מתנגד שיחן להם תשובה עקרונית שלילית בהנמקה
כזאת. כי אין לי ספק שסילסוואו ידווח מיד למזכיר הכללי של או"מ על כך, ובלי שאת
שתאמנו זאת עם האמריקאים והוא יכול עוד לזמן לנו ישיבת מועה"ב, שבה תתקבל החלטה
בלי ורטו אמריקאי, שתהיה נגדנו.

אמרתי לו, שבאופן פרגמטי יסחופ אותם בעד האף:

זה שטח שיש בו מוקשים והתנאים אינם בשלים וכאן יש דרך
שלא נפתחה או נבדקה ועוד תרוצים פרגמטיים שונים, אבל לא לתת תשובה שלילית כוללת,
ולא חיובית כוללת, אלא להשיב בדחיות.

כאשר תחזור ראש-הממשלה וירצה להעלות זאת - שיעלה זאת. אני אציע

לה לא להחליט בעצמה. זה ענין בעל חשיבות מסדר-גודל המחייב דיון בישיבת-ממשלה.

השר א. אבן: האם יש הכרח לומר כן או לא באופן סיטוני? אולי יש דברים בהם
אפשר לומר "כן" ואחרת - "לא"?

מ"מ רה"מ י. אלון: במסגרת של "כן" - אתה יכול להגיד "לא" לגבי נקודות לא-נורות.
אבל במסגרת שלילית עקרונית - מיד אתה נכנס לעימות עם כוח-החירום
של או"מ, בשעה שאיני יודע איזה מצבים עברה גולדה. הכוונה לקיים בירורים נוספים
ולנסות באמצעים הדדיים לשכנע.

השר י. גלילי: זה אחר שבמועצת הבטחון אישרו בחיוב בענין כוח-החירום.

מ"מ רה"מ י. אלון: אבל חייכו זאת עם מדינות הקשורות קשרים דיפלומטיים עמישראל.
על כל פנים, רציחי שעוד שני שרים ידעו על כך, כאשר הבוקר
הייתי לבדי, כששמעתי את הענין.

השר א. אבן: חשבתי שכאשר גולדה שם, וכל הכירורים מתקיימים לרבות עם

שלזינגר, שישקטו הרוחות בשגרירות האמריקאית כאן. אבל ת כלבתי

לך אתמול, שהביעה המשלחת הזאת, העוסקת בענין ^{בדיקת הנשק} ועל השגרירות והנספח

שלה הוטל לנסות להשיג הלואה ^{של} על-מנת להכין זאת תוך 72 שעות. והצרה היא שהנספח

הזה התרוצץ פנה לדדו וקיבל רושם חיובי ומצ'רה קיבל רושם חיובי ודיבר עם פלד

(מפקד חיל האויר) והוא אמר אז: אם כן, תציעו אתם איזה דבר.

אמרתי שיש שם שר ומדוע לא להתייעץ ^{בפני} ולהעזר בכל האנלוגיות

והזרמים והסקר הזה, חשבתי שפתרת אותו כאמירה שאם דבר זה חשוב לנו, שלא יעלה על הדעת ששלזינגר לא דיבר עם ראש-הממשלה על כך.

מ"מ רה"מ י. אלון: לא טיפלתי בזה.

השר א. אבן: אני חושב שכל מה שאגיד לו, שהעמתי זאת אליך, ואל שר הבטחון -

ועד היום איני יודע היכן עומד דין, כי בישיבת הכנסת הואדיבר דברים רפסודיים על תוצאות של שיתוף פעולה אתם.

הם טוענים שם שבשנת 1972 יכולנו להגיע לכמה פיענוחים שישתפו

אוחנו בזה.

מ"מ רה"מ י. אלון: אגב, מכתבך לא הגיע לידי.

השר א. אבן: כתבתי זאת כאן ומסרתי זאת.

מ"מ רה"מ י. אלון: מעניין.

השר א. אבן: אם כן, אני נוסע ואמסור לו שאני נוסע ומסרתי זאת לעיון

לראש-הממשלה ושר הבטחון. מעניין מה הפיענוח שלהם על גוינט-

ורטיגיישנס, שיש מהלך סביר של בדיקה אקדמית, כלומר - ישנם מהלכים

אוטומטיים, שלא יצטרכו על כל פריט להתווכח.

מ"מ רה"מ י. אלון: איני מבין מדוע עושים בזה קשיים.

השר א. אבן: אנשינו עוסקים בזה. כאשר היו לנו דרישות באיזה עניין - לא היה

שום קושי.

מ"מ רה"מ י. אלון: עד עתה נתנו להם כל-מיני אמצעי-לחימה שגילינו.

טוב, אטפל בזה בהצלחה.

השר א. אבן: שלום-שלום.

ההתייעצות הסתיימה בשעה 20.45

השעה: 20.00

פרטיכל סטנוגרפי

של פגישה עם שר החוץ לקראת נסיעתו
לרומניה.

תל-אביב, 4.11.1973

נכחו: מ"מ רה"מ י. אלון, השרים. א. אבן, י. גלילי; אנשי משרד החוץ: יוחנן מרוז, ד"ר איגדור
דגן, אברהם קלדרון; מר שייקה דן, מר א. מזרחי, איתן בנצור.

רשמה: מיתקה יפה.

השר א. אבן: כל החזיון הזה הוא יוצא-דופן, כאשר השגריר טלפן ואמר, שהוא רוצה לראות
אותי בשעה 10 בלילה, למשך עשר דקות בביחי, חשבתי שהוא מביא איזה דבר-גזרה.

ואמנם, הוא פתח ואמר - כמה מופעל עליהם לחץ של ערבים וגורמים אחרים, ואחר-כך אמר, שכאשר
לוחצים עליהם - הם מכשיחים את עורפם. כי יש להם עפדד מדיניות עצמאית, המסתכמת בחורח
צ'אושסקו, המהבטאח בשמירת יחסים עם כל מדינה, ללא הבדל משטר חברתי ואמנה בינלאומית וקיום
קשרים דו-צדדיים על-יסוד תועלת הדדיה. אלה הם הדברים בכתב ובעל-פה. ועל כן, אנו מסרבים ללכת
בדרך זו.

והואיל ודובר על ביקור ^{רשמי} ~~אמריטני~~ לפני המלחמה, הם רוצים לקיים זאת
ודוקא השבוע, כאשר הם מבינים שאם לא עתה - אזי תחיה הדחייה ממושכת, כי מקובסקו יוצא למסעו
(גם לאזור זה) וודאי יקבל גם שרי-חוץ אחרים.

זה הרושם שהתקבל. הוא אמר שיהיה מובן לנו, שהם מקיימים מגעים כאלה
לפי תורת צ'אושסקו גם למדינות-ערב.

אמרתי לו ששוב שלא רק למדינות-ערב הוא נוסע ואמרתי שזה מובן וזו
זכותם, אבל כיצד הם עומדים לפעול? הוא אמר, שכמה מהם יהיו אצלנו וכמה מהם - בבירותיהם של
הערבים.

כאשר שאלתי את השאלה של גולדה, שאני מבין שזה ביקור בתחום היחסים
הדו-צדדיים, הוא אמר: לא, אחת הראשון. זה ביקור ראשון בשורת ביקורים, שיהיו בבירות, או באזור.
והשגריר נתכרך בעובדה של ראשונות זו.

מיותר להדגיש עד כמה הם מודעים (והשגריר ציין גם זאת) לעובדה שיש כאן
שחיה נגד הזרם. שעה שהמדינות הקרובות הבלתי-מזדהות מנתקות את יחסיהן אתנו, יש כאן הפגנה של
קיום קשרים. וכל שיוצא כהכרח מביקור כזה, שהם חייבים להשמיע דברים חיוביים ולא שליליים,
כפי שהארוח מחייב.

הוא אמר ש אנו מודעים לכל התוצאות וההתייחסות והתגובות" והם מוסרים
בגילוי-לב למצרים, שביקור זה יתקיים וגם עם מדינות-ערב הם מקיימים מגעים כאלה.
הדו-שיח המדיני עם רומניה מתנהל עד כה והיבב להתנהל גם עתיד לפי כמה
עקרונות: א. אין שום תקווה להביא אותם לידי הסכמה אתנו, בענין הגבולות, כלומר: מחוייבים
להסביר את עמדתנו על גבול ודאג ותיקוני-גבול וגבול במחון ואי-חזרה ל-4 ביולי 1967, אבל
מתוך ידיאה צלולה שהם לא יזדהו עם זה, אלא להיפך - הם יוסיפו לשנן חורתם בענין זה; המכסימום
שהשגנו אי-פעם היה בשיחות מסויימות של ראש-הממשלה עם מאורה, שהיה קשוח יותר ולפחות עם
מקובסקו, שאמרים שהחזרה לגבול - זה עקרון, אבל אם יש הסכמה לסטוח ממנו - גם זה דבר ידוע
ומקובל, אבל הם תמיד יהיו אדוקים מאד בהודעות שלהם בנושא זה.
נוסף על אי-הרצון להתרחק יותר מדי מברית-ורשה. עלינו לזכור שלרומניה יש

את עצמה חשובה. צ'אושקו רואה את עצמו משכין-שלום. אגב, הם מתכרכים בהישגים, בהישגי-הפשרה באזורים אחרים, - מפגש פקין וויאטנם. האמריקאים מודים, ושמעתי זאת מפי רוג'רס, שבהפגשה הראשונה של ניכסון עם הסינים - הרומנים בהחלט מלאו תפקיד. על-פי מקובסקו, היה מהלך ראשון לשלום, כאשר הוא נסע לפקין וטען שהיה לו חלק בפגישה זו ורוג'רס אמר, שזה נכון, אבל בענין ויאטנם הם מגזימים לגבי משקל תרומתם.

השר י. אלון: קיסינג'ר אמר, שהסמגזימים גם ביזמה שלהם לגבי סין.

השר א. אבן: אחרי החלטת העצרת בשנת 1947 כתבתי אגרות תודה לעשרים ג'נרלים נציגים, שכל אחד מהם הסכים לוודא את הצבעת הפיליפינים וליבריה וכו'. זה היה נכון, כי כל אחד מהם תרם משהו.

לצ'אושקו עצמו ישנה העדות של אלה שנפגשו אהו בעיקר גולדה, שישלו יתרון, שאינו מצפה שאיש שיחו יאמר הרבה. הוא מרצה אכס-קסדרלי, לא כל-כך גמיש, מטיף מסר ~~אנאצאצא~~ ותוכחה, ומאורר ומקובסקו - יש להם איזה סימן של רגש, בענין הישראלי, לפי הרזשם שלי, בעיקר מאורר, אם כי איני יודע מה מעמדו עכשיו שם. הוא אינו מחזק, כפי שאני מניח, לרגל השנים החולפות.

מה אנו נוחנים להם: הרגשה של תפקיד בסכסוכי-המוקד.

ב. ענין אמריקה. הם מאמנים ששם יש בוחנו להועיל ולהשיג משהו.

פעם הזדקקו לעזרתנו בענין בנקים ומוסדות ממשלתיים אחרים, וביקשו את ההמלצות שלנו. יתכן שעכשו הם יכולים להשיג הכל בלעדינו, אם כי קיים דבר שמעלה קצת את שיעור קומתנו בעיניהם. צ'אושקו יוצא בדצמבר לארה"ב לביקור רשמי ויכול להיות, שגם זה מסביר ~~א~~ לא את הרצון להשיג לעצמו את התדמית הזאת.

ישנו הסנטור מונדל ממיניסוטה, שתוך כדי הטיפול שלו בבריה"מ, ותיקון

ג'קסון, , כאשר שאלת העדיפות המסחריות מותנות בחרות הציאה מארצות אלה, והוא נתקל בבעיה

ושואל מדוע ברומניה אין כל כך הרבה יציאה עכשיו ומדוע איננו מפעילים את החוק גם עליהם,

- זה נתקבל כלפי רומניה אבל טעון אישור או איזון מדי שנה בשנה. בשיחה שלי עם מקובסקו אמרתי; שידנו לא שפכה את הדם הזה. כי זה במסגרת של הסכם מסויים ביננו. הם אינם מקיימים זאת, אמנם, אבל זאת נברר עכשיו. הם סבורים שאנו יכולים למשוך בחזרה או לשחרר את הלוויין הזה. יש כאן ענין של שטח רגיש, ואני מניח שערב צאתו - הדבר הזה חיי וקיים.

היחסים הבילטרליים הסתעפו מאד במשך שבע השנים האחרונות. היצוא שלהם

הוא ארבעים מיליון כשבתחילה הגיע לשנים וחצי מיליון במבד. לעומת רצונם לחלק את

המסחר שלהם חמשים-חמשים אחוז בין הקומיקון והמערב, זה דבר לא-מבוטל ואני מניח, שזה יוחר מאשר הם מיצאים לערבים.

נושא נוסף זה צינור אילת אשקלון; אני מניח שהם רגישים מאד לענין באב-

אל-מנדב, כי אם כמות זו נשללת מהם - זה מוכרח להשפיע עליהם. אין להו כל תלות בערבים בנפש, אבל יש להם קצת תלות בנו. זו אולי ארץ יחידה, שאפשר לומר עליה דבר כזה מבחינתנו.

מר י. מרוז: למכלול הסובייטי-רומני: הרומנים פנו אלינו ~~אנאצאצא~~ בקשר להצטרפותם לכוח-

החירום. הם היו להוטים ממש להצטרף וביקשו מאתנו הגדרה ברורה לאמות-

המידה המקובלות עלינו. נודע להם מניו-יורק, שהסובייטים אינם מעוניינים כלל כך בשרות הרומנים בתוך הענין הזה.

השר א. אבן: ואז הם העדיפו את פולין.

~~אנאצאצאצאצאצאצא~~

מ"מ רה"מ י. אלון: האם נכון, שנוסף לזה שאינם נותנים ליהודי רומניה לעלות - הם החזירו רכבות של נוסעים יהודים מבריה"מ?

שייקה דן:

למען הדיוק - זה כך. אני רואה חשיבות לכך ששר החוץ יעלה שם שתי בעיות: 2. מעבר ברומניה ליהודי בריה"מ, בחלק של בסרביה.

יש גם להם ענין של גבולות, הדורשים פתרון.

2. הענין התחיל בכוחים והתפתח בחודשים האחרונים עד פרוץ הקרבות

ארץ ל-650 איש לחודש, וזה מעל עשרים אחוז מכלל העולים שעברו את רומניה.

מ"מ רה"מ י. אלון: לא החזירו אותם?

שייקה דן:

זה היה ביזמתם. איני יכול לומר שזה דבר שטיפלתי והצלחתו בו.

זה התחיל בכודים ויחידים ונתגלגל עד כדי כך, שגם למוסקווא

לא דיכים היו יהודים לנסוע כדי לקבל ויזה-מעבר רומנית. הם באו בלי ויזה. הרומנים לקחו מהם שני דולר בעד ויזה והענין היה מסתור. בדרך כלל היו סידורים טובים מאד - סידורי בטחון ואחסנה.

כאשר קרה מה שקרה עם קרייסקי, הם נדהמו והזעיקו אותי ואמרו

לי שב"ניו-יורק טיפס" וב"אובורור" הופיעו מאמרים שרומניה הולכת להיות

"אלטרנטיבה" לוינה. הם רגזו על כך שבעחונות ציטטו זאת; ניסיתי להסביר להם ולהרגיע אותם, אבל עם פרוץ הקרבות - הם הפסיקו זאת. ולשם הדיוק: מספיקה העובדה שחוזרים

18 איש מהגבול - כדי לחבל באלטרנטיבה זו. זה הדבר. שמונכ-עשר איש אלה הגיעו כעבור כמה ימים כעכרם סביב-סביב;

מתוך תקווה שכאן אין מקרופונים (במשרד ראש-הממשלה) - אוסיף

ואומר שעליה מארץ-העליה - זה לא פגע. אבל זה הביא להפסד של אלטרנטיבה זו. מה גם שכחודשיים האחרונים - זה פעל בצורה יפה ומסודרת.

ניסיתי לדבר אהם על זה וקיימתי שיחה עם שר, שבפי הרומנים נחשב

כמי שמכונה "תליין" קאשי במדינה". אבל זה איש שיש לו מה לומר, והוא אמרלי כך: חכה עד שיירגעו הרוחות.

הכוונה להפסקת הקרבות ואז - יראו מה אפשר לעשות. עד היום הם

מנחמים אותי בכל-מיני שדרים, שזה בדיון ויהיה בסדר ואני חושב, שאני האיש העשיר ביותר במדינת-ישראל בהסדרים והסכמים עם הרומנים, שאינם מתקיימים למעשה...

על כן, איני יודע מה יהיה גורל ההסדר הזה. אני מחשיב מאד

שנעשה זאת, אם כי בעליה זה לא פגע. כי היהודים באו בדרך אחרת. כמובן, יהודים

שכתבו באן לקרוביהם, וטעמו אח טעם הדרך הזאת, שבבוקר הם בכריה"מ ולפאדת וכערב נמצאים כבר בכוקרשט... זו נסיעה של שמונה שעות בלבד.

זה קסם להם מאד ויכולנו להשפיע על פל ה ביקורת הגבולות. זה הקל

מאד. אני מחשיב את מאד וחשוב להעלות זאת שוב בפניהם, כי יש סיכוי שזה יסתדר.

דבר נוסף: עליה המחיר. לא אכנס כאן לפרטים. חשובים שני דברים,

שאותם צריך לציין: א. דברתי עם שר החוץ, אבל משום-מה, היות והזכרת את הסנטור

... רציתי להוסיף שבביקורו בארץ לפני חודשיים נפגשנו אתו, והוא של מילא שליחות

לנו בביקור ברומניה, לפני שנה וחצי, ועלה אז על הפרק ענין המדינה המועדפת. והם - נפשם יצאה לדבר הזה.

אגב, מונדל שאל אותנו לפני עשרה ימים, ואמר ששפנת ספ ששגריר

רומניה מטריד אותו, האם הוא יכול להתחיל לעשות משהו בענין כואשינגטון. בינתיים

הוא אמר לשחגרד הרומני, שכל עוד אינו יודע שיוצאים יהודים במספרים גדולים -

לא יוכל לטפל בזה.

כלומר, לא נכללים הם בכל זה לפי שעה?

השר א. אבן:

שפ#פ#

שייקה דן:

לפי שעה - לא . אבל הסנטורים שביקרו שם, וכיניהם . .
אמרו לרומנים: חכו עד שייגמר ענין ה' ג' קסון, בנושא יהודי
בריה"מ, ואחר-כך נעלה את הדבר הזה.
ועתה בא השגריר הרומני כואשינגטון וטוען, שזה נסחב בלי-סוף
ועל כן - אולי כדאי שיעלו זאת.
אני מוכן לנחש שאפילו אהך ידבר על כך. הם לא נותנים בענין זה
מנוחה.

מצב העליה כרגע כזה, שלא רק שהם לא מקיימים את מה שסוכס אתם;
לא אני ולא ספיר חשבנו, שמה שסוכס אתנו יקויים לפחות מבחינת הזמן. אני הייתי
אפיקורסי ואמרתי, שמה שהם מסכמים על שלוש שנים - יש להוסיף לזה עוד שלוש שנים,
אבל כל מה שהם נחננו לנו בשנת 1973, עד היום הזה - זה כדיוק 2800 יהודים...
וצריך להניח, כפי שהם מבטיחים, שאולי יגיעו בחדשים הבאים לארבעת אלפים. אני גם
בזה איני מאמין...
על כן, לא רק שלא קיימו מה שהבטיחו, אלא שזה בכלל טפטוף קל,
שבלשוננו אי-אפשר לקרוא לזה עליה. אם כי אין לזלזל גם ב-2700 יהודים,
המגיעים מרומניה.

לכן, צריך לדבר אתם על כך.

היחה קצת עליה בחדש האחרון? השר א. אבן:

שייקה דן:
דוקא בחודש שעבר היה קצת יותר, אבל אי-אפשר לדעוק מהם - אף
פעם - דברים ברורים. כאשר הם מספרים לי סיפור - אני חושב על
דברים שאינם אומרים לי באותו הזמן...

על כל פנים, חשוב לדעת שהצטבה אצלם שורה שלמה של סיבות.
בכל פעם הם אומרים משהו... הסיבות די קשות.

א. אני מגיע למסקנה, שהעסק הזה של "לא להיפטר לגמרי מיהודים"
- זה דבר המדריך אותם והם חוששים מאד-מאד שמא ייפטרו לגמרי מיהודים בארצם...
ישנם שמונים אלף יהודים ברומניה ומעריכים ששלושים אלף מהם
הינם מקרים סוציאליים וחמשים אלף - פניהם לארץ והם יודעים זאת טוב מאד. אלא אלה
שיש להם קרובים והופנו בקשות מהארץ לעלייתם - תואמים את המסד הזה.
לשגרירות שלנו שם יש מגע עם היהודים שם ואנו יודעים מה
קורה בחוכם. כאשר הרומנים רוצים לדעת פרטים בקשר ליהודים - הם שואלים אותנו.
ואתה מרגיש זאת, שהעסק הזה של ה'ג', ינט ושל התיירות הגדולה שישנה עכשיו מהארץ
לרומניה, הלך וחזור (וכאשר רציתי לטוס לרומניה - אמרו לי שהמקום שאליו קשה ביותר
לשיג כרטיס טיסה הוא לרומניה) - הוא חי מאד. בחודש אחד היו בין שלושה עשר אלף
לארבעה עשר אלף כרטיסי טיסה בטיסות לרומניה וחזרה.

הם יודעים שכלי יהודים - יחס ר להם העסק הזה...

ידוע לנו שהשכבה של היהודים שישנה ברומניה (אם כי אסור לומר
כך על יהודים) ברובה היא הטובה ביותר מבחינתגיל ומקצוע. זו שכבה שבמשך שנים
ניצלו אותה וקשה להם עכשיו להשחרר מהם.

בחסברים - אני עשיר מאד כלפיהם, אבל כל זה אינו מתקבל על

דעתם. אני אומר שלעשרים מיליון נפש - לא צריכים לקבוע חמשים אלף איש. זה דבר שב
שיכול לקבוע בשבילם? - זו טענתי, שאינה מתקבלת על דעתם.

אני חושב שעליהם לדעת שישנו דבר אחד, שעליהם לקחתו בחשבון.

שייקה דן:

הלחץ של המשפחות בארץ, ומה שידוע לרומנים היטב לגבי מה שקורה בארצם בסביבת עניין יהודי בריה"מ, - זה יכול להגיע גם אליהם, וזה היה קורה לולא ניסינו פה ושם להחזיק זאת, כי לרומנים הם אינם שומעים, וזה חשוב שנדע: כאשר מדברתם אתם אישיות אמריקאית, בעיקר - יש להם תשובה שעושה רושם כביר: צ'אושסקו אמר אישית, למשלחת סנטורים שנחנו להם לדבר וריכיקוף נאם נאום גדול בבית כנסת והוא אמר ליהודים: לא ישאר איש מכס כאן, אם יש ברצוננו לעלות לישראל. למחרת אמר צ'אושסקו: מלחמת העולם השנייה נגמרה כשברומניה היו ארבע-מאות אלף יהודים. שלוש מאות אלף נמצאים אצלכם. מה אתם רוצים עוד ממני? לכן, צריך להסביר להם, שזה באמת עניין של איחוד-משפחות. אין היום מקרה אחד שאינו איחוד-משפחות. הם יודעים ואומרים שכל אחד שיוצא מכאן - זה שוב עניין של איחוד משפחות. אני מודה על האמת: לא הייתי בא אליהם בטענות אילו נתנו לנו אלף איש לחודש. עליה של 2700 איש עד עכשיו - אם יגעו לעוד חמש-מאות אוב יגיעו למספר של 3500 בשנת 1973, אחר כל ההבטחות - זה עניין חמור מאד, שצריך לעמוד עליו.

הייתי מייעץ לשר החוץ, מטעמי-נוחיות, של השיחה, - לא לנבוע אתם בשיחה בנושא ההסכמים הכספיים. הם פגג רבישם לזה ולא אוהבים כאשר מזכירים להם זאת. הם אוהבים את הכסף, אבל לא את האזכור. אבל צריך לעמוד על כך, שהשנה למדנו דבר, שידענו או ידעתי אותו מראש, אבל לא עד כדי כך: כאשר יש להם סיבה לא לתת יהודים - גם כסף לא ממלא כאן פונקציה. הם יכלו לקבל השנה הרבה מאד כסף, שברומניה אינו הולך עכשיו ברגל. אבל כאשר יש שיקול לא לעשות זאת - הם מוותרים על כסף.

אלה שתי הנקודות העיקריות.

השר א. אבן: אין בעיות בתחום שב אידחו המשפחות וכו'?

חשפ-א. "

מ"מ רה מי. אלון: אומר כמה דברים לסיכום: אני מחשיב את הביקור הזה מכמה בחינות: קודם-כל, טוב שאנו מקיימים מגע לפחות עם מדינה קומוניסטית אחת, ובדרג של שרי-חוץ, ואפילו במעמד של אורח רשמי. ש לדבר זה נודעת משמעות נוספת, גם בגלל בידודנו היהודי בזירה הבינלאומית. איבדנו את אפריקה; העולם הקומוניסטי עויין לנו. אירופה המערבית עומדת כפי שעומדת. על כן, במידה ויש חשיבות לקשרים דיפלומטיים, פוליטיים, כלכליים ואחרים - אני מאד מחשיב זאת. אני גם לא מוציא מכלל אפשרות, שהסעומדים בלחצים; האם מישהו מכס ראה את גולדמן? הוא מספר ששמע מפיהם שיש עליהם לחץ גדול עד כדי ניתוק היחסים אתנו.

ידוע לנו שם הרוסים לוחצים עליהם ואיני מוציא מכלל אפשרות, שגם הערבים. אבל לא אתקע לכם כף, שזה לא יקרה פעם. אילו הפגישה הזאת, או הביקור הזה היה נערך אך ורק כדי להפגין יחס, - גם אז הייתי מסתפק בזה. קל וחומר כאשר יש גם עניינים מעשיים, והעניין המעשי החשוב ביותר הוא הנושא שהעלה כאן שייקה דן.

יש יסוד לשיחה כזאת אתם. עובדה היא, בכל זאת, שבחודש אוקטובר עלו ארצה 4270 יהודים מברית-המועצות מרוסיה, אותה רוסיה העומדת מאחורי הערכים באחת המלחמות האכזריות שאנו לוחמים, מאז קום-המדינה. אפשר לומר שאשרות אלה ניתנו בספטמבר, אבל כימים הראשונים של

נובמבר, על-פי אשרות שניתנו ברוסיה באוקטובר, בחודש-המלחמה, אם הגיעו כבר שש מאות יהודים ואנו רק בערבו של 4 בנובמבר. מדוע צריכים הרומנים להיות קשוחים יותר מהרוסים בנושא העליה, הן לגבי יהודי-רומניה או לגבי זכות-המעבר של יהודי רוסיה שם?

אם אתה, אבן, תשים דגש גדול וחזק בנושא זה ותשיג הפשרה קלה, - אין ספק שזאת תהיה נסיעה משתלמת מבחינתה העיקרית.

השר א. אבן: לדעתי צריך לומר להם, שיש לנו חלק בזה, נאם יקבלו מעמד של ארץ-מועדפת - או לאו.

מ"מ רה"מ י. אלון: בזה אני סומך עליך. אבל יש בעיתוי הנסיעה גם קצת ביט-מזל: המעצמות נכנסו כמלוא משקלן לסכסוך המזרח-תיכוני. שר החוץ האמריקאי עומד לבקר בקאהיר בעוד יומיים.

ראש-הממשלה שדחתה שובה ביום, חוזרת רק מחר בצהריים.

ברור שהאפולומטיה סביב משבר המזרח-התיכון נמצאת בהילוך גבוה. אני בטוח, שהאמריקאים והרוסים אינם רוצים בגורם שלישי, שיתחיל לבחוש בקערה.

השר א. אבן: מסרנו לאמריקאים על כך. הם יעצו לנו להאחז בזה. אבל אני חושב, ששיקול זה יעזור לנו להתחזק, כאשר הם יאמרו, שנטיל עליהם משהו, ואז אני יכול לומר: מה יכול אני לעשות עכשיו, כאשר קיסינג'ר כאן וגולדה שם?

מ"מ רה"מ י. אלון: כאשר אמרנו, שמשום ראש-הממשלה דחתה בואה ביום ולא הספקת

לראותה, לא קבלת דו"ח ספיק מפורט. ועל כן - אתה במצב שנות לך

להימנע מלהטיל עליהם תפקיד אופרטיבי כלשהו. יתרה מזה: אפילו איננו בטוחים אם

צריך לתת להם נוסחאות, בין שהן לא קשוחות יותר או קשוחות פחות, לגבי הפתרון

הקבוע. אבל זו הזדמנות לנסות לגייס אותם לעניין שבו ייט, פצועים, כיבוד הפסקת-אש,

הסרת מצור מכאב אל מנדב, כאשר הם אחד מהצרכנים של הנפט שעובר דרך צינור-הנפט

שלנו. כלומר - להסתפק באותו תחום של עניינים, שאנו עוסקים בו כבר באופן חצי-פומבי:

הופעות ראש-הממשלה שלנו בעחונות באמריקה ובארץ ובכנסת, ובלי תזוזה בשלב זה; #

השלבים האחרים קובעים באופן אוטומטי גם בניגוד לרצוננו.

יש לברר עניין השבחים לסעיף ג' של החלטה 338, והאם יכולים היו

להביא בתמורה את הערבים למו"מ ישיר, - זה המכסימום שהם יכולים להביא. וכך יכול

אתה לומר להם, שאמריקה התחייבה שלא יהיה פתרון כפוי, וזה מחייב גם את הרוסים. אבל

עליך לצמצם כהחלט את התפקיד הרומני לינימוס הסברתי. אולי הם מבינים זאת

בעצמם, ורוצים לגרום לקצת חנועה מעל המים, למען הרושם.

השר א. אבן: אם הם מזמינים אותי בתאריך זה לבקר אצלם - הרי עליהם לקבל את

מצב מחיר התאריך.

מ"מ רה"מ י. אלון: היה חשוב שלא ייווצר מצב, שאתה חייב להם תשובה בעניינים

אופרטיביים. הם יכולים לומר, שתחזור ותשמע את ראש-הממשלה ותודיע

להם. אבל בלי לפגוע בהם תעמיד אותם על מקומם הנכון, ולהזמין את שר החוץ שלהם

לביקור כאן - אדרכא, זה רצוי.

אבל אם תהיה תזוזה בעניין העליה של יהודי רומניה וזכות-

מעבר ליהודים מרוסיה, הרי בשבילם- זה בלבד - כדאי המאמץ.

השר א. אבן: אחרי ביקור גולדה - הייתה איזו תזוזה?

מ"מ רה"מ י. אלון: אינני זוכר.

מר א. קידרון: לא הייתה שום תזוזה.

מ"מ רה"מ ג. אלון: אני מציע לך תפילת-מעריב בבית הכנסת שם.

השר א. אבן: גילינו כאן את הרב הרומני וכאשר שמע שאני נוסע - נחפז לצאת לשם. הוא סידר כבר מכאן פגישות והיה מתואם אתי שם. אני חוזר משם ביום ד'. אני אנסה להשפיע עליהם לקצר את הביקור, כי ישנו מושב הכנסת ביום ב'. הם רוצים שאנשים יבואו אליהם ויחשמו מהמפעלים שלהם. אבל אחרי ביקור בבית חרושת אחד או שניים - אבקש לשחררני ביום ד' בבוקר, במידה ואוכל לארגן לי תחבורה חזרה הביתה.

הפגישה נסתיימה בשעה 20.30

א. כ. ר.

310 ס. א. ג.

במסגרת

סיכום בעקבות דיון מטה שקיים היום - 3.11. כפי שביקש להעבירן לידיעת
שר הבטחון.

1. הרמטכ"ל נגד כל הסכמה לתזוזה לקווי ה-22 באוק.
2. הרמטכ"ל רואה אפשרות לקיים המשך הספקה לארמיה 3, *אני מניח שיש* *התאמת משא ומתן.*
3. בחמורה להסדר ההספקה יוסר ההסגר הימי מעל מיצרי בב - אל - מנדב
ותבוצע החזרת שבויים
4. לדעת הרמטכ"ל, ורב פורום המטכ"ל, חידוש אש עשוי לשפר את מצבינו,
כתוצאה מכך שנתקוף את ארמיה 3, נצליח להשמיד את כלה או חלקה ונצור
ראש גשר נוסף ממזרח למערב התעלה.
5. לדעת האלוף שרון, במקרה של חידוש אש (שלדעתו היא רצויה מאד) עדיף
לפעול כנגד עורף ארמיה 2 במבמה לכתר אותה במקום לתקוף את הרמי 3.
6. לדעת ס' הרמטכ"ל - הפרדת הכוחות צריכה להיות המטרה העיקרית וזאת אף
במחיר של ויתור והסכמה לנוכחות מצרית מופבלת או סמליה בגדה המזרחית
של התעלה.

גנאלה בלזכי א. ד. ע"י יגנו

ב. 18/0

של,

3.11

[Signature]

מכאן

310 ס.א.א

יגאל

סיכום בעקבות דיון מטה שקוים היום - 3.11. כפי שביקש להעבירן לידיעת
שר הבטחון.

1. הרמטכ"ל נגד כל הסכמה לתזוזה לקווי ה-22 באוק.
2. הרמטכ"ל רואה אפשרות לקיים המשך הספקה לארמיה 3, *אני מניח שיש* ~~והמשא ומתן~~.
3. בתמורה להסדר ההספקה יוסר ההסגר הימי מעל מיצרי בב - אל - מנדב
והבוצע החזרת שבויים
4. לדעת הרמטכ"ל, ורב פורום המטכ"ל, חידוש אש עשוי לשפר את מצבינו,
כחוצאה מכך שנתקוף את ארמיה 3, נצליח להשמיד את כלה או חלקה ונצור
ראש גשר נוסף ממזרח למערב התעלה.
5. לדעת האלוף שרון, במקרה של חידוש אש (שלדעתו היא רצויה מאד) עדיף
לפעול כנגד עורף ארמיה 2 במגמה לכתר אותה במקום לחקוף את ארמיה 3.
6. לדעת ס"ר הרמטכ"ל - המרדת הכוחות צריכה להיות המטרה העיקרית וזאת אף
במחיר של ויתור והסכמה לנוכחות מצרית מופבלת או סמליית בגדה המזרחית
של התעלה.

גנאלם בלזכני אל ע"י יגאל

ב. 18/10

יגאל

3.11

דף מס. 1 מחוך 16
עוחק מס. 2 מחוך 4.

1300 יטצכ:

פרטיכ ל סטנוגרפי

של החייצות לקראת שיחתה המסכמת
של ראש-תצמשה עם מחקסינגר.
חל-אביב. 3.11.1973.

נכחו: מ"מ רה"מ י. אלון, השרים א. אבן, ח. בר-לב, י. גלילי, מ. דייק;

ר"א ד. אלעזר, מר צ. זמיר, תא"ל י. רביב, מר א. מזרחי, סא"ל א. בראון, סא"ל א. שלו,
מר איתן בנצור.

רשמה: מיחקה יפה.

מ"מ רה"מ י. אלון: צביקה - מה מספרים לך החברים שלך?

מר צ. זמיר: התמונה המצטיירת היא, שסוצנריו שסדאח מתאר לעצמו הוא של שנת 1956: הוא
רוצה שהמעצמות יבצעו את ההסכם. לגבי ההסכם אין לו ספקות. הוא יעשה
מאמץ ועושה גם עכשיו מאמץ למשוך את המעצמות לענין.
כפי שאתה רואה - גם האמריקאים נלהבים להיכנס לענין, דבר שמעורר דאגה

סובייטיה.

מ"מ רה"מ י. אלון: האם זו הערכה?

מר צ. זמיר: זה ידוע, כלומר: ההחלפה של פהמי, שהוא פפאסיאטאטא פרו-מערבי, שבא במקום
קודמו וכל החיוכים הללו - זה קצת לא נוח לרוסים. אבל עם זאת - ישנו
הסכם על 22 באוקטובר, שהוא רואה את עצמו בן-חורין לדאוג לקיומו. מבחינתו הוא רואה את עצמו
בן-חורין בכל שעה להפר את הפסקת-האש, אם צריך לקיים את ההסכם הזה. ובסך הכל - התמונה
הצבאית ידועה.

מ"מ רה"מ י. אלון: המורל גבוה במצרים?

מר צ. זמיר: אין בידי תמונה כללית, וזה תלוי על מי מדובר. מבחינת המורל הייתי אומר
שהזמן פועל לטובתנו, כי המורל אצלם נמצא בקו של ירידה. זה הרושם שלי, אף כי
יש על-כך ידיעות שונות.

הם חושבים שאצלנו המורל אינו טוב.

מ"מ רה"מ י. אלון: נפגשתי עם משפחות של שבויים ופצועים (משלחת שלהם) וכן של נעדרים.

הם הציגו עצמם כועד פעולה. ביניהם היו גם אנשים שאין להם בנים בצבא

- לא שבויים ולא נעדרים, אלא שהם "מתנדבו" לעזור למשפחות המודאגות.

נאמר לי שאחד מהם איש גח'ל והשני איש המערך. היתה אתם שיחה שחייבה

מצדי סבלנות וגם תקיפות. אם אינני טועה - הצלחנו לפרק את הועד הזה. דרשתי שהוא יתפרק, כי אם
לאו - יהיו חמשה-עשר כאלה. אמרתי לאנשים שאין להם ילדים ברשימות, שאיני יודע מה הם עושים כאן
אמרתי שהכתובת הקולקטיבית - לא תהיה להם, אלא לכל משפחה, שישלה בעיה - ישנה האפשרות לפנות
לקצין-העיר ושם מסופח אדם מיוחד, מטעם אכ"א, שתפקידו לעזור למשפחות ^{לנוודא} אצלם מה שניתן לוודא
על הקרובים שלהם.

הערתי להם, שככל שהרעש גדול יותר - הם מרעים את מצב הבנים, כי האויב

עומד על הרגישות שלנו בנושא וזה הופך להיות קלף שלהם בו יכוח.

כמה מהמשפחות קבלו זאת כטיעון משכנע. החל ביניהם ויכוח ונפרדתי מהם

ברוח טובה. הם אוכלים את עצמם, אבל ככל שניתן באוירה כזאת - נדמה לי שצבאתי אותם.

3.11.73 ה"א.

השר י. אלון

מאוחר יותר צלצל אלי אחד מהעסקנים שלהם ואמר לי, שאחר השיחה אתי הם מודיעים על ביטול ההפגנה שהיתה מיועדת ליום ב'. אם יעמדו בכך - יהיה זה רווח נקי.

אשא עבדור עתה לנושא שלשמו התכנסנו כאן:

קבלתי לפני שעה וחצי או שעתיים - דו"ח תמציתי מפי מוסקה גדח, שהיה כבר עייף עד מוות, בשעה 2.30 בבוקר, לפי שעונים.

ראש הממשלה שטח רק עתה לישון, כשהיא עייפה מאד, אחרי המאמץ הגדול.

הבעיות שאני מציג בפניכם, לבקשת ראש-הממשלה הן אלה: ביום ד' נוסע

קיסנינגר לקאהיר. משם הוא יפע לבקר בעוד כמה בירות ערביות ויגיע בסופו של דבר למיזרח החוץ.

הוא אומר לראש-הממשלה שלנו, בשיחתם אחת, שהיה רוצה להציע לקאהיר, מבלי

שיוכל לומר שממשלת ישראל או ראש-הממשלה התחייבה לכך, כלומר - הוא ישאיר זאת בידם כנסיון

לשכנע את ישראל לקבל את ההצעה, שאפרט מיד, דבר שנותן לו איזה מעמד במיקוח עם המצרים:

א. שישראל תקבל על עצמה נכונות עקרונית לשוב למה שקוראים קווי 22 באוקטובר

ואילו הקווים האמורפטיים יקבעו בשיחות בין הישראלים והמצרים. מכל-מקום, מה שהוא מוכן להתחייב,

שאר"ב בהצהרות, ובעמדות שלה תגיד, שלה לא ברור היכן היה הקו ב-22 באוקטובר, אין מי שמסוגל

באופן וד-צדדי להגיד היכן הוא היה. היא דבקם מחלסת מועצה הבטחון 339, והיכן הקו - זה

ייקבע על ידי הישראלים והמצרים. הוא מעריך שהמו"מ על נושא זה יימך זמן רב.

הוא חושב אפילו שזה יימך חדשים, ולא שבועות. הוא אמר שאולי גם שנה

ולמעלה מזה.

הוא אמר שגם בשיחה בין גולדה וניכסון השמיע ניכסון משאלה כזאה.

דבר שני שהוא מבקש מאתנו: הוא יתחייב להשפיע על ישראל, לנסות להשפיע

על ישראל שאנחנו נסכים לסידור קבע של אספקה לא-צבאית במיקוח או"מ בציר תנועה קבוע, בין קאהיר

לסואץ, כאשר הכביש או הציר נשאר בשליטתנו. כלומר - לא פרוזדור בינלאומי, או מצרי, אלא כביש

בשליטה צבאית אסטרטגית שלנו. אנו יכולים לשבת עליו או בצדדיו ולשלוח עליו, אבל שיירות

חיסונה עם אספקה לא-צבאית, באופן חפשי ואפשר ק גם לקבוע שתנועה משעה עד שעה מסויימת, רק

לאור היום. אבל הפיקוח על המטענים יהיה בידי או"מ ולא בידי ישראל.

בתמורה לשתי קונצפציות אלה או בד בבד עם שתי הצעות אלה, ישחררו

השכויים ויבוטל ההסגר על באב-אל-מנדב והשיט במפרץ סואץ.

הוא מודה, שגם בהצעה זו אינו רואה עדיין בטחון שהמצרים יקבלו אותה.

אולי היו מוכנים לקבל חלק מההצעות ובודאי לא יסכימו לתת את כל התמורה; א הוא מעלה, למשל, את

אפשרות, שהמצרים יאמרו שתמורת פתיחת דרכי-שיירות וכניסה למו"מ אחרי הצהרה עקרונית שלנו על

קביעה קו 22 באוקטובר, הם יתנו אשכנא אשכנא ושימה השבויים, אבל שבויים יוחזרו על בסיס הדדיות

כאשר יוסכם היכן וקו האמור, או שניסוג. כלומר: הוא סקפטי, אבל הוא חושב, שעליו לבוא עם הצעה,

שאינה מחייבת את ישראל כלפי מצרים, אבל הוא יכול לבוא אליהם מתוך הנחה, שישראל תקבל זאת

אם הוא ישיג הצעה מצריח.

הוא גם לא רוצה לנצל את המו"מ הזה כדי להוכיח למדינות הערביות-הפרו-

אמריקאיות, כמו סעודיה, בעיקר, שהנה, הם מוכנים לשמוע מישראל על תביעות רציניות ואפילו אם

פדאח אינו מקבל - לפחות להקל על הסגר הנפט היחסי שהסעודים והאחרים מחחילים להטיל, לא כל כך

על אמריקה, אלא על אירופה.

הוא מודאג בכלל, יותר מאירופה מאשר לגבי אמריקה. הוא מרגיש, שהם עלולים

להפסיק מדינות פרו-ערביות בעולם ובערי, ומפסידים את החזק האירופאית, בעיקר בגלל מחסור

היחסי בדלק.

3.10.73. ה"א.

מ"מ רה"מ י. אלון:

על כן, אני חושב שהצעה כזאת, גם אם תידחה בחלקה הגדול או כולה, על-ידי סדאת, נותנה לו קלף לגבי עמדה מספקי הנפט, לא להיות מלהבים מדי בענין ~~ש-הדף~~ הידוק-העניבה, כדי לא להביא לחץ אירופאי גדול, שישנו כבר כיום במידה רבה על ארה"ב מצד אירופה. כמו-כן, הוא מאמין שיוחר קל יהיה לו להשיג ויתורים מצריים בנושא השבויים מאשר בנושא ההסגר הימי.

אם זו הערכה שהוא שמע מפי פהמי, שנמצא אהו בקשר קבוע עם איני יודע. אנו יודעים שלפני השיחה עם ראש-הממשלה היתה לו שיחה ארוכה מאד עם פהמי, שנמשכה קרוב לשעתיים.

ראש-הממשלה אמרה לו, שבנוגע לשבויים - וההסגר הימי - "ייהרג ולא יעבור". היא אינה מוכנה להביא שום הצעה לממשלת-ישראל ולעם ישראל, שאינה נותנת פתרון מידי לשחי בעיזה אלה אינפירמציה לרקע: אני מספר מה שטלפנו לי ולא התרשמיות שלי: קיסינג'ר תאר לגולדה האורי-זוועות וביעוטים, על מה שהרחש בואשינגטון כאשר הנשיא צריך היה לקבל את החלטותיו הגדולות בענין האספקה הגדולה, ~~אצאצא~~ ובענין הכוננות הצבאית הגלובלית, ובעיות הפסקת-האש ומועצת הבטחון.

קיסינג'ר רואה לחובה לומר לראש-הממשלה שהואמודאג מאד מהתנהגות הרוסים, למשל: דוברינין שנהג תמיד לטלפן אליו ולעתים - כמה פעמים ביום, ולנסות לקיים מגע רצוף והידברות אהו - זה כמה ימים שחדל לצלצל ולהעזר בו, וכאשר יש לו הודעות מממשלת בריה מ לממשלת ארה"ב, הוא מעבור זאת במישרין לבית הלבן, ולא לקיסינג'ר.

ב. יש להם מידע, ואני מניח שמה שיש להם - יש גם לנו, שכבר רוכזו במזרח הים התיכון מאה אניות-מלחמה טוביטיות לסוגיהן השונים, כלומר: לא כולן אניות לוחמות וביניהן אספקה ותחזוקה וכיוצא בזה וידוע להם על עוצבת-נחתים שנמצאת צמודה להיל-הים הסובייטי בים התיכון.

הסובייטים מאד מחוסכלים, ומרוגזים על שמושכים אותם באף וכן את המצרים בענין הפסקת-האש, - הן בנושא הקווים של 22 באוקטובר, והן כתוצאה ממצבה של הארמיה השלישית המכותרה.

כאשר הוא רוצה לדעה מה כותבים הרוסים לאמריקה - הוא צריך לקבל את ההעתק מהנשיא ולא להיפק, כפי שהיה עד היום. בזה הוא רוצה לומר לנו, שבעצם הם מנסים להביע בפני הבית-הלבן אי-אמון בשר החוץ האמריקאי, שכאילו אינו צאלא מתעלה לאפיותו הגלובלית, הדו-צדדית ויזווי הרוסים ועל כן פונים הם ישירות לבית-הלבן, לבעל-הבית.

קיסינג'ר חושש שהשקט הנוכחי הוא שקט שלפני הסערה. הוא לא מוציא מכלל אפשרות, שדוקא כאשר הוא יהיה בחו"ל - היא תתחולל, (הסערה הזאת). וזאת, מתוך הנחה, שכאשר הוא אינו בואשינגטון - לא יהיה שם שר החוץ הגרול והנורא והעצום, המדרבן את הנשיא לקבל החלטות תקיפות ומדרבן לאספקה רצופה של ציוד לצהל.

סימן נוסף: העתונות הסובייטית התחילה לפרסם כתבות על פרשה ווטרגייט ועל האפשרות של האימפיצ'מנט, של נשיא ארה"ב, דבר שלא עשו אהו לפני כן מתוך מחווה של ידידות אישית לניכטון.

עד עתה, ממשיך קיסינג'ר לקיים מצב רגוע לדעהו, הודות למגע הרצוף שהוא מקיים עם שר החוץ המצרי שנמצא בארה"ב. הוא מקדיש לו, כפי שקיסינג'ר אומר, יום-יום כמקט שעתיים בממוצע. והוא אומר להם: תשכחו שהרוסים יכולים להביא לכם איזו שהיא תכלית ממשיה בענינים המדיאגים אהכם. הם יכולים לתת לכם נשק, ואנו ניתן לישראל נשק כמה שהיא צריכה, אבל את הפתרון יכולים אנו להביא לענין ולא הידידים הרוסים שלכם.

3.11.73 ת"א.

מ"מ רה"מ י. אלוך:

לפי הרגשתו - גם המצרים וגם הסורים תוהים על קנקנו: הם בוחנים באיזו מידה יוכלו להשיג תכלית. זה מה שהוא אומר לגולדה.

הוא חושש, שאם לא נקבל את ההצעות הללו - עלולת להתחולל (לפי הציטוט שציטט לי מוטק'ה) "זוועות נוספות"; אם הוא ייכשל במסעו במזרח התיכון - אין ספק שהרוסים ישחלללו וקיסרייב'ר מחאר לעצמו את אמצעי הגולדה מין סצנריו כזה:

השר א. אבן: מה פירוש "ייכשל"?

מ"מ רה"מ י. אלוך: לא יצליח לשכנע את הערבים ללכת למו"מ, לפי החלטה 338 של מועצת הבטחון, והערבים יגיעו למסקנה, שאין תקווה מהאמריקאים.

ואז, אין ספק שהרוסים ינקטו באמצעים והוא מחאר זאת כך: הסובייטים יפנו למועצת הבטחון ויתבעו החלטה חד-משמעית לגבי משמעות הקווים של 22 באוקטובר.

השר א. אבן: לקבוע - היכן?

מ"מ רה"מ י. אלוך: אצא ארה"ב קבעה והביעה עמדה חיובית לגבי 22 באוקטובר, ולא תוכל, לדעתו, להטיל ואסו על הצעה סובייטית כזאת והיא תתקבל פה-אחד. ואז,

הוא חושש, שהרוסים יתנדבו לבצע את ההחלטה מועצת הבטחון החדשה, לפחות בנושא אחד - האספקה לארמיה המכותרת, דהיינו: אולי יקבעו שיירח מסוקים גדולה, שיהיו צבועים בסימני האו"ם, וצבעיו (כפי שעשתה ארה"ב בקוראלה, כאשר בריה"מ לא היתה במועצת הבטחון במשך תקופה מסויימת). ויתכן שאלו את השירות האוויריות ויתכן שלא, ויתכן שיעשו זאת עם מטוסי קרב סובייטים בסמלי או"ם.

ההשתוללות של אירופה והיפאנים המודאגים מאד בנושא הנפט, תגיע לשיא, חברות הנפט האמריקאיות, שהן כוח לא-מבוטל בארה"ב, כבר ששתוללות ועוד תפעלנה לחץ נוסף, והוא אינו בטוח באיזו מידה יהיה לאל-ידו לשכנע את הנשיא או הנשיא יהיה מוכן להשכנע להגיע שוב להסלמה גלובלית עם הסובייטים, נוכח פעולה סובייטית, שאינה צבאית פ צרופה, שאין בה משום מחשפה על צה"ל או על ישראל, אלא רק ביצוע החלטה מועה"ב המתקבלת פה-אחד, בנושא אספקה לא-צבאית.

הביורוקרטיה (הכוונה לסטייט דיפרטמנט ולמשרד ההגנה) שבלאו הכי עושים לא מעט צרות, ינקטו בטנקציות שקטות, לא מוצהרות, ויניחו מכשולים על דרך האספקה, חוץ מציאת טוענות ותרוצים שונים.

לגבי ה"דיסאנגייג'מנט" (הפרדת הכחות) אמר קיסנינג'ר, שהרעיון הוא מצויין. במהדורה כזאת או אחרת - הוא אינו מציע לבזבז על זה זמן, כי הם לא יהיו מוכנים בשלב זה לדון על שום תזוזה, פרט לנסיגת-כחות צה"ל מקו 22 באוקטובר. הוא מאמין שאם יגיעו לשלב של מו"מ על שלום - אפשר יהיה להציג את ענין ה"דיסאנגייג'מנט" כצעד ראשון, על-מנת ליצור תנאים ואוירה למו"מ וגם מו"מ זה יקח זמן לא-קצר. ואילו הגענו למו"מ על שלום - הוא מעריך, שזה נושא לא של חודשים אלא שנים אצא והוא אינו רואה, לפי העמדות של שני הצדדים - כמעט כל קרן אור להבנה טריטוריאלית בינינו והערבים בשלב זה.

השר י. גלילי: התחלת מו"מ על שלום - זה ענין של שנים?

מ"מ רה"מ י. אלוך: משא ומתן לא יחחיל לפני שניכוג לקווי 22 באוקטובר. גם אם יפתח המשא ומתן - הוא חושב שיימשך שנים ואז יהיה צורך, כדי שזה יימשך שנים,

שהיה "דיסאנגייג'מנט" על-מנת לדאג לכך, שלפחות לא תהיינה התלקחויות מקריות, ש וחיכוכים, שיכבידו עליו.

לגבי אספקה: בסך הכל אומרם הם דבריסטובים, אבל מלוויים זאת בהערות, המעוררות דאגה בלב גולדה, למשל: שמים דגש מיוחד על ה"ריפלייסמנט", כלומר: פרמילוי המחסנים שרוקנו בכלחמה. לא ממהרים לדבר על תוספות, הגדלת הכמות מעבר למה שהיה בשיא, ערב-המלחמה.

3.11.73 ת"א.

מ"מ רה"מ י. אלון:

אחר-כך הם אומרים שהייצור הצבאי שלהם לא חזה מראש את המלחמה הזאת, ולא אגר מספיק מלאי או מצאי, לספק מלחמה דינמית כזאת. יש להם גם מעשה גדולה וגם מבטלים רבים, ואיך זה מתיישב? הוא אומר שהם יכולים אבל עובדה שהם משמיעים גם מנגינות-לוואי כאלה, כאשר מדובר על הרצון שלהם לסייע ולספק. מוסקה חושב, שאולי הם רוצים ללחוץ בזה עלינו, שלא נסמוך יותר מדי על אספקה בלתי-מוגבלת (וזה גם הרושם של גולדה).

לגבי סוריה: היתה לקיסי נגר פגישה עם סגן שר החוץ הסורי. הוא למד

מהסורי, שאם ישראל תסכים לשובם של כל האזרחים שנמשו את השטח החדש בגולן - שנכבש על-ידינו במלחמה זו, שנחזיר להם את הגופות של החללים (הם טוענים שלא החזרנו) וחמורת זאת יתנו לנו ~~אנא~~ ~~אלא~~ רשימה מלאה של כל השבויים שבידם.

אם נסכים לחזור בחרמון לקו שקדם למלחמת יום הכיפורים, כלומר - אם נוותר

על שני המוצבים החדשים ונסתפק בכתף-החרמון, - יחזירו לנו את השבויים.

ר"א ד. אלעזר: אבקש לחזור שוב על הענין הסורי:

פ"מ רה"מ י. אלון: הם מוכנים לתת ~~אנא~~ ~~אלא~~ רשימה מלאה של שבויינו ~~ש~~ באם נרשה לאזרחים

שנמשו את הכפרים בשטחים הכבושים לחזור לכפריהם, לקבל את הרכוש

ולעבד אדמותיהם.

אם נסכים להחזיר להם את המוצבים החדשים שלקחנו בחרמון ולחזור לקו שקדם

למלחמת יום הכיפורים בחרמון - יחזירו גם את השבויים.

וידאחי שוב אם הם מתכוונים לחרמון או לקו כולו, והוא אמר שמדובר על

החרמון.

לגולדה צפויה עוד מעט פגישה נוספת עם קיסינג'ר, ואז היא יוצאת, הערב

בשעה 9 לפי שעונם ותחזור הנה מחר אחר הצהריים.

היא רוצה שהצבא יהיה בהמונה, כלומר: שר הבטחון ~~ש~~ והרמטכ"ל, היושב

אחנו כאן. בעיקר מתכוונת היא לגבי הנושא של השיירות.

יש שחי אפשרויות. אני מוכן לשמוע מה אתם אומרים או לומר מה דעתי ודעת

גולדה, ושיהיה זה נושא נוסף לדיון.

אני אומר כך: מלחמת יזומה (אני מדבר על יזומה באמת, ולא על הסוואות

על-ידינו) - לא באה בחשבון. וזה לא בגלל המצרים ואפילו אני מתעלם מהבעיות הכרוכות באבדות

נוספות אצלנו, דבר שקשה לי להתעלם ממנו, אלא לקתים זה הכרה, אלא אני, שלא תמיד נקטתי קו

חדשני מוגזם לגבי הסובייטים, סבור שאנו מתקרבים לקו האדום לגבי ~~אנא~~ ~~אלא~~ התנגשות אתם.

התנגשות לא-דוקא צבאית מיידית, אלא התחככות רצינית, גם אם אני ממעיט במידה ניכרת ממה

שמחאר קיסינג'ר, שהוא ודאי מגזים קצת, כדי ~~לא~~ לרכך את עמדתנו.

לעומת זאת, אם הם יתקפו - אני אחיה בעד מכה רבה. כמובן, הלוי מהי והיכן

ובאיזו עוצמה. אבל אם למשל היה נוצר מצב, שבעקבות החלטת-התקפה גדולה בגזרה מסויימת נוכל

גם לכגוע קשות בארמיה השלישית - עקרונית אני הייתי חומך בזה, ומשאיר לעצמי את הזכות לדעתי

הסופית, כאשר אראה את המסיבות כפי שהן, כמו שכל שר אחר היה רוצה.

אמרתי מה לא ומה כן, ~~אנא~~ ~~אלא~~ ואומר עכשיו דבר נוסף.

לגבי השיירה: אני הייתי מוכן לתת לקיסינג'ר את הזכות להציע הצעה כזאת

למצרים בתנאים הבאים:

א. החזרת כל השבויים לאלתר, בד בבד עם הנהגת השיירות, בלי שינוי הסטטוס

הצבאי שלנו על הכביש.

ב. חסרה לאלתר של המצור הימי;

ג. החתיבות אמריקאית להטיל ואטו על החלטת מועצת הבטחון באם תוגש הצעה

3.11.73. ח"א.

מ"מ רה"מ י. אלון:

סובייטית כפי שמחוארת על ידי קיסניגר בעצמו, על-מנת לא לתת לבריה"מ מעמד יורדי של מבצע רצון מועה"ב.

די לנו בצרות שיש לנו אחם בלי שהיא באה בשם או מ, לפחות ליסול ממנה את הגיבוי המוסרי של או"מ.

לגבי 22 באוקטובר, פל (ואגב, כל הנאמר כאן זה אש ושרפה וחומר סודי ביותר. ויש לנו אמון מלא גם בכל הצוזרים שלנו, היושבים כאן). אצא אצא אצא - בעיני ענין ההסגר יותר חמור מענין השבויים. מבחינה אנושית - ענין השבויים כואב לכולנו ולמשפחות הנוגעות בדבר במיוחד. מבחינת אסטרטגיה ופוליטית - נושא המצור הימי חמור יותר. האפשרות להטיל מצור על מיצר-מים בינלאומי, באב-אל-מנדב, והתקדם שנוצר על-ידי כך - אלה דברים נוראים. זה הופך את כל הטיעון שלנו על שארם אצא אצא ל"נו-טאנס".

השר א. אבן: אפילו לאילת אין אז כל ערך.

הש"מ רה"מ י. אלון: אבל אני אומר את שני הדברים בנשימה אחת: החזרת כל השבויים מכל המלחמות - פצועים ולא-פצועים; פתיחה לאלתר של חוף השיט והצבת גורם בינלאומי, אפילו לא כוח-חירום, ולא אכפת לי שמשחתת אמריקאית תסחובב בשארם, ובמפרץ - ואני בטוח שאז לא יהיו בעיות מיוחדות והתחייבות אמריקאית לואטו על כל החלטה בנושא מועצת הבטחון, שיש בה משום היחר לסובייטים לפעול פעולה חד-צדדית.

לגבי נסיגה לקווי 22 באוקטובר, אני מתנגד. אני מציע שולדה לא תיחן לו שום תקווה שיש שנהיה מסוגלים לחזור מהקווים הנוכחיים, אלא במסגרת של דיס-אנגייג'מנט כללי, בגזרה כזאת או אחרת, ולא אכנס לגזרות, כי חזרה לקו הקודם - פירושה מלחמה ודאית ביזמה מצריח בשעה נוחה להם, כאשר איננו יודעים היכן עומדת אמריקה.

השר ח. בר-לב: אילו קווים קודמים?

הש"מ רה"מ י. אלון: מה שהיה באמת ב-22 באוקטובר. ובעצם פירוש הדבר - הסרת הכיתור מהארמיה השלישית.

בסעיף ראשון - אני תומך בתנאים האמורים.

סעיף ב' - איני תומך ואמנם ידידנו מוסקה גזית לא היה יכול לומר לי בדיוק מה היא סיכמה לעצמה, אבל נדמה לי שגם היא נוטה לענין השיירות. איני יכול לומר זאת בבטחון גמור, כמובן בתנאי של החזרת כל השבויים והסרת ההסגר הימי.

השר מ. דיין: אני מציע לומר לקיסניגר תשובה שלילית ולחיות מלי זה ולהיות מוכנים לכל הזוועות והנוראות. אינני אומר זאת בלגלוג, אלא אם זוועת - אז זוועות. אצא אצא כי המצב כזה: קשה להם לחיות במצב הנוכחי בגלל העיר סואץ לא פחות מאשר בגלל הארמיה השלישית.

השר י. אלון: כמה אנשים שנס שם?

השר מ. דיין: איני יודע. הם אומרים שיש להם שם עשרים אלף איש. אני חושב שזה מוגזם. אנו יודעים שהם נאנקים קשות בענין העיר סואץ. אני מעריך ואם אתבדה - אתבדה, שאת כל מה שיכול קיסניגר להשיג ב-5 בחודש בקאהיר, אחלל זה ויותר מזה אנחנו יכולים להשיג על-ידי העמדה שאנו נמצאים בה (עמדות פיסיות), עם גישה נוקשה למצרים, בלי קיסניגר וכלי נסיגה. וזה ויותר מזה - על-פני יסוד התרשמות יום-יומית שלי מהדברים שם.

בענין השבויים אני מחשיב מאד-מאד רשימה וביקור. ענין ההחזרה - אם כבר עתה יש אצלנו שש אלפים ומהם בעלי דרגות גבוהות הפעם, ורק ביום האחרון לקחנו ארבעה אלופים-משנה, שכבר דברו עליהם בפגישה אתנו - מה אתם, ושלקחנו אותם אחרי הפסקת-האש - והם כבר דואגים היכן הרביעה הזאת ושנחזיר אותם; ואז - בסופו של דבר בענין השבויים - הם חושבים שזה קלף שאפשר להוציא ממנו את הכל תמורתו. לכן, צריך לעשות כל מה שאפשר, אבל לגופו של דבר לרדת מהחשטריה.

3.11.73 ח"א.

השר מ. דיין:

מסירת רשמה וביקור של אנשי הצלב האדום, אחר-כך אפשר להיות בלב קל יותר בענין זה, כי בסופו של דבר נחליף ארבע-מאות או שלושה מאות שבויים שלנו בששת אלפים צבאיים שבויים שלהם, מהם בעלי דרגות. (שאלה: וענין הפצועים?) יש להם כאן ארבע מאות פצועים והם מנוולים נכונים ויודעים שאלה שנמצאים אצלנו - חיים חיי אושר, אבל אלה שיש להם בעיר סואץ - מוכרחים יום-יום לקבל חומר פלסטי בשיירה. יש דיווח של איש הצלב האדום שהיה שם ואמר, שהמצב נורא. אמרנו לו שלא מחן פלסטי ולא מים לפני הסדר ענין השבויים, קודם שיחננו ושימה של שבויינו וביקורי הצלב האדום אצלם. וכפי שאני מעריך את המצב, נכון או לא נכון - ~~אנחנו צריכים~~ - נוכל, בלי באב אל מנדב, להשיג את כל ההישגים שקיסנינגר ישיג או לא ישיג לבני השבויים ואם נחזיק הרמטית את העיר סואץ ולא נחיר שיירות האוכל והתרופות - נשיג את הדברים האלה אצל המצרים.

אם ניתן להם דרך והיא תהיה פעמיים - פעם על-ידי נסיגה ל-22 באוקטובר

ואם ניסוג שם לגבעה שאין לה משמעות - זה ענין אחר. אבל אם ניסוג מדרך עדביה וניתן להם אפילו רק את עדביה - אזי חוץ זמן ק די מוגבל - אין טעם לכל ישיבתנו בצד המערבי של התעלה. ומה יהיה אז? ומה יהיה מכל זה? אנו צריכים לשבת ולשמור על הפנים כביש, שאו"ם יעביר להם דרכו שיירות אוכל? וימרר את חיינו? לכן, אם לסגת מרצוננו - אפשר לעשות זאת בלי כל חשש הדברים האלה. לדעתי - יש סיכוי טוב, שהם יפוצצו את המצב הזה על-ידי פתיחה באש. הם חיים חיי-מרורים. אנו יכולים ~~לשבור~~ לעזור להם, אם נהיה נבונים. ואם נהיה פחות נבונים - הם יעשו זאת בעצמם ואנו הולכים עם מלית ויד על התנ"ך, שלפני 22 בחודש היה תאריך קודם. וכי מה קרה עם הפסקת האש - הרי הם הפרו זאת כאשר רצו בכך. מחר הם יכינו לנו שתי דביזיות ונצטרך לסגת כאשר יהיה נוח להם.

אני חושב שיש לנו סיכוי טוב לתת להם מכה מוחצת ולתת ביטוי צבאי

להיחננו בגדה המערבית.

על כן, בלי להאריך בדברים - עלינו לומר לגולדה, שתתן לו השובה שלילית, שאינה מיפה כחו לשום דבר כזה. כנראה שאין מה לנהל מו"מ עם קיסנינגר. הוא אינו יכול להגשים את מה שהבטיח בזמנו ביחס לחילופי-~~שבויים~~ שבויים. אילו אמר שצריך על-ידי מיקוח לעשות חילופי-שבויים - היינו אומרים מיד שאיננו מסכימים לזה. אפשר לומר, שהוא מציע ואפשר לומר שהתכוון לשובה ולא יכול להגשים. ~~אנחנו~~ אני מציע לא לתת לו בענין זה לנהל מו"מ בשום דבר. אנו נילחם, אם נצטרך להיכנע בגלל הרוסים והאמריקאים - ניכנע. יש לנו סיכוי טוב יותר לעשות את המו"מ בינינו והמצרים על-ידי העמדות שאנו מחזיקים בהן מאשר על-ידי קיסנינגר. ~~אנו~~ וישנה האפשרות של התחדשות האש על-יד פתיחה באש שלהם. אני חושש שממשלת ישראל לא תאשר פתיחה באש, אף על פי שאני ממליץ מאד, כפי שהדברים נראים לי, אבל אני רוצה לשמוע את גולדה בשובה. אבל אני מעריך שהמצרים יפתחו באש ואז יש לנו סיכוי, שהמצרים יפתחו באש עכשיו ולא צריך ללכת לשום דבר נוסף.

ביחס לענין הסורי: אני בעד הליכה למו"מ זה. יכול להיות שתוך כדי מו"מ

- אפשר יהיה להשיג יותר ואולי אפשר יהיה להשיג עמדות שאנו מפנים - ייכנסו אליהן אנשי או"ם

ולא הם. אבל אם אמנם הם מוכנים - על זה לא הייתי מאבד זמן, כי כל יום של חקירה - זה דבר נורא, ומדוע לחכות עם זה? אם הם ~~יפגשו~~ מוכנים, שנודיע שאנו מאפשרים לכל האזרחים לחזור בפיקוח אומ"ם ואז ישנה רשימת שבויים וביקור אנשי או"ם שם ובשלב שני - חילופי שבויים ייחד עם פינוי עמדות שלהם על החרמון.

מ"מ רה"מ י. אלון: על שלב ראשון הודענו שלוש שאנו מוכנים.

השר מ. דיין: אני מניח שחלק גדול מהתושבים הישראלים יחזרו. ישנם כאלה חמשה-עשר

אלה. אבל כאשר יחזרו ויראו מה קורה שם ויצטרכו להיכנס לאורי שמחוני בין

הרגלים - הם יאמרו תודה רבה וילכו... אבל אנו נגיד שזה ייעשה לפי הנחיות או"ם ושהם יתנו לנו את רשימת השבויים שלנו.

היה לנו נסיון רע ומר עם הסורים או המצרים. המצרי אמר לנו שתוך יום או שניים יסדיר זאת ואחר נסוג, כאשר קיבל הוראות אחרות מהבית. לכן, גם כאן - זה בסדר, אבל לפני שהאזרה הראשון בא לשטח - קודם-כל תהיה הרשימה בידי הצלב האדום ורשות לבקר אצלם חנינה ולא הסכמה עקרונית ואחר-כך שניתן לתושבים לחזור והם יראו אם לתת הסכמה מעשית או לאו. לכן, הסכמה עקרונית מראש, אבל אז יופקדו השמות של שבויינו בידי אנשי הצלב האדום, כדי שזה ייעשה בו-זמנית. אני בעד זה שתהיה אפשרות לרמפלל לשבת עם אנשי המטה, אלא אם ימצא לנכון להכניס לחמונה, ולדון על הדבר, בעיקר כאשר ראש-הממשלה אומרת שהיא רוצה לדעת את עמדתו, ואחר-כך לסכם.

השר מ"מ רה"מ י. אלון: הרמטכ"ל צריך ללכת אל חבריו במדים ואודה לכם אם תפמצתו את הדברים. ר"א ד. אלעזר: אומר משהו בענין הסורי. גם ההחלטה שנתקבלה קודם לכן - היא במגוד לדעתי. בענין קבלת אזרחים תמורת הרשימה - אני חושב שבנקודה זו אני חולק על דעת שר הבטחון בענין חשיבות הרשימה. איני מחשיב אותה כל כך. אני מכיר את המנוולים האלה. גם כאשר נוחנים רשימה והצלב האדום מבקר אצלם - הוא מבקר ואחר-כך מענים אותם חודשימים עד הביקור הבא, וכאשר נופל טייס, שכולנו יודעים שהוא נמצא שם - מענים אותו חודש ימים עם חשמל והוצאת ציפורניים וכל מהשאתה רוצה. זה קרה לגדעון מגן ולבועז ולפיניה נחמני והעולם כולו ידע את שמות שלושתם ולא עזר לנו לגמרי. הוא הדין בקשר לגולדוואסר, שהיה נווט וצנח במצרים. כולם ידעו שהוא נמצא שם וקבלנו אותו בארון, כי מה בעינויים. על כן, גם אחרי מסירת הרשימה אין ערובה לשום דבר.

אני מוכן להחשיב את הרשימה ולעשות הסדר, אבל לומר שאזרחים ומוצבים בחרמון - חמורת החזרת השבויים כולם בלי ליצור שלב של רשימות.

השר מ. דיין: אין אלה חילוקי-דעות בינינו. הם שחילקו זאת לשניים. אבל אם הם יאמרו שזה לוקח אצלם זמן - - -

ר"א ד. אלעזר: אמרתי שאני מסתייג מרשימות ואומר שלא נזוז אף מילימטר אחד, אלא הכל יינתן כנגד הכל.

השר מ"מ רה"מ י. אלון: הסורים עדיין לא קבלו חשבון כסורים.

השר א. אבן: לגבי שבויים ישראלים במצרים - יש ערך לרשימה, ולביקור של הצלב האדום אצלם. זה מחזק את הסיכוי להפסקת העינויים. לגבי סוריה - שמענו מהשלושה מה שמענו. זו אמנם הקלה גדולה, הביקורים של אנשי הצלב האדום, אבל לא לגמרי ערובה נגד התעללות. על כן, אם ישנה אפשרות לוותר על שני המוצבים - נראה זאת כמחיר זול לשחרור שבויים ישראלים מסוריה, לעומת כל הנסיון בעבר.

ר"א ד. אלעזר: פסגת החרמון - זה מין דוב, שאיני יודע איך להחזיק בו... בלתי אפשרי לשבת שם.

השר א. אבן: מבחינה הסטורית: השבי הסורי אינו על לוח חלק. אני זוכר שלפני שיצאה גולדה - שולחן זה הסמיך אותה לדון פהפ בהכילה כזאת: אספקה מפורקת של מזון - חמורת חבילה שתכלול ביטול ההסגר והחזרת השבויים. קראנו לזה "הצעות שמחה".

השר מ. דיין: אף פעם לא אמרנו "מפוקחת על-ידי או"מ", אלא על-ידינו. זה הבדל עצום.

השר א. אבן: קונצפציה של עיסקה כזאת נדונה כאן. הם הדבקנו לזה כותרת: "הצעות שמחה", כי הוא ניסח זאת באחת השיחות עם קיסנינגר, או עזריהו. אני עדיין סבור, שזה המוקד והמפתח של גישתנו.

אני מציע לחזק ידיה של גולדה בכך, שלא נשקול שום הצעה שאינה פותרת שתי

הבעיות של ההסגר והשבויים. אני חושש מאד מהפרדה ומעבר-זמן.

אנו יודעים כיצד מציאות מסוימת מתגבשת ומציאות זו של הסגר - בעוד שבועיים

שלושה או ארבעה חתפוך כל המאבק על שארם וקשרים עם איראן (שאינם פשוטים גם בלי זה והינם די קשים גם עתה) לענין חמור והוא הדין בנושא השבויים.

הרושם הוא שבתנופה זו מגיעים לאיזה שחרור או שהם נשארים שם ימים אחדים

ולא כל שכן אם קיסינג'ור סבור, ואני מאמין כפי ששמעתי ממנו, שמו"מ זה יימשך שבועות אחדים

ויותר קל לומר שנוריד את ההסגריה כאן מאשר להוריד אותם. על כן, אל נקשיח את העמדה מול זה

שהיינו מוכנים לקבל אז, כי איני מעריך שנוכל בעצמנו, על ידי נוקשות ואי-מוביליות להשיג

לא את ביטול ההסגר ולא את שחרור השבויים, כלומר: על רקע של לא רק חוסר אמצעים שיחוף,

אלא קרע עם ארה"ב וכל הזוועות הללו, - אילו האמנתי שתמורתן נקבל כל הדברים האלה - יש בזה

פחיתות, אבל אני חושש שיהיה הסגר וכל הזוועות בלי איזה עסקה.

אני מקבל את הצעה יגאל, תוך הדגשה נוספת של דבר אחד, מה שאמר קיסינג'ור על ווטו,

שאי-הסתלתו תגרור התערבות סובייטית במסוסיס צבאיים בצבעי-אדום - זה מדאיג אותי לגבי נכונותו

של קיסינג'ור בענין זה. כי הנכונות של ארה"ב היא רק לגבי הסלת ווטו ואי-אנכונות לגבי הסלת

ווטו, זהו דבר שיזמין התערבות חד-צדדית של בריה"מ.

גם בשנת 1967 היא אמרה שתטיל ווטו והסובייטים רצו בהחלטה 242, שתהיה איזו

פנייה לכל הארצות לעזור בענין זה והדבר היה כביכול המים. והם שפ יכולים לבוא עתה ולראות

באי-הסתלת ווטו פירוש, שלא אכפת לאמריקאים אם הסובייטים יפעלו פעולה חד-צדדית.

לכן, מדוע לנו את כל העימות הזה.

צא הפעולה הסובייטית היא מסולפת: מעולם לא לקחו עליהם האמריקאים

זכות לשים סימון של או"מ על מסוסיס אמריקאים, אלא בריה"מ לא היתה חברה באו"מ ואז מינה או"מ

את נאט"ו להיות צאצא הקומנדר ומסוסיס אמריקאים - להיות מסוסיס או"מ. אבל שהם יעשו כך,

ואמריקה לא תטיל ווטו - יש בזה קצת הגזמה. או שהוא לא למד את הבעיה או שהוא מגזים מאד

בזוועות (קיסינג'ור) ואני חושב שנוכל, בלי סיכון, לעצם הרעיון שייעשה מאמץ כזה,

לעמוד על ענין זה של הוטו.

לענין החזרה לקווים של 22 באוקטובר: אני חושב שדי אם נגיד שהואיל וגם

אמריקה וגם או"מ טוענים שלא יודעים היכן זה - איך אפשר לקבל התחייבות עקרונית לסגת על דבר

שאינו ידוע?

מ"מ רה"מ י. אלון: זה יישאר למו"מ עם מצרים. אמריקה לא תתן סימון היכן הקו הזה, אלא

תגיד שזה ענין שצריך להתברר בין הישראלים והמצרים. הם יציעו את השרותים הטובים

שלם, להפגיש את הישראלים והמצרים. אבל אמריקה לא תתן ידה להגדרת הקו הזה במשמעותו

הקרדיוגרפיה (מפתית).

כאן חשוב אם יאמרו זאת במועצת הבטחון או באיזה מוסד. כי שפתי לב לכך, שהם

אמרו זאת בפומבי כמה פעמים.

השר ח. בר-לב: הבעיות שלנו ורסוס המצרים, והסורים - הן בשלושה מישורים:

1. לטווח מדי; 2. לטווח הבינוני; 3. לטווח ארוך.

טווח ארוך פירושו - שיחות והסדר סופי. טווח בינוני - זה מתייחס לקו

או קווי הפסקת-אש, שהם לא נוחים לנו, לטווח בינוני, ואני מאמין שאינם נוחים גם להם.

שהי בעיות אלה אינן כלולות בשאלות של גולדה ואיננו דנים על כך, אלא

על הבעיות המידיות. בבעיות המידיות - אנחנו ורסוס מצרים: יש לנו שלוש בעיות, המופנות

אליהם ולהם - שלוש רטיונות אלינו: הבעיות שלנו אליהם - ההסגר היפוי. השבויים הפצועים והשבויים

בכלל. הבעיות שלהם אלינו - הן ההסגר על הדביזיות, המכותרות, הפצועים המכותרים בסואץ ובדבניזיות השבויים בכלל.

אני חושב שהבעיות המידיות צריכות להסתדר בתחום זה.

על כן, אני סבור שאנחנו צריכים למצוא פתרון לשיירות, לדביזיות המכותרות, ואסור לנו לזוז לאיזה שהם קווים בלתי-מוגדרים. נכון שאיש לא יודע היכן הם, אבל דבר אחד ברור, שאינם זהים עם הקווים של 23 באוקטובר, ואנו נשבעים עם המצרים ולא נוכל לומר שהקווים הנוכחים הם אלה של 22 בחודש.

מדוע צריך למצוא פתרון לדביזיות המכותרות תמורת פתרון ההסגר הימי? - כי קשה

לי מאד לחאר מצב, שבהפסקת האש דה-פקטו אנחנו מרעיבים ומצמיאים את הדביזיות הללו, וכלום לא קורה. ^{קשה לי מאד} כאשר יש אש ולהימיה - ש זה סיפור אחר, אבל הפסקת-אש קיימת כבר כעשרה ימים וישראל הסכימה להעביר שי ירה חד-פעמית.

השר י. גלילי: הרעבה ורטוס שרתור שבויים?

השר ח. בר-לב: לא. אני אומר אספקה לדביזיות ורטוס הסרת ההסגר הימי, הסרת הסגר של אספקה

לדביזיות תמורת הסרת הסגר ימי. שבויים פצועים - זו בעיה שלנו ושבויים פצועים

מכותרים - זו בעיה שלהם. וא ואצא נשני הדברים האלה צריכים להסתדר בינם לבין עצמם.

קודם-כל, בענין השיירות צריך למצוא פתרון, משום שלא נראה לי שנוכל

לומר: יש שם עשרים או שלושים אלף מצרים בתנאי השקט-אש ושיירות לא יעברו. איני יודע אם

הרוסים יצבעו הליקופטרים או לאו, ואם נחתים רוסיים יתערבו או לאו. אבל אני חושב שארה"ב

לא תוכל, על ענין כזה להטיל וטו. ועל כן - אני חושב שהתקשורת שלנו יכולה להיות בעלת תוקף -

השר מ. דיין: על מה התקשורת שלנו?

השר ח. בר-לב: לא לאצא לאפשר אספקה.

השר מ. דיין: איש אינו מציע לומר שיעיר שירעבו. השאלה בשתי נקודות:

1. לומר שש שיעברו כמו עשיו בפיקוח שלנו, ומה אנו מקבלים בתמורה.

היום אנו נותנים להם שיירה בלי שמץ של תמורה.

השר ח. בר-לב: לטווח מדי - יש לנו שלוש בעיות: באב-אל-מנדב, שבויים פצועים ושבויים

בכלל. ולהם יש לטווח מדי היום ואחמול ומחר שלוש בעיות: הדביזיות המכותרות,

פצועים מכותרים ושבויים בכלל.

ענין השבויים בכלל אינו לוחץ עליהם כנראה, אבל אין ספק שזו בעיה.

שש אלפים מצרים, כולל קצונה בכירה - זו בעיה בשבילם. אני מציע לפתור את הדברים - דבר תמורת

דבר. נאפשר אספקה לדביזיות, אם יפתחו את ההסגר ביט סוף, לאפשר להם להוציא את הפצועים המכותרים

אם יחזירו לנו שבויים פצועים שלנו. לאפשר חילופי שבויים על בסיס של חילופי שבויים.

לגבי הצורה של האספקה לדביזיות - עלינו לעמוד על כך, שיהיה פיקוח

שלנו, כמו שזה התנהל עד כה, כלומר: נהגי או"ם, והם מסכימים לכך, ואנאבודקים מה הולך בתוך

השיירות.

אני אומר זאת שוב, בתנאי שתמורת זה הם מפסיקים את ההסגר הימי ואת

הפצועים המכותרים נאפשר לנפות עם יחזירו את שבויינו הפצועים ובעמך שבויים בכלל - אני חושב

ש כמו משה, שלא זו הבעיה הבערת ביותר שלנו עכשיו.

השר י. אלון: אבל אינך מתנגד שיחזירו את השבויים.

השר ח. בר-לב: אני כולי בעד ובטוח שנסופו של דבר יסתדר הדבר הזה ובהחלט יסתדר. אני

רואה זאת כדבר השלישי בסדר הדברים שהזכרתי.

אני מתנגד בכל תוקף לאיזה ויתור שהוא בענין מיץ מנו היום, וכמו משה -

אני מניח שגם דוד מעריך, שאם המצרים ינסו לעשות זאת בכוח - הם ייכשלו. אני לא חושב שעלינו

3.11.73 ח"א.

השר ה. בר-לב:

לעשות כאן איזה מהלך מוקדם. אני אולי איני בקי היום בכל, אבל אני בטוח שאנחנו יושבים עם כחות כאלה, ובצורה כזאת, שאם הם יבואו דרך עדביה או מהמערב, או עם ארמיה השנייה, וינסו לעשות משהו - לא יצליחו.

XXXXXXXXXX

מ"מ רה"מ י. אלון: אני מציע לעבור להתקפה על הארמיה השלישית אם יעשו זאת.

השר ה. בר-לב: בהחלט צריך לעבור לכל מקום שרק אפשר לעבור. על כן, אני מציע להמליץ בפני

ראש-הממשלה שקווי 22 באוקטובר אינם נראים לנו. לעומת זאת - אספקה

לדביזיות המכותרות תמורת הסרת ההסגר ואספקה ופיקוח שלנו - זה דבר שאנחנו חאים אותו אפשרי.

החלפת פצועים שבויים תמורת מכותרים פצועים ושבויים תמורת שבויים.

כאן אני רוצה להעיר הערה או לשאול שאלה, שמתייחסת להסגך כלומר: והיה והם

לא הולכים על זה (המצרים). לפי דעתי אנחנו לא יכולים להשלים עם ההסגר הזה לאורך ימים

והשאלה היא אם במישור הצבאי יש לנו איזה שהם דרכים עקיפות או ישירות לספל בנושא זה, כי מיצרים

אלה סגורים עכשיו כבר שלושה-ארבעה שבועות.

XXXXXXXXXX

מ"מ רה"מ י. אלון: עם הדיון הזה צריך להתמקד לשובה של רה"מ ארצה.

השר ה. בר-לב: אינני חושב שאנו יכולים להסכים להסגר זה, ואם זה לא יסתדר בדרך

של מ"מ - השאלה שלנו אם יש לנו דרכים לספל בזה.

לגבי הסורים - אני מזדהה עם מה שמה ודרו אמרו. אני חושב, שחזרת הושבים

בפיקוח או מ' שלנו - זאת איננה בעיה.

נדמה לי שויתור על מצב החרמון ואם אפשר - שייכנס לשם כוח ש חירום

של או"מ, זה דבר שמבחינתנו אינו בעל משמעות רצינית. ואם כתמורה אפשר לקבל בחזרה את השבויים

- אני חושב שזו עסקה כדאית לנו.

לסיכום: להערכתי, אנחנו ערוכים היום בצד המערבי והמזרחי של התעלה בצורה

כזאת, שהתלקחות נוספת אינה רצויה לנו, אבל אם היא תבוא - אנלי מעריך שנצא ממנה טוב.

אינני מציע ליזום משהו, אבל גם לא להרתע ולוותר ויתורים.

מ"מ רה"מ י. אלון: אפשר איש לא הציע זאת.

השר ה. בר-לב: איני מציע לעשות ויתורים כאלה, שיפגעו בנו קשות, כי אם נסיר את

ההסגר מעל דביזיות אלה - כעבור שבועיים או ארבעה שבועות - הארמיה השלישית

תוכל שוב לעמוד פחות-או-יותר על הרגלים וכל עוד הם יושבים שם מכותרים - לא מורעבים, אבל

סגורים - ארמיה שלישית זו לא יכולה להיות מורכבת רק משאריות וגדודים - מאולתרים וזה הבדל

גדול.

השר י. גלילי: אומר את דברי באופן שלגרפי: לפי דעתי, אנחנו צריכים לחוות דעה לגולדה -

שתהיה שלילית קיצונית לגבי החזרה ל-22 באוקטובר.

דעה שלילית לגבי השמטת הפיקוח על מעבר השיירות והעברתו לאו"מ.

מ"מ רה"מ י. אלון: היום יש שם פיקוח משותף ישראלי ושל או"מ?

ר"א ד. אלעזר: ישראלי בלבד.

מ"מ רה"מ י. אלון: לא היינו מתנגדים לפיקוח משותף?

השר י. גלילי: אנו מוכרחים להחזיק בידינו גם את אפ הוויסות של המועדים, הכמויות, הסוגים

וגם את הבדיקה של המפענים עצמם, ומניעת הברחה של נשק ואמצעי-לחימה

אחרים.

דבר שאנחנו שלישית: אני מאד ממליץ לנסות להכניס את ענין ההסגר הימי למכלול

המושגים של הפסקת-האש, היינו: לומר שהטלת ההסגר על באב-אל-מנדב, יש בו משום הפרת הפסקת-האש.

3.11.73 ח"א.

השר י. גלילי:

אני אומר זאת כל הזמן. אינני אומר שאם ההסגר יימשך - נסיק מזה צמצום יזמה להתחיל באש מצדנו. אבל עלינו להחזיק זאת בטמפרטורה גבוהה של סיעון פוליטי וזה חיוני לכל צרה שלא חבוא.

לאחרונה: יש כאן שאלה של הערכת-הזוועות, שקשה לעשות זאת מכאן.

אני הייתי מציע - (מ"מ רה"מ י. אלון: לפי דעתי - חלק מוגזם, אבל יש בזה גם דבר רציני).

לדקדק עם ארה"ב בענין התחייבותה למנוע על-ידי הווסו מצול החלטה של מועצת הבחון, ולחזור

צמצום על מה שעשו האמריקאים בענין קוראה בצורה של "פחות מוצדקת" מכפי שהייתה

אז.

מבחינה זו אני רוצה לזרוק עוד רעיון, שאסגולדה תהיה במצוקה, באופן שלא

תהיה לה הצדקה לחת את ההסכמה שאנחנו מוכנים לה, כי התמונה של ביטול ההסגר ושחרור השבויים

והחזרת השבויים - לא תהיה מספקת - לבחון גם את האפשרות של עוד שי ירה חד-פעמית.

מ"מ רה"מ י. אלון: כדי שהביקור שלו יעבור בשלום שם?

השר י. גלילי: במקום התחייבות לשירות רצופות - תהיה התחייבות חד-פעמית נוספת.

השר א. אבן: אם הרציפות לא תבטיח לנו את כל החבילה.

השר י. גלילי: אולי בשביל המשך המו"מ - לאפשר עוד שי ירה שמבוקרת וממזדרת על-ידינו גם

למקרה שתהיה התפתחויות, שתאפשרנה מסקנות אחרות מצדנו.

מ"מ רה"מ י. אלון: לפני הסיכום: האם לפי דעתכם הנושא שאנו עוסקים בו עכשיו - ואני מדבר רק

על שיירות ולא על השטח, כי על זה אין חילוקי-דעות, כולנו תמימי-דעים בזה כאן, -גולדה

יכולה לומר את דברה בלי להביא זאת לממשלה, או שיש לה איזה גיבוי ממשלתי לזה?

השר י. גלילי: אין לזה גיבוי ממשלתי.

השר מ. דיין: להסמיך את קיסנינגר לומר זאת בקאהיר, אין לה שום הסכמה. שיינחן להעביר

שיירות שיקוח או"מ - אין על זה שום הסכמה.

מ"מ רה"מ י. אלון: אמרתי למוטק"ה שלפי הערכתי כחבר-ממשלה - יימצאו חברי-ממשלה שלא

מתיעצים בהתייעצות הקטנה, שיאמרו: מה העניין?

השר י. גלילי: בממשלה דובר על שיירה חד-פעמית.

מ"מ רה"מ י. אלון: היא קבלה יפוי-כוח לא של שיירה אחת.

השר מ. דיין: כל זה נעשה יחד. עשו כאן קומבלנציה ואמרו - שכל זה יחד. אבל שיירה זו עדיין

לא נגמרה...

אמסור אינפורמציה ואביע דעה: הבוקר הייתה שם פגישה, בשעה 12 בצהריים.

בפגישה קודמת המצרים שמו את הדגש על ענין העיר סואץ. הם אמרו עזבו את הארמיה השלישית ואמרו,

שמוכרחים להעביר מזון ופלסמה לסואץ והיו צעקות עד לב השמיים. עכשיו הציעו לפס מה שהציעו

והם אמרו: בסדר. הפגישה הבאה תהיה ב-6 בחודש... לפני כן אמרו שאנשים מתים ולא נותנים להם

פלסמה ואמרו ועכשיו - לא דחו, אבל אמרו שאת התשובה יחנו ב-6 לחודש. קודם-כל שיבוא

קיסנינגר לשם...

היום השתתפו בפגישה - מוליק אייל, עברון ודוב שיאון. אהמול היה שליך.

ר"א ד. אלעזר: מוליק בא במקום שליך.

השר מ. דיין: אחרי שראינו את כל ההשפעה של אמריקה, שאינם מקבלים - שום דבר לפני

שיגישו רשימת שבויים ייערכו ביקור ואנשי הצלב האדום אצל השבויים וכו',

- לא ניתן פלסמה ולא מים ולא שום דבר, פרט לחילופי שבויים פצועים מול שבויים פצועים.

כלומר, אם יקחו את הפצועים שלהם מתל-השומר והם יעבירו אלינו את פצועינו - בבקשה. אבל

פצועים הם פצועים והם רוצים לפנות את אלה מהארמיה השלישית ולהעבירם לקאהיר - לא נסכים לשום

דבר כזה, לפני סיום המו"מ בינינו.

היום הם הגיעו לנוסחה מוסכמת: הם יתנו כל רשימת השבויים שלנו, עד

לשבוי האחרון, ופירוש הדבר - גם ביקור של אנשי הצלב האדום אצלם.

בחמורה, בנוסף למה שהולך בשיירה שם - מבחינת העיר סואץ - שבע מכוניות

ליום - של מזון, רפואה, דלק וכל-מיני דברים דומים, שאינם נוראים.

אחר שהוסכם על הרכב המכוניות והכמות ועל זה שכל זה הינו פקאג'-דיל,

הם אמרו שיתנו תשובה על כך ב-6 לחודש...

אם כן, זה החל בהטסריה שאין כמוה ונגמר בזה שיהיו עד ה-6 בחודש וכל

זה יכול לחכות...

כל זאת אני מוסר לכם בתור אינפורמציה.

מה בקשר לאנשי הצלב-האדום?

השר א. אבן:

הם הציעו להגיע לרשימה של 64 אנשים שמות, אלה שאינם חוקרים. הם יכולים לתת

השר מ. דיין:

את השמות האלה מחר, והבעיה אינה עם אלה, אלא עם האחרים, שאותם דוהים

לסוף הרשימה.

יש כאן עוד שאנשי שוני - בין שמסמיכים את קיסניגר ובין שעושים זאת כאן.

אני מציע לא להסמיק את קיסניגר ש בשום דבר, כי הוא כל נקוב לענין הזה וראינו זאת בענין

חלופי-השבויים. מכל מקום, כאשר תחזור גולדה, יש נושאים שרק ארה"ב יכולה לעסוק בזה, בינינו

אנחנו והרוסים. אילו היה אומר שאין דבר, והם מסילים את הווסו כאשר הרוסים ירצו לעשות כך או

אחרת. אבל הוא שמת שמחה רבה, שאפשר היה להעביר את אנשי המו"מ הנה. והנה, יש מו"מ (וזה נוח

לו) אנאל בענין השבויים והמזון וכו'.

בכל אופן, לגולדה יש סמכות והיא לא צריכה היחה לשאול, אבל בכל זאת -

היא שאלה אותנו. היא יכולה לומר שנתנו לה סמכות להחליט, אבל אם שואלים לדעתי: אני אומר שלא

היום כאתמול התנהגות שלחם אנשינו. אני מציע שלהצעה זו של קיסניגר ניתן תשובה של יליח

ונחיה עם המציאות.

מ"מ רה מ"י. אלוון: אילו יכולים היינו לגמור זאת במישרים אחס - הייתה ממליץ? אני מדבר על

השר מ. דיין:

פיקוח משותף, שלנו ואנשי או"מ. שיהיה קצין או"מ ליד קצין צה"ל, ויפקחו יחד.

השר מ. דיין:

אני מציע לדחות לחלוטין איזו שהיא נסיגה לקווי 22 באוקטובר.

השר מ. דיין:

האם מ"מ רה מ"י. אלוון: זאת היא לא מציעה,

אח זה מציע קיסניגר. אני מציע להשיב בשלילה להצעות של קיסניגר ולא של

השר מ. דיין:

גולדה.

ב. הוא לא מבטיח אפילו ווסו של ארה"ב אם יהיו חילוקי-דעות על הקו של

22 באוקטובר, ושהוא יעמוד לצדנו. הוא אומר שארה"ב לא תוכל להסיל ווסו אם הרוסים יתמכו, ואף

יתנו אספקה.

בענין 22 באוקטובר, אני מציע לתת לקיסניגר שום אפשרות למו"מ בשמנו.

ענין שני הוא ענין השיירה. הצעת קיסניגר שיתנו להם זאת בפיקוח של או"מ -

זה דבר לא טוב. כאשר זה את נחון בפיקוח שלנו - אנו יכולים בכל יום ליצור תקרית של אש והשיירה

עומדת. צריך שיהיה לנו אמצעי להחזיק דבר זה בצורה מבוקרת. אם זה בידינו - אנו יכולים

לפוצץ זאת פעמיים ביום ולהאיט ולעשות כל מה שרוצים אנו עם זה.

אם מוסרים זאת לאו"מ - נצטרך אנחנו לפתוח באש על חיילים של או"מ, אם

זה חייל פולני או אחר. לכן, אסור לנו להוציא זאת מידינו.

אני מניח, שאם זה בידינו - זה יעודד אותם לפתוח באש וזה רצוי לנו מאד.

3.11.73 ת"א.

מ"מ רה"מ י. אלון:

בזה היא רק התחזק על-ידי חוות דעתנו פה אחד, כל מה שבא לביטוי סביב שולחן זה .

השר י. גלילי: הכינוי לזה הוא - 22 באוקטובר.

מ"מ רה"מ י. אלון: בענין זה לא יהיה ויתור. אפשר לעד לדון על כך במסגרת של דיון משותף על

"דיסאנגייג'מנט" על הערכות מחדש של שני הצבאות. על זה לא ידונו עדיין

היום. זה ענין לשיחות שלום, אפילו לפי קיסנינגר.

השר י. גלילי: אבל גם על סעיף 338 במועצה הבטחון, לא דנים.

מ"מ רה"מ י. אלון: איני רואה שיהיה ספק בענין זה בעמדה שלנו. אולי ישנו שר החושב אחרת,

ואז יתבטא בדיון בממשלה על נושא זה.

אין חילוקי-דעות, ואני מקווה שהבינותי טוב את שר הבטחון, שחמורת

הסרת ההסגר הלכה למעשה והחזרת השבויים והפצועים השבויים נהיה מוכנים לתת לשיירות מזון לעבור

אבל בפיקוח שלנו.

כאן אולי יחו חילוקי-דעות, ואבהיר עמדה: אני אישיח לא הייתי מונגד

שעם תקצינים שלנו - הבודקים את המטען - יהיו קציני-אום, שבדיקה זו תיערך לא רק על-ידי

קצין ישראלי אם א לידו יעמוד גם קצין או"מ ויבדקו אם במכונית יש אורז או תחמושת.

לעומת זאת - איני מוותר על דומיננטיות שלנו בסידורי פריקה ורפסודות

וכו'. אם אפשר לגמור עם קיסנינגר, שעם קצין צה"ל יעמוד גם קצין פיני או שבדי, לא הייתי

מפוצץ אתו את הענין. אינני חושב שהגיע הזמן לפוצץ זאת עם קיסנינגר, כשהוא עדיין שר החוץ

של ארה"ב ועדיין מצלצל באזני מה שאמר שר הבטחון שלנו בכנסת, כאשר היה הדיון על השבויים

במליאת הכנסת. אנו זוכרים מה היה כאשר צריכים היינו לקבל עזרה אמריקאית בנשק.

על כן, אני מוכן ללכת אתם בחקיפות, אבל אלא ליקרע מהם. אני מוכן

ללכת אתם עד בענין 22 באוקטובר, עד קרע, כי זה הרע במיעוטו.

בענין סוריה אני מסכים עם ההצעה המתוקנת של הרמטכ"ל - פקאג'דיל, לא

בשלבים, אפילו עם שני הקווים החדשים מעבר לקו הסגול לא יהיו בידי או"מ אלא הסורים.

לגבי הסעיף שאני פתחתי בו ואחס היזקתם אותו, משה והאחרים - ברור שאם הם

פותחים באש, וזה דבר שיכול לקרות, אזי קודם-כל מכים במקום שהם פוגעים פותחים. לזה לא

צריך אפילו היתר: זה פק"ל. אבל אני אומר שאיני מוציא מכלל אפשרות, שאם יפתחו בפרובוקציה

רצנית, שננצל שעת-כושר להנחית מכה קשה על האפמיה השלישית. זה נושא לדיון בינינו לבין

עצמנו ולא בינינו וקיסנינגר. אם נרצה לומר לו משהו בענין זה - אני סומך על כך;

אני שואל את משה, אם הקורקטיבה הזאת, שבדיקה מטענים נעשית במשותף -

מתקבלת על דעתו.

השר מ. דיין: הם לא הציעו זאת.

מ"מ רה"מ י. אלון: הם מציעים רק את או"מ. ואנו אומרים שלא נקבל זאת.

השר מ. דיין: גם היום צאצא נוכח שם איש האו"מ. כל הנהגים שם הם אנשי או"מ.

ר"א ד. אלעזר: יש שם משקיפים.

השר מ. דיין: אני חושש מארזיה. זה הולך מאתנו לשם ולקיסנינגר ולקאהיר. הוא התחיל

בכך שהפיקוח יהיה של או"מ והדרך - שלנו. הצעתי לגולדה, והיא לא קבלה, ואמרה

שאינה יכולה לנסוע עם זה, אבל אני רואה זאת חיונית מעבר לכל, שברגע שהיא חוזרת - אף מכונית

מזון לא צריכה ללכת למצרים לפני ענין השבויים. זה - הענין הזק נגמר. היא אמרה בזמנו, שהיא

נוסעת ועכשיו היא חוזרת. ועל כן, נגיד שעברו מאה מכוניות או חשעים מכוניות, אבל עברו כבר

שבועיים או עשרה ימים ומה קורה פה?! צריך להאכיל ולהשקות אותם כאשר הם לא נוהנים רשימות

של שבויים מסיבות פוליטיות. צריך לסגור זאת. צריך שהיא תאמר זאת לקיסנינגר. אתה לא יכול

השר מ. דייק:

לחת לנו את השבויים, אף כי הבטחת זאת ברז"נייב לא יכול לחת לנו אותם. אם כן, לא ניתן
מזון ואם אתם רוצים שבגלל זה הרוסים יבואו - יהיה כך. אבל אנו נסגור את הכל.

מ"מ רה"מ י. אלון: אני רוצה שדודו יבדוק את הצד הטכני של הבעיה של השיירות. אם גולדה
חסכים להעברת שיירות עם מטענים לא צבאיים, כאשר אנו שולטים בדרך,
ומשתתפים בבדיקת המטענים וקובעים סדרי הפריקה מהמכוניות לא צבאיים. וכו'.

ר"א ד. אלעזר: כפי שזה עכשיו.

השר י. גלילי: א. חעיר תשומת לב של גולדה לגבי החלטת הממשלה;

ב. אני רואה לחיוני שאם תהיה פתיחת אש מצדם, זה לא שייך לפורום זה, אבל
שיהיה ברור לנו מה אנו נעשה. כי יש כאן אפשרויות שונות, שלפי משמעותן האסטרטגית-פוליטית
הן שונות בתכלית. וראוי לדעת שיהיה בענין זה לצה"ל גושפנקא של אותו צד שהממשלה או לפחות
ראש-הממשלה מסכימה לו.

מ"מ רה"מ י. אלון: כל זמן שהיא איננה והיא תחזור רק מחר, אם תהיה תקרית רצינית -

כמובן שצה"ל יפעל. אם היא תהיה רצינית מאד, אזי בדרך האישור המקובל,
יכול להיות שנצטרך לחת מכה רחבה יותר לפי השעה והנסיבות.
בינתיים תחזור ראש-הממשלה והיא תכנס ישיבה.

השר י. גלילי: אמרת "מכה לארמיה השלישית"?

מ"מ רה"מ י. אלון: אמרתי: נפעל לפי הסיטואציה. אם הארמיה השנייה תנסה להתחבר לשלישית - כד
לסגור לנו את הדרך - אין ספק שנפעל.

השר י. גלילי: אם ישנו מצב שיוגדר על-ידינו כהפרת הפסקת-האש, עד כדי חרות-פעולה
מצדנו - צריך לבחון אתמגמות הפעולה.

השר א. אבן: יש לך רושם, שעל ראש-הממשלה להשיב אצלנו תשובה לפני שהיא יוצאת?

מ"מ רה"מ י. אלון: כן. אני אתן לה תשובה. רצוי לכן, שתוך רבע-שעה או עשרים דקות

תדווח לי, דודו.

ר"א ד. אלעזר: אצלנו תקבל זאת תוך חצי-שעה.

השר א. אבן: זה מצב לא-סמפטי, שהיא מוחזקת שם כבת-ערוכה...

הישיבה ננעלה בשעה 14.45.

השעה 10.50

פרטיכל סטנוגרפי

של פגישה עם משפחות שבויים ועודדים

חל-אביב, 2.11.1973.

נכחו: מ"מ ראש-הממשלה י. אלון, אל"מ א. שריג (ראש אכ"א פרט), מר א. מזרחי.
נציגי המשפחות: יצחקי דליה, צברי ליאורה, גאי אליהו, רוט קטלין,
מנחם יוסף, אפל אברהם, לנצברג סרנקי, מרינפלד זאב, אביבה אריאב.
מר ברנע (אמנסטי).

רשמה: מיתקה יפה.

השר י. אלון: קבלתי ידיעה טלפונית לפני דקות אחדות, שלפני זמן קצר המצרים הגישו לצלב האדום בג' נב רשימה ראשונה של שבויים. הרשימה מונה כמה עשרות מהם. הם אמרו, שאין היא כוללת את כולם, וזו רשימה ראשונה. הם ימשיכו לספק רשימות לצלב האדום בהמשך הזמן.

ראיתי את הידיעה כחשובה מאד, כי זה מעיד על תזוזה בקפאון.

איזה קצב יהיה להתחלה זו - עוד נראה. אין לי בידי את הרשימה, כי לא הספקנו לקבלה. אבלברגע שחגיע למטכ"ל - היא תימצא בידי קצין העיר או בידי אלה שממונים על כך וכל משפחה תוכל לברר מי ישנו ברשימה.

אני מקווה שזו התחלה שיהיה לה המשך, בסיטואציה שבה חיים אנו.

עם הסורים אין עדיין תזוזה, אם כי אתמול קויימו אחם מגעים בניו-יורק. אמנם, לא היו אלה מגעים פורמליים, והיו שם הצעות נגדיות כדי להקל עליהם ולהפשיר את הקרח. בדרך כלל - הם קשים יותר מהמצרים, והם נחשבים החתול הפק הפראי של המזרח התיכון, ועובדה היא שהם כאלה...

ישנה נקודה אחת, שמדאיגה אותי קצת, והיא אאצ' כזאת:

אנחנו ויהודים - רגישים מאד לחיי אדם ולגלרל האנשים, גורל יהודים בדרך הטבע שמנו את ענין שחרור השבויים הפצועים והאחרים בראש סולם העדיפויות שלנו. דעת הקהל גם היא, בדרך הטבע, רוצה לשמוע מה נעשה בענין שחרור השבויים. מצד שני, זה יצר בקאהיר ובדמשק רושם, שזו יבלת מכאיבה לנו, ועל כן צריך להכאיב בה יותר. כלומר - אנו עושים מעשה נכון כאשר שמים אנו את ענין שחרור השבויים בראש-דאגתנו בראש הסולם של העדיפויות שלנו, וזה היה הסעיף הראשון שגולדה לקחה עליה לספל בו בכיקורה כואשינגטון. זה הצד המוסרי שבענין. הצד השני שבהצהרה הפומבית הוא, שאצל המצרים והסורים יתקבל הרושם, שאם זו היבלת המכאיבה לנו - הרי צריך להכאיב יותר ולתכוע יותר ואולי גם להשיג יותר בדרך זו.

המצרים באו אלינו עם בקשות, על דברים שהם מעוניינים בהם.

אנחנו סיכמנו במערכת הבטחון שלנו, שלא ניענה לשום בקשה, עד אשר נקבל את התשובה בענין השבויים שלנו. כל זה היה ממש לפניחמש דקות. ואני מבקש מכם לא להוציא דברים אלה לפומבי.

ודאי קוראים אחם לעתים, בעתונים וכן שומעים ברבים, על פניות

של בית הספר לרפואה אל כתי-ספר לרפואה בעולם ואקדמאים לאקדמאים וסופרים לסופרים - וכן ארגונים אחרים, כלם פונים בענין זה.

כדי שלא תהיה לכם טעות - אע"פ אנו היינו אלה שהפעילו זאת ואני

אישיט טיפלתי בזה מטעם ראש-הממשלה. היהודים רגישים לנושא זה מאד, ולכן היתה הענות גדולה. התקשרנו לגורמים בינלאומיים, כולל המברק המפורסם של האקדמאים

לשגרירות האמריקאית, כל האקדמאים שלנו עשו זאת ואנו רוצים לגייס דעת-קהל בעולם והממשלה עושה זאת; פגנכמו כן פועל בענין זה הצלב האדום וכן מפעילים אנו גורמים באו"מ, אבל כאשר הדקנים למשפט בינלאומי פונים דקנים למשפט בינלאומי באוניברסי-טאות של ארה"ב, צרפת, בריטניה, דנמרק, ועוד - זה בכל זאת מרשים יותר מאשר פנייה של שגריר ישראלי. שגריר ישראלי הוא אופישל, אבל כאשר קמים הפרופסורים ואנשי-הרוח והם משמיעים קולם, ועוד הפעולה נמשכת - מקווים שמא זה יעשה רושם.

לעומת זאת, מה שאני אומר - זה יתכן בגדר של השערה, אבל הם מפרשים את הסערה בציבוריות כנקודת-חולשה ישראלית. אחד הפרשנים המצריים אומר זאת ברורות: "התפוררות החברה הישראלית". וזאת - משום שהם עושים אנלוגיות לגבי החברה שלהם.

לכן, הייתי רוצה שתהיו חדורים באמונה ואמון מלא, שהממשלה רואה לעצמה חובה עליונה, חובה קדושה, לעשות כל מה שניתן, גם באופן חיובי וגם באופן שלילי; גם על-ידי מעשים וגם על-ידי המנעות ממעשים, ככל שאפשר רק לשכנע, להבטיח את שלום השבויים ולהחזירם בהקדם האפשרי אלינו.

סוף-סוף - זו אינה מלחמה ראשונה שלנו ולצערי - הייתי רוצה שתהיה אחרונה ונעשה כל מה שניתן, שתהיה אמנם אחרונה. אלה אינם השבויים הראשונים שלנו.

מר ברנע: על כן, זה כל-כך חמור, כי אנו יודעים מה היה בעבר.

השר י. אלון: זה חלק מהוית המלחמה. היות וגם אני אב לחייל, אני יודע מה עובר על ההורים. לעתים יש משפחה, שכאשר היא שומעת שהבן בשבי, ויא יודעת שהוא בשבי, ויש בזה איזו הקלה-פורחא בהשוואה לודאות אחרת. צצצצצצצ

באים אלי הורים ואומרים: הלוואי והייתי יודע שבני בשבי.

הבעיה היא להביאם לכך, שיהיו בתחום הטיפול של הצלב האדום. זו תבנית ראשונה שלנו ולקבל את הפצועים בחזרה - זה הדבר הדחוף שרוצים אנו להשיגו.

-דבר א דברתי אמול עסידיד אחד שלי ואתם יודעים שאנשים חוששים

כיום לשאול האחד את השני על הנשמע אצלם, זה יריד ותיק שלי מימי המלחמה ואמרתי לו: מה נשמע בביח? הוא אמר: תודה לאל, בני נפצע... ברגע הראשון נדהמתי מהקישור הזה בין המלים. אבל לפעמים, טאטר נמצאים אנו במצב של מלחמה אכזרית כזאת, כאשר נפצע הבן - אדם חושב שהוא בר-מזל, כילפחות יודע הוא שבנו פצוע ושוכב בביח-חולים.

גב' קטלין רוט: כאשר הודיעו לי שהוא בשבי, אמרתי - הלוואי שיהיה פצוע ויהיה חיב כאן.

מ"מ רה"מ י. אלון: זאת איני בטוח, אבל אין טעם להתווכח על כך. כל אחד והרגשותיו.

אני אומר שאני עדיין מודאג יותר מאלה שאיננו יודעים עליהם אם

הם בשבי, החיים או פצועים, ואלה הם הנעדרים. אני בטוח שהרכה הורים המודעים ישירות לבעיה זו, לא ירצו להגדיל מספר השבויים שלנו על-ידי מעשים נמהרים. כוונתי למתקפה כזאת או אחרת, כדי לתפוס שבויים שלהם נוספים ואז קיימת הסכנה שיהיו לנו חללים נוספים ואולי גם שבויים נוספים. אנו רוצים לנצל את המצב בו רוצים המצרים בהפקת-אש, ולהשיג את המידע המירכי במהירות האפשרית ביותר, ואתן דוגמא: אתמול דובר בין הקצין והנציג שלהם על חיפוש חללים בשטח שבין החזיתות, במתחמים מצרים, בחסות הצלב האדום, בטיפול של הרבנות שלנו, שעושה עבודה גדולה מאד בשטח זה.

הייתי רוצה שתהיו משוכנעים, ולהיות מסוגל משכנע אותכם, ולו

גם במלים, ואני יודע שמלים דלות הן מול הרגשת הורים, בנים, נשים וקרובים, שהממשלה

רואה עצמה חייבת חובה ראשונה כמעלה לספל בזה בצורה היעילה ביותר.
אברהם אפל:
~~אברהם אפל~~
למעשה אנו מודעים לכך שהממשלה עושה, אבל לעומת זאת - אנו מודאגים מפעולות הממשלה. גם עצם המגמה שאתה נותן לנו - אינה נחמה. ראשית, עצם הדבר שאתם מפרידים בין השבויים המצרים והסורים - זה מדאיג אותנו מאד. ומי כמוך יודע היטב, שאם אתה נותן להם את השמנת של השבויים המצרים שבידינו - כדי לשחרר את אלה שבמצרים - הרי נשאר אתה עם החלב הרזה בידך מבלי לקבל אפילו שבוי אחד מסוריה.

וראשנאנחנו יודעים זאת, ואנו רואים בדאגה חמורה מאד את הדבר. הצטערנו, אחר שהיתה לנו פגישה עם ראש-הממשלה והיא אמרה לנו שזה אמנם הולך כך עכשיו. בעיניי זה נראה כהפקרה ממש של החלק השני של שבויינו וזה מזעזע. זה ממש מזעזע!

בעינינו זה נראה גם כפיצול הגוף הזה שלהורים של שבויים ונעדרים (והלוואי וכל האחרים יהיו אמנם שבויים, כי ישנם בין אלה גם נעדרים), וזה פיצול הגוף והקטנתו וזה מדאיג אותנו מאד.

אנו רוצים שתביא בפני הממשלה את דאגתנו, וכי איננו משלימים עם זה. אנו רואים זאת כהפקרה מתוכננת של האנשים שלנו וזה מדאיג אותנו.

מר אלי מזרחי: ראש-הממשלה לא דברה ומה שייחסת לה אינו מדויק. הייתי נוכח באותה פגישה. היא לא אמרה שנפקיר את השבויים בסוריה על-השבון שבויים אחרים.

אברהם אפל:
~~אברהם אפל~~
מספיק נסיון יש לי גם עם עתונאים ועם רשות השידור, כדי למצוא את המלים המתאימות. אל תדחוף לי לפה מלים.

מר אלי מזרחי: אתה אמרת זאת.

אברהם אפל:
~~אברהם אפל~~
אל תפריע לי. לא אמרתי שהיא אאברהם הפקירה, אלא היא אמרה לנו שאנחנו ניתן את השבויים המצרים שבידינו ונקבל את השבויים היהודים שבמצרים. מאחר והיה לנו נסיון מר לפני שנתיים, כי בגלל העיסקה שרצינו לעשות אז עם החלפת השבויים שלנו במצרים ובסוריה - השבויים שלנו בסוריה שהו שם שנה וחצי נוספות.

מר אלי מזרחי: זאת היא אמרה. אבל אתה אמרת: "משתמע".

אברהם אפל:
~~אברהם אפל~~
מדאיג אותנו עוד יותר, כאשר אנו רואים בטלביזיה מה מספקים לארמיה השלישית. אנו לא מתעסקים עכשיו בפוליטיקה. בחיים האזרחיים כולנו עוסקים בפוליטיקה וכולם גנרלים. אנורואים שלא מספקים להם מזון אלא סיגריות וריבות, שוקולד ואיני יודע מה עוד, כאשר אנחנו איננו יודעים מה קורה בכלל עם ילדינו.

אני חושב שזו נקודה, שהממשלה בכל אופן, עד כמה שאני חושב ומתאר לעצמי - יכולה לעשות משהו בנידון זה; היא יכולה לצמצם, להקשות. כי על כל פנים בעינינו - וזו היתה מטרת ההפגנות שלנו, יש פעולות שברור שהן עוזרות ויש שמפריעות והאויב כאילו עומד מולנו ואומר לנו: הגוף הזה שישנו בישראל, החברה הישראלית, כפי שהתבטא פעם לא-ערבי, אלא אמריקאי: ישראל מתפוררת מכפנים מבחינה חברתית. כאילו שההפגנות שלנו מפריעות לפעולה. מטרתנו היא הפוכה - להזק ידו הממשלה. אני חושב שההפגנות שלנו לפני שגרירות ארה"ב, כשהן היו מתואמות עם היותה של גולדה שם, זה יכול היה לעזור לה. אבל אינני חושב עמוק ורחוק כל כך, כי המח שלנו התיבש כבר בנושא זה.

אנו מסוכנעים שהממשלה עושה, אבל לא מספיק. לא שמעתי שבארה"ב

2.11.73 ח"א.

אברהם אפל:
אברהם אפל:

היחה איזו הפגנה של איזהגוף יהודי שהוא למען השבויים. לא ראיתי אף שלט בישראל שובת השבויים, אכל אני רואה בכל פינה שלטים על המלווה-בטחון; הדם של בנינו עולה יותר מאשר מלווה בטחון. כשביל מלווה-בטחון גייסו את רב-אלף רבין שיטפל בזה. ומה בשביל השבויים?...

מ"מ רה"מ י. אלון: בשביל השבויים גייסה מדינת ישראל את ראש-הממשלה שלה.

צריך לדאוג לכך שישלחו אנשים לבדוק אם אנשינו בריאים בכלל. היה מקה שצריך היה לבוא רופא ולא היה כסף לשלם לו - ולא בא.

אברהם אפל:
אברהם אפל:

קטלין רוט: לא באנו בשביל זה! אלא אנו רוצים את הבנים שלנו. מי שצריך

טיפול - יש מוסד שמטפל בזה. מי שרוצה לקחת עליו - שיטפל בזה

אנו רוצים את הבנים שלנו וזה הכל. מי שנמצא כאן - עדיין אינו עומד בפני סכנת-

רעב! אם יש לו מים וחתיכת-לחם יבש - גם אז יחיה. כי אינני יודעת אם לבן שלי

יש גם את זה. כאן בארץ איש לא מח עדיין מרעב... הבן שלי היה קצין קישור

עם אנשי או"מ. לא קבלתי את שמו, שהיה בין השמות שהיו ברשימה.

הוא היה בסינוי במילואים.

מ"מ רה"מ י. אלון: אם יש אנשים שהם מהכטוחים ביותר - הרי אלה הם האנשים שהיו

עם אנשי או"מ. כי הם היו עם אנשי או"מ.

קטלין רוט: אק קבלו כאן חמשה שמות, והוא לא הופיע ביניהם...

מ"מ רה"מ י. אלון: איני רוצה לומר שטריות, אלא שאלה שנלקחו עם אנשי או"מ - בהם

נוהגת הממשלה המצרית בחר-זהירות, כי אנשי או"מ הכירו אותם.

קטלין רוט: הוא היה במילואים ולקחו אותו כיום ששי בבוקר. הוא בן יחיד

שלי ואני אישה ילדה. כאשר אני אומרת זאת לפני כל אחד -

אל"מ שהיג: האם סא"ל אורי רוס דיבר אהן?

קטלין רוט: כן. הוא דיבר אתי דברתי עם אורי רוס בבוקר, וצלצלו אלי אתמול.

אל"מ שריג: לגביו יש אישור.

קטלין רוט: צלצלו לי מג'נב.

מ"מ רה"מ י. אלון: את צריכה לקבל את הידיעה כבשורה. מדוע את מתווכחת אתו?

אינני אטום-לב. יושב לימיננו אל"מ בצהל ואומר שיש לצבא

אישור, דרך הצלב האדום, שבנך נמצא בשבי המצרי. האמיני לי, שזה צריך להרגיע

אותך.

קטלין רוט: אמרו לי זאת. לא ראיתי זאת בכחב. ברור שכרגע איני רוצה לומר מה

עשו אתי כאן במשך שבועיים: כוונתי לצבא; ועתה אני צריכה

להאמין בכל מה שאומרים לי... איני רוצה לומר ברגע זה את הכל - מה עשו כדי

שהיה קשה לי להאמין עכשיו למה שאומרים לי ולידיעה זו, שבני בשבי. לכן, לא ראיתי

ראיתי ידיעה בכחב, אלא אמרו לי זאת בעל-פה.

אביבה אריאב: גברת רוט! את צריכה להתחשב גם באנשים אחרים ובעצבים שלנו.

גם לסכלנות שלנו יש גבול! הרגעי מיד! גם לנו יש גבול!

קטלין רוט: לך יש עוד ילד בבית! ואני עברתי כבר את כל הגבולות, וזה הכל.

עד היום האחרון אמרו לי שאולי הוא שבי. שלחתי מברקים ואמרו

לי שהשאירו אותו בעורף והוא היה בשבי במשך שבועיים; פגשתי את זאת אני אומרת

כאן עכשיו.
אברהם אפל:
אברהם אפל:

אנו רק מייצגים את ארגון השבויים. זה הכל.

מ"מ רה"מ י. אלון: יש עוד פגשתי שבויים, גברתי, לצערנו. על כל שם שמקבלים אנו

- יורדת עוד אכן ונגולה מלבנו. אנו יודעים שבבית טוב יותר

2.11.73. ת"א.

מ"מ רה"מ י. אלון:

מאשר בשבי ואפילו יותר מאשר בחזית, אני יודע שהיחידה הממונה על כך - כאשר אינה בטוחה - לא תרמה ש את המשפחה.

קטלין רוט: רימו אותי בעניין השבויים.

מ"מ רה"מ י. אלון: היחידה מודיעה שיש אישור מהצלב האדום שחיל פלוני נמצא בשבי - ואז זו ידיעה מוסמכת; אפשר לסמוך ולקבל אותה בשביעות-

רצון יחסית, כי זה בכל זאת שבי. כאשר השבוי בפיקוח הצלב האדום - הלוואי וידענו את כל שמות השבויים האחרים שלנו שם.

בסופו של דבר, יושבים כאן כמה הורים והאחרים אינם מגיעים

הנה בכלל.

לא באנו לדבר על הבעיה הפרטית שלנו. אנו מודאגים מהנושא הזה.

יוסף מנחם:

מ"מ רה"מ י. אלון: אשיב על כך.

אני מצטפת לדעה, שהשבי הסורי מוזנח.

אביבה אריאב:

ישנה הרגשה קשה לציבור ההורים, שהדברים נכנסו למסלול, שעתה

יוסף מנחם:

איני בטוח בכל הפעולות שנעשה. אנו מאורגנים בכמה ועדי-הורים.

ההורים של הנעדרים והשבויים ממוצב החרמון נפגשו באופן מקרי, כי אחד ההורים

הביא תמונה ברורה מגרמניה והתחלנו להכיר די הרבה מהבנים. כך התארגנו. אחר-כך

נתברר שיש עוד קבצת-הורים ועוד קבוצת-פעולה אחרת. אחר-כך ישנו אמנסטי, עם ברנע

בראשו.

לדעתי, עבר די זמן, כדי להצדיק ריכוז הדברים האלה יחד. צריך

לעשות זאת מישהו מהחוץ. כי אנו איננו מסוגלים לעשות זאת לבדנו.

ב. איני בטוח אם כל מה שנעשה עד עתה - נעשה לטובה. אנו רוצים

לפעול ופועלים לפי רגשות. ואיננו רוצים לתת עצות מדיניות. אין לנו זכות לכך,

ואיננו רוצים לתת עצות, אבל אנחנו רוצים לדעת ולפעול מתוך שיתוף-פעולה ויעוץ.

איני יכול להבטח אם יהיה מישהו ממשרד החוץ, ויאמר שזה טוב ודע - שאמנם תמיד

תתקבל דעתו עלינו. אבל שמישהו ישמע ויאמר דברו. כמה הפגנות שנערכו - לא היו

לרוחי. אותם שיקולים שהעלית קודם - ידועים. יש לנו נסיון מר עם הערבים, שכל כמה

שלחנו יותר בארה"ב - הם החזיקו יותר חזק את השבויים. יכול להיות שיש מי שמייעץ

לסורים איך לספל בשבויים שלנו.

לכן - צריך לקום גוף מוסמך לספל בנושא זה.

צריך שיהיה כיוון. אם רוצים הכנה בהתנהגות הציבור - צריך

לספל בזה. היו הפגנות שלדעתי - היו כשלון. אם רוצים להביא את ההורים לכיסוי

בנושא זה - זה בסדר. אני רוצה לדעת מי מארגן כל זאת.

מ"מ רה"מ י. אלון: אתם רשאים לעשות מה שאתם רוצים. אני אהיה האחרון שאתן לכם

הוראות. יכול להיות מצב שמהכוונת הטובות ביותר - ייגרמו

הנזקים הגדולים ביותר.

יוסף מנחם: את זאת אני רוצה למנוע.

מ"מ רה"מ י. אלון: כל מוצב יקים ועד?...

קראנו אתמול לאסיפה, והתחלנו בהורי השבויים כמוצב החרמון.

יוסף מנחם:

הגיעו ההורים של כל השבויים בסוריה. החלטנו שאיננו רוצים שני

ועדים. סיכמנו אתמול שנשאיר גם את הורי סוריה, כי ישנה בעיה של הבנים שם.

החלטנו להמשיך עם זה הלאה.

דבר נוסף: הטיפול במשפחות: זה לא מקרה, מה שנאמר כאן, כי היו

כשלונות וזה לא היה מאורגן. הענין של התמונות - היה משהו די לא-טוב ואתמול זה נסגר. הציגו שם תמונות, בתנאים לא-טובים ואנשים לא מספכים, שלא ידעו להראות זאת, והיו גם תשובות של קציין-העיר, שלא היו מתאימות. אתמול בא אכיו של נעדר, ואיני יודע מה אמר לקציין-העיר, אבל זה השיב לו: בנך נמצא אצלי כבר במסגרת שחורה. הודיעו, שלקציני-עיר יש בצמדות ועדות של קצינים בכירים, ליעוץ פסיכולוגי. הודענו להם על כך ומסתבר שלא היה ולא נברא הדבר...
טלטולים אלה, - אפשר למנוע אותם. אני מכין שאם מישהו יבוא לתכוע את בנו - אילו היה זה בידינו - הכל היה בסדר... אבל דברים שהם בידינו - חייבים אנו להסדירם:

א. לחזור לאפשרות של זיהוי תמונות, כי נעדרות לשבי - יש הכדל גדול מאד. בין מי שתמונתו צולמה ומי שאין מזהים אותו בתמונה - יש הכדל גדול, ולכן - צריך לעשות זאת במקום מכובד יותר. מסריטים שם יום-יום את הסרטים האלה ואם ששהו מבקש להסריט זאת יותר לאט - משיבים להם, שזה לא הולך כך.

בענין הפגנות: אני רוצה שייאמרו כאן דברים ברורים. אנו חצים לשמוע מה אומרת את בנידון. האם ניכנס לדברים חמורים בנושא זה? - אני רעדתי כאשר בזמן הפגנה באו בחורים חמומי-מות, כי יכול היה להיווצר מצב, ששוטרים יהודים יכו אותם.

אפל אברהם: המשטרה בתל-אביב ובכנסת - התנהגה נפלא, וכל הכבוד לה.

יוסף מנחם: בחורים התנפלו על שוטרים והשוטרים קיבלו על-אמם אטפאל מאת פלא פקודה לא לתח להם לעבור, ועתונאי-חוץ היו עדים לכל זה.

רוט קטלין: המשטרה בסדר גמור.

יוסף מנחם: אמרתי שיכול להיות מקרה, שאנשים שאינם שקולים יעשו מעשה, כשכל זה קורה בחוץ ואז יאמרו: רבתי, ראו לאן הם הגיעו?

רוט קטלין: כל זה יכול לקרות בתוך הקהל, וספק אם אפשר לעצור זאת.

יוסף מנחם: אי-אפשר לומר לנו שנעשה מה שאנו רוצים, אלא שאנו רוצים שיהיו דברים ברורים.

הנקודה הסורפת מאד-מאד קובעת, כי היא גם בידינו. ישנם דברים

שאינם בידי ממשלת-ישראל ויש הכרעות שהן בידי הממשלה. אשר לקבלת חשוכה חלקית - ברי לכל דבר ישנן אלף זוויות ואינני רוצה להכיע דעתי בזה, כי איני יודע.

לדברים הללו דרוש מידע, אבל אנו חרדים שיהיו נימוקים רבים לקבלת הצעה מצרית להחלפת-שבויים מצרים ולהשאיר בכלא את השבויים הסוריים. במקרה זה אין לנו הרבה קלפים נגד הסורים והדבר יהיה חמורמאד שם. אנורוצים, כמשפחות השבויים בסוריה, להוסיף משקל להכרעות בעד ונגד, שידעו שאנו חרדים לנושא, לגורל יקירינו שם.

מר ברנע: שמי משה ברנע, ואני מזכיר כללי של אמנסטי בארץ ומשמש דובר

של . . .

מיד עם התקבל הידיעות בקשר לשבויים המקיב - התגייסתי מהימים

הראשונים, לפני שבועות אחדים, כאשר ההורים היו המומים מהידיעות על נעדרים ושבויים והתחלתי לארגן את הפעילות הציבורית בענין זה.

השר י. אלון: הפעלתם את "אמנסטי" הבינלאומי?

מר ברנע: כן. האגאש ההסתדרות גויסה כמלוא כוחה. איגודים מקצועיים בעולם

ובן-אהרן, שעלה על נושא זה טאשון במעלה.

מ"מ רה"מ י. אלון: לראש-הממשלה יש היום פגישה אפרו.

מר ברנע: בקשר למגביית המאוחדת - טלפנתי וביקשתי שליחי-ציבור שלנו

יעלו זאת בפני ארגונים יהודיים שם. מסרנו דרך ארגונים רופאים

בענין הרופאים השבויים והובטח שארגוני משפסנים ורופאים ומהנדסים יפעילו את הארגונים המקבילים בחו"ל.

אתמול יצאו כמה מאות מברקים לארגונים שונים, שיפעילו אנשים

בסדר גודל של מדינות, לפעול בענין זה, שיהיה לחץ מכסימלי בחו"ל.

הנקודה המרכזית, להפעיל בחו"ל לחץ דרך ארגונים יהודיים

ולא-יהודיים וכו'.

נשמח מאד לשתף בעקודה זו עוד אנשים ונשמח לשמוע שלקחו

את עול השליחות הזאת עליהם, כדי להפעיל אנשים שונים בעולם.

לדעתי - העם היהודי כולו צריך לפעול בענין זה, ואני מגייס את

כולו.

מ"מ רה"מ י. אלון: במקרה זה העמים הלא-יהודיים יכולים להשפיע יותר מהיהודים.

מר ברנע: כמובן, אבל באמצעות היהודים שיפעילו אותם. ואליך, מר אלון -

בממשלת-ישראל, ממלא מקום ראש-הממשלה; יש כמה דברים שהממשלה

חייבת לדעת ולחת דעתה עליהם. אנו כולנו אומרים, שהאמת היא, שהם אינם שבויים;

הם כיום מחוסרי כל מעמד פורמלי. אין להם סטטוס של שבויים, כל זמן שלא הוגשו

הרשימות. ענין הרשימות - זה בסחון-החיים שלהם, זו פוליסת-החיים שלהם. כי כל עוד

אין רשימות - הם יכולים לעשות מה שהם רוצים ואנו יודעים למה הם מסוגלים -

המצרים והסורים גם יחד.

המלחמה המיידית צריכה להיות - להוציא מהם מה שיותר מהר

את רשימות השבויים; בכל יום שעובר מי יודע כמה קרבנות זה יכול לעלות לנו.

לצערי, יש כבר עתה ויתורים, וכל יום שעובר ואין הרשימות

בידינו - זה עולה לנו בקרבנות אדם. המצרים התחייבו והסורים התחייבו גם הם

וממשלת-ישראל מרשה שימשכו אותה באפה יום אחרי יום. שעה אחרי שעה, באיגה-כפולה

וזה עולה בקרבנות אדם. על זה אסור לוותר.

דבר שני: ענין הפיצול.

מ"מ רה"מ י. אלון: מהיכן אתה לוקח לך סמכות לקבוע עובדות כאלה, על ממשלת

ישראל, שנותנת שימשכו אותה באפה? יכולתי לומר לך,

שאני נפגש רק עם ההורים שיש להם בנים בשבי, והם נעדרים. אני מכבד את אמנסטי ומכיר

אנשים הקשורים בזה. מדוע אתה קובע עובדות ומהיכן לך אינפורמציה זו על ממשלת-

ישראל? מהיכן לך מה היה בשיחה בין גולדה וריצ'רד ניקסון? מה הדיבור הזה על ממשלת-

שראל? זה אפשרי בהפגנות, אבל לא כאשר שושכיס-הורים עם כל הדאגה שבלבם. האם נחוץ ל

להוסיף להם גם זאת? והרי אתם יודעים שראש-הממשלה, - זה היה הנושא הראשון שדנה

בו.

קטלין רוט: יש מספר אנשים רב בינינו, של משפחות שיש להם חללים או שבויים,

ואני נגד זה, שיהיו בינינו כאלה, שאין להם בנים בשבי.

מר ברנע: הויכוח בינינו לא חשוב. אבל יש עובדות, אותן כל אזרח בתוכנו

יכול לדעת, ועובדה שהמצרים התחייבו על משהו.

מ"מ רה"מ י. אלון: כשביל זה יש כנסת וממשלה ועתונות ומפלגות.

מר ברנע: בשיחה פנימית מותר לומר את האמת והם חייבים לספק רשימות והם

משהים זאת. הם נתנו רק חלק מהרשימות ויחזיקו אותנו זמן רב על

2.11.73 ח"א.

ברנע:

אש קטנה בענין זה. אלה עובדות, שלא ניתן להכחישן ואפשר להוכיחן. אלה עובדות נכונות. איניאומר זאת בצורה של פולמוס. אני חבר באותה מפלגה כמון.

קטלין רוט: לא רוצים לשמוע כאן על מפלגות.

מ"מ רה"מ י. אלון: דובר על ממשלה ולא על מפלגה.

קטלין רוט:

חסלה לי מאד. אני רוצה שהצלב האדום יבקר אצלם ויהיו שמות.

איני רוצה לשמוע על כל מיני בעיות כאלה. אני לא רוצה זאת ולא

דעה לדעת מזה. אני אדם חולה מאד וזה הכל! יש לי רק ילד אחד ואינני רוצה לשמוע

ולדעת מכלום. אני רוצה לדעת רק שיש רשימות של השבויים ולא לשמוע ממפלגות.

איני רוצה לדעת על שום מפלגה, שום דבר כזה. יש כאן מי שיחליט בזה.

ברוך השם, מר אלון יודע גם לדבר ויותר יפה וטוב ולצערי - אפילו

מהגב' מאיר, שתסלח לי מאד. זה לא מעשי. אני רוצה רק שלושה דברים.

השר-ה

מ"מ רה"מ י. אלון: לילות היא אינה ישנה בענין השבויים.

קטלין רוט:

כאשר שמעתי אותם בסלביזיה - גם אני בכיתי מהדיבור שלך ולא

משלה. זאת אני מוכרחה לומר לך. ישבתי גם אתה ודברתי אתה אבל

בכיתי כששמעתי אותך לדבר. עכשיו אני רוצה רק רשימה. אני רוצה שאוכל להבין ושכל

ההורים יוכלו להבין (י. אלון יוצא לשיחת-טלפון).

אני רוצה שהצלב האדום יבקר אצלם.

אל"מ א. שריג:

ביום השני למלחמה קבלנו רשימה וידענו על קציני-קישור ומשקיפי-

או"מ שבידיהם. קבלנו את השמות בצורה לא-רשמית, אלא אותם אנשים

שהיו והם נלקחו בשבי. בשלב מסויים קבלנו זאת ואז, מיד הודענו לאותם הורים, ולא

רק להם, אלא עשינו פעולות רבות, לגבי כל אלה שהיו במעוזים, וכל מי שיכולנו להודיע

עליו משהו, שהוא נעדר או שיש חשש סביר שהוא בשבי, מסרנו את השמות לצלב האדום,

כפי שנאמר כאן, שידעו שאנו יודעים על אנשים אלה, ובשלב מסויים קבלנו הודעה

לגבי אותם קציני-קישור ואנשי-או"מ, שהם בשבי. אך לגבי בנה של גב' רוט קבלנו אישור.

איני מסוגל לומר לה שיש לנו אישור, כאשר אין לנו אישור ואז ידענו שהבעיה כאן כאובה.

ברגע שקבלנו אישור - מיד התקשרנו טלפונית.

אביבה אריאב: נו, אם כן - את רבר יודעת...

מ"מ רה"מ י. אלון: אולי תתנו לי להיות כאן היושב-ראש?

גיא אליהו: האם יש לך אינפורמציה על שיחת ראש-הממשלה עם ניכסון?

אל"מ א. שריג: ישבנו עם תא"ל ליאור וכעבור שעהיים קבלתי הודעה, לפי הרדיו,

שנציגים של הורי השבויים והנעדרים נפגשו עם תא"ל י. ליאור,

מזכירה הצבאי של ראש-הממשלה וההובטח שהרשימות שנקבל מהצלב האדום - תימסרנה לווד.

זה מסוים כל אחריות. וזה רק פוגע, כי כל ההורים יתחילו לחפש ועד, שאינו קיים.

מ"מ רה"מ י. אלון: הידיעה שקבלתי לא מתייחסת לשום סעיף מיוחד. ראש-הממשלה לקחה

אתה כמה סעיפים ממדרגה ראשונה, והראשון בהם הוא בעיית

השבויים, וזאת - בגלל יחסה האמהי לבעיה, אם אפשר לומר כך. ה"אמהי" במובן הנעלה

ביותר של המושג. וגם משום שהיא יודעת שהאמריקאים רגישים לענין השבויים.

ניכסון שבר כמעט שאת שיניו בענין השבויים בוואטנס. לשבויים האמריקאים לא היה

מעמד של שבויים עד ששחררו אותם כשבויים.

אביבה אריאב: על שיניים שבורות אלה הוא נישא ברגעיו הקשים עכשיו.

מ"מ רה"מ י. אלון: מכינת הטיפול הפוליטי, אילו האמנתי שבועה משכנעת - הייתי נשבע.

אביבה אריאב: האזנתי הבוקר בשעה 7 לחדשות ברדיו וכן בשעה 6 ובשעה 8 בבוקר. הידיעה שודרה בחדשות בשעה 7, ונאמר שראש-הממשלה הודיעה שהיא מוכנה לשחרר שבעת אלפי שבויים מצרים שמצויים בידינו, תמורת 340 שבויים שלנו המצויים בידי המצרים. בעיית השבויים הסוריים - היתה חסרה מאד. והרי יש לנו נסיון קודם עם הסוריים ויחסם הרע והאכזרי אלינו.

מ"מ רה"מ י. אלון: זאה גם אני אמרתי.

אביבה אריאב: אם כן, מדוע מוכנים לתת להם את כל השבעת-אלפים? שיתנו את החצי בלבד...

יש לי שאלה נוספת, אינפורמטיבית: מצפונות-פאפא נהפרסמה ב"הארץ" ידיעה, מטעם סופר "הארץ" בג'נב, כאילו נתקבלה בצלב האדום ידיעה, על נציג שיצא מסוריה ובאמחתו רשימות שבויים ישראלים בסוריה ורשימת התלונות והטענות של הסורים כנגדנו. מה אמתות ידיעה זו?

מ"מ רה"מ י. אלון: אני מציע לא להאריך בדברים. הגבתי כבר בחומרה על ההערה האחרונה של ברנע, כי אני יודע באיזו אווירה אנו חיים, כולל עבדכם הנאמן, למרות שפניו שקטים - גם לא לו יש את המפייחויות הפנימיות, כמו לכל העם. אבל אנו חייכים להתגבר.

אשאיר את השאלה הסבוכה ביותר - מצרים וסוריה, כחשובה אחרונה, ואתחיל מהקל יותר.

הממשלה ונציגיה ברחבי העולם עושה מאמץ מיוחד במינו להפעלת לחצים על-מנת לקבל הרשימה הכוללת של שבויינו במצרים ובסוריה, וביקור הצלב האדום במחנות השבויים, כדי לעמוד על התנאים בהם הם חיים. ב. היא עומדת על כך, שהסעיף באמנת ג'נב, הקובע שלכל שבוי פצוע זכות לחזור לביתו - יקויים. זו זכותו האישית, גם אם אין חילופים. קל וחומר - כשיש לנו גם מה לתת כתחום הפצועים.

ג. המצרים היו ראשונים שהסכימו להפסקת-אש, בעוד שהסורים פיגרו הרבה אחרי המצרים. ועם כל הקרבה ההסטורית, התרבותית, הדתית והלאומית שבין שתי מדינות אלה, הן שפיעות גם באו"מ וגם במלחמה וגם בכירורים אלה, כיחידות נפרדות. הקשר בין סוריה ומצרים הוא מאד פרובלמטי, וחרב זו היא חרב-פיפיות, ויש לשקול אותה גם על-פי מקורות מודיעיניים, שלא תמיד אפשר להביא אותם לידיעת-הציבור וגם להורים היקרים.

אביבה אריאב: יש לכם אפשרות לדעת שהרשימות תהיינה מלאות?

מ"מ רה"מ י. אלון: הפעלנו את כל הרשתות שיש לנו בכל מקום בעולם, כדי לרדת לחקר הדבר.

יש לנו הבטחה רשמית ישירה של נציגי מצרים וישראל במפגשים המתקיימים אי-שם על ציר-התנועה בין סואץ וקאהיר, שנקבל את רשימת כל השבויים, וינתן לצלב האדום לבקר אצלם. יש לנו מחייבות להחליף מיד את השבויים הפצועים. אנו רואים שאצלם יש סחבת מסויימת ואז הידקנו את החגורה קצת. רצינו לתת להם להבין שכאן - או שתהיה הדדיות, או שלא תהיה הדדיות או שלא יהיה כלום. ושוב, עד גבול בו איננו רוצים להכביד על שבויינו.

אני תמיד זוכר גם את הדבר הזה; עם כל הכבוד - איננו מתחשבים רק ברגישות ההורים, שאין כנה ממנה בעולם ויכולה לעתים גם לשבש את הדעת. אני

זוכר תמיד מה ומי יש לנו בידי האויב. ממש לפני שנכנסתי לפגישה אחת, היו לי שני סלפונים. סלפון אחד - בו אישרתי^א מסירת שמות מסויימים, שביקשו מאתנו המצרים והסורים, כל אחד בנפרד, עד שיחנו רשימות השבויים.

סלפון שני - מזרוע אחרת של מערכת הבטחון, שרשימה ראשונה של עשרים ושבעה (ממצרים) ניתנה לצלב האדום בג' נב. אומרים שזהו זה. ובכל זאת - קבלנו רשימה ראשונה, וזה חרגיל חשוב. כמו שהיה חשוב בעינינו שהקצין שבא להיפגש עם דיב, הביא אחרו במכוננית את אביו, שהוא חולה אנוש כבר שנתיים וחצי, בתוך השבי, ולא נתנו לשחררו, אם כי זכותו היתה להשתחרר. הדבר לא פורסם בעתונות.

קטלין רוט: גולדה מאיר אמרה לנו זאת.

מ"מ רה"מ י. אלון: למרות ששר הבטחון אמר זאת בכנסת, הוא אמר זאת אחר החייעצות כינו והרמטכ"ל; אהב על-פי בקשת יריב - הוטלה על זה צנזורה, כי המצרים לא רצו שזה יתפרסם. זה פורסם במליאת הכנסת והצנזורה החליטה לא לפרסם זאת. זה היה מחווה מצדם.

יש לנו אתם כבר תסכם מפורט על אחוזי מספר הפצועים מכל צד (אם כי זה גם כן לא לעתונות) ומה שחסר כאן זה רק התאריך. יכול להיות שמחר יהיה כבר לוח-זמנים.

אביבה אריאב: מי שהוא מאתנו כבר אינו חזק כל-כך באריסטטיקה.

מ"מ רה"מ י. אלון: גם זה קשור באמנה בג' נבה.

יוסף מנחם: אנו רוצים שמישהו ישתתף ונוכל להזמין אותו לפגישות הועדה.

מי יהיה האיש? מי שהוא ממשרד החוץ?

אל"מ א. שריד: אנחנו בצה"ל עוסקים בכל אחד ואחד. אינני מתעסק עם ועד

ואיני רוצה ועד. נתתי דוגמא עם מר אפל, שאני לו שום זכות

לדבר בשמכם, ולמרות זאת - אחרי שנפגשנו כאן, אני אומר במלוא הכאב, שאחרי שישבנו כאן פרסמו שני אנשים, כי ראש-הממשלה אמרה שישב מישהו עם ח"ל ליאור, ובא מר אפל ובא מר חכמוב, שאין לו שום שייכות לעניין. מר אפל - תן לי לדבר, ..

אחרי שישבנו והסברנו ואמרנו: אם אתם חייבים להגיד משהו לקבוצת

הורים - תגידו שאנו מספלים אינדובידואלית, כמו לגבי גברת רוט, שמיד הודענו לה מה שהודענו. ואני פתוח את הרדיו במקרה, ושומע מה ששומע שם...

(מ"מ רה"מ חוזר לישיבה, אחר שיצא לשיחה סלפונית).

מ"מ רה"מ י. אלון: נציגינו ואנשי הצבא שלנו עם אנשי הצבא שלהם הגיעו להסכם על

פצועים. זה חשוב לגבי הפצועים עצמם, קודם-כל. זה אפשר קצת את ה

הקרח דמאק ומקדם את העניין. כל עניין שמקדם את פתרון הבעיה - חשוב לנו.

למה אני מחשיב את עניין אביו: הוא ישב שם ארבע שנים. הוא

חולה מאד. שוכו אלינו - גם זה לטובה. זה איזה מחווה קטן.

העובדה שהם נתנו היום עשרים ושבעה שמות - זה אומר, שהם

התחילו לזוז. יתכן שגם הם עושים זאת ספין-ספין, כדי לסחוט מאתנו משהו. יש שני

צדדים למטבע ולא רק אנו מכבידים עליהם. יש כמה נקודות שהם מכבידים עלינו ומוכרחים למצוא באיזה מקום את הפתרון שיאפשר הקלה.

על כן, מצד איד יש גזר מפסה ומצד שני - מקל מונע. אנו משתמשים

גם במקל וגם בגזר. לעתים זה אחר זה ולעתים שניהם יחד, לפי מיטב שכלנו. אולי אין לנו מספיק, אבל זה מה שיש לנו.

אשר לשיירת המזון הנוכחית: אנחנו נעסינו לבקשה מיוחדת של נשיא

אח"ב לאפשר שיירה חד-פעמית. לאחר שקלא וטריא הגענו למסקנה, ששיירה אחת אינה

מ"מ רה"מ י. אלון:

מעלה ולא מורידה מכחינת עצמת הכוח המכותר. אבל אולי היא מעניקה לנשיא ניכסון, שגילה ~~במסגרת חובותיו~~ ידידות בלתי-רגילה בשעות קשות במיוחד, איזו אפשרות להשפיע במגמה חיובית גם על נושא השבויים. מכל-מקום - אי הענות לשיירות נוספות, כאשר הם לא ילכו לקראתנו - תובן יותר באו"ו ובארה"ב ובכית-הלכך מאשר אילו מראש אמרנו, שאין עם מי לדבר ועל מה לדבר.

אליהו גיא: מתי היא נגמרת?

מ"מ רה"מ י. אלון: יש בה מספר נתון של מכוניות והיא מתפרקת לאט-לאט.

ארה"ב, היא המעצמה היחידה עלי-אדמות, שנותרה לפליטה, פרט

להולנד, שאינה מעצמה אכל מדינה ידידותית, ~~בארה"ב~~ ~~הממשלה~~ ~~שכחלה~~ ~~אבל~~ ~~שאינה~~

יכולה לעשות הרבה יותר מאשר מלה טובה. ואם ארה"ב מבקשת: חנו לי מחווה זה, למעני,

ומדובר רק על מצרכים שאינם צבאיים, אלא רפואות ומזון וקצת מים, ובזה אנו סוללים

דרך להידברוח עם האמריקאים ואולי גם עם המצרים, דרסם, - כי אז צריך להענות לכך.

לכן, ערב יציאת ראש-הממשלה לארה"ב, ופתיחת מאבק גדול, שנמצא

עדיין לפנינו, ועם כל הכאב, (ולא אדון אף אחד מכס, כי איני בא במקומכם) אבל עם

כל הכאב - סמכו עלינו בענין זה.

קל מאד להגיד בעתונות ובכנסת, שהממשלה חלשה ומושכים אותה

באף. אנו חזקים ומהווים גורם חזק מאד במזרח התיכון, אבל עדיין איננו מעצמת-על.

אם למישהו היה ספק בזה - אל יהיה לו עתה...

אביבה אריאב: מדוע מודיעין מעל כמת הכנסת על חולשה?

מ"מ רה"מ י. אלון: אנו מהווים גורם חשוב במזרח התיכון - חשוב מכריסניה.

קטלין רוט: מסרנו רשימה של שבעת אלפים שבויים שבידינו.

מ"מ רה"מ י. אלון: להם אכפת מהאנשים שלהם כמו איני יודע מה. אגב, זה אינו חל על

ההורים של החיילים שלהם. אני בטוח שאם מצריה אוהבת את בנה

בדיוק כמונו, אבל הממשלה המצרית, לפי שיטת הלחימה שלהם, מוכנה להקריב בכל שנה

מיליון איש, (שכמובן סדאח עצמו אינו כלול בהם...) זה מעיד על הלך-רוח של

ערך חיי האדם שם. הם אינם מחפעלים מזה שאנו מחזיקים בידינו שבויים מאז מלחמת-

ההתשה - מאות במספר.

מר א. מזרחי: מאז הקרב באי-שדואן - 56 שבויים שלהם בידינו.

מ"מ רה"מ י. אלון: ולט היר שם 11. מה לא עשינו כדי לשחרר את האחד-עשר שלנו, מאז

מלחמת ההתשה, וכיניהם טייסים אחדים? היינו מוכנים לתת להם

פי חמש ממי שהם מחזיקים אצלם ולא הצלחנו בזה.

יתרה מכך: אמנת-ג'נבה אומרת, שכאשר יש לך שבויים, שצריך אתה

להגיש רשימות שלהם. אם אנו רוצים שהלחץ המוסרי-פוליטי-ציבורי-עולמי, שמפעילים

- יהיה לזה אוזן קשבת בעולם התרבותי, התנהגותה כראוי של ישראל בענין זה - איני

בטוח אם מיד מודיעין להם זאת, אבל ישראל עומדת בפני כל הדרישות האלמנטריות

ויש רשימה ואנו מעבירים אותה והאמינו לי: לולא עשינו זאת - לא היעו נאמנים

לבנים שלנו. אבל היינו מכבידים על עצמנו במאבק הגדול, שהוא גם ציבורי-מוסרי

וגם מדיני, בחביעתנו לעמוד באומנה זו.

אותה אמנה אומרת, שפצועים - זכותם להשתחרר מיד. אבל כאשר יש

חילופי-שבויים, אפילו אם יש להם שבוי אחד ולנו שבעת אלפים שבויים שלהם - מחליפים

את כל אלה בכל אם אלה. כך קובעת האמנה. במלחמה אין מעמיצים את השבויים אחד כנגד

אחד וחילופי השבויים אינם נעשים אחד מול אחד. וזאת - עם כל המרירות שהיא טבעית

ומובנת. זה לא נשק שיכול להשפיע עליהם, כי עובדה שניסינו גם זאת.

מר ברנע:

מדוע לא לצטט ולספר לעם המצרי רשימת שבעת אלפים שמות שבייהם,
כדי שסדאת ישב אתנו?

מ"מ רה"מ י. אלון: לא רק שמדורים אנו, אלא הם מוסרים ד"ש למשפחותיהם.

אליהו גיא: אני במקומם לא הייתי דואג כל כך: כי הם לכושים ונראים יפה.

מ"מ רה"מ י. אלון: הם בני אדם עם חולשה ומעלות משלהם. הם גם לוחמים יותר טובים
מאשר היו פעם. לא צריך לזלזל בהם ולא להיכהל; שני הדברים גם יחד.

הבעיה הקשה ביותר: אין יסוד ריאלי לאינפורמציה ששמעתי מג'נב,

- כי הם טוענים שישראל מפרה את האמנות.

רגיל לומר שישראל תוקפנית והיא מפרה, אבל יש סימנים ראשוניים,

איני רוצה לגרום לאשליות, אבל יש סימנים לכך שהם מוכנים לשמוע כבר משהו בנושא
הדיבורים - באופן עקיף מאד, בניו-יורק, ועדיין לא בג'נב.

האמינו לי שברגע שנדע משהו - אתם תדעו על-כך.

ועכשיו, מה שאמרה לכם ראש-הממשלה - היא אמרה דבר נכון:

המכסימום שאפשר להגיש על-ידי קשירת סוריה ומצרים, שהסורים לחצו על המצרים,

שלא לשחרר שבויים. רק זה אפשר יהשיג. אבל אני בטוח שאף אם ואב שיש להם שבוי בסוריה

- לא ירצו לעכב שחרור בן במצרים, מפני שמותר להם לחשוב שהם צודקים, כי הגיונית

- זה אמנם כך, אבל לא מעשית. ועל-ידי זה שאלה ישארו בשבי - אחרים לא ישוחררו.

הסורים מתפעלים מעט מאד מהנעשה במצרים. יש להם טענה, שכאשר

עברו להתקפה בגולן והתחילו להדוף אותם, הם התחננו שהמצרים יפתחו במתקפה רבתי

מאבר לאחיזה שלהם במזרח-התעלה.

מסתכר שיש ביניהם מלחמות-ערבים, ולא רק אצלנו קיים הדבר...

הסורים מתפעלים מעט מאד ממה שאומרים להם המצרים. הסורים ביקרו קשות את סדאת,

על שהסכים להפסקת-אש. הם אמרו שגם הם עברו את הקו ולא הפסיקו להילחם. ועם זאת -

העיראקים מבקרים את הסורים, מדוע הסכימו להפסקת-אש...

אספר לכם אפיזודה: כאשר תפסנו בזמנו, תוך מארב-מאורגן, מעבר

לגבול סוף-סוף לבנון, את חבורת הקצינים בכירים הסורים - הייתה שמחה גדולה אצלנו, שהנה

- סוף-סוף יש בידינו קצינים בכירים ונקבל סוף-סוף את החבר'ה שלנו מסוריה בחזרה

הביחה. אגב, היו גם טייסים שלהם בידינו, שנחתו בשדה בצת - וכל זה לא עזר לנו.

(מספר את פרטי סיפור שבויי סוריה ומצרים).

לכן, הנסיון מלמד שהמצרים והסורים אינם בגדר של כלים שלובים

בכל הנסיבות. אנו עלולים להגיע למצב, שהמצרים יקשיחו עמדתם בהשפעת סוריה, ואנו

- את ילדינו מסוריה לא נקבל, וגם את מה שאפשר לקבל ממצרים - לא נקבל.

היות וגם לסורים יש תביעות מאתנו, מוסכם על שר הבטחון ועלי

ודיווחתי על כך לראש-הממשלה כואשינגטון, שאיננו נענים להם עד שהם עומדים כאמנת

ג'נב, ככתבה וכלשונה, וכמו שלמצרים לא הייתה ברירה ונענו, לא תהיה גם לאלה ברירה,

אני מאמין שהאמריקאים יפעילו את השפעת הסובייטים כאן.

אליהו גיא: קיסינג'ר לא מבקר בסוריה.

מ"מ רה"מ י. אלון: אבל יש לו קשר עם דוברינין. הסורים הרבה יותר קיצוניים מהמצרים

ובעוד המצרים מקבלים אותו ברצון ושלחו שליח מיוחד - הרי הסורים אינם מקבלים אותו

בכלל.

בענין זה הוא מפעיל את הסובייטים. אין לי ספק, שהאמריקאים

קבלו מילת-כבוד מברז'נייב להפעיל השפעתו על סוריה. לכן - דרושה כאן סבלנות.

לרוסיים יש אינטרס עם אמריקה. היטה דרושה להם והסכמים עם

אמריקה יש להם. לכן, לא הכל נגמר בין רשעים וטובים. יש חשבונות של חיים פוליטיים

מ"מ רה"מ י. אלון:

בין צדדים שונים. חודש אוקטובר הוא השיא של מספר יהודים שהגיעו מבריה"מ. אסור לפרסם זאת, אך באו 4150 עולים ואף פעם לא נתנו לנו מספר כזה של עולים... אני מספר לכם זאת, כי בחיים הפוליטיים יש כל-מיני דברים נוגדים. כאשר שמעתי על ועדה - אמרתי: זו ארץ דמוקרטית. מה-ש כל מי שרוצה להתארגן - שיתארגן. ועל מה שרוצה להפגין - שיפגין. אפילו אם תכו את המשטרה - היא לא תיגע בכם... אבל יש לי שיקול-דעת שלי: אתם רשאים לקבל או לא לקבל אותו. זו אינה דיקטטורה כאן - תודה לאל, אלא דמוקרטיה אמיתית: עלינו להחליש את הרושם בקאהיר ובדמשק, שענין השבויים מעיק עלינו, כי זה דוחה תשובה וזה דוחה את שובם אלינו. איני יכול להוכיח זאת הוכחה משמעותית, אלא לוגית. אילו הייתי בן-הגוריון, הייתי מוכיח לכם זאת על-ידי ידיעה מודיעינית.

הם תפסו שלושה נושאים, שאנו רגישים להם: אבדות, שבויים וחוסר-נשימה ארוכה בתחום הכלכלי. ולכן, הם רוצים להרבות באבדותינו, לענות אותנו באי-ידיעה על השבויים, עד כמה שיוכלו ולחייב אותנו להחזיק גיוס גדול במשך זמן רב, כדי לשבור את החיים הכלכליים שלנו.

על כן, כל דיבור לא-זהיר וככל שמעלת האיש גדולה יותר, עליו להיות זהיר יותר, או כל אקט שמתפרש לא כהלכה בכירות ערב, פוגע בשבויים שלנו.

על כן, כרוזים שיוצגו בכל פינה בעיר - אם אתה חושב שזה יקדם את השחרור ברבע-שעה - אתה טועה. זה יכול רק לפגוע, לדחות ולהפוך את הארץ הזאת לטראומטית בענין אבדות ושבויים. זה רק ירופף את שורוחינו. המצרים יכולים לחשוב עתה, שהנה - אפשר ללחוץ על יהודים אלה. אילו חשבתי שזה מועיל לפרסם - אזי יכולים אתם לזרוק הכל על הממשלה ולו רק לזכות בשחרורם של השבויים שעה אחת קודם...
יוסף מנחם: אנו רוצים להיפגש, כדי למנוע זאת.

מ"מ רה"מ י. אלון: אם יהיה ועד אחד, ולא שניים-עשר ועדים, אנו נקל על עצמנו. איננו יכולים להכיר בוועד אחד ובאחר - לא. יש אזרחים נאמנים, שלהם לב רגיש, שאני מכבד אותם והם מעורבים בזה, כאשר הבנים אינם בשבי - ומחר תהיה מעורבת בזה מפלגה זו או אחרת.

קטלין רוט: אני מתנגדת לזה.

מ"מ רה"מ י. אלון: אגף כוח אדם שלנו נערך למצב והוא הכתובת היחידה, האינדיבידואלית, כל משפחה שנוגעת בדבר; - הוא שמע גם את הדברים שנאמרו כאן, שבחלקם מוצדקים וחלקם ודאי לא מוצדקים, אבל יושב לימיני איש, שאני סומך עליו במאה אחוז, כי אני יודע גם מה הוא עושה. לכן, לא תישאר אף פינה בה ש אינפורמציה חשובה, להורים או למשפחות, שלא תימסר על-ידי האורגניזציה שהקמנו, ואם נחוץ לשפר את המקום בו מציגים חמונות - ברוח זו יפעל.

אליהו גיא: זה סגור כבר.

מ"מ רה"מ י. אלון: יתכן שצריך היה לסגור זאת. יכול להיות שזה הפך להיות גיהינום. בכל יום יוצאים אנשים משם מאוכזבים.

קטלין רוט: ביקשתי רק את הסרט בו קטע שמופיע בו שמי ושלחו אותי לשבעים מקומות.

אל"מ א. שריג: יש טלפון אחד, שאליו יכולה את לפנות. אדבר אתך על כך אחר-כך.
מ"מ רה"מ י. אלון: יש לכם כתובת ואין טובה ומעטכנת ממנה. ככל שיהיה מידע בעל-חשיבות כלל-לאומית, שמותר לפרסמו בציבור - הדבר ייעשה. ביקשנו כבר זימון הכנסת בשבוע הבא, וראש-הממשלה תוכל לדווח לעם ולא רק לוועדת חו"ב ולממשלה, על תוצאות ביקרה בארה"ב.

לא כל דבר היא יכולה לומר. עלינו לשקול כל מלה - מה עוזר ומה מזיק, אבל התקלות שרמזתם עליהן - שמע זאת נציג צה"ל ויבדוק אישית ששמות, מידע למשפחות הנוגעות בדבר - כל זה יהיה שוטף, יעיל ומהימן

אציע כאן עצה, שאינכם חייבים לקבלה: אל תעשו הפגנות, כי הן לרועץ לבנים. אין בהן כדי לדרבן את האמריקאים כמלוא הנימה. זה לא דבר שקובע אצלם. זה אינו מקל על הממשלה וזה עלול ליצור באמת רושם, שהחברה הישראלית מתפוררת וממורמת. ואז - עודמעט לחץ ואפשר יהיה לפוררה הרבה יותר...

ובעיקר - דרוש קצת יותר אמון בכוונות הטובות ובאמצעים. אל תתמהו אם במקריה מסויים ניתן איזה גזר ואל תתפעלו ממקור אחר שנותן מקל. ל אם עושים זאת - זה נובע מבטחון שבזה מועילים אנו ולעמים - מתוך נסיון - שמא זה יועיל. אין זה משחק-שח, בו ישנם כללים מדויקים איך הולכים בכל מהלך. זה מסובך ובעיקר עליכם לדעת, ובזה אני מוכרח לשכנע אתכם: אשה זו - ראש-הממשלה, מטפלת בענין כאילו בניה נכדיה יושבים בשבי. זה מגיע עד לדמעות. ושלא תהיה לכם טעות בזה.

אבל יחד עם זה - היא מנהיגה עם לוחם מדינה הנאבקת על מעמדה המדיני. אסורלה להשמיט מידיה את שיקול-הדעת התכליתי, ~~המדיני~~ שלעמים הוא קר, אולם אני יושב אתך ויודע מה עובר בלבה, כי יש לי אתה שיחות בארבע עיניים ואל יהיה לכם ספק בזה.

תנו לנו לנהל את הענין וראו בממשלת-ישראל כאילו היא הועד לעניני השבויים והנעדרים.

מר ברנע: לסיכום - כמה דברים. יש נושא אחד, שהאל"מ שריג לא יכול להמשיך לספל בו. מוכרח להיות נציג בממשלת-ישראל, שאחו אפשר להתייעץ. זה צריך להיות נציג אזרחי, ולא יתכן שחמיד נפנה לראש-הממשלה או לממלא מקומה בענינים אלה. הצבא מוגבל לטיפול אינדבידואלי ובצדק, והתייעצתי ויעצתי לועדים לא לעסוק בזה, אבלמוכרח להיות משהו בממשלת ישראל, שיעסוק בענין.

אל"מ שריג: מדוע משרד החוץ צריך להיפגש אתך ולא עם עוד עשרים יהודים? מר ברנע: דברתי עם שלמה גזית והוא אמר, שהוא עוסק במישרין עם מצרים וסוריה ולא עם הציבור.

מ"מ רה"מ י. אלון: האמן לי, שהוא תורם תרומתו. אתה יודע מה? אל תרגיז אותי. איני מכיר אותך כועד של משפחות השבויים. הורים - בבקשה, אבל לא אתה!

אביבה אריאב: בני יושב שם ואיני יודעת עליו שום דבר. אמרת קודם, שאם שבועה יכולה לעזור - אחה מוכן להישבע. תן לי תשובה לפרטיכל שחזיה סוריה לא היתה מוזנחת.

מ"מ רה"מ י. אלון: בהן צדקי; בחיי בני הצנחן, הנמצא במערב-הסואץ. אביבה, הניחו לראש-הממשלה, והאמינו לי: היא תחזור ואין ישיבת-ממשלה שזה אינו הסעיף הראשון בה. לא פותחים את הפה על שום סעיף לפני שמקבלים דיווח - מה התקבל בענין השבויים.

יוסף מנחם: אם רוצים שההורים יירגעו - תנו להם שיהיו מספר אנשים עם כתבות, שיוכלו להיפגש אתם.

מ"מ רה"מ י. אלון: דבר עם ראש האגף שלך ותשאל אם עשו סידור עם משרד הבטחון. אליהו גיא: צרפו שניים מההורים למשרד הבטחון.

אל"מ שריג: ישנו איש הפועל בשם . . . כאשר שמענו שיש לפעמים תשובות קרות מסעם קצין העיר, במקומזה או אחר - מצאתי לזה חשובה: ריכזנו קבוצת-קצינים היושבים ליד קצין-האיר והם

המטפלים בזה. שמעתי שמועה ולא היה זה כך שפנו הורים, ורק בגלל השמועה הזאת-
עשיתי את הדבר.

מ"מ רה"מ י. אלון: על הפגישה הזאת אמסור לעתונות הודעה לאקונית: נפגשתי ע היום
עם קבוצה של הורים.

איני רוצה שתצא מכאן נציגות, כי מיד יהיו סלפונים מנציגים

אחרים, ומחר יהיו בחירות של נציגי הורים...

אני מציע לכם שתבחרו איש משלכם, שישב עם מנהל לשכת ראש-

הממשלה ותנסחו יחד את ההודעה לעתונות. זה יירשם בפרטיכל ודובר הממשלה יוציא
זאת.

דברתי אתכם בפל בגילוי-לב מלא, כי אתם השותפים העיקריים

בנושא סרגי זה.

העתונות עלולה להזיק כאן - בלי כוונה רעה. אין לי שום

דאגה אחרת היום, אלא לדאוג שהחיים ישארו בחיים והשבויים יחזרו והפצועים יוחלפו.

חודה רבה לכם.

הפגישה נסתיימה בשעה 12.15.

מדינת ישראל

מס' 6330
מס' 6330
מס' 6330

תעודת משלוח מס' 6330

מצורפות לזה הרשומות הבאות:

אל (הנמען)	סימון הרשומה
מלך יוסף	145-175
ע. י. י.	

מס' 6330

אל מלך יוסף יוסף יוסף היחידה
המשרד

הנני מאשר קבלת הרשומות הנ"ל

תאריך 14.12.73 שם המקבל א. י. י. חתימה א. י. י.

סיבוב קולות

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכ"ר

אל:	הגב' יעליל גליל	התאריך:	3/11/12
מאת:	הגב' חגית בן-עמרם, ת"א	חוק מס':	תא. 145
הנדון:	מס' 50/12		

יצונו הטי,

1. לברוקס, רגב צ'אוס פטלים

התקציב קראטו אקלומה אים באולן

שהחקיקה אלול איה האם האולמיה

ב - 3/11/12

2. וולטו נא קניה

המלכה
אחיה

פרטיכל סטנוגרפי

של התייעצות בעניין מקורות-מים בגולן.

תל-אביב, 2.11.1973.

נכחו: סגן רה"מ - י. אלון, השרים י. גלילי, ח. גבתי, מ. דייין;

האלופים - י. חופי, ר. זאבי ש. גזית; מר מ. קנטור, מר יחיאל אדמוני, מר א. מזרחי,

מר ח. בר-און, סא"ל א. בראון, מר א. עזריהו. (סיני).

רשמה: מיחקה יפה.סגן רה"מ י. אלון: הנושא הוא מים מהשטח החדש בטוריה להשקיה ברמת-הגולן, ליהודים ולא-יהודים.מר יחיאל אדמוני: (מראה על המפה). אנו רואים כאן את ברכת-רם, המוצבים על החרמון והעמדות

שלנו בשטח.

סקרנו את ענין המים בשטח זה - סקירה ראשונית בהחלט. אי-אפשר לומר

שאנו יודעים ממש מה יש ומה אין לנו שם. הדבר שמטך מיד את השומח לבנו בסקירה זו הוא מפעל המים שהכרנו אותו, כי נהנינו ממנו עד החילת שנת 1968, כי הסורים השאירו אותו פתוח והפעולות הראשונות של ההתיישבות בצפון-הגולן נשענו על אספקת-המים מקו זה שעובר מבית ג'ין, והמים מולכים או הולכים במפעל גרביטציוני, שיש לו קטעים שונים לארכו והיו מתוכננים לאספקה של 200 קוב-שעה לאזור קונייטרה (לעיר בלבד) כי הערבים לא השתמשו במים אלה להשקאה.

הקטע האחרון הוא של 6-8 צול, וזה הכתיב את כמות-המים.

השר ח. גבתי: מהיכן ההנחה שזה היה מתוכנן ל-200 קוב-שעה?מר י. אדמוני: זה נקבע לפי הכתרים של הקוים. היינו במעינות אלה והשפיעה נאמדת על-

ידינו ב-150 קוב-שעה, צאצאצא צגם עכשיו, בשפל מכל הבחינות, דה-כאשר

מדובר בסוף הקיץ ואחר שתי שנות-בצורת; אין כל ספק שהשפיעות כאן הרבה יותר קטנה מאשר שפיעה

של 150 קוב-שעה או 200 קוב-שעה. ההערכה שלנו היא שמעינות אלה אפשר להפיק בדרך כלל

300-250 קוב-שעה. זה ממצא אחד.

עתה עובדים כבר להפעלת הקו הזה. אם עדיין אינו פועל - הוא יפעל היום או

מחר, במידה ומזג האויר אינו מקשה על העבודה שם.

ליד מקור זה מצאנו מקור-מים הרבה יותר חשוב, והוא המעיין ששמצא

בערך במרחק ק"מ אחד או אחד וחצי ק"מ ממזרח אלצאצא לכפר בית-ג'ין, ומהווה מקור-מים להשקאת

שטחים במזרעה בית-ג'ין, במים שהולכים אחר-כך בתוך הנחל ומתאחדים עם כל המים היוצרים מהחרמון

ומהווים את ההוואג, שזה אחד משני הנהרות של דמשק.

מעין זה נמצא היום שוב בשפיעה שלו, בסוף הקיץ, אחר שתי שנות-בצורת,

ועומד עדיין על 700-800 קוב-שעה, וזו שפיעה רצינית מאד.

מים אלה, בחלקם משקים את שטחי מזרעה בית-ג'ין, ובחלקן - זורמים ומגיעים

להוואג.

מבחינה טכנית אין כל קושי לקחת, אם לא את כל כמות המים הזאת, כי אולי

לא רוצים להרוס את כל בוסתנים שם - -

אלוף י. חופי: אנו צאצאצא אותם בלאו-הכי בגלל ניקוי שטחי-אש שם, ולפחות את אלה הקרובים.מר י. אדמוני: חשבנו, שאולי לא את הכל הכמות ניקח ואז, את חצי-הכמות ודאי שאפשר

להעביר בצורה קלה מאד למפעל זה, ועל-ידי חיזוקו, בלי שיהיה צורך בהחלפת

כל הרשת, שלו, אפשר לבנות אותו על אספקה של 500 קוב-שעה (שני המקורות גם יחד), כלומר - שלב אחד הוא הפעלת מפעל זה כמו שהוא, שיחן 200 קוב-שעה.
 שלב שני - חיזוק המפעל והקשר שלו למעיין זה, שיחן כ-500 קוב-שעה.
 ראינו ואתם רואים על המפה, שיש כאן לא מעט כהמים כחולים בשטח, שאנו יודעים עליהם את הנתונים המדויקים והמלאים. מה שידוע, שמקורות אלה מהווים את ראש-המוקד. הנחל העיקרי היורד לירמוק שתחילתו באזור קוניטרה וסופו הארוך מאד באזור דרום-הגולן. לפי הערכות האנשים של תה"ל - ממקורות הרוקד, שהם למעשה שפיעות וזרימות בעיקר חרפיות, וגם מתחום השטח שלנו, יש אפשרות, על-ידי מערכת-סכרים, ליצור בתחום שבין שני הקווים הסגולים, עם קצת יציאה שם, לא גדולה, ובעיקר בשטח זה (מראה במפה) - בין חמשה עשר לעשרים מיליון קוב לשנה. כלומר - אפשר לדבר על מערכת, גקולטת את כל הזרימות החרפיות פלוס אחת אחרות שישנן בשטח, פלוס מים עודפים מתוך המפעל הזה. כי באזור קוניטרה יש לנו שטח-ההסקאה בסך חמשה עשר אלף דונם בסך הכל.

את שאר המים צריך להכניס למאגרים ואחר-כך להוליך אותם לדרום תת-הגולן, שם שטחי הקרקע העיקריים שלנו. על כן, הפעולות מעומדות בפנינו הן אלה:
 1. הפעלת המפעל במתקנתו הקיימת, שזה דבר בר-ביצוע;
 2. תכנון וחיזוק המפעל הקיים שיוליך 500 קוב-שעה;
 3. ארגון אופרטיבי לשנים-שלושה מיליון קוב, שיהיה צמוד למפעל זה, על-ידי תפיסת עודפי הזרימות;

4. תכנון וביצוע תפיסת זרמים של חמשה-עשר מיליון קוב בין הקווים הסגולים;
 5. הולכת המים מסכרים אלה לדרום תת-הגולן.

השר ח. גבתי: מה אומרים על-כך אנשי הצבא?
השר י. אלון: משה, אתה רוצה לומר משהו מהצד העקרוני?
השר מ. דיין: שחק"ה יאמר זאת, כי הוא בקי בעניין.
אלוף י. חופי: מבחינתנו, בגבולות כפי שאנו יושבים בהם עכשיו - אין בעיה לבצע את המפעל. אין כאן גורם שיכול להפריע לנו. המקורות - שניהם גם יחד, נמצאים בשטח שלנו.

השר י. אלון: מה המרחק בין בית ג'ין והקו שלנו?
אלוף י. חופי: שלושה ק"מ. ההפרעה יכולה להיות דוקא מהקוים של רכ"סי-החרמון, שסימנו אותם עם אנשי או"מ, ואנו יושבים עליהם; אבל בפועל כבר ירדנו מהם, בגלל מזג-באוויר. אני מניח, שעם בוא הקיץ, תהיה תחרות מי מגיע לשם ראשון. אני מקווה שנזכה בה, כי הם נתנו נקודות-ציון דומות לשלנו, בשלוחה זו של החרמון. אבל פרט לזה - אין שום בעיה עם הגבול הזה. אזור זה של אגן קוניטרה היה בזמנו קישור פנימי, קצת יותר לעבר השטח שלנו, למני מלחמה זו. איני בקי במקורות מים אלה, אבל מבחינה טכנית - אין שום בעיה לבצע זאת מבחינה בעיות הגבול בשטח הזה.

השר ח. גבתי: הסכרים שאתה מדבר עליהם מכוונם לתפוס את מקורות-המים המפוזרים שם, שהם זורמים לרוקד, כלומר: בתוך הרוקד, שהוא כאן די חתוך.
אלוף י. חופי: ישנה גם זרימה עצומה בחורף.
מר י. אדמוני: זרימת המים היא בעיקרה בחורף.
השר ח. גבתי: זה קשור גם עם המעיין של בית ג'ין?
מר י. אדמוני: לא. יהיה צורך להקים מיד מאגר; מבחינה אופרטיבית, אם צריך לתכנן את השפך הסכרים, צריך לעשות זאת עם אנשי הצבא, במקום מתאים.

השר ח. גבתי:

כלומר, למעשה זה יכול להיות כשני דברים נפרדים או מאוחדים, כלומר:

מצד אחד יש כאן מקורות מים שלמעשה הם בשטח ההפקר הקודם.

עכשיו יש אפשרות לתפוס אותם ולאגור אותם ואחר-כך יש מקורות המים האחרים.

יחיאל, על מה מבוססת שורת העדיפות שאחה מציע כאן? מדוע אתה לוקח כשלב

אחרון את בניית הסכרים האלה?

מר י. אדמוני: כי אלה דברים לביצוע.

אלוף י. חופי: כי כבר עכשיו אי-אפשר לעשות שם דבר, אבל כי כבר הגיע לשם החורף.

מר י. אדמוני: זה פשוט ענין של לוח-זמנים. הסדר-גודל של הפעולות שבצעו הן - הקמת קו זה,

וחיבורים לפינה זו, כדי ליצור אספקה של 500 קוב-שעה, זה ענין של

שבועות אחדים בלבד, ולא חדשים.

דבר שלישי - הסיכון האופרטיבי של קו זה, שהוא מיועד ל-2-3 מיליון קוב-מים,

ואז זה אפשר לבצע בקיץ אחד בשנה הבאה, ללא-כל-קושי.

השר ח. גבתי: תגבור הקו של 500 קוב-שעה - זה ענין להצעת-עבודה?

מאסא אסאאלאצ

מר י. אדמוני: כן. אם ניגש לתכנון - בקיץ הבא אפשר יהיה לבצע זאת.

אלוף י. חופי: באגמים של מרום הגולן, המדובר בשני מיליון קוב?

מר י. אדמוני: כן. השנה ^{פיניין} סכר בתוך עמק קוניטרה, סכר עצמאי קטן עם מכון-שאיבה קטן.

זרימות מים מהחורף נתפסות שם אבל לקראת החורף הבא יכולות להיות לנו

כמויות מים נוספות.

השר י. אלון: לגבי קו קוניטרה-בית-ג'ין, זו שאלה של תגבור מערכת-מים קיימת.

השר ח. גבתי: קו קוניטרה - זה ענין של ניקוי הקו הקיים. אבל-בית-ג'ין - זה כבר ענין

של חיבור מעין לקו.

השר י. אלון: אותו הקו?

השר ח. גבתי: לא. אותו קו לא יעביר יותר מאשר יכול להעביר לפי התכנית. אם רוצים להגיע

ל-500 קוב-שעה, לא מספיק לדבר על תגבור. זה אומר - החלפתו בצינור גדול יותר

או הנחת צינור נוסף לידו.

מר מ. קנטור: מבחינת עדיפויות של גודל כמות המים - אין ספק שהדבר הגדול כאן הוא

מערכת הסכרים. מערכת סכרים כזאת, כפי שיחיאל תאר כאן, בין שני

קווים אלה, בערך, איני יודע בדיוק, אך עורכים עתה מפה טופוגרפית ונדע זאת הוך שבועיים -

על מה בדיוק מדובר.

כמויות המים שיתן לאגור בסכרים אלה יוכתבו בעיקר על-ידי גודל הסכרים.

כמויות המים וההערכות על הזרימות הן בין חמשה עשר לעשרים מיליון קוב, כך שהמים של מעיינות

בית-ג'ין נבלעות בכמויות גדולות אלה. זה דבר אחד.

זה ענין של תכנון, כי לא ניתן לשות כאן דבר, בחדשים הקרובים, מלבד

תכנון ובדיקות. השאלה היא - כמה עבודה נשקיע בזה כי עלינו לדעת מה ההנחיות שצריכות להינתן

מבחינת העבודה והתכנון.

לגבי המעיינות: תכנון הקו וחיזוקו (ואני חולק כאן על ענין הכמות) -

שנשענת רק על מעיינות בית-ג'ין, זה דבר פשוט. זה קו גרביטציוני, שהניקוז שלו בנוי. קו פגוע

ובחלקו הדרומי מוגבל בכוחו. אופיו של מעין זה, שבאביב, בחלק גדול שלו, בשנה רגילה, הוא נותן

פי שלוש מאשר השפיעה שלו היום. כי השפיעה של כלל מעיינות החרמון השנה הן רבע מהמוצע השנתי.

אם ניקח אותו קריטריון - יש שם הרבה מאד מים, שרק בחלקם נתפסו לפי צרכי הסורים.

אם רוצים לחבר את המעיינות של בית-ג'ין - זה לא חיבור פשוט. אנו מדברים על

אנשים ובוסטר של דיזל, שישאב בסך הכל לא הרבה שעות בשנה. מדובר כאן על אותה כמות שחוסר למילוי הקו בין א זרימות האביב והתחלת הגשמים. זה צריך להישקל לגופו של ענין, אם נדע מה קיבולת הסכרים. אם היא תהיה קטנה, יהיה כאן רווח שולי בלבד. אבל זה שוב ענין שקשה מאד לקבוע עכשיו. היום עלינו לדעת דבר אחד: לבנות את הבוסטר שם פירושו - להישלך על המערכת של-הגולן הדיזלים, שדורשים הפעלה ופיקוח במשך עשרים וארבע שעות ביממה, כי אחרת לא יהיו ברשותנו באביב ולא חשוב על-ידי מי ייהרסו.

עוד הערה לענין המאגרים הללו: הם יכולים לשמש להרבה תפקידים, אולי

גם לתפקיד בטחוני. אבל כמובן, שעומדת כאן סתירה בין עניני-מים ובין עניני-בטחון. כי מבחינת מים - יכולנו, לפי שנראה במבט-ראשון, להסתדר עם שנים שלווה מאגרים. אחד מצפון ואחד מדרום לפ לכביש, כאשר באלה נקבל את עיקר המים. אלה אגמים טובים מאד מבחינת מים ולא טובים - כאשר מתייחסים לצד הבטחוני, גם מבחינת סיכון המאגר. וזאת, כי הם יהיו עם סכרים די גדולים. חבלה בהם היא דבר לא מסובך וקשה מאד לבטח מחדש. לעומת זאת - אם נבנה מאגרים קטנים יותר - זה מבחינת בטחונה יותר מבטיח, כי קשה יותר לשבל בהם, אבל הם הרבה יותר יקרים. אך זו החלטה שתיפול בהחשב עם המפה.

השר י. אלון: הכוונה למאגרים פה כמכשולים טבעיים?

מר מ. קנטור: לזה כוונתי.

אלוף ר. זאבי:

יש כאן ארבעה קומפלקסים:

1. מה שצאצא שקיים מימי הסורים בבית-ג'ין;

2. מה שמציעים להרחיב ממזרח לבית-ג'ין;

3. בית-ג'ין;

4. הסכרים למטה.

השר ח. גבתי: זה אותו הדבר.

אלוף ר. זאבי: אם כן, ישנם שלושה קומפלקסים.

הצינורות של בית-ג'ין - יש לחדש את פעילותם על-ידי ניקוי ולהתחיל להכין

את התוספת של המעינות המזרחיים יותר. את החורף נקדיש לתכנון בלבד, של א

הנושא התחתון. בינתיים נדע את המצב הפוליטי והבטחוני. אי-אפשר בכלל לעבוד בחורף למטה וזה א

מסתדר גם עם הערפל או אי-הבהירות המבצעית והפוליטית. על כן, בשלב זה נלך לניקוי הצינור

של בית-ג'ין שהוא קיים. נתחיל בהכנת הרחבתו על-ידי תוספת צינור שני. ונכין את העבודות

בקומפלקס השלישי, לקראת האביב.

השר י. אלון: הצינור המקביל של בית-ג'ין - גם זה לא ייעשה בחורף?

אלוף ר. זאבי: זה בסך הכל הנחת-צינור. אבל איננו מכירים את המצב שם. כאן ישנה אי-

בהירות.

אלוף י. חופי: אין בעיה מבחינה זו.

מר מ. קנטור: בחורף קשה מאד לעבוד שם.

השר י. אלון: אם כן, לגבי ניצול מירבי של הקו הקיים - עוד מימי הסורים - אין ולא יכול

להיות ספק - לא פוליטי ולא מבצעי. אם כי לי אין ספק, שאם וכאשר נגיע

אי-פעם למו"מ עם הסורים - אזי ענין השטחים החדשים מעבר לקוים הסגולים, שלא לדבר על הישגים -

יהיו אלא במחלוקת קשה. אבל אצלנו תיקוני הקו הקיים - איננו חורגים בזה מדבר בלתי-

הגיבוי, גם מבחינת ההשקעות.

אשר לקו המקביל, או הגדלת קיבולת הקיים - זה ענין של עבודה למשך

2.11.73. ח"א.

השר י. אלון:

שבועות בלבד. אם זה ענין לעבודה של שבועות אחדים בלבד, ולא השקעה של מיליונים רבים ואין חילוקי דעות בין הסוכנות ומשרד החקלאות והאוצר א על ההשקעה עצמה - נראה לי שמבחינה פוליטית זה שייך לאותה מידת סיכון שמוחר לנו לקבל עלינו.

אם יתברר שזה דבר שאי אפשר לבצעו בחורף בגלל תנאי-מזג האויר או שזה מחייב השקעות שהאוצר אינו מוכן להשקיע בזה, בעיקר בגלל עניני כסחון בוועידה, אזי הויכוח יהפוך תאורטי.

לגבי כל הדברים האחרים - צדק בגנדי. אנו עדיין איננו יודעים במה

מדובר מבחינה פנססית ופוליטית ואולי גם אסטרטגית.

על כן, לגבי כל השאר - לדעתי צריך להסתפק היום בהזמנת סכר. בשביל

לעשות סכר - איננו חייבים לקבל אישור פוליטי ממש - בסדר גודל של הממשלה כולה. ולכן, ולו גם בכדי שנוכל לדון בזה אי-פעם, כדאי שיהיה לנו מושג. הייתי רוצה לקבל ולו גם ח"ח ביניים של סקר, שיגיע לוועדה שרים לעניני התישבות, בשבט זה מגיע לדיון מסכם בממשלה.

לא אראה כל הגיון אם יתברר שבענין הרחבת כושר ההזרמה הקיים בקו קוניטרה, שיתחילו בזה ולא יסיימו את המלאכה. אם יתברר שאי אפשר להכנס לשם - אלא קצת לעשות וקצת לא לעשות - זה יהיה גרוע מאשר לא לעשות בכלל. (הכוונה לקומפלקס ב' של האלוף זאבי): הגדלה של הזרמה כמות המים המוזרמת כיום - על-ידי העברה כמות נוספת

השר ח. גבתי: אתה מערבב כאן שני קווים. אולי כדאי ענין ניקוי הקו הקיים ואנו מגדילים

בזה את כמות המים, בלי לקשור זאת במעין החדש.

אני מפקפק בכלל אם יש טעם לאצטט את לחבר את המעין אם איננו מכינים כלי-

קיכול לאגירת המים הנוספים, כי איני חושב שיהיה מה לעשות במים הנוספים במקום.

זה קשור בקומפלקס הראשון. על כן, כדאי להעלות את הכמות ממאתיים לחמש מאות קוב-שעה, רק אם מכינים מאגר מתאים, שיקלוט את המים האלה.

מר מ. קנטור: נושא זה מחולק לשניים, פרט לנושא-ניקוי הקו, שזו עבודה קלה שתסתיים

תוך ימים אחדים והיא כבר עתה כההליך של ביצוע ואפשר להניח שהיא גמורה.

להגבור הקו השני חלקים נפרדים:

1. הגדלת הקוטר. פירוש הדבר - הנחת קו מקביל בקטע של שש-שבעה ק"מ.

זה ענין לא לשבועות אחדים. זה אינו צינור שמניקים אותו על-שני הקרקע, אלא צריך לקבור אותו.

בחנאי החורף שם - אי אפשר לעשות זאת בניחותא. איני מציע לעשות זאת, כי איני בטוח שיש לו

שימוש. באביב הקרוב - במידה ותהיה לנו שנת-מים קשה מאד מבחינת גשמים ולא יתמלאו המאגרים של

קוניטרה, - נדון בזה שוב, אבל זה סיפור אחר. אך יש לי חתימה מכמה יהודים - שדבר כזה לא יקרה.

על כן, זה נושא אחד ואני מבדיל אותו באופן מוחלט מחיבור המעינות של בית-ג' ין

שזה קומפלקס אחר, השקעה אחרת ונושא אחר.

השר י. אלון: המכסימום שעלינו להחליט היום בהרכב ובשעה זו לגבי השלמת ניקוי הצינור

הקיים והגברת תפוקתו אצטט והכושר שלו לקלוט ממנו מים היום. כל היחר טעון

עדיין לימוד והכנת חומר לקראת דיון, שיהיה משולב - פוליטי-צבאי, והנדסי.

אני מציע, שגם עבודת הסקר תיעשה בלביים. לא ניכנס להשקעות עצומות

בחכנון מפורט, אלא נסתפק בסקר שיספק את החומר הדרוש למחשבה צלולה והחלטה עקרונית לקראת

ההזמנת החכנון. ואני מניח שזה ענין של כמה חדשים.

מר מ. קנטור: זה ענין לחודשיים בערך. אצטט

השר י. אלון: האם זה נראה לאפשר לעמיתי השרים?

השר ח. גבתי: אם אתה מציע סקר - יש חלק מזרחי - בית ג'ן, ויש הרוקד.

השר י. אלון: כל אחד לעצמו - ויש אפשרויות שונות וזוראנטים שונים. יש אומדנים של השקעות ואספקט פוליטי וכו'. הקו הקיים הוא הפשוט ביותר וגם הוא אינו

פשוט.

השר ח. גבתי: נדמה לי שענין הרוקד מבחינה צבאית קל יותר מאשר הדברים האחרים.

השר י. אלון: אה זאה נלמד מהסקר.

אלוף ר. זאבי: חגדיר זאה כשני סקרים, כי הם יכולים להיגמר גם במועדים שונים, כי אלק הם שני קומפלקסים שונים.

השר י. אלון: איך לבצע אה הסקר - תחליטו אתם.

אלוף ר. זאבי: ענין ביה"ג'ן יכול להיגמר מהר. ~~הסקר~~ הסקר השני יכול להיות אטי יותר.

השר י. אלון: איך יבוצע ויתקדם הדבר @ זה יידון בממשלה.

הישיבה ננעלה

השעה 08.35

Handwritten notes and a stamp at the bottom of the page.